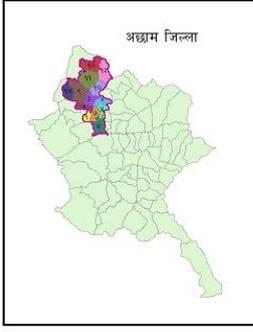

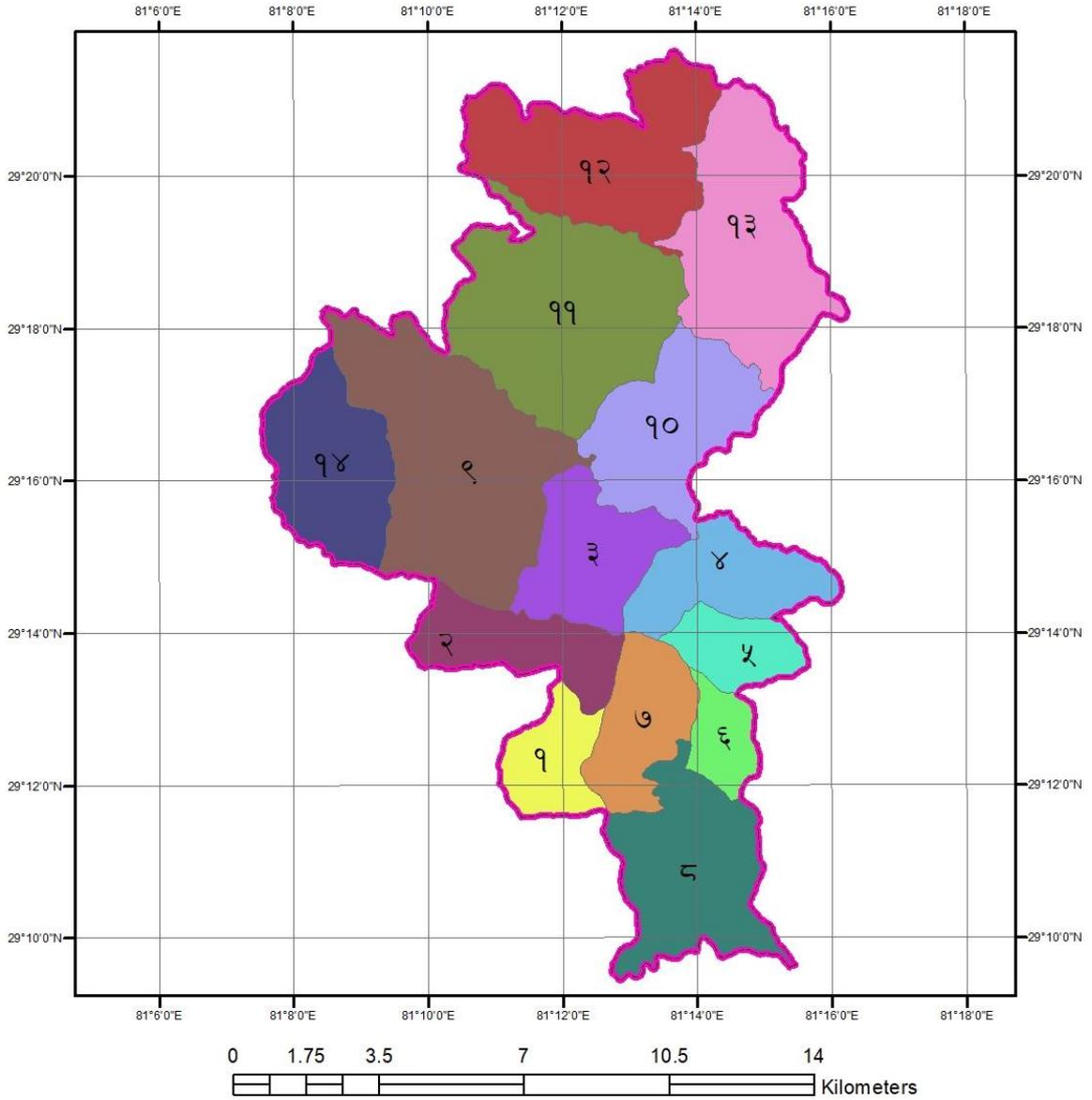
नगर वस्तुगत विवरण २०७४

साँफेबगर नगरपालिका
अछाम, प्रदेश नं. ७
२०७४

साफेबगर नगरपालिका, अछाम अवस्थिति र वडा विभाजन

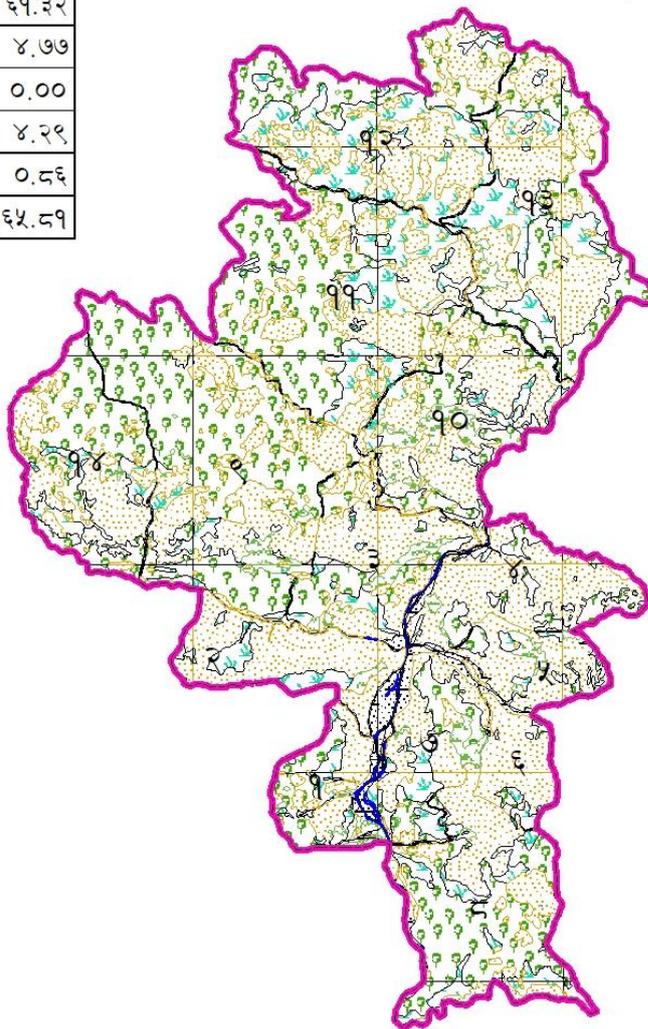
स्रोत: स्थलरूप नक्सा, नापी विभाग तथा स्थानीय निकाय पुनर्संरचना आयोगको प्रतिवेदन, २०७४

साफेबगर नगरपालिका, अछाम

भूउपयोग

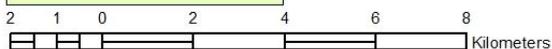

भूउपयोगको प्रकार	क्षेत्रफल (व.कि.मी.)
बाँफो जमिन	०.१७
भ्नाडी	२४.७६
खेती गरिएको जमिन	६९.६२
भीर/चट्टान	०.०२
वन क्षेत्र	६९.३२
घाँसे भूमि	४.७७
ताल/पोखरी	०.००
बलौटे जमिन	४.२९
जल क्षेत्र	०.८६
कुल क्षेत्रफल	१६५.८१

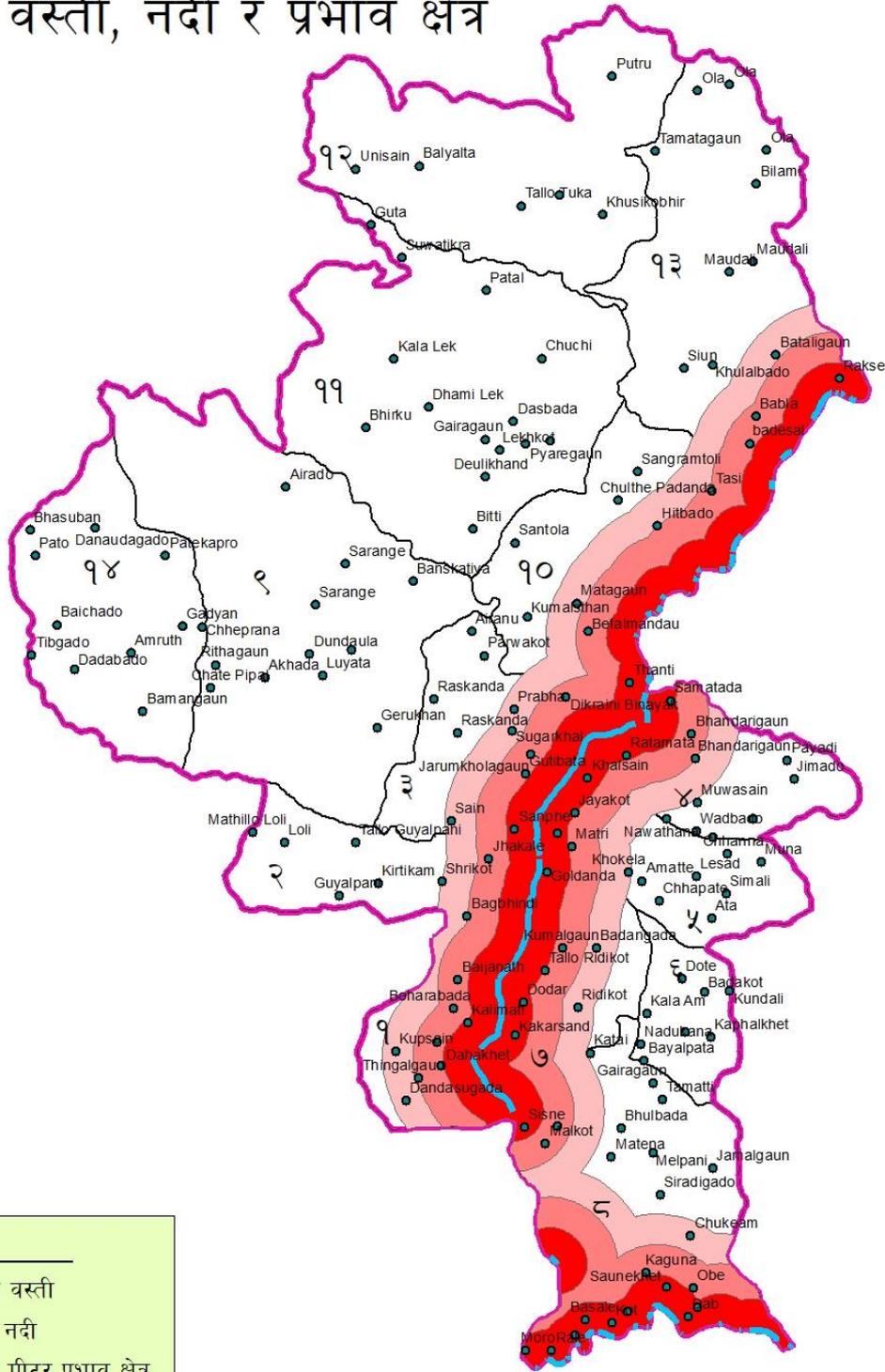
संकेत चिन्ह

- गाउँपालिका सिमाना
- बाँफो जमिन
- भ्नाडी
- खेती गरिएको जमिन
- भीर
- वन क्षेत्र
- घाँसे भूमि
- ताल
- बलौटे जमिन
- जल क्षेत्र

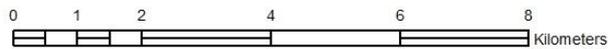
स्रोत: भूस्रोत नक्साकन परियोजना, नापी विभाग, १९९६

साँफेबगर नगरपालिका, अछाम
प्रमुख वस्ती, नदी र प्रभाव क्षेत्र

संकेत चिन्ह

- प्रमुख वस्ती
- मुख्य नदी
- ५०० मीटर प्रभाव क्षेत्र
- १००० मीटर प्रभाव क्षेत्र
- १५०० मीटर प्रभाव क्षेत्र
- गाउँपालिका सिमाना

स्रोत: स्थलरूप नक्सा, तापी विभाग

दस्तावेज	नगर वस्तुगत विवरण (Municipal Profile Document)
प्रकाशक	साँफेबगर नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, अछाम
सहाधिकार	प्रकाशकमा
प्राविधिक सहयोग	<p>सामुदायिक विकास कार्यक्रम Community Development Programme (CDP)</p> <p>सम्पर्क ठेगाना: विश्व खाद्य कार्यक्रम (डब्लु एफ पी) पो व.नं. १०७, चाकुपाट, ललितपुर सम्पर्क : +९७७ ०१-५२६०६०७/५२६०६९३ Website: www.wfp.org</p>
मिति	२०७४
वेबसाइट	http://www.sanfebagarmun.gov.np/

**साँफेबगर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
साँफेबगर, अछाम
प्रदेश नं. ७**

प्रकाशकीय

धन्यवाद !

.....
कुल बहादर कुँवर
नगर प्रमुख

**साँफेबगर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
साँफेबगर, अछाम
प्रदेश नं. ७**

.....
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

नगरपालिकाको संक्षिप्त भ्रमण

विषय क्षेत्र	विवरण
भौगोलिक तथा प्राकृतिक	अक्षांश तथा देशान्तर - २९ डिग्री ५ मिनेट ४० सेकेण्ड उत्तरदेखि २९ डिग्री १६ मिनेट ४१ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांश र ८१ डिग्री ५३ मिनेट ४० सेकेण्ड पूर्वदेखि ८२ डिग्री ३ मिनेट ५१ सेकेण्ड पूर्वी देशान्तरसम्म
	क्षेत्रफल - १६६.७३ वर्गकिलोमिटर
	उचाइ - ५५०-३३०० मिटर
	जलवायु - उच्च पहाडी
	भूउपयोग (%) - वन : ३६.९८ कृषि : ४१.९९ चरण : २.८८ जल : ०.५२
	साविकका गाविस - साँफेबगर नगरपालिका, बुढाकोट, धुधुरकोट, देवीस्थान, खप्तड, बाब्ला र पातलकोट
जनसाङ्ख्यिक	जनसंख्या - पुरुष : १९८७४ महिला : १८४६७ जम्मा : ३८३४१
	घरपरिवार संख्या - ६६४७
	जनघनत्व - २८०.७२ जना प्रति वर्गकिलोमिटर
	लैङ्गिक अनुपात - १०७.४
आर्थिक	प्रमुख पेशा - कृषि तथा पशुपालन
	उत्पादन (क्विन्टल) - खाद्यान्न : ३९९५३ फलफूल : ६९१ तरकारी : २०९० दलहन : ४५८६
	वार्षिक पशुजन्य उत्पादन - दूध/घिउ : १०२३१९८ लिटर खसिको मासु : ३५९२८ केजी कुखुरा/हाँसको मासु : १२२० केजी मह : ५८६० केजी
	आफ्नो उत्पादनले बाह्रै महिना खानपुग्ने परिवार प्रतिशत - २७.४३
	प्रमुख पर्यटकीय क्षेत्र - ५९ वटा
	शैक्षिक संस्था संख्या - बाल विकास केन्द्र : १७ विद्यालय : ७६ क्याम्पस : २
सामाजिक	साक्षरता दर - महिला : ६८.६२ % पुरुष : ८१.५७ % जम्मा : ७५.१० %
	स्वास्थ्य संस्था संख्या - अस्पताल : १ प्रास्वाके : ० स्वास्थ्य चौकी : १४ सा.स्वा.ई : ०
	प्रमुख रोगव्याधी - ग्यास्ट्रीक/अल्सर
	बाल कुपोषण दर (%) - २.३८
	स्वच्छ खानेपानी उपयोग (%) - ७५.१८
	शौचालयको उपयोग (%) - फलस भएको : ६३.७३ साधारण : ३४.३० नभएको : १.९७
	प्रमुख धार्मिक सम्पदा - ५९ वटा
	सडक (किमी) - कालोपत्रे : १६ ग्राभेल : १० कच्ची : ४३
भौतिक	खाना पकाउने उर्जा उपयोग (%) - दाउरा : ९२.६० एलपिजी ग्याँस : ६.७७ गड्डा : ०.४७ अन्य : ०.१७
	बत्ती बाल्ने ऊर्जा उपयोग (%) - बिजुली : ५७.८८ मट्टितेल : ०.६२ सोलार : ३३.९४ अन्य : ३.०२
	मोबाइल सेवामा पहुँचको अवस्था (%) : ४७.९७
	घरको प्रकार (%) :
	जगको आधारमा: माटो/ढुङ्गा : ९२.६० सिमेन्ट : ५.८४ फ्रेम स्ट्रक्चर : ०.३९ लोड वेयरिङ्ग : ०.३३ काठको खम्बा : ०.४५ अन्य : ०.३९
	छानोको आधारमा: फुस/खर : १६.५६ जस्ता/च्यादर : १०.१२ टालय/ढुङ्गा : ६२.१२ आरसीसी : ७.१५ माटो : ३.०२ काठ : ०.२९ अन्य : ०.७४
वातावरण र विपद्	वन क्षेत्र : ३०५६ हेक्टर
	महत्वपूर्ण जैविक सम्पदा : रातो पण्डा, कस्तुरी, भारल, रतुवा, चितुवा, भालु, घोरल, बँदेल, डाँफे, मुनाल, कालिज, साल, सिसौ, लौठे सल्लो, पाखनवेद, हातेजडी, सतुवा, पाँचऔले, अत्तिस, टिमुर, चिराइतो, पदमचाल, काकरसिरा जस्ता जडिवुटी र बाज, गुराँस, सल्लो, उत्तीस, देवदार
संस्थागत	नगरपालिका कार्यालय - स्थान : साँफेबगर सम्पर्क नं. : ९८४१०७७१९८
	वडा संख्या : १४
	क्रियाशील अ/गैसस वा कार्यक्रम : ४३ वटा

विषय सूची

परिच्छेद १: परिचय	१
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ उद्देश्य	२
१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू	२
१.४ तयारीका चरण	३
१.४.१ सहमति निर्माण	३
१.४.२ नगर वस्तुगत विवरण तयारीको ढाँचा, सर्भेक्षण औजार तथा कार्यविधि र प्रक्रिया निर्धारण	३
१.४.३ नगरपालिकास्तरीय अभिमुखीकरण	३
१.४.४ तथ्यांक संकलन	३
१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र स्रोत नक्सा तयारी	४
१.४.६ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयारी	४
१.४.७ वस्तुगत विवरण सुझाव संकलन	४
१.४.८ नगर वस्तुगत विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी	४
१.५ सीमा	५
परिच्छेद २: नगरपालिकाको विद्यमान अवस्था	६
२.१ भौगोलिक अवस्थिति	६
२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामकरण	६
२.३ राजनीतिक अवस्थिति	७
२.४ धरातलीय अवस्था	७
२.५ प्राकृतिक सम्पदा र भूउपयोग	७
२.६ सांस्कृतिक उत्कृष्टता	८
२.७ विकासका सम्भावनाहरू	८
२.८ मानव विकास सूचकांक, औसत आय र गरिबी	९
परिच्छेद ३: जनसंख्याको अवस्था	१०
३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था	१०
३.२ जनघनत्वको अवस्था	१०
३.३ उमेर तथा लिङ्गका आधारमा जनसंख्या विवरण	११
३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण	१२
३.५ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण	१२
३.६ जातिगत आधारमा घरपरिवार तथा जनसंख्या विवरण	१३
३.७ अपागताको आधारमा जनसंख्या	१४
३.८ आवासमाथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण	१४
३.९ घरमूलीको विवरण	१५
३.१० बसोवासको अवस्थासम्बन्धी विवरण	१६
३.११ वैवाहिक स्थिति	१६
३.१२ विदेश गएका घरपरिवारसम्बन्धी विवरण	१७
३.१३ व्यक्तिगत घटना विवरण (२०७४ चैत्र मसान्तसम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)	१७
परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था	१९
४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण	१९
४.१.१ मुख्य पेशासम्बन्धी विवरण	१९
४.१.२ बेरोजगार सम्बन्धी विवरण	१९
४.१.३ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण	२०
४.१.४ वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको विवरण	२१
४.१.५ सुकुम्वासी सम्बन्धी विवरण	२१
४.१.६ उद्योग सम्बन्धी विवरण	२२
४.२ कृषि तथा पशु विकास	२२

४.२.१ सिंचाइ सुविधा सम्बन्धी विवरण.....	२२
४.२.२ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण	२२
४.२.३ अन्न तथा दलहन बाली उत्पादन र बिक्री सम्बन्धी विवरण.....	२३
४.२.४ फलफूल, तरकारी, नगदेवाली र मह उत्पादनसम्बन्धी विवरण	२३
४.२.५ पशुपालन तथा दूधजन्य उत्पादनको अवस्था	२४
४.२.६ मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था	२५
४.२.७ पशुपंछीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवारसम्बन्धी विवरण	२५
४.२.८ कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था.....	२६
४.२.९ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन	२७
४.२.१० जग्गाको किसिम	२७
४.२.११ कृषि उपजमा लाग्ने रोग कीरा	२७
४.२.१२ पशुपंछीमा लाग्ने रोग तथा कीरा	२८
४.२.१३ आधुनिक कृषि तथा पशुपालन (फर्म) सम्बन्धी विवरण	२८
४.२.१५ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण	२९
४.२.१६ स्थानीय बजार तथा हाट बजारसम्बन्धी विवरण	३०
४.३ पर्यटन विकास	३०
४.३.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण	३०
४.३.२ होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्टसम्बन्धी विवरण	३०
४.४ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम	३१
४.४.१ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण	३१
४.४.२ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिनेहरूको विवरण	३२
४.५ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण	३३
४.६ वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार विवरण.....	३३
४.७ वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण	३४
४.८ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रशोधन सम्बन्धी विवरण.....	३५
४.९ वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण	३५
४.१० व्यापार तथा व्यवसायसम्बन्धी विवरण	३६
४.११ खनिज तथा खानीसम्बन्धी विवरण	३७
५.१ शैक्षिक तथा मानव संसाधन विकास.....	३८
५.१.१ हालको साक्षरताको अवस्था.....	३८
५.१.२ शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण.....	३८
५.१.३ शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण	३९
५.१.४ सामुदायिक बाल विकास केन्द्रमा अनुभव लिइरहेका बालबालिकाहरूको विवरण	३९
५.१.५ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण	४०
५.१.६ विद्यालयको भौतिक अवस्था	४१
५.१.७ शिक्षक विवरण.....	४१
५.१.८ भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर.....	४२
५.१.९ आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी.....	४२
५.१.१० छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी विवरण	४२
५.१.११ शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धित विशेष व्यवस्था	४३
५.१.१२ बालमैत्री शिक्षासम्बन्धी विवरण	४३
५.१.१३ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण	४३
५.१.१४ आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था	४४
५.१.१५ कलेज तथा विद्यार्थी संख्या	४४
५.१.१६ सामुदायिक अध्ययन केन्द्रसम्बन्धी विवरण.....	४५
५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण	४५
५.२.१ स्वास्थ्य संस्थाको विवरण	४५
५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा विवरण	४६
५.२.३ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण	४६
५.२.४ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको अवस्था.....	४७

५.२.५ खोप तथा पोषणसम्बन्धी विवरण.....	४८
५.२.६ सुरक्षित मातृत्वसम्बन्धी विवरण.....	४८
५.२.७ मातृ शिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था.....	४९
५.२.८ नगरपालिकाभित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरू र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण.....	५०
५.२.९ मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण.....	५०
५.२.१० परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्था.....	५१
५.२.११ जीवन विमा सम्बन्धी विवरण.....	५२
५.३ खानेपानी तथा सरसफाइ.....	५२
५.३.१ खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवार.....	५२
५.३.२ शौचालय प्रयोगको अवस्था.....	५३
५.३.३ सार्वजनिक शौचालय तथा ढलसम्बन्धी विवरण.....	५३
५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण.....	५४
५.४.१ सामुदायिक बालक्लव तथा संजालको विवरण.....	५४
५.४.३ घरपरिवारविहीन बालबालिकाको विवरण.....	५४
५.४.४ सामाजिक सुरक्षावृत्तिको अवस्था.....	५५
५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन.....	५६
५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण.....	५६
५.५.२ युवा क्लबसम्बन्धी विवरण.....	५६
५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति.....	५७
५.६.१ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला.....	५७
५.६.२ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलसम्बन्धी विवरण.....	५९
५.७ छाउप्रथाको अभ्यास.....	५९
५.७.१ छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिलासम्बन्धी विवरण.....	५९
५.७.२ छाउ गोठको प्रकार र अभ्याससम्बन्धी विवरण.....	६०
५.७.३ घरको कोठा अनुसार छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला.....	६१
परिच्छेद ६: वन तथा वातावरणीय स्थिति.....	६२
६.१ वन क्षेत्रको अवस्था.....	६२
६.१.१ महत्वपूर्ण जनावर, पंछी र जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण.....	६२
६.१.२ वनजन्य उत्पादन विवरण.....	६२
६.२ जडीबुटीको विवरण.....	६२
६.३ विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन.....	६३
६.३.१ विपद्को प्रभाव.....	६३
६.३.२ विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको सम.....	६४
६.३.३ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण.....	६४
६.३.४ विपद्बाट मानवीय क्षत.....	६५
६.३.५ जलस्रोत तथा जलाधार क्षेत्र र उपयोगको स्थिति.....	६५
परिच्छेद ७: भौतिक विकासको अवस्था.....	६६
७.१ यातायात पूर्वाधार.....	६६
७.१.१ सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था.....	६६
७.१.२ पैदल मार्ग.....	६८
७.१.३ पुल तथा पुलसा.....	६८
७.१.४ सवारी रुटको विवरण.....	६९
७.१.५ नगर क्षेत्रभित्र चल्ने सवारी साधन.....	७०
७.२ विद्युत् तथा वैकल्पिक ऊर्जा.....	७०
७.२.१ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार).....	७१
७.२.२ बत्ति बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार.....	७१
७.२.३ जलविद्युत्, सौर्य ऊर्जा, वायु ऊर्जाबाट विद्युत् उत्पादन विवरण.....	७२
७.३ सञ्चार तथा प्रविधि.....	७२
७.३.१ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण.....	७२
७.४ आवास तथा भवन.....	७३

७.४.१ घरको जगको आधारमा घरपरिवार	७३
७.४.२ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी	७४
७.४.३ भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण	७४
७.४.४ घर संख्याका आधारमा घरपरिवार विवरण	७५
७.४.५ घरपरिवारले उपयोग गरिएको कोठासम्बन्धी विवरण	७५
७.५ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन	७६
७.६ सरकारी भवन	७७
७.८ हुलाक पत्रपत्रिका दूरसञ्चार र रेडियो स्टेशनसम्बन्धी विवरण	७८
७.९ शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण	७८
परिच्छेद ८: संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति	७९
८.१ नगरपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संशाधनको अवस्था	७९
८.१.१ नगरपालिकामा कार्यरत मानव संशाधनको विवरण	७९
८.१.२ नगरपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संशाधन	८०
८.१.३ नगरपालिकाको अचल सम्पत्ति	८१
८.१.४ नगर कार्यपालिकासम्बन्धी विवरण	८३
८.१.५ नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू	८३
८.१.६ नगरपालिकाको आय विवरण	८६
८.२ संघसंस्था सम्बन्धी विवरण	८७
८.२.१ आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण	८७
८.२.३ नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण	९३
८.२.४ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली	९६
८.२.५ नगर क्षेत्रमा क्रियाशील गैसस तथा अगैसस	९६
अनुसूची १: वस्तुगत विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरू	९८
अनुसूची १ (क): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्भेक्षण फाराम	९८
अनुसूची १ (ख): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्भेक्षण फाराम	१२५
अनुसूची २: नगरपालिकाबाट वस्तुगत विवरणका लागि छानिएका कार्यदलका सदस्यहरूको विवरण	१३१
अनुसूची ३: सिचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण	१३२
अनुसूची ४: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण	१३६
अनुसूची ५: विद्यालयमा अध्ययन गरी रहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण	१४२
अनुसूची ६: विद्यालयको भौतिक अवस्था	१४६
अनुसूची ७: शिक्षक विवरण	१५०
अनुसूची ८: भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर	१५४
अनुसूची ९: आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी	१५९
अनुसूची १०: छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी विवरण	१६२
अनुसूची ११: शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धी विशेष व्यवस्था	१६५
अनुसूची १२: बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण	१६८
अनुसूची १३: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण	१७१
अनुसूची १४: धार्मिक, ऐतिहासिक र पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण	१७५
अनुसूची १५: वन क्षेत्रको अवस्था	१७७
अनुसूची १६: आपतकालिन सेवा प्रदायक संस्थाको सम्पर्क विवरण	१८१
अनुसूची १७: चालु आ.व. को बजेट विवरण	१८२
अनुसूची १८: सहयोगी संस्थाको संक्षिप्त विवरण	१८३
सन्दर्भ सामाग्री	१८४

तालिका सूची

तालिका १: वडागत क्षेत्रफल.....	६
तालिका २: भूउपयोगको अवस्था	८
तालिका ३: विकासका सम्भावनाहरू	८
तालिका ४: जनसंख्या वितरणको अवस्था	१०
तालिका ५: जनघनत्वको अवस्था.....	१०
तालिका ६: उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण	११
तालिका ७: मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण.....	१२
तालिका ८: धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण.....	१२
तालिका ९: जातिगत आधारमा घरपरिवार र जनसंख्या विवरण	१३
तालिका १०: अपांगताको आधारमा जनसंख्या.....	१४
तालिका ११: आवासमाथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण	१४
तालिका १२: घरमूलीको विवरण.....	१५
तालिका १३: बसोबासको अवस्था सम्बन्धी विवरण	१६
तालिका १४: वैवाहिक स्थिति.....	१६
तालिका १५: विदेश गएका घरपरिवार सम्बन्धी विवरण.....	१७
तालिका १६: व्यक्तिगत घटना विवरण.....	१७
तालिका १७: मुख्य पेशासम्बन्धी विवरण	१९
तालिका १८: बेरोजगार सम्बन्धी विवरण	२०
तालिका १९: प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण.....	२०
तालिका २०: वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण.....	२१
तालिका २१: सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण	२१
तालिका २२: उद्योग सम्बन्धी विवरण	२२
तालिका २३: कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण.....	२२
तालिका २४: अन्न तथा दलहन बाली उत्पादन र बिक्री सम्बन्धी विवरण	२३
तालिका २५: फलफूल, तरकारी, नगदेबाली र मह उत्पादन सम्बन्धी विवरण	२४
तालिका २६: पशुपालन तथा दूधजन्य उत्पादनको अवस्था	२४
तालिका २७: मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था.....	२५
तालिका २८: पशुपंछीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण.....	२५
तालिका २९: कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था.....	२६
तालिका ३०: कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन	२७
तालिका ३१: जग्गाको किसिम	२७
तालिका ३२: कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा	२७
तालिका ३३: पशुपंछीमा लाग्ने रोग तथा कीरा.....	२८
तालिका ३४: आधुनिक कृषि तथा पशुपालनसम्बन्धी विवरण.....	२८
तालिका ३५: कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण	२९
तालिका ३६: स्थानीय बजार तथा हाट बजारसम्बन्धी विवरण	३०

तालिका ३८: होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्टसम्बन्धी विवरण.....	३१
तालिका ३९: व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण.....	३१
तालिका ४०: व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिनेहरूको विवरण.....	३२
तालिका ४१: बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण.....	३३
तालिका ४२: वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार विवरण.....	३३
तालिका ४३: वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण.....	३४
तालिका ४४: घट्ट, मिल, संकलन तथा प्रशोधन सम्बन्धी विवरण.....	३५
तालिका ४५: बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण.....	३५
तालिका ४६: व्यापार तथा व्यवसायसम्बन्धी विवरण.....	३६
तालिका ४८: खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण.....	३७
तालिका ५० : हालको साक्षरताको अवस्था	३८
तालिका ५१: शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण	३९
तालिका ५२: शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण	३९
तालिका ५३: सामुदायिक बाल विकास केन्द्रमा अनुभव लिइरहेका बालबालिकाहरूको विवरण	३९
तालिका ५४: विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण	४०
तालिका ५५: विद्यालयको भौतिक अवस्था.....	४१
तालिका ५६: शिक्षक विवरण	४१
तालिका ५७: भर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाइ उपलब्धी दर	४२
तालिका ५८: आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी.....	४२
तालिका ५९: छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउने विद्यार्थी विवरण	४३
तालिका ६०: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधा सम्बन्धी विवरण.....	४३
तालिका ६१: आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था.....	४४
तालिका ६२: कलेज तथा विद्यार्थी संख्या	४४
तालिका ६३: सामुदायिक अध्ययन केन्द्रसम्बन्धी विवरण	४५
तालिका ६४: स्वास्थ्य संस्थाको विवरण.....	४५
तालिका ६५: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा विवरण	४६
तालिका ६६: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण.....	४६
तालिका ६७: प्राथमिक स्वास्थ्य सेवामा पहुँचको अवस्था.....	४७
तालिका ६८: खोप तथा पोषणसम्बन्धी विवरण	४८
तालिका ६९: सुरक्षित मातृत्वसम्बन्धी विवरण	४८
तालिका ७०: मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था	४९
तालिका ७१: नगरपालिकाभिन्न देखा परेका प्रमुख रोगहरू र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण.....	५०
तालिका ७२: मृत्यु हुने कारणसम्बन्धी विवरण	५०
तालिका ७३: परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्था.....	५१
तालिका ७४: जीवन बिमा सम्बन्धी विवरण.....	५२
तालिका ७६: खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवार.....	५२
तालिका ७७: शौचालय प्रयोगको अवस्था	५३
तालिका ७८: सार्वजनिक शौचालय तथा ढल सम्बन्धी विवरण.....	५४

तालिका ८१: सामुदायिक बालक्लब तथा संजालको विवरण	५४
तालिका ८२: घरपरिवारविहीन बालबालिकाको विवरण	५४
तालिका ८३: सामाजिक सुरक्षा वृत्तिको अवस्था	५५
तालिका ८४: खेलमैदान, पार्क, पिकनिक तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण	५६
तालिका ८६: युवा क्लबसम्बन्धी विवरण	५६
तालिका ८८: स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला	५८
तालिका ९०: छुई हुने र छाज गोठमा बस्ने महिला सम्बन्धी विवरण	५९
तालिका ९१: छाज गोठको प्रकार र अभ्यास सम्बन्धी विवरण	६०
तालिका ९२: घरको कोठा अनुसार छुई हुने र छाज गोठमा बस्ने महिला	६१
तालिका ९३: वन क्षेत्रको अवस्था	६२
तालिका ९४: महत्वपूर्ण जनावर, पंछी र जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण	६२
तालिका ९५: जडीबुटीको विवरण	६३
तालिका ९७: विपद्को प्रभाव	६३
तालिका ९८: विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय	६४
तालिका ९९: जोखिमयुक्त (सवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण	६४
तालिका १००: विपद्बाट मानवीय क्षती	६५
तालिका १०३: जलस्रोत तथा जलाधार क्षेत्र र उपयोगको स्थिति	६५
तालिका १०४: सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था	६६
तालिका १०५: पैदल मार्ग	६८
तालिका १०६: पुल तथा पुलेसा	६८
तालिका १०७: सवारी रुटको विवरण	६९
तालिका १०८: नगर क्षेत्रभित्र चल्ने सवारी साधन	७०
तालिका १०९: इन्धन उपयोग विवरण	७१
तालिका ११०: बत्ति बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार	७१
तालिका १११: जलविद्युत, सौर्य ऊर्जा, वायु ऊर्जाबाट विद्युत् उत्पादन विवरण	७२
तालिका ११२: आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण	७२
तालिका ११३: घरको जगको आधारमा घरपरिवार	७३
तालिका ११४: छानोको प्रकारका आधारमा घरपरिवार	७४
तालिका ११५: भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण	७४
तालिका ११६: घर संख्याका आधारमा घरपरिवार विवरण	७५
तालिका ११७: घरपरिवारले उपयोग गरिएको कोठासम्बन्धी विवरण	७६
तालिका ११९: सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन	७६
तालिका १२०: सरकारी भवन	७७
तालिका १२१: हुलाक, पत्रपत्रिका, दूरसञ्चार र रेडियो स्टेशन सम्बन्धी विवरण	७८
तालिका १२२: शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण	७८
तालिका १२३: नगरपालिकामा कार्यरत मानव संशाधनको विवरण	७९
तालिका १२४: नगरपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संशाधन	८०
तालिका १२५: नगरपालिकाको अचल सम्पत्ति	८१

तालिका १२६: नगर कार्यपालिका सम्बन्धी विवरण	८३
तालिका १२८: नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू.....	८४
तालिका १२९: नगरपालिकाको आय विवरण.....	८६
तालिका १३१: आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण	८७
तालिका १३२: नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण	९४
तालिका १३४: नगर क्षेत्रमा क्रियाशील गैसस तथा अगैसस.....	९६

परिच्छेद १: परिचय

गाउँ/नगर वस्तुगत विवरणले गाउँ वा नगरपालिकाको समग्र अवस्थालाई गुणात्मक र परिमाणात्मक तथ्यहरूका आधारमा चित्रित गर्दछ । जनसांख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधारलगायतका क्षेत्रको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन र विश्लेषण गरी तयार गरिएको गाउँ/नगरपालिकाको वस्तुस्थिति भल्काउने दस्तावेज वस्तुगत विवरण/प्रोफाइल वा पार्श्वचित्र हो । कानुनी तथा व्यवहारिक दृष्टिले यस्तो दस्तावेजको तयारी हरेक गाउँ/नगरपालिकाको अनिवार्य दायित्वको रूपमा रहेको छ । यही कुरालाई मनन गरी साँफेबगर नगरपालिकाद्वारा वस्तुगत विवरण तयारी कार्यको थालनी गरिएको छ । यस परिच्छेदमा साँफेबगर नगरपालिकाको वस्तुगत विवरण तयारीको पृष्ठभूमि, उद्देश्य, नीतिगत तथा कानूनकानुनी आधार, तयारीका चरण र सीमालाई उल्लेख गरिएको छ ।

१.१ पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान बमोजिम मुल संरचनाका रूपमा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहले शासन संचालन गर्ने व्यवस्था रहेको छ । संवैधानिक हैसियतको स्थानीय तह अन्तरगत गाउँपालिका र नगरपालिकाले स्थानीय सरकारका रूपमा शासन सञ्चालन गर्दछ । संघीय शासन व्यवस्थाको मर्म अनुसार तीनवटै तहले सहकारिता, समन्वय र सहअस्तित्वको सिद्धान्तका आधारमा शासन सञ्चालन हुने कुराको परिकल्पना गरिएको छ । लोकतन्त्रका लाभहरूको समानुपातिक समावेशी र न्यायोचित वितरण गरी कानुनी राज्य र दिगो विकासको अवधारणा अनुरूप समाजवादउन्मुख संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तहदेखि नै सुदृढीकरण गर्न संघीय कानूनका रूपमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ जारी भइसकेको छ । यस ऐनले स्थानीय तहमा विधायकी, कार्यकारणी र न्यायीक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न र स्थानीय शासनमा सहभागिता, जवाफदेहिता, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी सुलभ सेवा प्रवाह गर्ने अपेक्षा गरेको छ । स्थानीय सेवा व्यवस्थापनमा प्रभावकारितासँगै विकास प्रक्रियालाई द्रुततर तुल्याई जनअपेक्षाको सम्बोधन गर्ने ऐतिहासिक जिम्मेवारीका स्थानीय सरकारको काँधमा आएको छ ।

स्थानीय सरकारले संवैधानिक रूपमा प्राप्त जिम्मेवारीलाई जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारको रूपमा पूरा गर्न नीतिगत तथा व्यवहारिक अभ्यासहरू अगाडि बढिरहेका छन् । आमजनताले विगत लामो समयदेखि अभिव्यक्त गरेको शान्ती, विकास र समृद्धिको चाहना पूरा गर्ने दायित्व प्रमुख रूपमा स्थानीय सरकारमा रहेको छ । जनताले प्राप्त गर्ने सेवा सुविधालाई छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाई महसुस हुने गरी विकासको प्रतिफल सबैले प्राप्त गर्ने दिशामा केन्द्रित हुनु जरुरी छ । दिगो विकास लक्ष्य र संघीय तथा प्रादेशिक योजनाले परिलक्षित गरेका सवालहरूलाई अनुकूल हुने गरी स्थानीय सरकारको प्राथमिकतामा हुनु आवश्यक छ । नयाँ परिवेश र नवस्थापित संरचनाले आर्थिक स्रोत तथा जनशक्तिको सीमितताका बावजुद सुशासन र विकासको आकांक्षालाई सम्बोधन गर्ने अपेक्षा गरिएको छ । वस्तुगत विवरणले गाउँ/नगरपालिकाको वर्तमान अवस्था, सम्भावना र आवश्यकताको विश्लेषण गर्न आवश्यक सूचना उपलब्ध गराउन महत्वपूर्ण हुने देखिन्छ ।

नेपालको संविधान, नेपाल स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ र स्थानीय तहको वार्षिक बजेट तथा योजना दिग्दर्शन २०७४ लगायतले नगर क्षेत्रको समग्र वस्तुस्थिति भल्किने वस्तुगत विवरण तयारीलाई स्थानीय सरकारको अनिवार्य कार्यका रूपमा प्रस्ताएको छ । नगर क्षेत्रको वस्तुगत विवरणले खण्डित र क्षेत्रगत तथ्याङ्क सहितको एकीकृत सूचना प्रस्तुत गर्दछ । प्राकृतिक, साँस्कृतिक, आर्थिक, सामाजिक र पूर्वाधार जस्ता क्षेत्र समेटिएको वस्तुगत विवरण तयारी गर्न उपयुक्त ढाँचा तयार गरी संघीय सरकारले पटक-पटक सचेत समेत गराइसकेको छ । साँफेबगर नगरपालिकाको नेतृत्वमा यसरी तयार हुने वस्तुगत विवरणले कार्य सम्पादन, सेवा प्रवाह, आन्तरिक राजश्व असुली तथा योजना तर्जुमाका लागि सूचनाको आधार तयार गर्न महत्वपूर्ण हुनेछ । वस्तुगत विवरणको विषयवस्तु, तयारी विधि तथा प्रक्रियाको बारेमा साभ्ना बुझाई गराउन सरोकारवालासँगको परामर्श, विगतका सफल अभ्यास र विज्ञहरूका

सुभावाहरूलाई समेत समावेश गरी तयार गरिएको यस वस्तुगत विवरणले नगरपालिकाका समग्र गतिविधीलाई अझै बढी प्रभावकारी गराउन सहयोगी हुनेछ ।

१.२ उद्देश्य

वस्तुगत विवरण तयारीको प्रमुख उद्देश्य विकासको विद्यमान अवस्था, संभावना र स्रोतको सम्बन्धमा आवश्यक सूचना व्यवस्थापन गर्न नगरपालिकाको समग्र स्थिति भल्किने एकीकृत सूचनाको दस्तावेज तयार गर्नु हो । वस्तुगत विवरण तयारीका विशेष उद्देश्य देहायअनुसार रहेका छन् ।

- नगरको जनसांख्यिक, भू-जैविक, भौतिक, मानवीय, आर्थिक, सामाजिक, वातावरण र संस्थागत क्षेत्रको विषयगत र वस्तुगत स्थिति चित्रण हुने गरी वस्तुगत विश्लेषण विवरण तयार गर्ने
- नगरपालिका, विषयगत कार्यालय/शाखा, संघ/संस्थाको विवरण, अध्ययन, सर्भेक्षण तथा प्रगति प्रतिवेदनबाट प्राप्त आधारभूत तथा संस्थागत तथ्याङ्क एकीकृत र विश्लेषण गरी विषयगत रूपमा नगरको एकीकृत वस्तुगत विवरण तयार गर्ने
- नगरपालिकाको सेवा प्रवाह, स्थानीय राजस्वको आधार र दर निर्धारण र विकास निर्माण कार्यका लागि आवश्यक वस्तुगत तथा विषयगत सूचना उपलब्ध गराउने
- नगरपालिकाको वार्षिक, एकीकृत, आवधिक/रणनीतिक तथा गुरुयोजना र विषयगत योजना तर्जुमा र अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको लागि विषयगत र खण्डीकृत सूचना विवरण उपलब्ध गराउने ।

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू

नगर वस्तुगत विवरण तयारीका देहायअनुसारका कानुनी तथा नीतिगत आधारहरू रहेका छन् ।

- क. नेपालको संविधान:** नेपालको संविधानअनुसार स्थानीय तहको अधिकार अनुसूची ८ को क्रम संख्या नम्बर ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरिएको छ ।
- ख. स्थानीय सरकार सञ्चानल ऐन, २०७४:** ऐनको दफा ११ को उपदफा २ च, ड र थ मा गाउँपालिका वा नगरपालिकाको अधिकार क्षेत्र अन्तरगत तथ्यांक संकलन र अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था गरेको छ । जसअन्तर्गत, जनसांख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कुल ग्राहस्थ उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास सूचकांक, राजश्व तथा आयव्यय समेतको तथ्याङ्क संकलन र प्रशोधन गरी राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्ध र पार्श्वचित्र तथा स्रोत नक्साको अद्यावधिक अभिलेखनलाई गाउँपालिका वा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार भनी उल्लेख गरिएको छ ।
- ग.स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४:** यस दिग्दर्शनले “गाउँपालिका वा नगरपालिकाले वार्षिक योजना र बजेट तर्जुमा गर्नुपूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिति देखिने गरी वस्तुगत विवरण तयार वा अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ । अद्यावधिक वस्तुगत विवरण आफ्नो वेबसाइट मार्फत् सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ” भनी प्रष्टाएको छ ।

१.४ तयारीका चरण

नगर वस्तुगत विवरण तयारीका क्रममा संघीय सरकारबाट उपलब्ध कार्यविधि, ढाँचा, विगतका सिकाइ, सम्बन्धित विषय विज्ञका सुझाव र नगरपालिकाका सरोकारवालासँगको सहमतिअनुसार वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । वस्तुगत विवरण तयारीमा देहाय बमोजिम चरण र प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको छ ।

१.४.१ सहमति निर्माण

नगर वस्तुगत विवरण तयारीका लागि विद्यमान कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था तथा उपलब्ध कार्यविधि अनुसार सामुदायिक विकास कार्यक्रम अन्तरगत विश्व खाद्य कार्यक्रमसँग समन्वय गरी प्राविधिक सहयोग परिचालन गरिएको छ । सामुदायिक विकास कार्यक्रमको क्षमता सुदृढीकरणमार्फत् स्थानीय शासन प्रणालीमा सुदृढीकरणमा सहयोग पुऱ्याउने रणनीति तथा कार्यक्रम अनुसार नगरसभा, नगर कार्यपालिका र नगर विकासका सरोकारवालासँग राय परामर्शका आधारमा नगर कार्यपालिकाको नेतृत्वमा निर्धारित ढाँचा, तथ्याङ्कका विधि तथा प्रक्रिया अनुसार नगर वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । यस प्रक्रियामा विश्व खाद्य कार्यक्रमबाट प्राविधिक तथा व्यवस्थापकीय सहयोग परिचालन गरिएको थियो ।

१.४.२ नगर वस्तुगत विवरण तयारीको ढाँचा, सर्भेक्षण औजार तथा कार्यविधि र प्रक्रिया निर्धारण

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण तयारी स्तरीय ढाँचा, सर्भेक्षण औजार र कार्यविधिलाई नगरसभाबाट स्वीकृत गरी निर्धारण ढाँचा, सर्भेक्षण औजार र कार्यविधि बमोजिम नगर वस्तुगत विवरण तयार गर्ने निर्णय गरियो । यसका साथै नगर कार्यपालिकाको नेतृत्वमा नगर विकासका सरोकारवालाको सक्रिय सहभागिता र सहयोगमा उपलब्ध गाउँ/नगरपालिका वस्तुगत विवरणको स्तरीय ढाँचा, सर्भेक्षण औजार तथा कार्यविधिका अतिरिक्त नगरपालिकाको स्थानीय परिवेश, विशिष्टता अनुसार नगर वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ ।

१.४.३ नगरपालिकास्तरीय अभिमुखीकरण

सामुदायिक विकास कार्यक्रम अन्तरगत विश्व खाद्य कार्यक्रमको सहयोग र सहजीकरणमा नगरकार्यपालिकाको कार्यालय साँफेबगरमा कार्यपालिकाका पदाधिकारी, विषयगत शाखाका प्रमुख र नगर विकास सरोकारवालाबीच साझा धारणा, बुझाइ र कार्ययोजना तयार गर्न माघ १२ गतेका दिन एक दिवसीय नगरपालिकास्तरीय अभिमुखीकरण कार्यशालाको आयोजना गरियो । नगर कार्यपालिकाको आयोजनामा सम्पन्न यस कार्यशालाको उद्देश्य सरोकारवालाबीच नगर वस्तुगत विवरणको आवश्यकता, तयारी विधि तथा प्रक्रिया, वस्तुगत विवरण स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण औजार, विधि तथा प्रक्रिया र सम्बन्धित सरोकारवालाको सहभागिता, सहयोग र प्रतिवद्धतालागत विविध पक्षका बारेमा जानकारी गराउने तथा छलफल गर्ने रहेको छ । अभिमुखीकरण कार्यक्रममा नगर वस्तुगत विवरणको आवश्यकता, कानुनी तथा नीतिगत आधार, स्तरीय ढाँचा, तथ्याङ्कको विषय क्षेत्र, स्रोत, संकलन र विश्लेषणका औजार, तयारी विधि तथा प्रक्रियामा तर्जुमा प्रक्रियाबारे अन्तरक्रियामूलक छलफल गरी समान धारणा तथा बुझाइ कायम गरियो । यस क्रममा नगरपालिका तथा सरोकारवालाको जिम्मेवारी र भूमिका तथा प्रतिवद्धताबारे राय परामर्श गरी कार्यतालिका समेत तयार गरियो ।

१.४.४ तथ्यांक संकलन

वस्तुगत विवरण तयारीका लागि मुख्य गरेर प्राथमिक र द्वितीय स्रोतबाट तथ्यांक संकलन गरिएको छ । प्राथमिक स्रोतमा पारिवारिक विवरण संकलन तथा सहभागितामूलक विवरण संकलन फारम प्रयोग गरिएको थियो । द्वितीय स्रोतबाट तथ्यांक संकलनका लागि संस्थागत सर्भेक्षण फारम उपयोग गरियो । तथ्यांक संकलनका लागि उपयोग गरिएको फारम

अनुसूची १ अन्तरगत पारिवारिक विवरण सर्भेक्षण फारम **अनुसूची १ (ख)**, संस्थागत विवरण संकलन फारम **अनुसूची १ (क)** प्रस्तुत गरिएको छ । संस्थागत तथ्याङ्कको प्रमुख स्रोतहरूमा नगर कार्यपालिका कार्यालय, जिल्लास्थित विषयगत तथा डिभिजन कार्यालय, केन्द्रीय तथ्यांक विभाग अन्तर्गतका कार्यालयहरू, शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्था, गैसस र समुदायमा आधारित संस्था, बैंक तथा वित्तीय संस्था र उक्त कार्यालय, निकाय र संस्थाको अभिलेख तथा प्रतिवेदन र अनुसन्धानमूलक दस्तावेजहरू प्रमुख रूपमा रहेका छन् । निर्वाचित जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, स्थानीय सहजकर्ता तथा गणकहरू परिचालन गरी उपलब्ध सर्भेक्षण विधि तथा तत्सम्बन्धी औजार बमोजिम तथ्याङ्क संकलन गरियो । प्राप्त तथ्याङ्कलाई सूचनाको आवश्यकता अनुसार तथ्याङ्कशास्त्रीय विधि अनुसार Database management तथा IT विज्ञहरूद्वारा विश्लेषण गरियो । यसलाई <https://afp.robuststaging.biz> मा Log in गरि हेर्न सकिने बनाईएको छ ।

१.४.५ तथ्याङ्क प्रशोधन तथा विश्लेषण र स्रोत नक्सा तयारी

प्राप्त तथ्याङ्कलाई सूचनाको आवश्यकता अनुसार तथ्याङ्कशास्त्रीय विधिद्वारा विश्लेषण गरियो । प्राप्त तथ्याङ्क तथा विवरणलाई विषय क्षेत्रगत, वडागत र सामाजिक संरचनागत (लैंगिक र जातिगत) रूपमा समेत विश्लेषण गर्ने प्रयास गरिएको छ । तथ्याङ्क विश्लेषणबाट प्राप्त सूचना तथा विवरणलाई सम्भव भएसम्म विषयगत, वडागत, लैंगिक र जातिगत रूपमा खण्डीकृत गरी प्रस्तुत गर्ने प्रयास गरिएको छ । तथ्याङ्क न्यूनतम भएका विषय तथा सूचकहरूमा केन्द्रीय तथ्यांक विभागको साविक गाविसको तथ्यांकलाई हालको वडागत मानसँग मेलखाने गरी प्रस्तुत गरिएको छ । यसैगरी जिल्लागत रूपमा मात्र प्रतिवेदन वा अभिलेखबाट प्राप्त तथ्यांकलाई नगरपालिकाको प्रतिनिधित्व हुने वा सामान्यीकरण गर्न मिल्ने हदसम्म सोही अनुसार हुने गरी उल्लेख गरिएको छ । विश्लेषणबाट प्राप्त सूचनाहरूमध्ये भौगोलिक, भौतिक, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक विवरणलाई भौगोलिक सूचना प्रणालीमा आधारित स्रोत नक्सा तयार गरियो ।

१.४.६ वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयारी

नेपाल सरकारबाट उपलब्ध नगर वस्तुगत विवरणको स्तरीय ढाँचा, नगर कार्यपालिका र सरोकारसँगको छलफल र निष्कर्ष बमोजिम नगर वस्तुगत विवरणको मस्यौदा तयार गरियो । मस्यौदा तयार गर्दा उपलब्ध स्तरीय ढाँचा, स्थानीय परिवेश र विशिष्टता विषय तथा सूचना र विवरणलाई समावेश गर्ने प्रयास गरिएको छ । मस्यौदामा संभव भएसम्मका सूचनालाई स्रोत नक्साको रूपमा भौगोलिक सूचना प्रणालीबाट तयार गरिएको नक्सामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१.४.७ वस्तुगत विवरण सुभाब संकलन

स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण कार्यविधिमा उल्लिखित स्तरीय ढाँचा बमोजिम तयार नगर वस्तुगत विवरणको मस्यौदा प्रस्तुत तथा छलफल गरी सुभाब प्राप्त गर्न नगरपालिका स्तरीय प्रमाणीकरण कार्यशाला गोष्ठीको आयोजना गरियो । कार्यशालामा विषयगत रूपमा मस्यौदा वस्तुगत विवरणको सूचना तथा विवरण प्रस्तुत गरी विषयगत समूह तथा वृहत् समूह छलफलमा गरी सुभाब संकलन गर्नुका साथै वस्तुगत विवरणलाई औपचारिक रूपमा अनुमोदन गरी प्रस्तुत सूचना तथा विवरणलाई नगरपालिकाको आधाररेखा सूचनाको रूपमा लिई योजना तर्जुमा, नतिजा अनुगमन तथा विकासका उपलब्धीको लेखाजोखाको लागि प्रयोग गर्ने प्रतिवद्धता प्राप्त गरियो । यसैगरी मस्यौदा विवरणमा वडा समिति र शाखा तथा इकाई र जिल्ला समन्वय समिति (जिसस)र सहयोगी निकायहरूलाई उपलब्ध गराई सुभाब संकलन गरियो ।

१.४.८ नगर वस्तुगत विवरण अन्तिम प्रतिवेदन तयारी

नगर वस्तुगत विवरण प्रमाणीकरण कार्यशालाबाट प्राप्त राय तथा सुभाब, जिसस, विषयगत शाखा, वडा समिति र सहयोगी निकायबाट समेत प्राप्त सुभाबालाई समावेश गरी नगर वस्तुगत विवरणको अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरियो ।

१.५ सीमा

नगर वस्तुगत विवरणलाई नेपाल सरकारद्वारा जारी ढाँचा तथा विगतमा सफल अनुभव बमोजिम तयार गरिएको छ । विवरणमा यथाशक्य बढी सूचना समाविष्ट हुने गरी तयारी गर्ने अभ्यास भएता पनि स्थानीय शासन संचालनको रुवाती अवस्था भएको हुँदा कानुनी, नीतिगत तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापनसम्बन्धी व्यवहारिक कठिनाइहरू आइपऱ्यो । सोको बाबजुद सम्बन्धित सबैको प्रयासबाट नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्य पूरा गरिएको छ । प्रस्तुत तथ्यांकलाई संभव भएसम्म वडागत र सामाजिक रूपमा खण्डीकृत र विषयगत रूपमा एकीकृत गर्ने प्रयास गरिएको छ । नवगठित नगरपालिकामा सीमित कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्था, स्रोतसाधनको बाबजुद पहिलो प्रयासको रूपमा तयार गरिएको यस वस्तुगत विवरण आगामी दिनमा आवश्यकता अनुसार परिमार्जन गर्दै लगिनेछ ।

परिच्छेद २: नगरपालिकाको विद्यमान अवस्था

साँफेबगर नगरपालिका प्रदेश नं. ७ अन्तरगत अछाम जिल्लामा अवस्थित पहाडी विशेषता बोकेको नगरपालिका हो । स्थानीय तह पुनसंरचनाका क्रममा साविक साँफेबगर नगरपालिकासहित बुढाकोट, धुधुरकोट, देवीस्थान, खप्तड, बाब्ला र पातलकोट गाविस मिलेर बनेको यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १६६.७१ वर्ग कि.मी. क्षेत्रफलमा फैलिएको छ । यस परिच्छेदमा यहाँको भौगोलिक अवस्थिति, ऐतिहासिक चिनारी तथा नामकरण, राजनीतिक अवस्थिति, प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक उत्कृष्टता, विकास संभावनाहरूलाई देहाय बमोजिमका शीर्षकहरूमा व्याख्या गरिएको छ ।

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

साँफेबगर नगरपालिका सामुन्द्रिक सतहबाट करिब ५५० मिटरदेखि ३३०० मिटर उचाइमा अवस्थित प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक उत्कृष्टता बोकेको क्षेत्र हो । भौगोलिक अवस्थितिका हिसाबले २९ डिग्री ५ मिनेट ४० सेकेण्ड उत्तरदेखि २९ डिग्री १६ मिनेट ४९ सेकेण्ड उत्तरी अक्षांश र ८१ डिग्री ५३ मिनेट ४० सेकेण्ड पूर्वदेखि ८२ डिग्री ३ मिनेट ५९ सेकेण्ड पूर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । यो नगरपालिका अछाम जिल्लाको जिल्ला सदरमुकाम मंगलसेनदेखि करिब ३७ किमीको दूरीमा उत्तर पश्चिम भागमा रहेको छ । यस नगरपालिकाको पूर्वमा बान्निगढी जयगढ गाउँपालिका र मेल्लेख गाउँपालिका, पश्चिममा चौरपाटी गाउँपालिका र दक्षिणमा मंगलसेन नगरपालिका र उत्तरमा बाजुरा जिल्लासँग सिमाना जोडिएको छ । जिल्लाको कुल क्षेत्रफलको ९.८५ प्रतिशत भूभाग ओगट्ने यस नगरपालिकाको क्षेत्रफल १६६.७३ वर्ग किमी रहेको छ । नगरपालिकाको वडागत क्षेत्रफलसम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १: वडागत क्षेत्रफल

वडा नं.	समावेश साविक गाविस	क्षेत्रफल (वर्ग किमिमा)	प्रतिशत
१	साँफेबगर वडा नं. १	५.५	३.३०
२	साँफेबगर वडा नं. २-३	७.८६	४.७२
३	साँफेबगर वडा नं. ४-५	९.३५	५.६१
४	साँफेबगर वडा नं. ६-७	८.७७	५.२६
५	साँफेबगर वडा नं. ८	४.८५	२.९१
६	साँफेबगर वडा नं. ९	३.६६	२.२०
७	साँफेबगर वडा नं. १०	७.६५	४.५९
८	साँफेबगर वडा नं. ११-१२	१४.४१	८.६४
९	बुढाकोट वडा नं. १-९	२३.६७	१४.२०
१०	धुधुरकोट वडा नं. (१-९)	१२.७२	७.६३
११	देवीस्थान वडा नं. (१-९)	२१.८	१३.०८
१२	खप्तड वडा नं. (१-९)	१७	१०.२०
१३	बाब्ला वडा नं. (१-९)	१७.९	१०.७४
१४	पातलकोट वडा नं. (१-९)	११.५९	६.९५
जम्मा		१६६.७३	१००

स्रोत: सघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, २०७४

२.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामकरण

साँफेबगर नगरपालिकाको नामकरणको सन्दर्भमा स्थानीय जानकार व्यक्तिका अनुसार धेरै वर्ष पहिले हालका साँफेबगर क्षेत्रमा बाघले आतंक मच्चाएको अवस्था थियो । स्थानीयवासीले उक्त बाघलाई मार्ने अनेक प्रयास गरे पनि सफल हुन सकेनन् । थापेको पासोबाट पनि बाघ उम्किन थाल्यो तर बाघ पक्रनको लागि नयाँ जुक्ति निकालियो । जसअनुसार बाघको

आकारको अनुमान गरेर नापको आधारमा साँफेको विभिन्न ३/४ ठाउँमा पासो थापियो पासोमा बाघ पार्न सफलता मिल्यो । अछामी भाषामा नाप्नुलाई साप्नु र पासोलाई बगार भन्ने गरिन्छ । सापेर (नापेर) थापेको बगार (पासो) मा बाघ परेको हुँदा उक्त स्थानलाई सापे बगार भन्न थालियो । कालन्तरमा अपभ्रंश भई साँफे बगर हुन गएको भन्ने बुझाइ रहेको छ । हालसम्म पनि स्थानीयवासी साँफे नभनेर साप्या भन्ने गर्दछन् ।

ऐतिहासिक तथ्यलाई नियाल्दा यस क्षेत्रमा हाल बसोबास गर्ने जातजातिका अतिरिक्त दुरा, घटाल तथा राजी जातिको पनि बसोबास रहेको छानिन्छ । त्यतिबेला बुढीगंगा नदी एयरपोर्ट भएको ठाउँमा बगिरहँदा हालको पुल बजार क्षेत्रमा घटाल र दुरा जातिहरूको बसोबास रहेको थियो । नदीमा डुंगा चलाउने काम राजी जातिले गर्ने गरेको बुढापाकाको भनाइ रहेको छ । त्यो फाँटमा रहेका ठूल ठूला खेत घटालहरूका थिए । विस्तारै राजी, दुरा र घटालहरूले बसाइ सराइ गरेका थिए भने त्यहाँ रहेका एक जना अन्तिम घटाल चाहिँ निसन्तान भएकाले घटालहरूको अस्तित्व त्यहाँबाट समाप्त भएको भनिन्छ । राजी जातिले बसोबास गरेको भनिएको राजीगाउँ र राजी मोरो भन्ने ठाउँ यस क्षेत्रमा रहेको छ । त्यो क्षेत्रमा दुरा जातिहरूले व्यापार गरेको भन्ने सुनिए पनि कस्तो किसिमको व्यापार थियो जानकारी उपलब्ध छैन । वि.सं. २०१६ मा हालभन्दा पहिलेको एयरपोर्ट भएको स्थान हुँदै बुढीगंगा नदी बग्ने गरेतापनि सोही साल बुढीगंगा नदीले धार परिवर्तन गरी हालको अवस्थामा आएको थियो । साँफे क्षेत्रमा व्यापारको शुरुवात वि.सं. १९९७ सालतिर स्थानीय बखजन कुँवरले हालको साँफेबगर नगरपालिका ३ को कालभैरव मन्दिर नजिककै ओढार गाउँमा उत्पादन भएका केही वस्तुहरू राखेर गर्नु भएको भनाइ रहेको छ । पछि विस्तारै बजारको रूप लिएको देखिन्छ भने वि.सं. २०३५ सालतिर साँफेमा एयरपोर्ट सञ्चालनमा आएपछि एयरपोर्ट क्षेत्रमा बजार विस्तार भएको हो । सिलगढी-साँफे सडकको विस्तार भएपछि वि.सं. २०५३ सालमा साँफे हाटबजारको स्थापना भएको हो ।

२.३ राजनीतिक अवस्थिति

साँफेबगर नगरपालिका प्रदेश नं. ७ अन्तरगत अछाम जिल्लाको उत्तरी भागमा अवस्थित रहेको छ । कुल १४ वटा वडामा विभक्त यस नगरपालिकामा अछाम जिल्लामा विद्यमान जिल्लामा विद्यमान ४ नगरपालिका र ६ गाउँपालिका गरि कुल १० स्थानीय तहमध्ये यो नगरपालिका एक हो । नगरपालिकाको केन्द्र साविक साँफेबगर नगरपालिकाको कार्यालय रहेको स्थानमा रहेको छ । पूर्ववत रूपमा नेपालको सुदूरपश्चिम विकास क्षेत्रमा पर्ने सेती अञ्चलमा रहेको यो नगरपालिका जिल्लाभित्रको प्रतिनिधि सभा निर्वाचन प्रयोजनका लागि जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र नं. १ र प्रदेश सभा निर्वाचन प्रयोजनका लागि तय गरिएको प्रदेश क अन्तरगत पर्दछ ।

२.४ धरातलीय अवस्था

मध्य पहाडी क्षेत्रको उच्च पहाडी जिल्ला अन्तरगत रहेको यस क्षेत्रमा धरातलीय स्वरूपका हिसाबले उच्च पहाडी उपत्यकाभित्रको समथर क्षेत्र रहेकोछ । तथापि, होचा तथा अग्ला पहाडी श्रृंखलाका काखमा रहेको समथर भूवनोटका कारण भएको यस नगरपालिकामा विविधतायुक्त धरातलीय अवस्थिति रहेको छ । यस क्षेत्रमा मुख्यतया नदी तटीय क्षेत्र साँफेबगर लगायतका स्थानहरूमा समथर भूभाग रहेको छ । नगरपालिकाको माथिल्लो क्षेत्रमा चट्टानी भूभाग, पाटन तथा वनजंगल रहेको देख्न सकिन्छ ।

२.५ प्राकृतिक सम्पदा र भूउपयोग

प्राकृतिक स्रोतका हिसाबले सम्पन्न साँफेबगर नगरपालिकामा खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र, एक दर्जनभन्दा बढी साना ठूला नदी तथा खोलाहरू, वालुवा लगायतका नदीजन्य खनिज, चरण क्षेत्र जस्ता रहेका छन् । खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्रले वडा नं. १४ पातलकोट, वडा नं. ९ बुढाकोट, वडा नं. ११ देवीस्थान र वडा नं. १२ खप्तड क्षेत्रको महत्वपूर्ण भूभागलाई समेटेको छ । । जलस्रोतका दृष्टिले बुढीगंगा नदी, आडदवाला (तालरवा) गाड, जिज्याडी गाड, प्रभाली (सैनी) गाड, छिप्या खोला लगायत सीमानामा बहने कैलाश खोला, लुङ्याली गाड, इकडी गाड र विम्कोटी खोला

रहेका छन् । नगरको वार्ड १३ मा सुकदह नाम ताल रहेको छ । यसका अतिरिक्त नगरको खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज क्षेत्रमा थुप्रै ताल तथा सिमसार क्षेत्र रहेका छन् । लोपोन्मुख प्रजातिको नौमुठे गाई तथा डाँफे, मुनाल, घोरल, चितुवा, कस्तुरी, रतुवा, देवदार, सल्लो जस्ता वनजन्य वनस्पति पाइने गर्दछ । जंगल क्षेत्रमा पाइने प्रमुख जडीबुटीका रूपमा पाखनबेद, सतुवा, पाँच औंले आदि रहेका छन् । जंगल क्षेत्रमा पाइने प्रमुख जडीबुटीका रूपमा पाखनबेद, सतुवा, पाँच औंले आदि रहेका छन् । रानीसैन तथा बाहुल ढुंगा (मालिका मन्दिर) क्षेत्र, हाडासैन माडी (सिद्धधुनी) प्रभा, ओखीकोट भगवती मन्दिर, पातलकोट, भृगु गुफा, भृगु भरना, कालिका मन्दिर देवीस्थान, धौल छडो भेरासैन खप्तड, जल्पादेवी मन्दिर श्रीकोट, वैद्यनाथ धाम आदि महत्वपूर्ण पर्यटकीय क्षेत्र हुन् ।

तालिका २: भूउपयोगको अवस्था

क्र.सं.	जमिनको प्रकार	क्षेत्रफल (बर्ग किमि)	प्रतिशत
१	खेती गरिएको जमिन	६९.६२	४९.९९
२	बाँझो जमिन	०.१७	०.१०
३	घाँसे भूमि	४.७७	२.८८
४	वन क्षेत्र	६९.३२	३६.९८
५	भाडी बुट्यान	२४.७६	१४.९३
६	जल क्षेत्र	०.८६	०.५२
७	बलौटे जमिन	४.२९	२.५९
८	भीर/चट्टान	०.०२	०.०१
	जम्मा	१६५.८१	१००

Source: Land Resource Mapping Project, 1996

२.६ साँस्कृतिक उत्कृष्टता

ऐतिहासिक महत्वको डोटेली साँस्कृतिक विशेषता बोकेको यस क्षेत्रमा खस सभ्यता तथा हिन्दू साँस्कृतिको अनुपम संगम रहेको छ । क्षत्री, ब्राह्मण, दलित जातिको मिश्रित बसोवास रहेको यस नगरपालिकामा मुख्य बोलीचालीको भाषा अछामी रहेको छ । धार्मिक रूपमा हिन्दू धर्मालम्बीहरूको उच्च बाहुल्यता रहेको यो क्षेत्रमा मनाइने चाडपर्वहरूमा कृष्णाष्टमी, तीज, जनैपूर्णिमा, दशै, तिहार, माघे सक्रान्ती, चैते दशै आदि रहेका छन् । धार्मिक तथा भाषिक रूपमा करिव एकरूपता रहेको यो क्षेत्रमा चाडपर्वका समयमा गरिने विभिन्न क्रियाकलापहरूले यहाँको सामाजिक र साँस्कृतिक उत्कृष्टता झल्काउने गर्दछन् । भेषभूषाका रूपमा पुरुषहरूले मुख्य रूपमा दौरा, सुरुवाल, टोपी तथा कोट र महिलाले गुन्यु चोली र पटुकी लगाउने गर्दछन् । रानीसैन तथा बाहुल ढुंगा (मालिका मन्दिर) क्षेत्र, हाडासैन माडी (सिद्धधुनी) प्रभा, ओखीकोट भगवती मन्दिर, पातलकोट, भृगु गुफा, भृगु भरना, कालिका मन्दिर देवीस्थान, धौल छडो भेरासैन खप्तड, जल्पादेवी मन्दिर श्रीकोट, वैद्यनाथ धाम आदि मन्दिरहरू महत्वपूर्ण धार्मिक स्थलहरू हुन् ।

२.७ विकासका सम्भावनाहरू

साँफे नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका प्राकृतिक तथा साँस्कृतिक सम्पदाहरू, आर्थिक अभ्यास र उपलब्ध मानवीय पूँजी तथा पूर्वाधार लगायतको अवस्थालाई हेर्ने हो भने यस नगरपालिकामा विकासका प्रशस्त सम्भावनाहरूको आँकलन गर्न सकिन्छ । नगर विकासका सम्भावनाहरूलाई देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३: विकासका सम्भावनाहरू

क्र.सं.	विषय क्षेत्र/उपक्षेत्र	सम्भावना
१	प्राकृतिक स्रोत तथा साधन	<ul style="list-style-type: none"> समशीतोष्ण हावापानी खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्जको मध्यवर्ती क्षेत्र बुढीगंगा लगायतका दर्जनभन्दा बढी बाँह्र महिना बहने नदीहरू डाँफे, मुनाल, घोरल, कस्तुरी, रतुवा, देवदार, सल्लो जस्ता वनजन्य वनस्पति जैविक

क्र.सं.	विषय क्षेत्र/उपक्षेत्र	सम्भावना
		विविधता <ul style="list-style-type: none"> ● बालुवा लगायत नदीजन्य खनिज ● पाखनवेद, सतुवा, पाँच औल, टिमुर जस्ता जडीबुटी
२	आर्थिक	<ul style="list-style-type: none"> ● खाद्यान्न, दलहन, तेलहन, सिट्रस (अमिलो जातका फलफूल) को उत्पादन ● गाई, भैसी, भेडा, बाखा जस्ता पशुजन्य उत्पादन ● बेंसीका उर्वर भूमि र सिंचित क्षेत्रको विस्तार ● वैदेशिक रोजगारी र विप्रेषण ● बैंक तथा वित्तीय क्षेत्र र सहकारीको विस्तार ● मन्दिर, नदी र खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्जको क्षेत्र ● साँफेबगर, बुढाबगर बजार, ताँसी बजार, ठाँटी बजार, श्रीकोट, बयालपाटा लगायतका ९ वटा स्थानीय बजार
३	सामाजिक	<ul style="list-style-type: none"> ● उच्च शिक्षासम्मको पहुँच विस्तार ● स्वास्थ्य केन्द्र लगायतका स्वास्थ्य संस्था ● पूर्ण सरसफाइ क्षेत्रको अभ्यास ● खानेपानीको सुविधा विस्तार ● स्थानीयस्तरमा युवा क्लब ● धार्मिक स्थल, चाडपर्व र कला
४	भौतिक पूर्वाधार	<ul style="list-style-type: none"> ● १२ वटा वडामा कच्ची सडक निर्माण भई जिप, ट्याक्टर लगायतका साधनहरू सञ्चालन ● सिलगढी-साँफे-मार्तडी तथा साँफे-मंगलसैन सडक खण्डमा पर्ने नगर क्षेत्रको पक्की सडक निर्माणाधीन मध्यपहाडी राजमार्गसँगको सामिप्यता ● रिडीकोटमा रहेको क्रिकेट खेल मैदान ● ऊर्जाको रूपमा दाउरा, एलपि ग्यास, विद्युत्, गोबर ग्यास, सोलारको उपयोग ● संचार क्षेत्रमा मोबाइल सेवाको सबै क्षेत्रमा विस्तार, एफएम तथा केबुल टेलिभिजनको सुविधा
५	वन तथा वातावरण	<ul style="list-style-type: none"> ● खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज रहेको ● ६४ समुदायिक वन, ६० कबुलियत वनले ३०५६ हेक्टर ओगटेको ● समशीतोष्ण तथा शीतोष्ण क्षेत्रीय जैविक विविधता
	सुशासन तथा संस्थागत	<ul style="list-style-type: none"> ● नगरपालिका, विषयगत शाखा र समितिद्वारा कार्यसम्पादन ● वडा कार्यालयको कार्य नियमित रूपमा हुनु ● गैसस तथा विकास साभेदार संस्थाको विकास निर्माणमा अग्रसरता

स्रोत: समूह छलफल, २०७४

२.८ मानव विकास सूचकांक, औसत आय र गरिबी

विकासको अवस्था, आम्दानी र गरिबी सम्बन्धमा नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन २०१४ तथा गरिबीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८ मा अछाम जिल्लाको सन्दर्भमा औल्याइएका तथ्यहरूलाई यस नगरपालिकाको हकमा पनि सामान्यीकरण गरिएको छ । नेपाल मानव विकास प्रतिवेदन, २०१४ अनुसार अछाम जिल्ला मानव विकास सूचकांकका दृष्टिकोणले ७५ जिल्लाहरूमध्ये ७० औं स्थानमा पर्दछ । यस जिल्लाको मानव विकास सूचकांकको मान ०.३७८ रहेको छ । जसअनुसार औसत आयु ६७.१४ वर्ष तथा प्रतिव्यक्ति आम्दानी ५३६ अमेरिकी डलर रहेको छ । गरिबीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८ अनुसार गरिबीको दर ४७.२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

परिच्छेद ३: जनसंख्याको अवस्था

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको जनसांख्यिक अवस्थसँग सम्बन्धित वस्ती, घरधुरीको विवरण, जनसंख्या बनौट, संरचना तथा वितरण जस्ता विषयहरू समाविष्ट रहेका छन्।

३.१ जनसंख्या वितरणको अवस्था

घरपरिवार सर्भेक्षण २०७४ अनुसार नगरपालिकाको कुल जनसंख्या ३८३४१ रहेको छ। वडा अनुसार सबैभन्दा उच्च जनसंख्या वडा नं. ४ मा २४८९ रहेको छ भने सबैभन्दा न्यून वडा नं. ३ मा ४८१० रहेको छ। जस अनुसार हालको औसत घरपरिवारको आकार ५.८१ र लैंगिक अनुपात १०७.४० रहेको छ। जनगणना २०६८ र हालको सर्भेक्षण अनुसार जनसंख्याको अवस्थालाई वडागत रूपमा देहाय बमोजिम उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ४: जनसंख्या वितरणको अवस्था

वडा	जनगणना २०६८ अनुसार						घरपरिवार सर्भेक्षण २०७४ अनुसार					
	घरपरिवार	जनसंख्या			औसत घरपरिवारको आकार	लैंगिक अनुपात	घरपरिवार	जनसंख्या			औसत घरपरिवारको आकार	लैंगिक अनुपात
		जम्मा	पुरुष	महिला				जम्मा	पुरुष	महिला		
१	२८६	१३३०	६३८	६९२	४.६५	९२.२०	३१२	१६०१	८२९	७७२	५.१३	१०७.३८
२	५४२	२६४५	१११९	१५२६	४.८८	७३.३३	५७९	२५२९	१२७५	१२५४	४.३७	१०१.६७
३	९१७	४१६८	१९८४	२१८४	४.५५	९०.८४	८२६	४८१०	२५३८	२२७२	५.८२	१११.७१
४	७०२	३४८३	१६५६	१८२७	४.९६	९०.६४	६३०	३७७३	१९५३	१८२०	५.९९	१०७.३१
५	३७२	२००५	९५६	१०४९	५.३९	९१.१३	३४१	२४३०	१२८४	११४६	७.१३	११२.०४
६	२४३	१०९१	४६१	६३०	४.४९	७३.१७	२१२	१३१९	६६८	६५१	६.२२	१०२.६१
७	३२८	१७३५	८६३	८७२	५.२९	९८.९७	४७१	२०१६	१०१७	९९९	४.२८	१०१.८
८	४३९	२१११	९३२	११७९	४.८१	७९.०५	४३८	२४३८	१२९०	११४८	५.५७	११२.३७
९	५१७	२८७७	१३०९	१५६८	५.५६	८३.४८	४८२	३१९५	१६४४	१५५१	६.६३	१०६.००
१०	६२१	३१३५	१४२०	१७१५	५.०५	८२.८०	६३४	३८८७	२०५२	१८३५	६.१३	१११.८३
११	३९३	२२१५	१०२९	११८६	५.६४	८६.७६	३७३	२३८५	१२७८	११०७	६.३९	११५.४५
१२	२८९	१६९५	८३१	८६४	५.८७	९६.१८	२८४	१७५६	९१८	८३८	६.१८	१०९.५५
१३	५३९	२८२३	१२४३	१५७०	५.२२	७९.१७	५९८	३६१४	१८१६	१७९८	६.०४	१०१
१४	५०५	२८२५	१३७२	१४५३	५.५९	९४.४३	४६७	२५८८	१३१२	१२७६	५.५४	१०२.८२
जम्मा	६६९३	३४१२८	१५८१३	१८३१५	५.१०	८६.३४	६६४७	३८३४१	१९८७४	१८४६७	५.८१	१०७.४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ तथा घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

३.२ जनघनत्वको अवस्था

यस नगरपालिकाको जनघनत्व २८०.७२ जना प्रति वकिली रहेको छ। वडागत रूपमा हेर्दा सबैभन्दा कम जनघनत्व वडा नं. १२ मा १०३.२९ जना प्रति वकिली र सबैभन्दा बढी जनघनत्व वडा नं. ३ मा ५१४.४४ जना प्रति वकिली रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५: जनघनत्वको अवस्था

वडा नं.	जनसंख्या विवरण		क्षेत्रफल विवरण		जनघनत्व (प्रति वकिली)
	जनसंख्या	प्रतिशत	क्षेत्रफल (वकिली)	प्रतिशत	
१	१६०१	४.१८	५.५	३.३	२९१.०९
२	२५२९	६.६०	७.८६	४.७१	३२१.७६
३	४८१०	१२.५५	९.३५	५.६१	५१४.४४
४	३७७३	९.८४	८.७७	५.२६	४३०.२२

वडा नं.	जनसंख्या विवरण		क्षेत्रफल विवरण		जनघनत्व (प्रति बर्किमी)
	जनसंख्या	प्रतिशत	क्षेत्रफल (बर्किमी)	प्रतिशत	
५	२४३०	६.३४	४.८५	२.९१	५०१.०३
६	१३१९	३.४४	३.६६	२.२	३६०.३८
७	२०१६	५.२६	७.६५	४.५९	२६३.५३
८	२४३८	६.३६	१४.४१	८.६४	१६९.१९
९	३१९५	८.३३	२३.६७	१४.२	१३४.९८
१०	३८८७	१०.१४	१२.७२	७.६३	३०५.५८
११	२३८५	६.२२	२१.८	१३.०८	१०९.४०
१२	१७५६	४.५८	१७	१०.२	१०३.२९
१३	३६१४	९.४३	१७.९	१०.७४	२०१.९०
१४	२५८८	६.७५	११.५९	६.९५	२२३.३०
जम्मा	३८३४१	१००	१६६.७	१००	२८०.७२

स्रोत: केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, २०६८ तथा घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

३.३ उमेर तथा लिंगका आधारमा जनसंख्या विवरण

उमेरका आधारमा जनसंख्याको स्थिति हेर्दा उमेर समूह अनुसार पाँच वर्षमुनिको ४५६४ र ७० वर्ष माथिको कुल १७२८ जना रहेको देखिन्छ । लैंगिकताका आधारमा विभिन्न उमेर समूह अनुसार यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ६: उमेर तथा लिंगको आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	उमेर समूह अनुसार जनसंख्या															
	५ वर्ष मुनी		६-१४ वर्ष		१५-१८ वर्ष		१९-२४ वर्ष		२५-४९ वर्ष		५०-५९ वर्ष		६०-६९ वर्ष		७० वर्ष भन्दा माथि	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
१	९०	७९	१४३	१२९	६६	६१	२९३	२६१	११६	१०४	६१	६१	३२	४१	२८	३६
२	१५१	११७	३०२	२६४	११४	१३०	३९९	४०६	१३६	११४	७७	१०१	६१	६७	३५	५५
३	२७५	२४४	५१८	४०७	२६४	२०२	८३१	७०१	३४०	२९५	१४०	१५५	८८	११३	८२	१५५
४	२३२	२०१	३९८	३५३	१८४	१६४	६३८	५८६	२४६	२१६	११७	१०१	६९	७९	६९	१२०
५	१३७	११८	२६१	२३९	१३४	१०५	३९७	३४९	१८६	१४३	७५	५४	४६	५६	४८	८२
६	६४	३५	११३	११०	४७	५८	२३०	२०५	१०५	९९	५५	४३	३१	३६	२३	६५
७	८६	८१	१९१	१७१	१०९	७६	३५९	३४८	१००	१११	९३	८८	४२	४४	३७	८०
८	१२८	९१	२४७	२३५	१४०	१०५	४२९	३६५	१५९	१३५	९०	९०	४४	५१	५३	७६
९	२०१	१७०	४१६	३७०	१६९	१५२	४८२	४६३	१६५	१५७	१०२	९३	६३	७४	४६	७२
१०	२५४	२०२	४०८	३७९	२२७	१६७	६०७	५४१	२७३	२२६	११९	१२१	८१	९५	८३	१०४
११	१९८	१७९	३२१	२७७	१२१	८९	३४३	२७७	१५२	१३४	६२	५४	४१	४८	४०	४९
१२	१६३	११६	२३६	१९२	८०	८३	२१९	२१९	१०४	१००	६४	५२	३२	३६	२०	४०
१३	२९६	२१७	३७६	४३६	१४१	१४०	५५६	५०९	२१८	२१९	९०	८६	८७	९६	५२	९५
१४	२१२	२२७	३३२	३२५	११६	९९	३३९	३१७	१४४	१३४	७४	६८	६०	५८	४३	४०
जम्मा	२४८७	२०७७	४२६२	३८८७	१९१२	१६३१	६१२२	५५४७	२४४४	२१८७	१२१९	११६७	७७७	८९४	६५९	१०६९

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

३.४ मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण

नगरपालिकाभित्र बोलिने मातृभाषाहरूमध्ये अधिकांश स्थानीय वासिन्दा अर्थात् ७० प्रतिशतले मातृभाषाका रूपमा नेपाली भाषा बोल्ने गरेको देखिन्छ। मातृभाषा अनुसार वडागत जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७: मातृभाषाको आधारमा जनसंख्या विवरण

वडा नं.	मातृभाषा अनुसार जनसंख्या						
	नेपाली	अछामी	डोटेली	हिन्दी	तामाङ्ग	अन्य	जम्मा
१	१११९	४८२	०	०	०	०	१६०१
२	१७२०	८०९	०	०	०	०	२५२९
३	३१७५	१६३५	०	०	०	०	४८१०
४	२७१७	१०५६	०	०	०	०	३७७३
५	१७५०	६८०	०	०	०	०	२४३०
६	९०५	४१४	०	०	०	०	१३१९
७	१३७७	६३९	०	०	०	०	२०१६
८	१६५३	७८५	०	०	०	०	२४३८
९	२१६६	१०२९	०	०	०	०	३१९५
१०	२८७६	१०११	०	०	०	०	३८८७
११	१७०३	६८२	०	०	०	०	२३८५
१२	१२१२	५४४	०	०	०	०	१७५६
१३	२६२७	९८७	०	०	०	०	३६१४
१४	१८४८	७४०	०	०	०	०	२५८८
जम्मा	२६८४७	११४९४	०	०	०	०	३८३४१
प्रतिशत	७०.०२	२९.९८	०.००	०.००	०.००	०.००	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

३.५ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

धर्म अनुसार नगरपालिकाको जनसंख्याको स्थिति हेर्दा सबैभन्दा उच्च हिन्दू धर्म मान्नेहरू ३७९४८ वा ९८.९७ प्रतिशत रहेका छन् भने इस्लाम धर्म मान्ने ०.४५ प्रतिशत रहेका छन्। धर्म अनुसार वडागत जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८: धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

वडा नम्बर	धर्म अनुसार जनसंख्या (घरपरिवार सर्भेक्षण २०७४)					
	हिन्दू	बौद्ध	ईस्लाम	इसाई	अन्य	जम्मा
१	१५९६	२	२	१	०	१६०१
२	२५२९	०	०	०	०	२५२९
३	४७७९	८	१६	३	४	४८१०
४	३७२४	१	३	४५	०	३७७३
५	२४१०	२	०	१८	०	२४३०
६	१३०२	३	१	०	१३	१३१९
७	१९९१	६	३	६	१०	२०१६
८	२२८७	०	१४७	०	४	२४३८
९	३१८६	३	०	५	१	३१९५

वडा नम्बर	धर्म अनुसार जनसंख्या (घरपरिवार सर्भेक्षण २०७४)						जम्मा
	हिन्दू	बौद्ध	ईस्लाम	इसाई	अन्य		
१०	३८२५	५	०	५४	३	३८८७	
११	२३७४	९	०	०	२	२३८५	
१२	१७५०	२	०	०	४	१७५६	
१३	३६११	१	०	१	१	३६१४	
१४	२५८४	१	०	०	३	२५८८	
जम्मा	३७९४८	४३	१७२	१३३	४५	३८३४९	
प्रतिशत	९८.९७	०.११	०.४५	०.३५	०.१२	१००	

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

३.६ जातिगत आधारमा घरपरिवार तथा जनसंख्या विवरण

जातजातिगत आधारमा घरपरिवार तथा जनसंख्याको स्थितिलाई हेर्दा कुल ६६४७ घरपरिवारमध्ये सबैभन्दा उच्च ४३२७ वा ६५.१० प्रतिशत घरपरिवार तथा ३८३४९ जनसंख्यामध्ये २४०७१ जना ब्राह्मण/क्षेत्री रहेको देखिन्छ । नगरपालिकाको घरपरिवार तथा जनसंख्यालाई जातजातिगत आधारमा देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ९: जातिगत आधारमा घरपरिवार र जनसंख्या विवरण

वडा नं.	जातजाति घरपरिवार विवरण					जातजाति अनुसार जनसंख्या विवरण				
	पहाडी क्षेत्री/ब्राह्मण	पहाडी आदिवासी/जनजाति	पहाडी दलित	मुस्लिम	जम्मा	पहाडी क्षेत्री/ब्राह्मण	पहाडी आदिवासी/जनजाति	पहाडी दलित	मुस्लिम	जम्मा
१	२०३	०	१०९	०	३१२	१०१०	०	५९१	०	१६०१
२	३३९	०	२३२	०	५७९	१४२७	०	११०२	०	२५२९
३	४६८	०	१६२	०	६३०	३४४६	०	१३६४	०	४८१०
४	३७३	०	२४२	०	६३०	२१६०	०	१६१३	०	३७७३
५	२५०	०	९१	०	३४१	१७४४	०	६८६	०	२४३०
६	१३९	०	७३	०	२१२	९२४	०	३९५	०	१३१९
७	३१७	८	१४६	०	४७१	१३२८	११	६७७	०	२०१६
८	२३८	०	१६८	३२	४३८	१३०२	०	९९२	१४४	२४३८
९	३२८	३	१५१	०	४८२	२१८६	१२	९९७	०	३१९५
१०	४३९	०	१९५	०	६३४	२४६८	२	१४१६	१	३८८७
११	२३७	१	१३५	०	३७३	१४५९	९	९१७	०	२३८५
१२	२३५	०	४९	०	२८४	१४६३	५	२८८	०	१७५६
१३	४३६	०	१६२	०	५९८	२६२४	२	९८८	०	३६१४
१४	३२५	०	१४२	०	४६७	१७६८	०	८२०	०	२५८८
जम्मा	४३२७	१२	२०५७	३२	६६४७	२५३०९	४१	१२८४६	१४५	३८३४९
प्रतिशत	६५.१०	०.१८	३०.९५	०.४८	१००.००	६६.०१	०.११	३३.५०	०.३८	१००.००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

३.७ अपांगताको आधारमा जनसंख्या

नगरपालिका क्षेत्रभित्र विभिन्न खालका अपांगता भएका कुल जनसंख्या ६६२ जनामध्ये सबैभन्दा उच्च शारीरिक अपांगता भएकाहरूको संख्या ३७८ रहेको छ । बौद्धिक अपाङ्गता, दृष्टिविहीन, बहिरा, स्वरबोलाइसम्बन्धी अपाङ्गता र मनोसामाजिक अपाङ्गता जस्ता अपाङ्गताका आधारमा वडागत जनसंख्या सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १०: अपांगताको आधारमा जनसंख्या

वडा नं.	अपांगताका आधारमा जनसंख्या							
	अपांगता नभएको	शारीरिक अपाङ्गता	बौद्धिक अपाङ्गता	दृष्टिविहीन (आँखा नदेख्ने)	बहिरा (सुन्न र बोल्न नसक्ने)	स्वर बोलाइसम्बन्धी अपांगता (भकभकै)	मनोसामाजिक अपाङ्गता	जम्मा
१	१५७९	१२	१	१	५	२	१	१६०१
२	२४९२	१७	५	५	३	३	४	२५२९
३	४७४८	३९	३	६	१३	०	१	४८१०
४	३७१३	२८	३	९	७	१२	१	३७७३
५	२४१५	६	५	०	२	२	०	२४३०
६	१३०३	८	१	३	२	१	१	१३१९
७	१९९६	१५	१	१	१	२	०	२०१६
८	२४१०	१४	४	२	०	५	३	२४३८
९	३१४८	३१	३	३	६	४	०	३१९५
१०	३८५१	२१	५	२	४	४	०	३८८७
११	२२७३	६३	४	१६	२०	९	०	२३८५
१२	१६४७	७२	१	८	२०	८	०	१७५६
१३	३५५५	३०	१२	६	५	६	०	३६१४
१४	२५४९	२२	३	७	४	३	०	२५८८
जम्मा	३७६७९	३७८	५१	६९	९२	६१	११	३८३४१
प्रतिशत	९८.२७	०.९९	०.१३	०.१८	०.२४	०.१६	०.०३	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

३.८ आवासमाथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका कुल ६६४७ घरपरिवारमध्ये ९५.७६ प्रतिशत वा ६३६५ घरपरिवार आफ्नै घरमा बस्ने गरेका छन् । त्यसैगरी, भाडामा बस्ने घरपरिवार संख्या २२२ र अन्य खालको स्वामित्व भएको घरमा बस्ने ६० रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ११: आवासमाथिको स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण

वडा नं.	आवासीय स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण			जम्मा
	आफ्नै	भाडा	अन्य	
१	३०२	८	२	३१२
२	५६४	१५	०	५७९
३	७८१	३८	७	८२६
४	५८७	४३	०	६३०
५	३३९	१	१	३४१
६	२०७	५	०	२१२

वडा नं.	आवासीय स्वामित्वका आधारमा घरपरिवार विवरण			जम्मा
	आफ्नै	भाडा	अन्य	
७	३९१	६५	१५	४७१
८	४२६	९	३	४३८
९	४८०	१	१	४८२
१०	६१९	१	१४	६३४
११	३५५	१८	०	३७३
१२	२७४	२	८	२८४
१३	५८५	१२	१	५९८
१४	४५५	४	८	४६७
जम्मा	६३६५	२२२	६०	६६४७
प्रतिशत	९५.७६	३.३४	०.९०	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

३.९ घरमूलीको विवरण

लैंगिकताका आधारमा घरमूलीको विवरण हेर्दा कुल ६६४७ घरपरिवारमध्ये सबैभन्दा बढी पुरुष घरमूली हुने घरपरिवार संख्या ४८११ र महिला घरमूली हुने परिवार १८३६ रहेका छन् । लिङ्गका आधारमा घरमूलीको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १२: घरमूलीको विवरण

वडा नम्बर	लैङ्गिकताका आधारमा घरमूली संख्या		
	पुरुष घरमूली	महिला घरमूली	जम्मा
१	२१२	१००	३१२
२	४४१	१३८	५७९
३	५६६	२६०	८२६
४	३८९	२४१	६३०
५	२६४	७७	३४१
६	१३३	७९	२१२
७	३४५	१२६	४७१
८	३१९	११९	४३८
९	३४८	१३४	४८२
१०	५२८	१०६	६३४
११	२३७	१३६	३७३
१२	२५१	३३	२८४
१३	४६४	१३४	५९८
१४	३१४	१५३	४६७
जम्मा	४८११	१८३६	६६४७

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

३.१० बसोबासको अवस्थासम्बन्धी विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका कुल ३८३४१ जनसंख्यामध्ये ७२.२३ प्रतिशत अर्थात् २७६९२ जना गणना गरेकै स्थानमा आफ्नै घरमा बस्ने गरेका छन् । त्यसैगरी, स्वदेशमा अन्यत्र रहेको र विदेशमा बस्नेको जनसंख्या क्रमशः ४१०१ र ६५४८ रहेको छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १३: बसोबासको अवस्था सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	बसोबासका आधारमा जनसंख्या विवरण			
	गणना गरेको स्थानमा बसोबास गरेको	स्वदेशमा अन्यत्र बसोबास गरेको	विदेशमा बसेको	जम्मा
१	१०७५	२७८	२४८	१६०१
२	२००७	११९	४०३	२५२९
३	३२९६	२९४	१२२०	४८१०
४	२१११	१३१७	३४५	३७७३
५	१५३५	२१५	६८०	२४३०
६	७८०	२५८	२८१	१३१९
७	१४५६	२०१	३५९	२०१६
८	१९५३	२२०	२६५	२४३८
९	२३३८	२९२	५६५	३१९५
१०	२७९३	३३०	७६४	३८८७
११	२०४६	७२	२६७	२३८५
१२	१४९८	९३	१६५	१७५६
१३	२५७१	३४०	७०३	३६१४
१४	२२३३	७२	२८३	२५८८
जम्मा	२७६९२	४१०१	६५४८	३८३४१
प्रतिशत	७२.२३	१०.७०	१७.०८	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

३.११ वैवाहिक स्थिति

घरपरिवार सर्भेक्षण २०७५ अनुसार वैवाहिक स्थितिलाई हेर्दा ८७१८ जना अविवाहित, १०५२० कम उमेर तथा १६८५७ जना एकल विवाह गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १४: वैवाहिक स्थिति

वडा नम्बर	वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण							कम उमेर
	अविवाहित	एकल विवाह	बहुविवाह	विधवा/विदुर	सम्बन्ध विच्छेद	विवाहित तर अलग बसेको	पुनः विवाह	
१	४१३	७०७	६	११०	०	०	०	३६५
२	२७०	११७६	१९	१४९	१	०	२	९१२
३	६९४	२३४५	३५	४५	१	१	२	१६८७
४	९६८	१६८५	२३	१९७	१	३	४	८९२
५	७३७	११३९	२३	४८	१	०	०	४८२
६	३५५	६१२	१२	८८	०	०	०	२५२
७	५७०	९७२	२	१३४	०	१	१	३३६
८	७०३	११८४	९	४८	१	०	०	४९३
९	८३०	९५०	३६६	१४१	२	४	१६	८८६

वडा नम्बर	वैवाहिक स्थिति सम्बन्धी विवरण							कम उमेर
	अविवाहित	एकल विवाह	बहुविवाह	विधवा/विदुर	सम्बन्ध विच्छेद	विवाहित तर अलग बसेको	पुनः विवाह	
१०	१०२०	१६८२	२६	१५४	१९	३	८	९७५
११	६२४	१०२७	१३	४७	२	०	०	६७२
१२	३८२	७६९	२४	५१	१	०	१२	५१७
१३	८५०	१६१०	१९	१५५	३	७	२२	९४८
१४	३०२	९९९	९४	८६	२	१	१	११०३
जम्मा	८७१८	१६८५७	६७१	१४५३	३४	२०	६८	१०५२०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

३.१२ विदेश गएका घरपरिवारसम्बन्धी विवरण

विदेश गएका घरपरिवारको स्थिति हेर्दा कुल ६६९३ घरपरिवारमध्ये सबैभन्दा बढी विदेश जाने वडा नं. १० मा २८३ घरपरिवार विदेश गएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १५: विदेश गएका घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	जम्मा घरधुरी	घरबाहिर रहेको घरपरिवार संख्या	प्रतिशत
१	२८६	११८	४१.२६
२	५४२	२४९	४५.९४
३	९१७	३२६	३५.५५
४	७०२	२२७	३२.३४
५	३७२	१६३	४३.८२
६	२४३	११३	४६.५
७	३२८	१५८	४८.१७
८	४३९	१७३	३९.४१
९	५१७	२०६	३९.८५
१०	६२१	२८३	४५.५७
११	३९३	१४१	३५.८८
१२	२८९	३८	१३.१५
१३	५३९	२१६	४०.०७
१४	५०५	१५९	३१.४९
जम्मा	६६९३	२५७०	३८

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

३.१३ व्यक्तिगत घटना विवरण (२०७४ चैत्र मसान्तसम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार)

गत वर्षको विवरण अनुसार नगरपालिकाभित्र कुल २८५६ जन्मदर्ता, २१९ मृत्यु दर्ता र २५९ विवाह दर्ता भएको देखिन्छ। बसाइँसराइको सन्दर्भमा १९२ घरपरिवार बसाइँसराइ गरी अन्यत्र गएको पाइन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १६: व्यक्तिगत घटना विवरण

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइँसराइ	
					आएको	गएको
१	९३	७	१७	-	-	५
२	२१७	२१	२१	-	-	३५

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइँसराइ	
					आएको	गएको
३	२९४	३८	२७	-	-	१२
४	२९८	२३	३१	-	-	२८
५	१५२	९	१७	-	-	१२
६	७४	१०	१९	-	२	२१
७	१५८	२५	१९	-	८	४
८	१५३	२१	१९	-	-	९
९	३४९	६	१३	-	-	६
१०	३०	२२	३१	-	-	१६
११	३०४	४	१४	-	३	१२
१२	१५९	६	३	-	१	७
१३	१६२	१९	१७	-	२	९
१४	४१३	८	११	-	-	१६
जम्मा	२८५६	२१९	२५९	०	१६	१९२

स्रोत: नगरपालिका कार्यालय, २०७४

परिच्छेद ४: आर्थिक अवस्था

यस परिच्छेदमा नगरपालिकाको पेशा, रोजगारी, कृषि, उद्योग व्यापार तथा व्यवसाय, सहकारी, पर्यटन, बैंक तथा वित्तीय संस्था आर्थिक गतिविधि सम्बन्धी विवरणलाई विविध शीर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

४.१.१ मुख्य पेशासम्बन्धी विवरण

दश वर्षभन्दाभन्दाभन्दाको जनसंख्याको पेशागत स्थिति नियाल्दा यस क्षेत्रमा अबलम्बन गरिएको पेशामध्ये सबैभन्दा बढी ९०४१ अर्थात् २३.५८ प्रतिशतले कृषि, वन तथा मत्स्य कामदारलाई प्रमुख पेशा बनाएका छन् भने सबैभन्दा न्यून ४१ जना जना व्यवसायिक कार्य गर्ने गरेका छन् । प्रमुख पेशा अनुसार वडागत जनसंख्या विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १७: मुख्य पेशासम्बन्धी विवरण

वडा नं	कृषि तथा पशुपालन	नोकरी	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला/मजदुरी	व्यवसायिक कार्य	वैदेशिक रोजगारी	विद्यार्थी (अध्ययनरत)	गृहणी	बेरोजगार	कम उमेर	अन्य
१	३६२	२२८	१८	१३	२	१९२	३८५	३	१२९	२६८	१
२	७१२	१४०	३०	१४	५	४१८	५९१	२	६९	५४२	६
३	१०५८	१७६	१८६	१२	४	६९४	९७८	३८३	१८३	१११८	१८
४	६३८	१९८	१७४	१२१	३	३७६	६४२	५०३	१०५	९९९	१४
५	५७४	८८	४७	२१	१	३७९	६२९	४	१८७	४८०	२०
६	१७९	१७३	२२	११	०	१४६	३३२	२०२	४७	२०७	०
७	१०७	१७०	७५	१२७	७	२००	४५६	३३४	१९२	३२९	१९
८	५६१	११४	७०	१३७	३	१८१	६९	९१	७५०	४५८	४
९	११२०	६५	३९	२७	२	२२१	८०९	१०५	९९	७०५	३
१०	९२९	१५१	६३	२३	७	५६८	९५९	२२०	१७४	७७६	१७
११	५६०	६०	२१	२९	०	२५२	५१३	१०६	१८८	६५२	४
१२	५७८	४८	६	१०	१	१३४	३७०	११	८६	५१२	०
१३	८५७	१२३	६९	२३	२	४७२	८५६	१९४	१५१	८५८	९
१४	८०६	४०	२	११	४	२८४	५०९	१६२	५	७५०	१५
जम्मा	९०४१	१७७४	८२२	५७९	४१	४५१७	८०९८	२३२०	२३६५	८६५४	१३०
प्रतिशत	२३.५८	४.६३	२.१४	१.५१	०.११	११.७८	२१.१२	६.०५	६.१७	२२.५७	०.३४

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.१.२ बेरोजगार सम्बन्धी विवरण

राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार नगरपालिकाभित्रको पूर्ण बेरोजगारहरूको संख्या जम्मा १६०६६ जना रहेको देखिन्छ । तथापि, आर्थिक रूपमा सक्रिय नभएका र सधैं सक्रिय नहुनेहरूको जनसंख्या क्रमशः २८.१० र १४.३४ प्रतिशत रहेको छ । जस अनुसार रोजगार प्राप्त भएकाहरूको जनसंख्या ९.८६ प्रतिशत रहेका छ । लैंगिकताका आधारमा यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १८: बेरोजगार सम्बन्धी विवरण

आर्थिक क्रियाकलाप	दश वर्षमाथिको जनसंख्या			
	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत
रोजगार	१८७४	१४९०	३३६४	९.८६
बेरोजगार	८६७४	७३९२	१६०६६	४७.०८
सधै सक्रिय नहुने	२२९१	२६०२	४८९३	१४.३४
आर्थिक रूपमा सक्रिय नभएका	४३७०	५२२१	९५९१	२८.१०
नखुलेको	८९	१२५	२१४	०.६३
जम्मा	१७२९८	१६८३०	३४१२८	१००.००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

४.१.३ प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

नगरपालिका क्षेत्रभित्र उपलब्ध हुन सक्ने कृषि, इन्जिनियरिङ्ग, मेडिसिन, वकिल, पत्रकारजस्ता प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधन कुल ११ रहेको देखिन्छ। जसमध्ये सबैभन्दा उच्च संख्या वडा नं. ३ मा ४ र यस्ता खालका दक्षता भएका मानव संसाधन धेरैजसो वडामा रहेको देखिदैन। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १९: प्राविधिक तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संसाधन														
	कृषि र पशु		इन्जिनियरिङ्ग		वन		मेडिसिन		खाद्य प्रशोधन		वकिल		अन्य		जम्मा
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	
१	-	-	-	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-	२
२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३	-	-	१	२	-	-	-	१	-	-	-	-	-	-	४
४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	१	-	२
७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	१
१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
११	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१३	-	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	२
१४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा	०	०	२	३	०	०	०	३	०	०	०	१	२	०	११

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.१.४ वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको विवरण

यस नगरपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारीका लागि जाने कुल २०१ जनाहरूमध्ये सबैभन्दा उच्च संख्यामा खाडी मुलुक तथा मलेसिया जानेहरू ५२.७४ प्रतिशत रहेका छन् । युरोप, अमेरिका र अष्ट्रेलिया जस्ता देशहरूमा जानेको संख्या ६० र जापान तथा कोरिया जानेहरू २१ जना रहेको देखिन्छ । वडागत रूपमा यससम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २०: वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको विवरण

वडा नं	वैदेशिक रोजगारीमा गएकाहरूको संख्या					
	भारत	खाडी मुलुक तथा मलेसिया	युरोप, अमेरिका, अष्ट्रेलिया	जापान वा कोरिया	अन्य देश	जम्मा
१	-	८	८	३	१	२०
२	-	३	१४	-	४	२१
३	-	८	१४	७	-	२९
४	-	१०	४	२	-	१६
५	-	६	-	१	१	८
६	-	-	-	२	-	२
७	-	१८	५	-	८	३१
८	-	१०	३	३	-	१६
९	-	१५	७	२	-	२४
१०	-	९	४	१	-	१४
११	-	५	-	-	-	५
१२	-	४	-	-	-	४
१३	-	८	१	-	-	९
१४	-	२	-	-	-	२
जम्मा	०	१०६	६०	२१	१४	२०१
प्रतिशत	०	५२.७४	२९.८५	१०.४५	६.९६५	१००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.१.५ सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुल ३९ घरपरिवार सुकुम्बासी रहेका छन् । जस अनुसार वडा नं. ५, ६, ८, १०, १२, १३ र १४ मा क्रमशः १, २, १, १, ६, ८ र २० बाहेक अन्य वडाहरूमा सुकुम्बासी घरपरिवार रहेको देखिदैन । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २१: सुकुम्बासी सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	घरपरिवार संख्या	सुकुम्बासी बसोबास रहेको प्रमुख स्थान
५	१	छान्ना
६	२	बडाकोट
८	१	मोदुन्या
१०	१	संग्रामतोली, ताँसी
१३	८	बुढाबगर, सिल्का, विलामी, ढोलीवाडा
१४	२०	जयगढी बाडा, खड्काबाडा, बैचारा
जम्मा	३९	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.१.६ उद्योग सम्बन्धी विवरण

नगरपालिकामा हाल ठूला, साना, घरेलु तथा लघु उद्योगहरू गरी कुल २ उद्योग संचालनमा रहेको देखिन्छ। जसमध्ये वडा नं. ४ मा १ र वडा नं. ६ मा १ वटा उद्योग रहेको छ। यस सम्बन्धी उद्योगको किसिम अनुसार विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २२: उद्योग सम्बन्धी विवरण

उद्योगको नाम	वडा नम्बर	उद्योगको स्वामित्व	उद्योगको प्रकार	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवाबाट भएको वार्षिक आम्दानी (रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
मालिका फुड प्रोडक्ट	४						चाउमिन	
ढाका उद्योग	६							

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

४.२ कृषि तथा पशु विकास

४.२.१ सिंचाइ सुविधा सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रका १४९ वटा सिंचाइ पूर्वाधारबाट करिब ४४.८ हेक्टर जमिनमा सिंचाइ सुविधा पुगेको देखिन्छ। यस्तो सुविधाबाट ३६ घरपरिवार लाभान्वित हुने गरेको पाइन्छ। आयोजनागत रूपमा सिंचाइको किसिम, माध्यम, उपलब्धता, सिञ्चित जमिन तथा लाभान्वित घरधुरी सम्बन्धी विवरण अनुसूची-३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

४.२.२ कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

नगर क्षेत्रमा कुल २५२९० रोपनी जग्गा कृषि कार्यका लागि उपयोग गरिएको देखिन्छ। जसमध्ये आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने घरपरिवार र अरुको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने घरपरिवार संख्या क्रमशः ४१४६ र १६१२ रहेको छ। अन्य स्वामित्वको जग्गा ४२१ रोपनी उपयोग भएको देखिन्छ। यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २३: कृषि कार्यमा उपयोग भएको जग्गा र स्वामित्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	आफ्नो परिवारको नामको जग्गा उपभोग गर्ने		अरुको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने		अन्य स्वामित्वको जग्गा उपयोग गर्ने		कृषि कार्य नगर्ने परिवार	कृषि कार्यका लागि उपयोग भएको कुल जमिन क्षेत्रफल (रोपनी)
	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)		
१	१४१	७६०	४५	२२२	१५	४६	१४३	१०२८
२	१६४	५१७	२१	९०	९	४६	४०८	६५३
३	५१८	२२१०	१७९	५४७	४३	११९	२६६	२८७६
४	२७७	१२११	१४६	६३३	४	१५	३२२	१८५९
५	३०८	२०९४	११५	४५३	२	१३	२२	२५६०
६	१५६	६२६	३१	१३०	७	२२	४८	७७८
७	१४२	७४५	९	३३	३	१५	३२६	७९३
८	२६४	७२७	१०	१५	२८	४९	१५१	७९१
९	२९०	२०११	१६९	७४५	२	६	९९	२७६२
१०	४७०	१८८३	१२५	३६८	२४	४९	१५४	२३००
११	३३३	२१६७	२०८	८२८	९	२२	२३	३०१७

वडा नम्बर	आफ्नो परिवारको नामको जग्गा उपभोग गर्ने		अरुको नाममा रहेको जग्गा उपयोग गर्ने		अन्य स्वामित्वको जग्गा उपयोग गर्ने		कृषि कार्य नगर्ने परिवार	कृषि कार्यका लागि उपयोग भएको कुल जमिन क्षेत्रफल (रोपनी)
	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)	परिवार	क्षेत्रफल (रो.)		
१२	२५६	९९१	९९	२२३	०	०	१३	१२१४
१३	४३८	२४५७	१८४	४८६	३	१५	१५७	२९५८
१४	३८९	११६७	२७१	५३०	३	४	३४	१७०१
जम्मा	४१४६	१९५६६	१६१२	५३०३	१५२	४२१	२१६६	२५२९०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.३ अन्न तथा दलहन बाली उत्पादन र बिक्री सम्बन्धी विवरण

बालीजन्य उपजहरूमध्ये अन्नबाली, दलहन र तेलहन बाली क्रमशः ३३१०० रोपनी, ६२८७ रोपनी र २३८६ रोपनी जग्गामा उत्पादन गर्ने गरेको देखिन्छ। यी जमिनहरूबाट अन्नबाली ३९९५३ क्विन्टल, दलहन बाली ४५८६ क्विन्टल र तेलहन बाली १०७३ क्विन्टल उत्पादन हुने गरेको छ। यी उपजहरूको केहि परिमाणमा बिक्री हुने गरेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २४: अन्न तथा दलहन बाली उत्पादन र बिक्री सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	अन्नबाली			दलहन बाली			तेलहन बाली		
	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	बिक्रीबिक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	बिक्रीबिक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	बिक्रीबिक्री (क्विन्टल)
१	४७१	८४४४	४	९२	३१४	२०	३६	६०	०
२	४३३०	१११७	७५	३३५	१५	०	१२२	०	०
३	३०४०	६०८८	१५९	९०१	११०	७	८१२	४	०
४	३४००	२५८५	१३९	८७६	५७२	८	२६२	४०	०
५	४२२२	३१६१	८३	७४७	३३१	२	२०	२०	०
६	१३६९	१८६९	१०	२८९	९५	१	३६१	१७	०
७	६१७	६७२	७	३७२	१००८	०	१०	५	०
८	१५७	१६६	०	२३	४	०	८	०	०
९	२११३	१६४९	४	४२१	६१	२	२२४	२९	०
१०	२६५८	४७४०	२९	१३८	८०५	५	४८	५५७	०
११	२४८६	२८०८	४३	३०६	१७३	३	८७	१९	०
१२	३१४०	२३६७	१२०	२७२	७५०	१	१९१	३०२	२
१३	२५५७	२०२९	२१	६६५	१७७	८	२०३	४	१
१४	२५४०	२२५८	१	८५०	१७१	३	२	१६	०
जम्मा	३३१००	३९९५३	६९५	६२८७	४५८६	६०	२३८६	१०७३	३

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.४ फलफूल, तरकारी, नगदेवाली र मह उत्पादनसम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा उत्पादित फलफूल, तरकारी र नगदेवाली उत्पादनको अवस्था हेर्दा क्रमशः १९१ रोपनी, १०४४ रोपनी र १००२ रोपनी जमिनमा क्रमशः ६९१, २०९० र १५२७ क्विन्टल उत्पादन हुने गरेको छ। यी उपजहरू केही परिमाणमा बिक्रीबिक्री हुने गरेको देखिन्छ। मौरीपालनको अवस्था हेर्दा ७६० घरबाट ५८६० किलोग्राम मह उत्पादन हुने गरेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २५: फलफूल, तरकारी, नगदेबाली र मह उत्पादन सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	तरकारी			फलफूल			नगदे बाली			मह उत्पादन	
	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	बिक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	बिक्री (क्विन्टल)	क्षेत्रफल (रोपनी)	उत्पादन (क्विन्टल)	बिक्री (क्विन्टल)	घार संख्या	उत्पादन (केजी)
१	२६	४१८	९२	१४	१३२	६	१६	५०	९	८	३२
२	१४	११	२	०	०	०	१२	०	०	१८	१३
३	५६	२५९	१२३	१३	१४४	७	८१	१४३	३	२६	२६
४	३५	१६४	९७	६	६	१	२३	६०	६	४१	७३
५	१०२	१०४	७४	३	५	२	१९०	३०६	८६	१९	७८
६	३२७	१३६	३३	३०	१३०	२	११७	१०३	२३	१६	५७
७	१७	३	२	४	०	०	९	१	०	६	१५
८	६	५	१	०	०	०	५	२	०	०	०
९	२२	१	०	१२	३	०	३४	३	०	११६	१११
१०	१०	४१	९	०	८५	५२	२६	२१७	४३	१४	२८
११	९८	६०	१५	१९	१६	२	१७१	११८	२०	१५४	४७७९
१२	२६१	६७२	२	७१	१०९	२०	२२४	४०९	७२	११९	१७३
१३	६६	२०६	१०४	१८	५६	१७	९२	१०५	५	१३५	३९१
१४	४	१०	२	१	५	२	२	१०	१	८८	८४
जम्मा	१०४४	२०९०	५५६	१९१	६९१	१११	१००२	१५२७	२६८	७६०	५८६०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.५ पशुपालन तथा दूधजन्य उत्पादनको अवस्था

पशुपन्छीपालन तथा दूधजन्य उत्पादनको अवस्था हेर्दा कुल ६६४७ घरपरिवारमध्ये ५७१३ घरपरिवारमा पशुपालन कार्य भइरहेको देखिन्छ। गाई र भैसीबाट कुल १०२३१९८ लिटर दूध तथा घिउ उत्पादन गर्ने गरेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका २६: पशुपालन तथा दूधजन्य उत्पादनको अवस्था

वडा नं.	पशुपन्छी पालन गर्ने परिवार संख्या		गाई/गोरु		भैसी/राँगा		जम्मा	
	पालन गर्ने	पालन नगर्ने परिवार	संख्या	दूध/घ्यू उत्पादन (लिटर)	संख्या	दूध/घ्यू उत्पादन (लिटर)	पशु संख्या	दूध/घ्यू उत्पादन (लिटर)
१	२४०	७२	५३०	२३८६८	३६०	१९११६	८९०	४२९८४
२	५२७	५२	११६५	५२४१०	७९१	४१९७६	१९५५	९४३८६
३	७५६	७०	१६७१	७५१८४	११३४	६०२१५	२८०५	१३५४००
४	५३७	९३	११८७	५३४०५	८०६	४२७७२	१९९२	९६१७७
५	२७५	६६	६०८	२७३४९	४१३	२१९०४	१०२०	४९२५३
६	१४३	६९	३१६	१४२२१	२१५	११३९०	५३१	२५६११
७	४०४	६७	८९३	४०१७८	६०६	३२१७९	१४९९	७२३५६
८	३७२	६६	८२२	३६९९५	५५८	२९६३०	१३८०	६६६२५
९	३९६	८६	८७५	३९३८२	५९४	३१५४१	१४६९	७०९२४
१०	५६१	७३	१२४०	५५७९१	८४२	४४६८४	२०८१	१००४७५
११	३१७	५६	७०१	३१५२६	४७६	२५२४९	११७६	५६७७५
१२	२५०	३४	५५३	२४८६३	३७५	१९९१३	९२८	४४७७५

वडा नं.	पशुपंक्षी पालन गर्ने परिवार संख्या		गाई/गोरु		भैसी/राँगा		जम्मा	
	पालन गर्ने	पालन नगर्ने परिवार	संख्या	दूध/घ्यू उत्पादन (लिटर)	संख्या	दूध/घ्यूउत्पादन (लिटर)	पशु संख्या	दूध/घ्यूउत्पादन (लिटर)
१३	५३६	६२	११८५	५३३०५	८०४	४२६९२	१९८९	९५९९८
१४	३९९	६८	८८२	३९६८१	५९९	३१७८०	१४८०	७१४६१
जम्मा	५७१३	९३४	१२६६६	५६८१५८	८५७०	४५५०४०	२११९५	१०२३१९८

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.६ मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था

यस क्षेत्रमा मासुजन्य पशुपन्छीपालन अन्तरगत ९९८० भेडाबाखा र ४०६६ पन्छी रहेका छन्। पन्छीबाट १२२० किलोग्राम मासु उत्पादन हुने गरेको छ। यस सम्बन्धी पशुपन्छीको किसिम अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २७: मासुजन्य तथा श्रमजन्य पशुपालनको अवस्था

वडा नम्बर	भेडाबाखा/खसीबोका			गधा/घोडा संख्या	कुखुरा/हास संख्या		
	संख्या	मासु उत्पादन (केजि)	ऊन (केजि)		संख्या	अण्डा उत्पादन (गोटा)	मासु उत्पादन (के.जि.)
१	२९६	१०६६	४४	०	१९४	११६४	५८
२	७७७	२७९७	११७	०	६७१	४०२६	२०१
३	१०७२	३८५९	१६१	०	४००	२४००	१२०
४	८७७	३१५७	१३२	०	७१२	४२७२	२१४
५	९९०	३५६४	१४९	०	४२३	२५३८	१२७
६	४२४	१५२६	६४	०	१६९	१०१४	५१
७	५१४	१८५०	७७	०	३१९	१९१४	९६
८	६६	२३८	१०	०	१२१	७२६	३६
९	५५३	१९९१	८३	०	१८६	१११६	५६
१०	६५३	२३५१	९८	०	१९८	११८८	५९
११	९३३	३३५९	१४०	०	१६०	९६०	४८
१२	७४८	२६९३	११२	०	११३	६७८	३४
१३	१३३९	४८२०	२०१	०	१०४	६२४	३१
१४	७३८	२६५७	१११	०	२९६	१७७६	८९
जम्मा	९९८०	३५९२८	१४९७	०	४०६६	२४३९६	१२२०

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

४.२.७ पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवारसम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्रीका आधारमा घरपरिवारको स्थिति हेर्दा कुल घरपरिवारमध्ये २८८ घरपरिवारले पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने गरेका छन् भने ६३७९ घरपरिवारले बिक्री गर्ने गरेका छैनन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका २८: पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्रीका आधारमा घरपरिवार संख्या	
	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवार	बिक्री नगर्ने घरपरिवार

वडा नम्बर	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्रीका आधारमा घरपरिवार संख्या	
	पशुपंक्षीजन्य उत्पादन बिक्री गर्ने घरपरिवार	बिक्री नगर्ने घरपरिवार
१	४	३०८
२	३	५७६
३	७०	७५६
४	१५	६१५
५	१३	३२८
६	५	२०७
७	७	४७१
८	२	४३६
९	१३	४८२
१०	२१	६१३
११	८५	२८८
१२	२	२८२
१३	४	५९४
१४	४४	४२३
जम्मा	२८८	६३७९

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

४.२.८ कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था

नगरपालिकाभित्र रहेका कुल ६६४७ घरपरिवारमध्ये १८२३ घरपरिवारलाई ९ महिनादेखि १ वर्षसम्म आफ्नै उत्पादनले खान पुग्दछ भने १५५२ घरपरिवारलाई ३ महिनासम्म आफ्नो उत्पादनले खान पाउँदछन् । यससम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका २९: कृषि उत्पादनको आत्मनिर्भरताको अवस्था

वडा नम्बर	३ महिनासम्म खान पुग्ने	४ देखि ६ महिना सम्म खान पुग्ने	७ देखि ९ महिना सम्म खान पुग्ने	९ महिनादेखि वर्ष दिन खान पुग्ने	जम्मा
१	१७	३५	१००	१६०	३१२
२	१२७	१००	५६	२९६	५७९
३	१३९	१८४	७०	४३३	८२६
४	६१	२१०	१७१	१८८	६३०
५	५८	१४५	६८	७०	३४१
६	२९	३४	६६	८३	२१२
७	१५४	२३९	५८	२०	४७१
८	३०७	७५	३१	२५	४३८
९	११६	२४७	९२	२७	४८२
१०	१२७	१३९	१४५	२२३	६३४
११	१३३	१३८	६०	४२	३७३
१२	१३१	७९	४७	२७	२८४
१३	४६	२४७	१५३	१५२	५९८
१४	१०७	१२२	१६१	७७	४६७
जम्मा	१५५२	१९९४	१२७८	१८२३	६६४७

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

४.२.९ कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन

कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधनको अवस्था हेर्दा नगर क्षेत्रभित्र व्यवसायिक वा अगुवा कृषकको संख्या ८३ रहेको छ भने जेटिए २२ र पशुकार्यकर्ता २२ रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरणलाई वडागत रूपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३०: कृषि तथा पशुसेवासँग सम्बन्धित मानव संसाधन

वडा नम्बर	व्यवसायिक/अगुवा कृषक	सक्रिय ग्रामीण कृषी कार्यकर्ता (जेटिए)	सक्रिय ग्रामीण पशुस्वास्थ्य कार्यकर्ता	व्यवसायिक नर्सरी संचालक
१	८	१	-	-
२	१०	१	-	-
३	१८	२	३	-
४	४	-	२	-
५	२	२	१	-
६	८	२	२	-
७	१	-	३	-
८	१०	-	२	-
९	९	-	२	-
१०	५	५	२	-
११	२	३	१	-
१२	-	-	-	-
१३	-	६	४	-
१४	६	-	-	-
जम्मा	८३	२२	२२	०

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.२.१० जग्गाको किसिम

नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १३७२ हेक्टर रहेकोमा खेती गरिएको जमिन करिव ५ प्रतिशत मात्र रहेको छ । जसमध्ये खेत ५१७.७ हेक्टर र बारी ८५४.३ हेक्टर रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३१: जग्गाको किसिम

खेती गरिएको जग्गाको किसिम	क्षेत्रफल (हे)	प्रतिशत
खेत	५१७.७	३७.७३
पाखो बारी	८५४.३	६२.२७
जम्मा	१३७२	१००.००

स्रोत: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, २०६८

४.२.११ कृषि उपजमा लाग्ने रोग कीरा

यस क्षेत्रमा तरकारी, फलफूल, खाद्यान्न, दलहन तथा नगदे बालीमा तराई क्षेत्रमा देखापर्ने रोग तथा कीराले नकारात्मक रूपले प्रभावित गर्ने गरेको देखिन्छ । यस्ता रोग तथा कीराको विवरण बाली अनुसार देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ३२: कृषि उपजमा लाग्ने रोग तथा कीरा

साधारणतया तरकारी बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	साधारणतया फलफूल खेतीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	साधारणतया खाद्यान्न बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	साधारणतया दलहन बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	साधारणतया नगदे बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम
--	---	---	--	--

साधारणतया तरकारी बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	साधारणतया फलफूल खेतीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	साधारणतया खाद्यान्न बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	साधारणतया दलहन बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम	साधारणतया नगदे बालीमा लाग्ने कीरा वा रोगको नाम
खपटे किरा	गवारो	पतेरो	पतेरो	भुसिल कीरा
लाही	फुलमा अँस पार्ने कीरा	गवारो	भुसिल कीरा	लाही
गवारो	फ्रुट फलाई	फटके	फौजी किरा	खपटे
फट्याङ्ग्रा		फौजी किरा	फट्याङ्ग्रा	
पतेरो		फट्याङ्ग्रा		

स्रोत: कृषि सेवा केन्द्र तथा समूह छलफल, २०७४

४.२.१२ पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

यस क्षेत्रमा पशुपन्छीमा मौसम अनुसार लाग्ने रोग व्याधीले प्रभावित गर्ने गरेको देखिन्छ । यहाँ देखा पर्ने रोगको विवरणलाई तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३३: पशुपन्छीमा लाग्ने रोग तथा कीरा

पशुपन्छी	रोगको नाम
पशु	भ्यागुते, चरचरे, खोरेत, एन्थ्रेक्स, पी.पी.आर, एन यूरिया, डर्माटाइटिस, डायरिया, पाइरेक्सिसिया, एनोरेक्सिस, एल एफ, राउन्डओम, टेपओम, महोस्ट, टिक्स, लाइस, सर्भिसाइटिस, भेट्राइटिस, पायोमेट्रा, स्वइन फिवर, खोरेत, रेविज, नाम्ने, माटे, जुका, छेरौटे, साउने ज्वरो, जुम्मा, उपियाँ, किर्ना, लुतो, थुनेलो
पंक्षी	क्सीडिपेसिस, कोराइजा गम्बरो, सि आर डी, सल्मोनेलासिस, रानिखेत, फवल पक्स, हवाइडाइरिया, मेरेक्स, जुका, गम्बरो, रानी खेत

स्रोत: पशुसेवा केन्द्र तथा समूह छलफल, २०७४

४.२.१३ आधुनिक कृषि तथा पशुपालन (फर्म) सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा आधुनिक कृषि तथा पशुपालन व्यवसायका रूपमा साना खालका ५१ वटा फर्महरू सञ्चालनमा रहेका छन् । फर्मको ठेगाना र उत्पादन सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३४: आधुनिक कृषि तथा पशुपालनसम्बन्धी विवरण

फर्मको नाम वा संचालकको नाम	बडा नम्बर	फर्म रहेको ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाइटरको नाम
			उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण	
कुखुरापालन ९ ठाउँमा	१					
नमुना कृषक बाखा फार्म	२	साँ.न.पा. २ भकाले				सुरत ब. भुल
कुखुरापालन २ ठाउँमा	२					
त्रिपुरासुन्दरी जीविकोपार्जन समूह (बाखा पालन)	२	साँ.न.पा. २ गोयलापानी				
कुखुरापालन २ ठाउँमा	३					
गंगा दुग्ध डेरी गाईपालन	४	साँ.न.पा. सिसौघारी				पूर्ण ब. कुँवर
कुखुरापालन १० ठाउँमा	४					
शिलदेवी बाखापालन फार्म	५	साँ.न.पा. ५ मुना, नवाठाना				डबल ब. बोहरा
कुखुरापालन ६ ठाउँमा	५					
कुखुरापालन २ ठाउँमा	६					
ऊँ शुभम् दर्शन पोल्टी एण्ड	७	साँ.न.पा. ७				लोचन मोहन स्वार

फर्मको नाम वा संचालकको नाम	वडा नम्बर	फर्म रहेको ठेगाना (स्थान)	वार्षिक उत्पादन			प्रोपाइटरको नाम
			उत्पादित वस्तु	इकाई	परिमाण	
सप्लायर्स		रिडिकोट				
कुखुरापालन ४ ठाउँमा	७					
चण्डिका बाखा फार्म	८	साँ.न.पा. ८ चण्डिका				कुल ब. कुँवर
कुखुरापालन ५ ठाउँमा	८					
कुखुरापालन १ ठाउँमा	९					
फर्निचर	१०					
कालिका कागज उद्योग	११	साँ.न.पा. ११ देवीस्थान				गगन सिंह बोहरा
बाखापालन	११	धामीगाउँ				नृप जैगडी
कुखुरा पालन २ ठाउँमा	१३					
जम्मा						

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.२.१५ कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण

कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित समूह वा संस्थाहरूमा १२८ कृषक समूह र ५ वटा एग्रोभेट यस नगर क्षेत्रमा रहेको देखिन्छ । कृषि क्षेत्रमा सामूहिक रूपमा कार्य गर्न समूहहरूमा आवद्ध रहेका सदस्य सहित समूहसम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ३५: कृषि तथा पशु सेवासँग सम्बन्धित सामुदायिक संस्था तथा समूहको विवरण

वडा नम्बर	कृषक समूह			एग्रोभेट तथा बीउबिजन केन्द्र संख्या	जैविक वा कम्पोष्ट मल उत्पादन केन्द्र संख्या
	समूह संख्या	सदस्य			
		म	पु		
१	१०	९७	५५	-	-
२	२३	५८	१९	-	-
३	४	२	१३	-	१
४	१३	१९७	४६	५	१
५	४	३	२५	-	-
६	५	१५	३०	-	-
७	२	२५	२	-	१
८	७	१३८	२	-	१
९	२	-	-	-	-
१०	६	२१	७१	-	-
११	१५	७	१७	-	-
१२	१०	४७	११६	-	-
१३	११	-	-	-	-
१४	१६	-	-	-	-
जम्मा	१२८	६१०	३९६	५	४

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.२.१६ स्थानीय बजार तथा हाट बजारसम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्र अन्तर्गत रहेका स्थानीय बजार तथा हाट बजारमा उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार र बजार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३६: स्थानीय बजार तथा हाट बजारसम्बन्धी विवरण

बजार स्थलको नाम	वडा नम्बर	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरू	कैफियत
बजार			
हाटबजार साँफे	३		
एयरपोर्ट बजार	४		
बयालपाटा बजार	८		
ठाँटी बजार ठाँटी	१०		
ताँसी बजार ताँसी	१०		
बुढावगर बजार बुढावगर	१३		
खुद्रा बजार			
कालिमाटी	१		
श्रीकोट, पिपलतोला, किर्तिकाम	२		
टोटासाल, दयगडा, हासैनमाडी, विनायक	३		
जनकल्याण, भगवती थान	४		
नवाठान	५		
डोटे, बडाकोट, बस्तोला	६		
बणनगडा, कुमालगाउँ, काकडसात	७		
चुडालीगाउँ, मोटेना, जमलगाउँ	८		
बाजथला, रागोहान्या, भन्थान, भुवाठाना	९		
बेतालमाण्डौ	१०		
देउलीखाँद बजार, किम्तोली, पाल्त	११		
तलतुका, बल्याल	१२		
सिल्कावाडा, बटालीगाउँ, तुफानडाँडा	१३		
सम्भना बजार	१४		
हाट बजार	४	भवन निर्माण	तरकारी बिक्री केन्द्र बन्द रहेको

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.३ पर्यटन विकास

४.३.१ पर्यटकीय स्थलहरूको विवरण

धार्मिक तथा प्राकृतिक दृष्टिले पर्यटकीय महत्व रहेका मुख्य ५९ स्थलहरू यस नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका छन्। नगरभित्र पर्ने खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज जस्तो प्राकृतिक सौन्दर्य रहेको क्षेत्र पनि रहेको छ। यस सम्बन्धी पर्यटकीय स्थल अनुसार वडागत विवरण *अनुसूची-१४* मा प्रस्तुत गरिएको छ।

४.३.२ होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्टसम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई लक्षित गरी आवासीय सुविधा रहेका १९ वटा होटल तथा एउटा होमस्टे व्यवसायीक रुपमा सञ्चालनमा रहेका छन्। यहाँका होटल तथा होमस्टेमा वार्षिक करिब २७० बाह्य पर्यटक आउने गरेको देखिन्छ। यस खालका होटल र होमस्टे रहेको स्थान, कोठा संख्या, बेड संख्या, प्रकार तथा स्तरसम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेका छन्।

तालिका ३७: होटल, रिसोर्ट तथा रेष्टुरेन्टसम्बन्धी विवरण

नाम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार	होटेलको स्तर	वार्षिक पर्यटक (संख्या)	
			कोठा संख्या	बेड संख्या			आन्तरिक	बाह्य (विदेशी)
डल्फिन होटल	३	हाटबजार	१८	२९	आवासीय	ननस्टार	-	१०
वर्षा होटल	३	हाटबजार	८	११	आवासीय	ननस्टार	-	-
साइनो होटल	३	हाटबजार	१४	२५	आवासीय	ननस्टार	-	१०
सोसाइटी होटल	३	हाटबजार	४	८	आवासीय	ननस्टार	-	-
उर्वशी होटल	३	हाटबजार	३	६	आवासीय	ननस्टार	-	-
खप्तड होटल	३	हाटबजार	२	५	आवासीय	ननस्टार	-	-
पायल होटल	३	हाटबजार	११	२१	आवासीय	ननस्टार	-	-
ट्याप्पी फेस होटल	३	हाटबजार	७	७	आवासीय	ननस्टार	-	-
बुढीगंगा होटल	४	साँफेबगर	१६	१६	आवासीय	ननस्टार	-	१००
रोयल प्लाजा	४	साँफेबगर	११	२२	आवासीय	ननस्टार	-	१००
एयरपोर्ट प्लाजा	४	साँफेबगर	२	४	आवासीय	ननस्टार	-	-
सोठ्ठी होटल	४	साँफेबगर	५	५	आवासीय	ननस्टार	-	-
आर्जन होटल	४	साँफेबगर	४	४	आवासीय	ननस्टार	-	-
ज्वाला होटल	४	साँफेबगर	६	९	आवासीय	ननस्टार	-	-
न्यू वैद्यनाथ होटल	४	साँफेबगर	२	२	आवासीय	ननस्टार	-	-
सम्मान होटल	४	साँफेबगर	४	६	आवासीय	ननस्टार	-	५०
गुडलक होटल	४	साँफेबगर	३	३	आवासीय	ननस्टार	-	-
होटल हिमशिखर	४	साँफेबगर	५	५	आवासीय	ननस्टार	-	-
होमस्टे	१२	तल तुका	५	१०	आवासीय	-	-	-
दाजुभाइ कोल्डस्टोर	१४	सम्भना बजार	४	८	आवासीय	ननस्टार	-	-
जम्मा			१३४	२०६				२७०

स्रोत: जानकार व्यक्ति अन्तर्वाता तथा संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

४.४ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम

४.४.१ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण

नगर क्षेत्रमा व्यवसायिक तथा सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको संख्या ६४४१ रहेको छ । जस अन्तरगत सबैभन्दा बढी अन्य प्रकारका तालिम लिने घरपरिवार ५९४७ रहेको छ भने तालिम नलिने ९१ घरपरिवार रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ३८: व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिने घरपरिवारको विवरण

वडा नम्बर	सूचना प्रविधि, इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स	सिलाइ, बुनाइ, बुटिक, श्रृंगार तथा पार्लर	निर्माण सम्बन्धी (म्यासन, कापेन्ट्री आदि)	इञ्जिनियरिङ्ग, अटोमोवाइल र मेकानिक्स	कृषि सम्बन्धी	जनस्वास्थ्य सम्बन्धी	पशु स्वास्थ्य	पर्यटन सम्बन्धी	उद्योग तथा कला सम्बन्धी	अन्य	तालिम नलिएको
१	०	५	०	०	१	१	०	०	०	२९७	०
२	०	१३	०	०	०	३	०	०	०	५५८	१

वडा नम्बर	सूचना प्रविधि, इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स	सिलाइ, बुनाइ, बुटिक, श्रृंगार तथा पार्लर	निर्माण सम्बन्धी (म्यासन, कापेन्ट्री आदि)	इञ्जिनियरिङ्ग, अटोमोवाइल र मेकानिक्स	कृषि सम्बन्धी	जनस्वास्थ्य सम्बन्धी	पशु स्वास्थ्य	पर्यटन सम्बन्धी	उद्योग तथा कला सम्बन्धी	अन्य	तालिम नलिएको
३	१२	१४	७	३	२६	५	५	५	०	७८३	२
४	१५	१३	०	१	११	४	७	०	१	५८८	३
५	२	०	०	०	५	२	०	०	०	३३५	४
६	२	९	०	०	६४	१४	०	०	०	१३४	५
७	३	५	०	२	५	०	१	०	३	४४६	६
८	२	२	०	०	१	२	१	०	०	३९७	७
९	०	१	०	०	०	१	०	०	०	२०८	८
१०	७	१३	४	०	११	१२	२	१	१	५९०	९
११	३	७	०	०	७	९	३	०	०	३४६	१०
१२	०	९	०	०	२	०	१	०	०	२७१	११
१३	१	७	०	१	४	१	१	०	०	५८४	१२
१४	६	१२	१	०	४१	२३	२०	०	५	४१०	१३
जम्मा	५३	११०	१२	७	१७८	७७	४१	६	१०	५९४७	९१

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

४.४.२ व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिनेहरूको विवरण

व्यवसायिक तथा सीपमूलक तालिम लिनेहरूको कुल संख्या ७२४ जना रहेका छन् जसमध्ये महिला र पुरुष क्रमशः ४४७ र २७७ रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ३९: व्यवसायिक सीपमूलक तालिम लिनेहरूको विवरण

वडा नम्बर	महिला	पुरुष	जम्मा
१	२६	१७	४३
२	९३	३४	१२७
३	३६	७४	११०
४	५१	११	६२
५	६	२	८
६	७१	१२	८३
७	२१	९	३०
८	११	२	१३
९	७	३	१०
१०	२८	२८	५६
११	१८	१९	३७
१२	१४	१३	२७
१३	१८	११	२९
१४	४७	४२	८९
जम्मा	४४७	२७७	७२४

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

४.५ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

नगर क्षेत्रभित्र रहेका कुल ६६४७ घरपरिवारमध्ये ४७३३ घरपरिवारले बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूमा खाता खोलेर आर्थिक कारोबार गरेका छन् भने १९१४ घरपरिवारको भने कुनै पनि वित्तीय संस्थाहरूमा खाता नरहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४०: बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा खाता हुने घरपरिवार संख्या		
	खाता हुने घरपरिवार संख्या	खाता नहुने घरपरिवार	जम्मा घरपरिवार संख्या
१	२७०	४२	३१२
२	४०८	१७१	५७९
३	६९४	१३२	८२६
४	५९२	३८	६३०
५	३२६	१५	३४१
६	२०९	३	२१२
७	४४९	२२	४७१
८	२३०	२०८	४३८
९	२८८	१९४	४८२
१०	५१९	११५	६३४
११	१८८	१८५	३७३
१२	७०	२१४	२८४
१३	३५८	२४०	५९८
१४	१३२	३३५	४६७
जम्मा	४७३३	१९१४	६६४७

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

४.६ वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार विवरण

नगरपालिका अन्तरगत रहेका घरपरिवारलाई वार्षिक आम्दानीको दृष्टिकोणबाट हेर्दा ५० हजारभन्दा कम आम्दानी हुने घरपरिवार ११८४ र ५ लाखभन्दा माथि आम्दानी हुने घरपरिवार ११८४ रहेको देखिन्छ । वार्षिक आम्दानीका आधारमा वर्गीकृत वडागत घरपरिवार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४१: वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार विवरण

वडा नं.	वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार संख्या					
	५० हजार भन्दा कम	५०-१५० हजार	१५० - २५० हजार	२५०-५०० हजार	५०० हजारभन्दा माथि	जम्मा घरपरिवार संख्या
१	२१	५८	६९	१३२	३२	३१२
२	१२१	२१४	१६५	७७	२	५७९
३	१६४	२३५	१९४	१२२	१११	८२६
४	६१	२३०	१०९	८६	१४४	६३०
५	२७	२०८	६९	३२	५	३४१
६	२०	४६	४२	७३	३१	२१२
७	५७	२१५	७५	८२	४२	४७१

वडा नं.	वार्षिक आम्दानी अनुसार घरपरिवार संख्या					
	५० हजार भन्दा कम	५०-१५० हजार	१५० - २५० हजार	२५०-५०० हजार	५०० हजारभन्दा माथि	जम्मा घरपरिवार संख्या
८	२२०	१२९	४९	३६	४	४३८
९	८६	१८१	२४	११	१८०	४८२
१०	९०	२२८	९५	७१	१५०	६३४
११	१	५	०	०	३६७	३७३
१२	१५०	५९	२	५	६८	२८४
१३	८९	१८९	१४२	१३०	४८	५९८
१४	७७	३०३	८०	७	०	४६७
जम्मा	११८४	२३००	१११५	८६४	११८४	६६४७

स्रोत: घरपरिवार सभेक्षण, २०७४

४.७ वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण

नगरपालिका अन्तरगत रहेका घरपरिवारलाई वार्षिक खर्चका हिसाबले हेर्दा ५० हजारभन्दा कम खर्च हुने घरपरिवार १३४१ र ५ लाखभन्दा माथि खर्च हुने घरपरिवार ११२७ रहेका छन् । वार्षिक खर्चका आधारमा वर्गीकृत वडागत घरपरिवार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४२: वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार विवरण

वडा नं.	वार्षिक खर्च अनुसार घरपरिवार संख्या (रु. हजारमा)					
	५० हजार भन्दा कम	५०-१५ हजार	१५० - २५० हजार	२५०-५०० हजार	५०० हजारभन्दा माथि	जम्मा घरपरिवार संख्या
१	२१	९३	९५	८०	२३	३१२
२	१९८	२७३	९३	१५	०	५७९
३	१९८	३०७	१३७	९३	९१	८२६
४	१०८	२५१	९०	६८	११३	६३०
५	१६	१९४	११२	१५	४	३४१
६	३०	७३	४५	५१	१३	२१२
७	२१	१८६	८६	७८	१००	४७१
८	१७१	१५७	७३	३३	४	४३८
९	८३	१८३	२४	१०	१८२	४८२
१०	९५	२७३	६८	५८	१४०	६३४
११	१	३	०	०	३६९	३७३
१२	१४८	५०	३	५	७८	२८४
१३	१२६	३४५	८५	३३	९	५९८
१४	१२५	३०६	३२	३	१	४६७
जम्मा	१३४१	२६९४	९४३	५४२	११२७	६६४७

स्रोत: घरपरिवार सभेक्षण, २०७४

४.८ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रशोधन सम्बन्धी विवरण

नगरपालिकाभित्र कुला ७५ वटा परम्परागत, ९ वटा सुधारिएको घट्ट तथा कुटानी, पिसानी, पेलानीका लागि १ वटा पानी मिल, ४ वटा डिजेल मिल र ९ वटा विद्युत् मिल रहेका छन्। जसमध्ये सबैभन्दा बढी वडा नं. ११ मा १२ वटा रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४३: घट्ट, मिल, संकलन तथा प्रशोधन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या		
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत् मिल
१	२	-	-	-	१	-
२	३	-	-	-	-	१
३	४	-	-	-	-	२
४	५	-	-	-	-	२
५	६	-	-	-	-	-
६	४	-	-	-	-	-
७	६	-	-	-	-	१
८	-	-	-	-	-	२
९	६	-	-	१	१	-
१०	७	२	-	-	-	१
११	११	१	-	-	-	-
१२	१०	३	-	-	-	-
१३	४	३	-	-	१	-
१४	३	-	-	-	१	-
जम्मा	७५	९	०	१	४	९

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

४.९ वाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

यस नगर क्षेत्रभित्र ३ वटा विकास बैंक, ५ वटा लघुवित्त संस्था र ६ वटा सहकारी संस्थाहरू रहेका छन्। यस्ता संस्थाहरूबाट वार्षिक कारोबार करिब ११ करोड, ३२ लाख ६७ हजार र लगानी ५ करोड ७७ लाख २० हजार ३ सय पचास हुने गरेको छ। यस्ता संस्थाको ठेगाना, वार्षिक कारोबार, लगानी रकम र लगानीको मुख्य क्षेत्र सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४४: बैंक तथा वित्तीय संस्था र सहकारी सम्बन्धी विवरण

क्र.सं	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु. हजारमा)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	वाणिज्य बैंक				
१.	मेघा बैंक शाखा कार्यालय	३	१०४३६७	५५४५१	दुर्गम क्षेत्र, कृषि, व्यापार
ख.	विकास बैंक				
१.	महालक्ष्मी विकास बैंक शाखा कार्यालय	४			
२.	कृषि विकास बैंक शाखा कार्यालय	४			

क्र.सं	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	वार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानी रकम (रु. हजारमा)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
ग.	लघु वित्त संस्था				
१.	नेपाल ग्रामिण विकास बैंक लिमिटेड	३	-	१५००	कृषि, सेवा, ब्यापार
२	निर्धन उत्थान बैंक लिमिटेड	४	७८००	१९०	कृषि, पशुपालन, सेवा, ब्यापार
३	मेरो माइक्रो फाइनेन्स वित्तीय संस्था लि.	४			
४.	लक्ष्मी लघुवित्त वित्तीय संस्था लि.	४			
५	छिमेकी लघुवित्त विकास बैंक	४			
घ.	सहकारी संस्था				
१	त्रिपुरासुन्दरी महिला बहुउद्देश्य सहकारी संस्था	२			
२	लालीगुराँस कवुलियती वन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	२			
३	भुप्पर स्मृति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	३			
४	दलित दीपज्योति बहुउद्देश्यीय सहकारी सं. लि.	४			
५	परिवर्तनशिल बचत तथा ऋण सहकारी सं. लि.	४			
६	नवदिप बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	१३	११००	५७९.३५	वैदेशिक रोजगारी, आय आर्जन, ब्यापार
जम्मा			११३२६७	५७७२०.३५	

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

४.१० व्यापार तथा व्यवसायसम्बन्धी विवरण

व्यापार र व्यवसायको संख्या हेर्दा यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र ७०९ वटा व्यवसायहरू संचालनमा रहेका छन्, जसबाट करिब ४५ करोड ३९ लाख १६ हजार वार्षिक कारोबार हुने गरेको देखिन्छ। व्यवसायहरूमध्ये सबैभन्दा उच्च संख्यामा २२१ वटा चिया, खाजा वा नास्ता पसलहरू सञ्चालन रहेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत व्यापार व्यवसायको विवरण **अनुसूची-४** मा प्रस्तुत छ भने सारांश देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४५: व्यापार तथा व्यवसायसम्बन्धी विवरण

पसलको प्रकार	वडा अनुसार पसलको संख्या															सरदर वार्षिक कारोबार (रु.हजारमा)
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	जम्मा	
किराना	५	१६	२७	३७	९	४	८	१५	३	८	२	२	५	६	१४७	१६२६६६
कपडा तथा फेन्सी	०	०	३४	१९	०	०	१	२	०	४	०	०	५	०	६५	३४१२८
मासु पसल	०	०	५	९	०	२	०	७	०	१	०	०	३	०	२७	१५८४०
तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र	०	०	१३	८	०	०	१	२	०	०	०	०	१	०	२५	९५४०
दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	७२०
निर्माण सामग्री	०	०	३	४	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	८	३३६६०
औषधी पसल वा क्लिनिक	१	०	४	५	०	०	०	२	१	२	२	१	१	०	१९	१६५६६

पसलको प्रकार	वडा अनुसार पसलको संख्या															सरदर वार्षिक कारोबार (रु.हजारमा)
	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	जम्मा	
मर्मत सेवा केन्द्र	०	०	३	४	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	८	१४४००
इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिकस पसल	०	०	१०	६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१६	१४७६०
सुनचाँदी पसल	०	०	९	११	०	०	०	१	०	०	०	०	२	०	२३	२२८६०
चिया, खाजा वा नास्ता पसल	२०	१४	४२	४२	१५	६	१५	१०	८	१३	१०	८	९	९	२२१	३६३२४
रेष्टुरेण्ट	०	०	५	५	०	०	०	०	०	२	०	०	२	०	१४	१००८०
कस्मेटिक तथा व्युटी पार्लर	१	०	१३	८	०	०	०	२	०	०	०	०	३	०	२७	९७५६
पुस्तक पसल	०	०	४	३	०	०	०	३	०	०	०	०	१	०	११	६६६०
कटाई सिलाई	१	२	२४	१८	०	०	०	६	०	३	०	१	४	२	६१	१९१४६
अन्य ...	०	०	१७	१७	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०	३६	४७९६०
जम्मा	२८	३२	२१३	१९७	२४	१२	२५	५२	१२	३३	१४	१२	३८	१७	७०९	४५४२६६

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

४.११ खनिज तथा खानीसम्बन्धी विवरण

खनिज तथा खानी उपलब्धता र उत्पादनका रूपमा यस नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न स्थानहरूबाट विशेष गरी ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, अभ्रख र स्लेट उपलब्ध भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ४६: खनिज तथा खानी सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	खनिजको नाम	पाइने स्थान
१	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो,	बुढीगंगा नदी, लुङ्ग्रेली गाड, पायल गाड
२	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो	बुढीगंगा नदी, सैनी गाड, लुङ्ग्रेली गाड
३	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, रातो माटो	बुढीगंगा नदी, जिज्याडी गाड, सैनी गाड, राजथला
४	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो	छिपेखोला, बुढीगंगा नदी
५	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, कमेरो माटो	छिपेखोला, खार
६	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, कमेरो माटो	छिपेखोला, गैरी गडा
७	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, रातो माटो,	बुढीगंगा नदी, छिपेखोला, कुमालगाउँ
८	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो	बुढीगंगा नदी, कैलाश खोला
९	ढुङ्गा, माटो	वडाको विभिन्न स्थानमा
१०	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो	बुढीगंगा नदी, आडदवाला गाड, जिज्याडी गाड
११	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो	तालरवा गाड, जिज्याडी गाड,
१२	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, काइनेट, अभ्रख, स्लेट	तालरवा गाड, समौजी गाड, भेरासैन/तुका
१३	ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो	बुढीगंगा नदी, इकडीगाड
१४	ढुङ्गा, माटो, अभ्रख	वडाको विभिन्न स्थानमा/निकुञ्ज क्षेत्रमा (अभ्रख)

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

परिच्छेद ५: सामाजिक अवस्था

यस परिच्छेदमा शिक्षा, स्वास्थ्य, कला, संस्कृति, लक्षियत वर्ग, लैंगिकता, खानेपानी, सरसफाइजस्ता सामाजिक विषयहरूमा देहाय बमोजिमका शीर्षकहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.१ शैक्षिक तथा मानव संसाधन विकास

यस शीर्षक अन्तरगत शैक्षिक स्थितिको बारेका उल्लेख गरिएको छ ।

५.१.१ हालको साक्षरताको अवस्था

नगरपालिकाको साक्षरताको स्थिति ७५.१० प्रतिशत जनसंख्या साक्षर रहेका छन् । जसमध्ये ८१.५७ प्रतिशत पुरुष र ६८.६२ प्रतिशत महिला साक्षरता रहेको छ । त्यसैगरी, नगरभित्र १३.१० प्रतिशत अभै निरक्षर रहेका छन् भने ११.७७ प्रतिशत ६ वर्ष मुनिको जनसंख्या रहेको छ । लैंगिकताका आधारमा यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ४७: हालको साक्षरताको अवस्था

वडा नं.	साक्षरताको स्थिति (प्रतिशतमा)			निरक्षरताको स्थिति (प्रतिशतमा)			६ वर्षभन्दा कम उमेर समूह		
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
१	८६.०१%	७२.०२%	७९.०१%	३.१४%	१७.७५%	१०.४४%	१०.८६%	१०.२३%	१०.५४%
२	७७.५७%	६६.१९%	७१.८८%	१०.२७%	२४.७२%	१७.५०%	११.८४%	९.४१%	१०.६३%
३	८४.१२%	७०.३८%	७७.२५%	५.२०%	१८.७१%	११.९५%	१०.८४%	१०.७४%	१०.७९%
४	८१.५२%	६४.७३%	७३.१२%	६.४५%	२४.३४%	१५.४०%	११.८८%	११.१०%	११.४९%
५	८५.२४%	७३.७८%	७९.५१%	३.८९%	१६.१४%	१०.०२%	१०.६७%	१०.३०%	१०.४८%
६	८९.०७%	८५.८७%	८७.४७%	१.२०%	८.९१%	५.०५%	९.५८%	५.३८%	७.४८%
७	८६.१८%	६५.१२%	७५.६५%	५.५१%	२६.६३%	१६.०७%	८.४६%	८.११%	८.२८%
८	८७.४०%	८२.२७%	८४.८४%	२.४८%	९.९३%	६.२१%	९.९२%	७.९३%	८.९२%
९	७९.५९%	६२.८९%	७१.२४%	८.१५%	२६.१८%	१७.१६%	१२.२३%	१०.९६%	११.५९%
१०	८३.५५%	७२.५६%	७८.०६%	४.३९%	१६.०२%	१०.२०%	१२.४३%	११.०१%	११.७२%
११	७७.९३%	६६.१२%	७२.०३%	६.६५%	१७.६२%	१२.१३%	१५.४९%	१६.१७%	१५.८३%
१२	७०.८१%	५४.६५%	६२.७३%	११.५५%	३१.३८%	२१.४७%	१७.७६%	१३.८४%	१५.८०%
१३	७७.२९%	६४.८८%	७१.०८%	६.३९%	२३.०८%	१४.७३%	१६.३०%	१२.०७%	१४.१८%
१४	७५.६५%	५९.२९%	६७.४७%	९.९१%	२०.४५%	१५.१८%	१५.९३%	१८.०३%	१६.९८%
जम्मा	८१.५७%	६८.६२%	७५.१०%	६.०८%	२०.१३%	१३.११%	१२.४४%	११.०९%	११.७७%

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

५.१.२ शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण

नगरपालिकाभित्रको शिक्षाको स्तर विश्लेषण गर्दा आधारभूत तहको शैक्षिक उपलब्धी हासिल गरेकाहरूको संख्या ८१६९ रहेका छन् भने स्नातकोत्तर तहको उपाधी हासिल गर्नेहरूको संख्या ४४४ जना रहेको छ । यस सम्बन्धी विवरण वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ४८: शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या विवरण

वडा नं.	शैक्षिकस्तर अनुसार जनसंख्या									
	पूर्व प्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	स्नातक	स्नातकोत्तर	प्राविधिक एसएलसी	साधारण लेखपढ	निरक्षर	कम उमेर	
१	१२०	४५६	३३४	१४९	११२	२	१४८	१७१	१०९	
२	१५३	५७१	४७५	१७७	२०	११८	३२०	४४२	२५३	
३	८९७	८७९	९९१	३००	६४	५	६४४	५६१	४६९	
४	६३०	६७३	४९०	२१८	५६	२२०	५०५	५७९	४०२	
५	३६९	३१२	५९२	१७२	२२	९	४८४	२३५	२३५	
६	४	३६२	५१४	३५	१२	०	२४०	६६	८६	
७	३४०	३९९	४६१	१०४	३८	४५	१४८	३२२	१५९	
८	५२९	५५३	२७२	७५	२२	१	६४८	१४९	१८९	
९	४५७	६५२	४५६	६२	१२	२	६८५	५४०	३२९	
१०	३८८	८७८	९६९	१५५	१२	८	६६१	३८५	४३१	
११	५४८	३८३	२९३	५१	२४	३	४२१	२८०	३८२	
१२	१०४	५३८	२५९	११	०	१	२०५	३७२	२६६	
१३	६००	१२६४	२३०	५०	३१	१८	५१४	५३१	३७६	
१४	७४९	२४९	१८४	७७	१९	३	५३१	४००	३७६	
जम्मा	५८८८	८१६९	६५२०	१६३६	४४४	४३५	६१५४	५०३३	४०६२	

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

५.१.३ शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण

नगरपालिकाभित्र कुल ७६ वटा शैक्षिक संस्था रहेका छन्। जसमध्ये आधारभूत तहका विद्यालय ६० वटा, माध्यामिक तहको १६ वटा रहेका छन्। कुल विद्यालयमध्ये ६ वटा संस्थागत विद्यालय पनि रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ४९: शैक्षिक संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.स.	कक्षा १-८	कक्षा १-१२	जम्मा	कैफियत
१	५८		५८	४ संस्थागत
२		१६	१६	२ संस्थागत
३	१		१	गुरुकुल
४	१		१	मदरसा
जम्मा	६०	१६	७६	

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.१.४ सामुदायिक बाल विकास केन्द्रमा अनुभव लिइरहेका बालबालिकाहरूको विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र १७ वटा बाल विकास केन्द्रहरू सञ्चालनमा रहेको देखिन्छ। जहाँ १८२ जना बालबालिकाहरूले बाल विकास केन्द्रको अनुभव लिइरहेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी थप विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५०: सामुदायिक बाल विकास केन्द्रमा अनुभव लिइरहेका बालबालिकाहरूको विवरण

क्र.सं.	बाल विकास केन्द्रको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड बालको किसिम	स्वच्छ खानेपानी	बालबालिका संख्या	
			पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची				बालक	बालिका

क्र.सं.	बाल विकास केन्द्रको नाम	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड बालको किसिम	स्वच्छ खानेपानी	बालबालिका संख्या	
			पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची				बालक	बालिका
१	गोरखानाथ बाविके वैद्यनाथ	१	-	१	-	१	छ	खुला	छैन	५	६
२	सरस्वती बाविके भूरीगाउँ	१	-	१	-	१	छ	छैन	छैन	४	५
३	त्रिपुरा किर्तिखाम	२	-	१	-	१		छैन	छैन	७	५
४	देवीरुख गोयलापानी	२	-	१	-	१		छैन	छैन	४	८
५	खापरमाण्डौ गोयलापानी	२	-	१	-	२		छैन	छैन	५	५
६	दक्षिणकाली नवागाउँ	२	-	१	-	१		छैन	छ	५	८
७	सुर्जफूल बाविके पायडी	४	-	१	-	२	छैन	छैन	छैन	६	६
८	कालिका बाविके गौराखाल्सैन	४	-	१	-	१	छैन	छैन	छैन	८	५
९	जयाकोट बाविके जयाकोट	४	-	१	-	१	छ	छैन	छैन	५	१०
१०	बण्डाली बाविके नदुकाना	६									
११	ग्रामीण जनचेतना कडसात	७									
१२	जल्पादेवी क कुमालगाउँ	७									
१३	गेष्ट रुम डोडर	७									
१४	नवदुर्गा दूधनाउला	९	-	१	-	३	छैन	छैन	छैन	९	६
१५	जनचेतना दासबाडा	११	-	१	-	१	छ	कच्ची	छ	८	१२
१६	मष्टावण्डाली किम्तोली	११	-	१	-	१	छैन	छैन	छैन	१०	१५
१७	ज्ञानज्योति बाविके	११	-	१	-	२	छैन	छैन	छैन	६	९
जम्मा			-	१३	-	१८				८२	१००

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.१.५ विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

नगरपालिकामा रहेका कुल ७६ विद्यालयहरूमा १५६१ जना पूर्व आधारभूत, ८५४८ आधारभूत र २५३९ जना छात्रछात्रा माध्यमिक तहमा अध्ययन गर्ने गरेको देखिन्छ। विद्यालयगत तथा तहगत छात्रछात्रहरूको विवरण **अनुसूची-५** मा प्रस्तुत गरिएको छ भने अध्ययनरत छात्रछात्रहरूको तहगत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५१: विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

विद्यालयको प्रकार	पूर्व आधारभूत			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा

विद्यालयको प्रकार	पूर्व आधारभूत			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
आधारभूत	३५३	३११	६६४	१९८०	१५६५	३५४५	०	०	०	२३३३	१८७६	४२०९
माध्यमिक	१४९	१६९	३१८	२०८६	१८४४	३९३०	१२२०	१२२६	२४४६	३४५५	३२३९	६६९४
गुरुकुल र मदरसा	४	७	११	११	४१	५२	०	०	०	१५	४८	६३
संस्थागत	१८६	३८२	५६८	३२६	६९५	१०२१	२१	७२	९३	५३३	११४९	१६८२
जम्मा	६९२	८६९	१५६१	४४०३	४१४५	८५४८	१२४१	१२९८	२५३९	६३३६	६३१२	१२६४८

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.१.६ विद्यालयको भौतिक अवस्था

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका विद्यालयहरूको भौतिक पूर्वाधारको अवस्था हेर्दा कुल २३७ भवनमध्ये ३४ पक्की तथा २०३ कच्ची भवन रहेको देखिन्छ। विद्यालयगत रूपमा पुस्तकालय, कम्प्युटर प्रयोगशाला, डेस्क बेञ्चको क्षमता, खेलमैदानको क्षेत्रफल, कम्पाउण्डको किसिम, चर्पीको सुविधा र स्वच्छ खानेपानीको सुविधाको विवरण **अनूसूची-६** मा उल्लेख गरिएको छ। विद्यालयका प्रकार अनुसार भवन संख्या र कोठा संख्याको अवस्था सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५२: विद्यालयको भौतिक अवस्था

विद्यालयको प्रकार	भवन संख्या		कोठा संख्या	
	पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची
आधारभूत विद्यालय	१२	१०९	३२	२६६
माध्यमिक विद्यालय	१९	७७	९०	२३३
गुरुकुल र मदरसा	१	१	३	४
संस्थागत	२	१६	७	६८
जम्मा	३४	२०३	१३२	५७१

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.१.७ शिक्षक विवरण

नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका कुल ७६ वटा विद्यालयहरूमा ५४० शिक्षकहरू कार्यरत रहेका छन् भने स्वीकृत दरबन्दी २३२ रहेको पाइन्छ। विद्यालयगत र तहगत रूपमा शिक्षकहरूको स्वीकृत दरबन्दी, कार्यरत शिक्षक, महिला शिक्षक तथा विषयगत शिक्षक संख्या सम्बन्धी विवरण **अनूसूची-७** मा मा प्रस्तुत गरिएको छ भने तहगत र प्रकार अनुसार शिक्षक सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ५३: शिक्षक विवरण

विद्यालयको प्रकार	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
		शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यमिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
आधारभूत विद्यालय	८२	११०	१०९	६७	०	२	१	२
माध्यमिक विद्यालय	१२४	२१३	४१	२५	४	१४	१६	२०
गुरुकुल र मदरसा	४	७	१	०	०	१	०	१
संस्थागत	२२	३७	२२	१६	१	३	३	३
जम्मा	२३२	३६७	१७३	१०८	५	२०	२०	२६

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.१.८ भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर

कुल ७६ विद्यालयहरूको खुद भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर र उतिर्ण दर औसत रूपमा क्रमशः ७१.३२%, ८७.९९%, ६५.८६% र ७३.०९% रहेको छ। यस सम्बन्धी विद्यालयगत विवरण **अनूसूची-८** मा उल्लेख गरिएको छ भने तह एवं विद्यालयको प्रकार अनुसार संक्षेपिकृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५४: भर्ना दर, निरन्तरता दर र सिकाइ उपलब्धी दर

विद्यालयको प्रकार	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाइ उपलब्धी दर			उतिर्ण दर		
	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यमिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
आधारभूत विद्यालय	९४.६४	०	९५	८५.५८	०	४८.८९	०	०	१००	०	०	९४.६४
माध्यमिक विद्यालय	९३.२१	९१.०७	०.००	८०.३५	८२.०३	५३.९५	३९.१६	१०७	९७.८८	८७.७३	३२.६०	९३.२१
गुरुकुल र मदरसा	०	१००	०	०	९०	०	०	०	०	०	०	०
संस्थागत	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	९३.९३	९५.५४	९५.००	८२.९७	८६.०१	५१.४२	३९.१६	१०७	९८.९४	८७.७३	३२.६०	९३.९३

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.१.९ आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी

गत शैक्षिक वर्ष विद्यालयहरूमा आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थीहरूको जम्मा संख्या १३५७ रहेको छ। यससम्बन्धी विद्यालयगत विवरण **अनूसूची-९** मा उल्लेख गरिएको छ भने विद्यालयको प्रकार अनुसारको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५५: आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी

विद्यालयको प्रकार	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पूरा गर्ने विद्यार्थी	
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
आधारभूत विद्यालय	३१४	३८४	२७६	३१५
माध्यमिक विद्यालय	३५२	३५७	३३४	३३७
गुरुकुल र मदरसा	०	४	०	४
संस्थागत	६९	२२	६९	२२
जम्मा	७३५	७६७	६७९	६७८

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.१.१० छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका विद्यालयहरूमा छात्रवृत्ति सुविधा पाउने विद्यार्थीहरूको स्थिति हेर्दा आधारभूत तहमा छात्रवृत्ति पाउने २६९३ जना र माध्यमिक तहमा ३५८१ जना छात्रछात्रा रहेका छन्। अन्य विद्यालयहरूको छात्रवृत्ति सुविधा पाउने विद्यार्थीहरूको विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत छ। साथै विद्यालयगत रूपमा विवरण **अनूसूची-१०** मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ५६: छात्रवृत्ति तथा दिवा खाजा पाउने विद्यार्थी विवरण

विद्यालयको प्रकार	छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
आधारभूत विद्यालय	७१८	१९७५	४२७	४३७	०	०	०	०
माध्यमिक विद्यालय	९९९	२५८२	०	०	३१	२५	०	०
गुरुकुल र मदरसा	५	११	०	०	०	०	०	०
संस्थागत	३७	५०	०	०	०	०	०	०
जम्मा	१७५९	४६१८	४२७	४३७	३१	२५	०	०

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.१.११ शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धित विशेष व्यवस्था

विद्यालयहरूमा शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक अपाङ्ग विद्यार्थी स्रोत कक्षा, CBEGRA कार्यान्वयन, एकीकृत पाठ्यक्रम, इन्टरनेट सुविधा र छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी जस्ता विषयहरूको स्थिति हेर्दा कुल ७६ विद्यालयहरूमध्ये १ वटा विद्यालयमा अपाङ्ग विद्यार्थी स्रोत कक्षा, १ वटा विद्यालयमा CBEGRA कार्यान्वयन, १ वटामा एकीकृत पाठ्यक्रम र ६ वटामा इन्टरनेट सुविधा रहेको देखिन्छ भने कुनै पनि विद्यालयमा छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी रहेको देखिँदैन। यस सम्बन्धी तहगत र विद्यालयगत विवरण **अनूसूची-११** मा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.१.१२ बालमैत्री शिक्षासम्बन्धी विवरण

विद्यालयहरूमा बालमैत्री तथा शैक्षिक गुणस्तर कायम गर्न आवश्यक विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन, विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक, बाल क्लब गठन र बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोगजस्ता विषयहरूको स्थिति हेर्दा ७१ वटा विद्यालयमा शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन, ५८ वटा विद्यालयमा सुधार योजना अद्यावधिक हुने गरेको, ५७ वटा विद्यालयमा बाल क्लब गठन भएको र ६८ वटा विद्यालयमा बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग भइरहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी तहगत र विद्यालयगत विवरण **अनूसूची-१२** मा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.१.१३ छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

विद्यालयहरूले उपलब्ध गराउने छात्रवृत्तिको अवस्था हेर्दा दलित, अपाङ्ग, छात्रा, विपन्न, जेहेन्दार छात्रवृत्ति र अन्य सुविधा प्राप्त गर्ने विद्यार्थी संख्या जम्मा ३७६६ रहेको छ, जसमध्ये आधारभूत तहमा १५९८, माध्यमिक तहमा २११८ र संस्थागत विद्यालयमा ४५ जना विद्यार्थीहरूले सुविधा प्राप्त गरेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी तहगत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत छ भने तहगत र विद्यालयगत विवरण **अनूसूची-१३** मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका ५७: छात्रवृत्ति तथा लक्षित सुविधा सम्बन्धी विवरण

विद्यालयको प्रकार	छात्रवृत्तिको किसिम अनुसार										
	दलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
आधारभूत विद्यालय	६७१	९०८	४	४	०	१	०	०	१०	०	०
माध्यमिक विद्यालय	८०१	१०३९	५	८	०	५	१०	३२	८२	१२	१२४
गुरुकुल र मदरसा	१	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
संस्थागत	१९	१३	०	०	०	०	०	९	४	०	०
जम्मा	१४९२	१९६४	९	१२	०	६	१०	४१	९६	१२	१२४

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.१.१४ आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था

आधारभूत विद्यालयसम्मको पहुँचको अवस्थालाई हेर्दा यस नगरपालिका क्षेत्रभित्रका आधारभूत विद्यालयसम्म पुग्न लाग्ने समयलाई आधार मान्दा १ घण्टा समय लाग्ने घरपरिवार संख्या १२६३ रहेका छन् र १५ मिनेट समय लाग्ने घरपरिवार ३२५१ रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५८: आधारभूत विद्यालयमा पहुँचको अवस्था

वडा नम्बर	विद्यालयसम्म आइपुग्न लाग्ने समय अनुसार घरपरिवार संख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टाभन्दा बढी
१	१८३	२५	-	-
२	२५३	२०१	९५	१३०
३	१२०	५९	-	-
४	१४३	९१	४०	-
५	१८२	१५७	८४	-
६	४०	२०	-	-
७	१९३	-	-	-
८	१०८	९	-	-
९	१६३	२६९	१४३	-
१०	५९३	१७२४	४१२	-
११	८८	५९	१०	०
१२	२०२	१२	६२	१३
१३	६१८	२२७	३०	१९
१४	३६५	३००	३८७	७८
जम्मा	३२५१	३१५३	१२६३	२४०

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.१.१५ कलेज तथा विद्यार्थी संख्या

नगरपालिका क्षेत्रमा २ वटा अप्राविधिक अध्यापन अन्तरगत स्नातक तहको पठनपाठन हुने कलेज संचालनमा रहेका छन्। जहाँ कुल ३१८ जना विद्यार्थीहरू अध्ययनरत रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरणलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ५९: कलेज तथा विद्यार्थी संख्या

कलेज/क्याम्पसको नाम	वडा नं.	संकाय	पढाइ हुने तह	पढाइ हुने प्रमुख विषयहरू	विद्यार्थी संख्या		
					छात्रा	छात्र	जम्मा
क. अप्राविधिक							
जनता बहुमुखी क्याम्पस, बयालपाटन	६	शिक्षा र मानविकीय	स्नातक तह	अंग्रेजी, नेपाली, जनसंख्या, स्वास्थ्य, समाजशास्त्र, राजनीतिकशास्त्र	६६	६६	१३२
त्रिपुरासुन्दरी		शिक्षा र मानविकीय		अंग्रेजी, नेपाली, जनसंख्या, स्वास्थ्य, समाजशास्त्र, राजनीतिशास्त्र	९७	८९	१८६
जम्मा					१६३	१५५	३१८

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.१.१६ सामुदायिक अध्ययन केन्द्रसम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकाभित्र कुल ३ वटा सामुदायिक अध्ययन केन्द्र रहेको देखिन्छ। अध्ययन केन्द्रसम्बन्धी थप विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६०: सामुदायिक अध्ययन केन्द्रसम्बन्धी विवरण

सामुदायिक सिकाइ/अध्ययन केन्द्रको नाम	केन्द्र रहेको स्थान	वडा नं.
साँफेबगर सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	साँफेबगर मष्टामाण्डौ	४
खप्तड सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	बर्माली, खप्तड	१२
प्रभात सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	माडु	६

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.२ स्वास्थ्य तथा पोषण

यस शीर्षकमा नगरपालिकाको स्वास्थ्य अवस्था र विवरणको बारेमा प्रस्तुत गरिएको छ।

५.२.१ स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा कुल १४ वटा स्वास्थ्य चौकी रहेका छन्। यस्ता संस्थाहरूमा ६६ स्वास्थ्यकर्मीको स्वीकृत दरबन्दी रहेकोमा १२५ वटै स्वास्थ्यकर्मी कार्यरत रहेको देखिन्छ। स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत जनशक्ति र सेवासम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६१: स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	स्वास्थ्यकर्मी		शैया संख्या	उपलब्ध सेवा तथा सुविधा						
		स्वीकृत दरबन्दी	कार्यरत		प्रसूति सेवा	ल्याव	क्लिनिक	एक्सरे	परिवार नियोजन	खोप सेवा	एससिटि
बैजनाथ स्वास्थ्य चौकी	१	५	५	-	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
श्रीकोट स्वास्थ्य चौकी	२	५	५	-	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन
सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	३	५	४	-	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
मष्टामाण्डौ स्वास्थ्य चौकी	४	५	५	-	छैन	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन
नवाठाना स्वास्थ्य चौकी	५	५	४	-	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
भागेश्वर स्वास्थ्य चौकी	६	५	४	-	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन
न्याय हेल्थ नेपाल, बयालपाटा अस्पताल	७	१	६८	५०	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
स्वास्थ्य चौकी	८	५	५	-	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
बुढाकोट स्वास्थ्य चौकी	९	५	४	-	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
घुघुरकोट स्वास्थ्य चौकी	१०	५	४	-	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन
स्वास्थ्य चौकी	११	५	४	-	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
खप्तड स्वास्थ्य चौकी	१२	५	५	-	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
बाब्ला स्वास्थ्य चौकी	१३	५	४	-	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
पातलकोट स्वास्थ्य चौकी	१४	५	४	-	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
जम्मा		६६	१२५	५०							

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.२.२ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा विवरण

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपलब्ध हुने स्वास्थ्य सेवाहरूको अवस्था हेर्दा सुरक्षित मातृत्व, पोषण तथा परामर्श सेवा १३ वटै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा उपलब्ध रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी संस्थागत सेवा विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६२: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	अन्य स्वास्थ्य सेवाको उपलब्धता							
		सुरक्षित मातृत्व	पोषण सेवा	रक्त संचार	फार्मसी	आँखा उपचार सोवा	स्वास्थ्य शिक्षण सेवा	परामर्श सेवा	अन्य
बैजनाथ स्वास्थ्य चौकी	१	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
श्रीकोट स्वास्थ्य चौकी	२	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन
मष्टामाण्डौ स्वास्थ्य चौकी	४	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
नवाठाना स्वास्थ्य चौकी	५	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
भागेश्वर स्वास्थ्य चौकी	६	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन
न्याय हेल्थ नेपाल, बयालपाटा अस्पताल	७	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ
स्वास्थ्य चौकी	८		छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छैन
बुढाकोट स्वास्थ्य चौकी	९	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
घुघुरकोट स्वास्थ्य चौकी	१०	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छैन	छ	छैन
स्वास्थ्य चौकी	११	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
खप्तड स्वास्थ्य चौकी	१२	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छ
बाब्ला स्वास्थ्य चौकी	१३	छ	छ	छैन	छैन	छैन	छ	छ	छैन
पातलकोट स्वास्थ्य चौकी	१४	छ	छ	छैन	छ	छैन	छ	छ	छैन

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

५.२.३ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

स्वास्थ्य संस्थाहरूमा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति गरी जम्मा ७४ जना रहेका छन्। स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत जनशक्ति र सेवासम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६३: स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध तथा कार्यरत चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी र अन्य जनशक्ति विवरण

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या							
		विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याब टेक्निसियन	अन्य
बैजनाथ स्वास्थ्य चौकी	१	-	-	१	-	२	२	-	-
श्रीकोट स्वास्थ्य चौकी	२	-	-	१	-	२	२	-	२
सिद्धेश्वर स्वास्थ्य चौकी	३	-	-	१	-	२	२	-	२
मष्टामाण्डौ स्वास्थ्य चौकी	४	-	-	१	-	२	२	-	१
नवाठाना स्वास्थ्य चौकी	५	-	-	-	-	२	२	-	१
भागेश्वर स्वास्थ्य चौकी	६	-	-	१	-	२	२	-	-
न्याय हेल्थ नेपाल, बयालपाटा अस्पताल	७	४	७	१५	५	१०	२१	७	-

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या							
		विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन	अन्य
स्वास्थ्य चौकी	८	-	-	१	-	२	३	-	१
बुढाकोट स्वास्थ्य चौकी	९	-	-	१	-	२	२	-	२
घुघुरकोट स्वास्थ्य चौकी	१०	-	-	-	-	२	२	-	२
स्वास्थ्य चौकी, देवीस्थान	११	-	-	१	-	२	२	-	५
स्वास्थ्य चौकी, खप्तड	१२	-	-	१	-	१	२	-	२
स्वास्थ्य चौकी, बाब्ला	१३	-	-	१	-	२	२	-	२
स्वास्थ्य चौकी, पातलकोट	१४	-	-	-	-	२	२	-	१
जम्मा		४	७	२५	५	३५	४८	७	२१

स्रोत: संस्थागत सभेक्षण, २०७४

५.२.४ प्राथमिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँचको अवस्था

प्रमुख वस्तीहरूबाट स्वास्थ्य संस्थामा पहुँचको अवस्थालाई हेर्दा यी स्वास्थ्य संस्थामा आइपुग्न लाग्ने समयका आधारमा १ घण्टाभन्दा बढी समय लाग्ने ८०० घरपरिवार र १५ मिनेट समयमै आइपुग्न सक्ने घरपरिवार १६०६ घरपरिवार रहेको देखिन्छ। प्राथमिक स्वास्थ्य सेवा लिनका लागि लाग्ने समयका आधारमा स्वास्थ्य संस्था माथिको पहुँचको वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६४: प्राथमिक स्वास्थ्य सेवामा पहुँचको अवस्था

वडा नम्बर	नजिक स्वास्थ्य चौकीसम्म आइपुग्न लाग्ने समय अनुसार घरपरिवार संख्या			
	१५ मिनेट	३० मिनेट	१ घण्टा	१ घण्टाभन्दा बढी
१	१७०	५०	०	०
२	६०	१००	१५०	०
३	११८	११०	४९६	०
४	३०१	०	२३३	०
५	४०	५९	८२	९५
६	१५३	५०	०	०
७	२०	१००	२००	०
८	२५	२००	१२५	१३४
९	७४	११२	६३	१९९
१०	८०	२५०	१५०	०
११	६३	३०	२२	१८७
१२	१०४	२१	७५	८८
१३	१४८	१७८	१६३	२७
१४	२५०	५०	०	७०
जम्मा	१६०६	१३१०	१६७९	८००

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.२.५ खोप तथा पोषणसम्बन्धी विवरण

नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका पाँच वर्ष मुनिका बालबालिका संख्या २४३८ जना रहेको छ। यहाँका स्वास्थ्य केन्द्रबाट खोप लिने बालबालिका संख्या २९०१ जना, वृद्धिवृद्धि अनुगमन गरिएका बालबालिका संख्या ५८७५ जनामध्ये कुपोषित बालबालिका संख्या १४० रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ६५: खोप तथा पोषणसम्बन्धी विवरण

वडा नं.	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या					५ वर्षमुनिका बालबालिका	
	१ वर्ष मुनिका	२ वर्ष मुनिका	५ वर्ष मुनि	विसि ज	पेण्टाभ्या लेण्ट	पोलियो तेश्रो	दादुरा /रुबेला	जापानिज इन्सेफ लाइटिस (जे.ई.)	वृद्धि अनुगमन गरिएका	वृद्धि अनुगमन गरिएकामध्ये कुपोषित
१	१६	४३	४०	१६	३४	३४	२२	१३	५९	४
२	४३	८५	१९८	४०	३४	३४	४०	४५	६९५	९
३	७२	४९	६३	६९	६७	६९	६९	५६	१९५	१०
४	६१	११६	२७२	६२	६९	६९	७४	४३	२८२	९
५	२९	२६	८८	२१	२४	२४	३०	५४	८८	०
६	२७	५३	८१	१८	१५	१८	१८	९	२८	०
७	२२	४३	१०२	३०	४६	१६	२७	५५	२४३	४२
८	५२	१०२	१७९	२५	२६	२६	२९	३६	५७३	०
९	६१	१२०	२८१	४०	४३	२५	५०	४१	४३९	३८
१०	६५	१२८	२६७	५३	६६	६६	६०	५०	८४७	०
११	६७	१३२	३०९	६६	६५	६४	६०	५०	८४७	०
१२	४४	८७	२०३	३७	४१	४१	३८	२८	६१	५
१३	६८	१३४	२९०	५०	५३	६०	५४	८५	५८७	१५
१४	४९	३२	६५	१५	४२	१३	३१	१६	९३१	८
जम्मा	६७६	११५०	२४३८	५४२	६२५	५५९	५९४	५८१	५८७५	१४०

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.२.६ सुरक्षित मातृत्वसम्बन्धी विवरण

सुरक्षित मातृत्वको लागि आवश्यक खोप सेवा, गर्भावस्थाको जाँच र सुरक्षित प्रसूति जस्ता सूचकलाई आधार मान्दा यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा गत वर्ष १६९१ जनाले प्रसूति सेवा लिएको र ६२ जनाले स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा नै सुत्केरी भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६६: सुरक्षित मातृत्वसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत वर्षको गर्भवती/प्रसूति भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसूति भएको आधारमा गर्भवतीको संख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१	२९	१०	१८	२४	-	-	-
२	५४	१६	१६	३३	१४	-	-
३	४४	४४	४४	४४	८	-	-
४	२४	४०	४०	२४	-	-	-

वडा नम्बर	गत वर्षको गर्भवती/प्रसूति भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसूति भएको आधारमा गर्भवतीको संख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्यकर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
५	२९	५	८	२२	-	-	-
६	१२	४	८	११	१	-	-
७	११४४	१०७	१२७	३३१	६५२	-	-
८	२६	-	१७	२५	-	-	-
९	५१	१५	१०	२७	१७	-	१५
१०	६६	११	८	४७	१८	१८	-
११	६६	१८	६३	५७	३६	३६	१८
१२	४३	१७	१७	२५	२२	-	१६
१३	२१	२२	१३	१४	२१	-	१३
१४	८२	१४	१४	४२	६४	-	-
जम्मा	१६९१	३२३	४०३	७२६	८५३	५४	६२

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.२.७ मातृ शिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

मातृशिशु सुरक्षाको अवस्था हेर्दा जीवित नवजात शिशुको संख्या गत वर्षको आँकडा अनुसार जम्मा १००४ र मृत जन्म भएका नवजात शिशुको संख्या ३७ रहेको देखिन्छ। यस क्षेत्रमा कुल १४० महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका रहेका छन्। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६७: मातृशिशु सुरक्षा र परिवार नियोजनको अवस्था

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसूति अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-४८ वर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
१	-	-	-	-	५६३	-	५४	-	२४	९
२	-	१४	१	१	८७२	३२	२९२	११	-	९
३	-	८	-	-	४४	-	३७	-	-	१४
४	-	६२	-	-	८८५	-	३०	-	-	१२
५	-	२३	-	-	२९	-	-	-	-	८
६	-	१५	-	-	२९६	३३	१८	२१	-	९
७	-	६२५	३६	१	३९१	१६	३४३	१३	१६३	९
८	-	-	-	-	४२६	-	३३	-	२६	१०
९	-	१५	-	-	७२९	-	२२	-	३४००	९
१०	-	५३	-	-	८५२	५९	४९	७०	-	१३
११	-	६२	-	-	८८०	८	८४	५	३२	१०
१२	-	४३	-	-	५७६	-	४४	-	३२	९
१३	-	२१	-	-	-	-	३४	-	६५००	१०

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसूति अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र मृत्यु भएका महिला	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात शिशु	१५-४८ वर्षका महिलाको संख्या	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने				महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला		पुरुष		
						स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
१४	-	६३	-	१	८७२	३२	२९२	११	-	९
जम्मा	०	१००४	३७	३	७४१५	१८०	१३३२	१३१	१०१७७	१४०

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.२.८ नगरपालिकाभित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरू र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण

नगरपालिकाभित्र देखा पर्ने प्रमुख रोगहरू र तिनको उपचारको अवस्था हेर्दा निमोनियाभन्दा अन्य खालका रोगका विरामी स्वास्थ्य चौकीमा स्वास्थ्योपचारका लागि आउने गरेको देखिन्छ। रोगबाट प्रभावित, उपचार हुने, फलोअप गरिएका र रेफर गरिएकाको संख्या देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६८: नगरपालिकाभित्र देखा परेका प्रमुख रोगहरू र तिनको उपचार सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया	१११	१११	८७	१	०
२	भाडा पखाला	२४५८	२४५८	७४१	०	०
३	मलेरिया	०	०	०	०	०
४	कालाजार	०	०	०	०	०
५	क्षय रोग (टिबी)	१९	१९	१६	०	०
६	कुष्ठ रोग	०	०	०	०	०
७	रक्तचाप	१७	७	४	१४	०
८	मुटु रोग	०	०	०	०	०
९	ग्यास्ट्रिक/अल्सर	१०४३	८१९	३०९	०	०
१०	पक्षघात	०	०	०	०	०
११	एचआइभि एड्स	०	०	०	०	०
१३	क्यान्सर	०	०	०	०	०
१४	मधुमेह (चिनी रोग)	०	०	०	०	०
१५	दम (स्वासप्रश्वास)	५०६	४६३	१४२	१६	०
१६	प्रसूतिजन्य रोग	१	१	११	०	०
१७	अन्य	६९६५	६९६५	१०४६	०	०
जम्मा		१११२०	१०८४३	२३५६	३१	०

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

५.२.९ मृत्यु हुने कारण सम्बन्धी विवरण

गत वर्ष नगरभित्र मृत्यु हुनेहरूमध्ये ३४ महिला र ५४ पुरुषमध्ये सबैभन्दा बढी ५३ जनाको मृत्यु नसर्ने रोगका कारण भएको देखिन्छ। विभिन्न कारणका आधारमा मृत्यु हुनेहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ६९: मृत्यु हुने कारणसम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	महामारी/सर्ने रोग		नसर्ने रोग		टिबी, जण्डिस, आदि/सर्ने रोग		दुर्घटना		एचआईभी/एड्स		जम्मा	
	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला
१	०	०	०	०	१	१	०	०	०	०	१	१
२	०	०	१२	२	०	०	३	०	०	०	१५	२
३	०	०	४	३	०	०	३	०	०	०	७	३
४	०	०	४	४	०	५	२	०	०	०	६	९
५	०	०	५	३	०	०	२	०	०	०	७	३
६	०	०	०	१	०	०	०	१	०	०	०	२
७	०	०	१	०	०	०	१	१	०	०	२	१
८	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०
९	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
१०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	२
११	०	०	३	२	०	१	२	१	०	०	५	४
१२	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०	१	१
१३	०	०	२	१	१	०	२	१	०	०	५	२
१४	१	३	२	१	१	०	०	०	०	०	४	४
जम्मा	२	४	३४	१९	३	७	१५	४	०	०	५४	३४

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

५.२.१० परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्था

परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्थालाई हेर्दा नगरपालिकाभित्रको कुल जनसंख्यामध्ये ३१९ दीर्घरोगी, २५३ सामान्य रोगी र ३७७६९ स्वस्थ रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७०: परिवारका सदस्यहरूको स्वास्थ्य अवस्था

वडा नम्बर	स्वास्थ्य अवस्था अनुसार जनसंख्या			जम्मा
	स्वस्थ	सामान्य रोगी	दीर्घ रोगी	
१	१५८९	९	३	१६०१
२	२४८९	३२	८	२५२९
३	४७०१	३७	७२	४८१०
४	३७२९	१३	३१	३७७३
५	२३९७	१३	२०	२४३०
६	१२८९	२१	९	१३१९
७	१९९८	१६	२	२०१६
८	२४१०	१८	१०	२४३८
९	३१६३	२०	१२	३१९५
१०	३८७०	९	८	३८८७
११	२३१२	३७	३६	२३८५
१२	१६९२	९	५५	१७५६
१३	३५५०	१५	४९	३६१४
१४	२५८०	४	४	२५८८
जम्मा	३७७६९	२५३	३१९	३८३४१

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

५.२.११ जीवन बिमा सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रभित्र बिमा गरेका घरपरिवार ५४ रहेका छन् । जसमध्ये जीवन बिमा गर्ने ४३ र स्वास्थ्य बिमा गर्ने ८ घरपरिवार रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ७१: जीवन बिमा सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	बिमा सम्बन्धी पारिवारिक विवरण				
	जीवन बिमा	स्वास्थ्य बिमा	अन्य बिमा	बिमा नगरेका	जम्मा
१	२१	६	१	२८४	३१२
२	०	०	०	५७९	५७९
३	३	०	०	८२३	८२६
४	९	२	२	६१७	६३०
५	०	०	०	३४१	३४१
६	१	०	०	२११	२१२
७	५	०	०	४६६	४७१
८	०	०	०	४३८	४३८
९	०	०	०	४८२	४८२
१०	२	०	०	६३२	६३४
११	०	०	०	३७३	३७३
१२	१	०	०	२८३	२८४
१३	०	०	०	५९८	५९८
१४	१	०	०	४६६	४६७
जम्मा	४३	८	३	६५९३	६६४७

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

५.३ खानेपानी तथा सरसफाइ

५.३.१ खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवार

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका कूल ६६४७ घरपरिवारमध्ये सबैभन्दा उच्च ४६४६ वा ६९.९० प्रतिशत घरपरिवारले सार्वजनिक धाराको पानी उपयोग गर्दछन् भने सबैभन्दा न्यून ढाकिएको इनारको पानी उपभोग गर्ने घरपरिवार ९८ घरपरिवार रहेका छन् । विभिन्न स्रोत अनुसार खानेपानी उपयोग गर्ने घरपरिवार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ७२: खानेपानीको स्रोतको आधारमा घरपरिवार

वडा नं.	खानेपानीको स्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या						
	घरमै पाइप धारा	सार्वजनिक धारा	मूलको पानी	नदी खोला	ढाकिएको इनार	नढाकिएको इनार	जम्मा
१	६	२१३	१४	७६	३	०	३१२
२	१३	४०५	१०६	५४	१	०	५७९
३	५८	६७३	६४	१६	११	४	८२६
४	३२	४९८	५७	२०	१	२२	६३०
५	१	२८५	५४	०	१	०	३४१
६	५०	१६२	०	०	०	०	२१२
७	३८	१४७	१९५	९१	०	०	४७१
८	७	८३	३२६	१०	२	१०	४३८

वडा नं.	खानेपानीको स्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या						
	घरमै पाइप धारा	सार्वजनिक धारा	मूलको पानी	नदी खोला	ढाकिएको इनार	नढाकिएको इनार	जम्मा
९	१७	४२६	१७	४	१२	६	४८२
१०	१६	३४५	२००	०	१९	५४	६३४
११	१	३४४	२२	५	१	०	३७३
१२	९४	१५७	३१	२	०	०	२८४
१३	१३	५०७	४९	७	१	२१	५९८
१४	५	४०१	११	३	४६	१	४६७
जम्मा	३५१	४६४६	११४६	२८८	९८	११८	६६४७
प्रतिशत	५.२८	६९.९०	१७.२४	४.३३	१.४७	१.७८	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

५.३.२ शौचालय प्रयोगको अवस्था

शौचालयको प्रयोगको अवस्थालाई हेर्दा २२८० अर्थात् ३४.३० प्रतिशत घरपरिवारमा सामान्य खालको शौचालय रहेको देखिन्छ। फलस भएको शौचालय ४२३६ घरपरिवारमा र १३१ घरपरिवारमा शौचालय रहेको देखिदैन। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७३: शौचालय प्रयोगको अवस्था

वडा नं.	शौचालयको अवस्था अनुसार घरपरिवार संख्या			जम्मा
	फलस भएको	सामान्य	नभएको	
१	२८६	२६	०	३१२
२	५७५	३	१	५७९
३	७९५	१४	१७	८२६
४	४१५	१९१	२४	६३०
५	१	३३६	४	३४१
६	३	२०९	०	२१२
७	४६२	९	०	४७१
८	४०६	२४	८	४३८
९	२६०	२२२	०	४८२
१०	३२९	२९८	७	६३४
११	२	३५१	२०	३७३
१२	२	२७९	३	२८४
१३	२३५	३१८	४५	५९८
१४	४६५	०	२	४६७
जम्मा	४२३६	२२८०	१३१	६६४७
प्रतिशत	६३.७३	३४.३०	१.९७	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

५.३.३ सार्वजनिक शौचालय तथा ढलसम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका भित्र ५ वडाहरूमा गरी कुल ५ वटा सार्वजनिक शौचालयको उपलब्धता रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी ढल रहेको टोल र ढलको लम्बाई सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७४: सार्वजनिक शौचालय तथा ढल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	सार्वजनिक शौचालय रहेको स्थान	ढलको विवरण	
		ढल रहेको टोल	ढलको लम्बाइ (मि.)
३	बसपार्क हाटबजार	ढल नरहेको	-
४	जिरो प्वाइन्ट	ढल नरहेको	-
४	छिपेखोला बसपार्क	ढल नरहेको	-
४	एयरपोर्ट बजार	ढल नरहेको	-
७	बयलपाटा हस्पिटल हाताभिन्न	ढल नरहेको	-

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.४ महिला, बालबालिका तथा सामाजिक समावेशीकरण

५.४.१ सामुदायिक बालक्लव तथा संजालको विवरण

नगरपालिकाभित्र कुल १३ वटा सामुदायिक बालक्लव रहेका छन्। यस्ता बालक्लवहरूमा जम्मा ११८ जना बालबालिका सदस्यका रूपमा आवद्ध रहेका छन्। वडाहरूमा रहेका बालक्लवहरूको विस्तृत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७५: सामुदायिक बालक्लव तथा संजालको विवरण

बाल क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या संख्या	
		बालक	बालिका
स्मृति बाल सञ्जाल	१	७	१२
सफलता बाल मञ्च	२	१५	६
स्मृति बाल मञ्च	३	८	११
मष्टामाण्डौ बाल क्लव	४	९	६
नवाठाना बाल क्लव	५	६	३
उत्कृष्ट बाल क्लव	६	७	७
सूर्यचन्द्र बालमञ्च	७	१४	७
चण्डिका बाल क्लव	८		
बुढाकोट बाल क्लव	९		
विश्वास बाल क्लव	१०		
घुघुरकोट बाल क्लव	१०		
लाँली गुराँस बाल क्लव	११		
पातलकोट बाल क्लव	१४		
जम्मा		६६	५२

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.४.३ घरपरिवारविहीन बालबालिकाको विवरण

यस नगरपालिकाभित्र वडा नं. ५, ७, ८, ११, १३ र १४ मा गरी कुल २१ जना बालक तथा ४ जना बालिकाहरू घरपरिवारविहीन अवस्था हरेको देखिन्छ। यस्ता बालबालिकाहरूको वडागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७६: घरपरिवारविहीन बालबालिकाको विवरण

वडा नं.	घरपरिवारविहीन बालबालिकाको संख्या		जम्मा
	बालक	बालिका	

वडा नं.	घरपरिवारविहीन बालबालिकाको संख्या		जम्मा
	बालक	बालिका	
१	-	-	-
२	-	-	-
३	-	-	-
४	-	-	-
५	२	-	२
६	-	-	-
७	१	१	२
८	१	-	१
९	-	-	-
१०	-	-	-
११	३	२	५
१२	-	-	-
१३	४	३	७
१४	४	१	५
जम्मा	१४	७	२१

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.४.४ सामाजिक सुरक्षावृत्तिको अवस्था

नगरपालिकाभित्र रहेका सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, पूर्ण अपांग, आंशिक अपांग, बाल सुरक्षा अनुदान र दलित वर्ग अनुदान प्राप्त गर्नेहरूको वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७७: सामाजिक सुरक्षा वृत्तिको अवस्था

(रकम रु. हजारमा)

वडा नं.	जेष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आंशिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
१	२६	२०	११०४	७४	१२६०	-	१	२४	६	१०	११५२	४१	५५	४६०.८	२४	२१	७३२
२	७५	३०	२५२०	७७	१०३२	१	-	२४	३	७	७२	११६	१६०	१३२४.८	१४१	७१	४१८८
३	१०१	६२	३९१२	२२२	३५०४	४	१	१२०	३	१०	९३६	१३७	१८०	१५२१.६	७४	४६	२१८४
४	९१	२६	२८०८	१६१	२४९६	२	२	९६	५	८	९३.६	८३	४७	६२४	८७	३४	२४८४
५	६६	४८	२७३६	६४	१००८	-	१	२४	-	८	५७.६	३५	६७	४८९.६	४९	२९	१७२८
६	५२	१७	१६५६	३७	४९२	२	१	७२	-	५	३६	३२	३९	३४०	३०	१२	८२८
७	६९	२४	२२३२	६४	९७२	-	-	-	४	८	८६.४	११५	८५	९६०	८५	३३	२२३२
८	६३	३३	२३०४	८६	१२६०	-	-	-	४	१	३६	५१	७४	६००	९३	५०	२९०४
९	५१	३०	६४८	७१	२४०	-	-	-	-	-	-	१६२	१६१	१५५०.४	१३१	७१	३८८८
१०	४५	३८	१९९२	१५२	२५९२	-	१	२४	-	१	७२	७४	७०	६९१२	४४	४३	१५३६
११	२८	२९	१३६८	७३	११४०	-	१	२४	-	२	१४.४०	७३	७९	७२९.६	३८	३३	१२६०
१२	४४	२१	१५६०	६०	११०४	१	१	४८	-	२	१४.४	१६	३३	२३५२	१७	१३	५७६०
१३	६२	४४	२५३२	१२४	२१३६	-	-	-	३	-	२१.६	७८	६५	६८६४	४६	४२	१४४०
१४	३३	२४	१३६८	९०	२१६०	-	-	-	१	२	२१.६	१०७	१२४	११०८.८	४९	४०	१५४८

वडा नं.	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आंशिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग		
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम
जम्मा	८०६	४४६	२८७४०	१३५५	२१३९६	१०	९	४५६	२९	६२	२५९९	११२०	१२३९	२५८३८	८७०	५०५	३१४५२

स्रोत: नगरपालिकाको कार्यालय, २०७४

५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थलसम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र कुल ५ वटा खेलकुद मैदान रहेको देखिन्छ, भने अन्य वडाहरूमा खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जन स्थल रहेको पाइँदैन। खेल मैदानको क्षेत्रफल, वार्षिक आम्दानी तथा सेवाग्राहीसम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ७८: खेलमैदान, पार्क, पिकनिक तथा मनोरञ्जन स्थल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग	क्षेत्रफल/आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
४	तोल्यान खेल मैदान	खेलकुद	-	सामुदायिक	-	-
७	बडासैन खेल मैदान	खेलकुद	-	सामुदायिक	-	-
१२	नाइनी खेल मैदान	खेलकुद	-	सामुदायिक	-	-
१४	जुम्लीगडा	खेलकुद	-	सामुदायिक	-	-

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.५.२ युवा क्लबसम्बन्धी विवरण

नगरपालिका अन्तरगत कुल २९ वटा युवा क्लब तथा युवा सञ्जालहरू रहेका छन्। यस्ता क्लबहरू खेलकुदका अलावा युवा अधिकार तथा सशक्तिकरण जस्ता सामाजिक गतिविधिहरूमा संलग्न रहेको पाइन्छ। यस्ता युवा क्लबहरूमा कुल २४७ युवा र १३२ युवतीहरू सदस्यका रूपमा आवद्ध रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरणलाई विस्तृत रूपमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ७९: युवा क्लबसम्बन्धी विवरण

युवा क्लबको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या संख्या		मुख्य कार्य
		युवा	युवती	
१ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	१	७	४	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
बैजनाथ युवा क्लब	१	७	४	युवाका समस्या समाधानका लागि काम गर्ने
२ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	२	७	४	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
जल्पादेवी युवा क्लब	२	८	३	युवाका समस्या समाधानका लागि काम गर्ने
३ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	३	७	४	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
सिद्धेश्वर युवा क्लब	३	१०	५	युवाका समस्या समाधानका लागि काम गर्ने
४ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	४	७	४	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
मष्टामाण्डौ युवा क्लब	४	१५	६	युवाका समस्या समाधानका लागि काम गर्ने
५ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	५	७	४	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने

युवा क्लवको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या संख्या		मुख्य कार्य
		युवा	युवती	
नवाठाना युवा क्लव	६	५	६	युवाका समस्या समाधानका लागि काम गर्ने
६ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	६	५	६	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
भागेश्वर युवा क्लव	६	८	७	युवाका लागि काम गर्ने
७ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	७	६	३	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
रिडीकोट युवा क्लव	७	१०	३	युवाको अधिकारको लागि कार्य गर्ने
रिडीकोट स्रोता क्लव	७	९	६	
८ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	८	७	४	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
बयालपाटा युवा क्लव	८	१५	६	युवाको लागि काम गर्ने
९ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	९	७	४	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
बुढाकोट युवा क्लव	९	-	-	
१० नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	१०	७	४	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
घुघुरकोट युवा क्लव	१०	१५	६	युवाका समस्या समाधानका लागि काम गर्ने
११ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	११	७	४	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
देवीस्थान युवा क्लव	११	१४	७	युवाका समस्या समाधानका लागि काम गर्ने
१२ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	१२	७	४	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
खप्तड युवा क्लव	१२	१५	६	युवाका समस्या समाधानका लागि काम गर्ने
१३ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	१३	७	४	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
बाब्ला युवा क्लव	१३	१४	७	युवाका समस्या समाधानका लागि काम गर्ने
१४ नम्बर युवा सञ्जाल वडा कमिटी	१४	१४	७	वडा कार्यालयसँग युवा समस्या समाधानको लागि समन्वय गर्ने
सूर्यचन्द्र युवा क्लव पातलकोट	१४	-	-	युवा शसक्तिकरण सम्बन्धि कार्य
जम्मा		२४७	१३२	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति

५.६.१ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला

यस क्षेत्रमा शिवरात्री मेला, पुतला खेल, देउडा खेल र हुडकेउली नाच जस्ता मेला तथा खेल आयोजना गरिने गरेको देखिन्छ। चाडपर्वको रूपमा होरी फागु पूर्णिमा, दशैं, तिहार, विशु, पुस पन्ध्र, गौरा, कृष्ण जन्माष्टमी, माघे संक्रान्ति तथा रतेडी (रत्यौली) पर्व मनाइने गरिन्छ। नगरपालिका क्षेत्रभित्र लाग्ने पर्व, जात्रा र मेला, स्थान, मनाउने समय र मुख्य विशेषता सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

वडा नम्बर	मनाइने चाडपर्व, जात्रा र मेला	स्थान	मनाउने समय	मुख्य विशेषता
११	होरी (होली), भुवो नाच, कृष्ण जन्माष्टमी, दशैं, तिहार, विशु, पुस पन्ध्र, माघे संक्रान्ति, रतेडी (रत्यौली), पुतला खेल, देउडा खेल, हुडकेउली नाच, धामी भाँक्रीहरूको नाच तथा अनन्ते मेला, पड्छो ।	गाउँको पटकानी, देवी देवताको माडु तथा मन्दिर भएको स्थानमा	विभिन्न मौसम तथा पर्वको अवसरमा, विहेको समयमा	धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन, संस्कृति/परम्परा जोगाउने
१२	दशैं, तिहार, विशु, पुस पन्ध्र, माघे संक्रान्ति, रतेडी (रत्यौली), पुतला खेल, देउडा खेल, हुडकेउली नाच, धामी भाँक्रीहरूको नाच तथा घाँस्या, भुवो, अनन्त्या, पड्छो ।	गाउँको पटकानी, देवी देवताको माडु तथा मन्दिर भएको स्थानमा	विभिन्न मौसम तथा पर्वको अवसरमा, विहेको समयमा	धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन, संस्कृति/परम्परा जोगाउने
१३	होरी (होली), कृष्ण जन्माष्टमी, दशैं, तिहार, विशु, पुस पन्ध्र, माघे संक्रान्ति, रतेडी (रत्यौली), पुतला खेल, देउडा खेल, हुडकेउली नाच, धामी भाँक्रीहरूको नाच, पड्छो ।	गाउँको पटकानी, देवी देवताको माडु तथा मन्दिर भएको स्थानमा	विभिन्न मौसम तथा पर्वको अवसरमा, विहेको समयमा	धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन, संस्कृति/परम्परा जोगाउने
१४	होरी (होली), दशैं, तिहार, विशु, पुस पन्ध्र, माघे संक्रान्ति, रतेडी (रत्यौली), पुतला खेल, देउडा खेल, हुडकेउली नाच, धामी भाँक्रीहरूको नाच, गौरा पड्छो ।	गाउँको पटकानी, देवी देवताको माडु तथा मन्दिर भएको स्थानमा	विभिन्न मौसम तथा पर्वको अवसरमा, विहेको समयमा	धार्मिक, ऐतिहासिक, मनोरञ्जन, संस्कृति/परम्परा जोगाउने

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

५.६.२ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थलसम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रमा करिब ५९ वटा धार्मिक तथा ऐतिहासिक विशेषता बोकेका स्थलहरू रहेका छन् । यी स्थलहरू नजिकको बजार केन्द्रबाट करिब १.५ देखि ३० किलोमिटरको दूरीमा रहेका छन् । यस्ता स्थलहरूमा आउने वार्षिक आगन्तुक, विशेषता, स्वामित्व, नजिकको बजार केन्द्र तथा सडक पहुँचको अवस्थाका बारेमा धार्मिक संस्था तथा वडागत विवरण *अनुसूची-१४* मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.७ छाउप्रथाको अभ्यास

छुईप्रथा वा छाउपडी प्रथासँग सम्बन्धित अभ्यासलाई यस शीर्षकमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

५.७.१ छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिलासम्बन्धी विवरण

छुईप्रथाको अभ्यास रहेको घरपरिवारमा हेर्दा नगरपालिकामा कुल छुई हुने महिलाको संख्या ९६६७ रहेको छ भने छुई हुने महिलाहरू मध्ये ४९६९ जना महिलाहरू छाउ गोठमा बस्ने गरेका छन् । समग्रमा नगरपालिका अन्तरगत रहेका छुई हुने महिलाहरू मध्येबाट ४७.१६ प्रतिशत महिलाहरू छुई भएका बखत छाउ गोठमा बस्ने गरेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ८१: छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	छुई हुने महिला संख्या	गोठमा बस्ने महिला संख्या	गोठमा बस्ने महिला प्रतिशत
१	४४६	२००	४४.८४%
२	५९३	३१६	५३.२९%
३	११९२	७२६	६०.९१%

वडा नम्बर	छुई हुने महिला संख्या	गोठमा बस्ने महिला संख्या	गोठमा बस्ने महिला प्रतिशत
४	९८१	४२०	४२.८१%
५	६५२	३५९	५५.०६%
६	३६१	२	०.५५%
७	६३१	६१	९.६७%
८	६८०	७९	११.६२%
९	७३६	७०३	९५.५२%
१०	९७२	६३७	६५.५३%
११	५५२	३२२	५८.३३%
१२	४०२	१	०.२५%
१३	९३३	६४८	६९.४५%
१४	५३६	४९५	९२.३५%
जम्मा	९६६७	४९६९	४७.१६%

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

५.७.२ छाउ गोठको प्रकार र अभ्याससम्बन्धी विवरण

छुईहुँदा वा महिनावारी हुने महिला र यस्तो बखत प्रयोग गरिने छाउ गोठको प्रकार अनुसार घरपरिवारको अवस्था नियाल्दा यस नगरपालिका अन्तरगत ३२९९ घरपरिवारमा व्यक्तिगत छाउ गोठ र १२८५ घरपरिवारले सामुहिक छाउ गोठ प्रयोग गर्ने गरेको पाइन्छ भने २०६३ घरपरिवार यीमध्ये कुनै पनि छाउ गोठ प्रयोग गर्दैनन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ८२: छाउ गोठको प्रकार र अभ्यास सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	छाउ गोठको प्रकार अनुसार घरपरिवार संख्या			
	व्यक्तिगत	सामुहिक	छैन	जम्मा
१	१७३	२७	११२	३१२
२	२२१	९५	२६३	५७९
३	४३३	२९३	१००	८२६
४	२७३	१४७	२१०	६३०
५	३०१	४०	०	३४१
६	२	०	२१०	२१२
७	३३	२८	४१०	४७१
८	७४	५	३५९	४३८
९	४३९	३३	१०	४८२
१०	४३८	१९३	३	६३४
११	१९३	१२९	५१	३७३
१२	१	०	२८३	२८४
१३	३६०	१८८	५०	५९८
१४	३५८	१०७	२	४६७
जम्मा	३२९९	१२८५	२०६३	६६४७

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

५.७.३ घरको कोठा अनुसार छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला

घरमा उपलब्ध कोठा संख्याका आधारमा महिनावारी हुने महिला र यस्तो बखत गोठमा बस्ने महिलाको स्थिति हेर्दा १ कोठा हुने घरपरिवारमा ५९.३१ प्रतिशत तथा ६ भन्दा बढी कोठा हुने घरपरिवारमा ३९.६४ प्रतिशत महिलाहरू छाउ गोठमा बस्ने गरेका छन् । कोठा संख्याका आधारमा यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ८३: घरको कोठा अनुसार छुई हुने र छाउ गोठमा बस्ने महिला

कोठा संख्या	छुई हुने महिला संख्या	गोठमा बस्ने महिला संख्या	प्रतिशतमा
१ कोठा हुने परिवार	४६२	२७४	५९.३१%
२ कोठा हुने परिवार	२३५६	१४१४	६०.०१%
३ कोठा हुने परिवार	२०६०	१०६७	५१.७९%
४ कोठा हुने परिवार	२१४९	१०९१	५०.७८%
५ कोठा हुने परिवार	७४५	३७२	४९.९३%
६ कोठा भन्दा बढी हुने परिवार	१८९५	७५१	३९.६४%
जम्मा	९६६७	४९६९	५१.९१%

स्रोत: घरपरिवार सभेक्षण, २०७४

परिच्छेद ६: वन तथा वातावरणीय स्थिति

यस परिच्छेदमा वन तथा वातावरण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, विपद् व्यवस्थापन जस्ता विषय र क्षेत्र समावेश गरिएको छ।

६.१ वन क्षेत्रको अवस्था

नगरपालिको कुल १६६.७३ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफलमध्ये जम्मा १२४ वटा वन ३०५६ हेक्टर क्षेत्रमा वन रहेको छ। जसमध्ये सामुदायिक वन २७१३ र कबुलियती वन ३४३.२ हेक्टर क्षेत्रमा फैलिएको देखिन्छ। यहाँ रहेका वन क्षेत्रबाट प्रत्यक्ष लाभान्वित घरपरिवार संख्या ७६१२ रहेको छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण **अनुसूची-१५** मा प्रस्तुत गरिएको छ भने सारांशगत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ८४: वन क्षेत्रको अवस्था

वनको प्रकार	वनको संख्या	समेटेको घरधुरी	क्षेत्रफल (हे.)
सामुदायिक वन	६४	६९२६	२७१३
कबुलियती वन	६०	६८६	३४३.२
जम्मा	१२४	७६१२	३०५६

स्रोत : संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

६.१.१ महत्वपूर्ण जनावर, पंछी र जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण

यस क्षेत्रमा तल्लो पहाडी क्षेत्रका अतिरिक्त उच्च पहाडी क्षेत्रमा हुने कोणधारी वन विद्यमान रहेको देखिन्छ। प्रसिद्ध खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्जको क्षेत्र समेत यस क्षेत्रमा पर्दछ। लोपोन्मुख र जैविक तथा वानस्पतिक महत्वका जीव तथा वनस्पतिमध्ये यो क्षेत्र रातो पण्डा, कस्तुरी, भारल, रतुवा, चितुवा, भालु, घोरल, बँदेल जस्ता जनावर र डाँफे, मुनाल, कालिज जस्ता चरा पाइने क्षेत्र चराहरूको बसोबास स्थलको रूपमा परिचित छ। त्यसैगरि, लौठे सल्लो, पाखनवेद, हातेजडी, सतुवा, पाँचऔंले, अत्तिस, टिमुर, चिराइतो, पदमचाल, काकरसिरा जस्ता जडिवुटी र बाज, गुराँस, सल्लो, उत्तीस, देवदार लगायतका वनस्पति पाइन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ८५: महत्वपूर्ण जनावर, पंछी र जैविक विविधता सम्बन्धी विवरण

प्रकार	विवरण
वनस्पति	रातो पण्डा, कस्तुरी, भारल, रतुवा, चितुवा, भालु, घोरल, बँदेल जस्ता जनावर र डाँफे, मुनाल, कालिज
पशुपंछी	साल, सिसौ, लौठे सल्लो, पाखनवेद, हातेजडी, सतुवा, पाँचऔंले, अत्तिस, टिमुर, चिराइतो, पदमचाल, काकरसिरा जस्ता जडिवुटी र बाज, गुराँस, सल्लो, उत्तीस, देवदार

स्रोत: जानकार अन्तरवार्ता, २०७४

६.१.२ वनजन्य उत्पादन विवरण

वन क्षेत्रमा मुख्यतया काष्ठ र गैर काष्ठ उत्पादन हुने गरेको छ। फर्निचरका लागि आवश्यक काठ, पतिंगर, जडीबुटी र खोटो जस्ता उत्पादन हुने गरेको छ।

६.२ जडीबुटीको विवरण

यहाँका सामुदायिक तथा कबुलियती वनहरूमा विशेष गरेर ..... जस्ता जडीबुटी उत्पादन हुने गरेका छन्। अन्य सामुदायिक वनहरूको तुलनामा ..... सामुदायिक वन जडीबुटी उत्पादनको दृष्टिले अग्रस्थानमा रहेको पाइन्छ। प्राप्त हुने जडीबुटी, प्राप्त हुने वन, उत्पादन, वार्षिक आमदानी तथा वार्षिक राजश्व संकलनका बारेमा देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ८६: जडीबुटीको विवरण

जडीबुटीको नाम	वनको नाम	वडा नम्बर	उत्पादन (के.जि.)	वार्षिक आम्दानी (रु. हजारमा)	वार्षिक राजस्व संकलन (रु. हजारमा)
चिराइतो					
बडु					
लोक्ता					
रिठा					
असुरो					
जाई (चिया)					
बोजो					
अल्लो					
खोटो					

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.३ विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापन

यस नगरपालिका क्षेत्रमा विपद् जोखिम तथा व्यवस्थापनका दृष्टिकोणमा जोखिमपूर्ण रहेको पाइन्छ। यहाँ जलजन्य प्रकोपबाट मानवीय क्षति भएको देखिन्छ।

६.३.१ विपद्को प्रभाव

बेसी, मध्यपहाड तथा उच्च पहाडी क्षेत्रको अध्ययन अनुसार यस क्षेत्रमा जलवायुउत्पन्न विपद्हरूमा प्रमुख रूपमा खडेरी, बाढी, पहिरो, रोगकीटाण, हुरी बतास, असिना आदि रहेका छन्। यसमध्ये खडेरीको प्रभाव सबभन्दा बढी, दोश्रो र तेश्रोमा बाढी तथा पहिरो रहेको छ भने प्रभावका हिसाबले वनडढेलो सातौँ स्थानमा देखिएको छ। यस सम्बन्धी विवरणलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ८७: विपद्को प्रभाव

प्रकोप/विपद्	प्रभाव अनुसार घरपरिवार			
	असर रहेको (%)	देखिएको तर प्रभाव नभएको (%)	विपद् नभएको (%)	जम्मा
खडेरी	४१.५५	४९.४०	९.०५	१००.००
वनडढेलो	४.८१	६१.८२	३३.३७	१००.००
आगलागी	०.००	१५.४६	८४.५४	१००.००
बाढी	२३.१९	१९.१३	५७.६८	१००.००
हुरीबतास	९.८५	४७.२३	४२.९२	१००.००
चट्याङ	२.२७	४५.४७	५२.२६	१००.००
असिना	९.६८	५३.९५	३६.३७	१००.००
भारी वर्षा	१.९४	४१.९४	५६.१२	१००.००
खण्ड वर्षा	२.०३	४८.९२	४९.०५	१००.००
भूक्षय	२.५७	४४.९७	५२.४७	१००.००
पहिरो	१७.७३	६३.२७	१९.००	१००.००
हिमपात	२.२६	२.१३	९७.६१	१००.००
रोग तथा कीटाण	१७.३६	४९.६३	३३.००	१००.००

स्रोत: राष्ट्रिय जलवायु परिवर्तन प्रभाव प्रतिवेदन, २०१६

६.३.२ विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय

विपद् अनुसार जोखिमको समय पहिचान गर्दा जंगली जनावरबाट हुने क्षति बाह्रै महिनाका लागि जोखिमयुक्त रहेको पाइन्छ। त्यसैगरी बाढी डुवान, पहिरो तथा सर्पदंसको जोखिम विशेषगरी वर्षायाम (असार, साउन, भदौ) मा र आगलागी तथा महामारीको जोखिम सुख्खायाम (चैत्र, वैशाख, जेठ) मा रहेको पाइन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ८८: विपद्को किसिम अनुसार जोखिमको समय

वडा नम्बर	विपद् अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो	शीतलहर	रोग महामारी	सर्पको टोकाइ	जंगली जनावरबाट क्षति
१	चैत्र वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
२	चैत्र वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
३	चैत्र वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
४	चैत्र वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
५	चैत्र वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
६	चैत्र वैशाख	असार	साउन	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
७	चैत्र वैशाख	असार	साउन भाद्र	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
८	चैत्र वैशाख	साउन	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
९	चैत्र वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
१०	चैत्र वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
११	चैत्र वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
१२	चैत्र वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
१३	चैत्र वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना
१४	चैत्र वैशाख	साउन भदौ	साउन भदौ	पौष, माघ	चैत्र वैशाख जेठ	जेठ असार साउन	बाह्रै महिना

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.३.३ जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण

जोखिमयुक्त संवेदनशील स्थानमा बसोबास गर्ने अधिकतम घरधुरी वडा नं. १४ मा रहेका छन्। यस वडाका १११ घरपरिवार बाढी जोखिममा रहेको देखिन्छ। बसोबास भएका बस्तीहरू अति भिरालो स्थानमा अवस्थित भएकाले विपद् जोखिमको संवेदनशीलता बढ्दो पाइन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ८९: जोखिमयुक्त (संवेदनशील) स्थानमा बसोबास गरेका परिवार विवरण

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	बाढी प्रभावित घरधुरी संख्या
१	वैद्यनाथ, आँस, कौरा, भंखान, खैराना, दहखेत, ठिंगाल गाउँ	
२	बगारा, मण, लोली आदि	
३	टोटासाल, चाफातोला, सैन	
४	साँफेबगर क्षेत्र	
५	छिपेखोलाको आसपास	
६	गैरी गाड, कालाआम, साच्याखाल	
७	छिपेखोला, सोता	

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	बाढी प्रभावित घरधुरी संख्या
८	चुड्याली गाउँ, गौरागाउँ, मोटेना, कडायतवाडा	
९	धुनखोला, दमाइवाडा, ऐराडा, सारंग्या	
१०	डमेल, खोलीखेत	
११	गुता	
१२	पुत्रु, बल्याल	
१४	भासुवन/वैचारा	१११
जम्मा		१११

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.३.४ विपद्बाट मानवीय क्षती

मानवीय क्षती हुने विपद् उच्च देखि न्यून क्रमशः जंगली जनावरबाट क्षती र चट्याङ प्रमुख रहेको पाईन्छ। यस सम्बन्धी वडागत विस्तृत विवरण देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९०: विपद्बाट मानवीय क्षती

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शीतलहर		रोग माहामारी		सर्पदंस		जंगली जनावर बाट क्षती		भूकम्प		अन्य (चट्याङ)		
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	
१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	-	-	-	-	-
७	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	-	-	-	-	-	-
१२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	-	-	-	-	-
१४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	-	-	-	-	१
जम्मा	०	०	०	०	२	७	०	०	०	०	१								

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

६.३.५ जलस्रोत तथा जलाधर क्षेत्र र उपयोगको स्थिति

बुढीगंगा लगायत करिब १० वटा जति बाह्रै महिना बहने खोलाहरू यस क्षेत्रमा रहेका छन्। सिंचाइ तथा खानेपानीका जलस्रोतको उपयोग हुने गरेको छ। यस क्षेत्रमा रहेका नदी तथा खोलासम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ९१: जलस्रोत तथा जलाधर क्षेत्र र उपयोगको स्थिति

क्र.सं.	जलस्रोतको नाम	वडा नम्बर	उपयोगको अवस्था
क	नदी तथा खोला		
१.	बुढीगंगा नदी	१,२,३,४,७,८,१०,१३	खानेपानी, नुहाउने, सिंचाइ
२.	पायल गाड	१	
३.	लुङ्ग्रेली गाड	१,२	
४.	प्रभाली गाड	२,३,९,१४	
५.	जिज्याडी गाड	३,९,१०,११	
६.	आडदवाला गाड	१०,११,१२,१३	
७.	इकडी गाड	१२,१३	
८.	विम्कोटी गाड	४	
९.	छिपेखोला	४,५,६,७	
१०.	कैलाश खोला	८	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

परिच्छेद ७: भौतिक विकासको अवस्था

यस परिच्छेदमा भौतिक पूर्वाधारको स्थिति र त्यसको उपयोगको अवस्थालाई प्रस्तुत गरिएको छ । जस अन्तरगत सडक, विद्युत्, भवन, वस्ती, ऊर्जा, सूचना संचार र आवास र भवन जस्ता विषयहरू समावेश गरिएको छ ।

७.१ यातायात पूर्वाधार

साँफेबगर नगरपालिकाको १२ वटा वडामा कच्ची सडक निर्माण भई जीप, ट्रयाक्टर लगायतका सवारीका साधनहरू सञ्चालनमा आएका छन् । सिलगढी-साँफे-मार्तडी तथा साँफे-मंगलसैन सडक खण्डमा पर्ने नगर क्षेत्रको सडक पक्की अवस्थामा रहेको छ भने अन्य सडक कच्ची अवस्थाका रहेका छन् । मध्यपहाडी राजमार्गको निर्माण कार्य मंगलसैनबाट वडा नं. ८ बयालपाटासम्म पुगेको छ र सेती लोकमार्गको ट्रयाक खोल्ने काम विभिन्न वडामा भइरहेको छ ।

वडा नं. १४ पातलकोट र वडा नं. १२ खप्तडलाई हालसम्म पनि सडक सञ्जालले छुन सकेको अवस्था छैन । चौखुट्टे-पातलकोट सडकको ट्रयाक खुले पनि उक्त सडकमा कुनै प्रकारको सवारी साधन सञ्चालनमा आएको देखिदैन । हाल पातलकोटमा सडक विस्तारको लागि बुढाकोट-पातलकोट सडकको निर्माण भइरहेको पाइन्छ । साविक खप्तड गाविस हाल वडा नं. १२ मा सेती लोकमार्गको निर्माणधिन अवस्थामा रहेको छ । यसको सिमानासम्म सेती लोगमार्गको ट्रयाक खोलिसकिएको छ । साँफे बजारबाट नगरका १४ वडामा स्थानीयवासीका थुप्रै पैदल मार्गहरू पनि रहेका छन् ।

७.१.१ सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था

यस नगरपालिका क्षेत्रमा निर्माणाधीन रहेका सडकमध्ये पहाडी मार्गमालामो तथा छोटो दूरीका सार्वजनिक यातायात सञ्चालन भएको देखिन्छ । यहाँ कुल सडक सञ्जालको लम्बाइ १८५.३ किलोमिटर रहेको छ । नगरपालिकाभित्र उपलब्ध सडक सञ्जालको विद्यमान अवस्थाको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ९२: सडक मार्ग/सञ्जालको विद्यमान अवस्था

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाइ (कि.मि.)	प्रकार	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
१	सेतीलोक मार्ग	पिपलतोला	कालिमाटी	२	ग्राभेल	१२७१
१	डाँडा सुगारा-पायल सडक	डाँडा सुगारा	पायल सिमाना	१	कच्ची	-
१	भैरवस्थान-कुडसैन सडक	भैरवस्थान	कुडसैन	४	कच्ची	६००
२	सिलगढी-साँफे सडक	साँफे	कटौज पानी	१२	कालोपत्रे	१५००
२	सेती लोकमार्ग	साँफे	पिपलतोला	२	ग्राभेल	३००
२	लोली सडक	गोयलापानी	लोली	२	कच्ची	५००
३	सिद्धेश्वर सडक	साँफे	हाडासैन माडी	५	कच्ची	३,०००
३	मार्तडी सडक	साँफे	विनायक	४	कालोपत्रे	५००
३	डिक्रेनी सडक	मालिका मठ	डिक्रेनी	१	कच्ची	५००
४	मष्टामाण्डौ सडक	साँफे	पायडी	६	कच्ची	४०००
४	सामातडा सडक	साँफे	सामातडा	६	कच्ची	५००
४	भाटबाडा सडक	भाटबाडा	नवाठाना	२	कच्ची	३००
४	भण्डारी गाउँ सडक	भण्डारी गाउँ	सामातडा	१	कच्ची	५००
४	मंगलसैन सडक	पक्क पुल	छिपेखोला	२	पक्क	२०००
५	नवाठाना सडक	साँफे	नवाठाना	१०	कच्ची	२०००
५	कठेना सडक	साँफे	कठेना	५	कच्ची	५००

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाइ (कि.मि.)	प्रकार	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			
५	बाजथला सडक	कागुन्यासैन	लेसार	५	कच्ची	५००
५	श्री कृष्ण मावि सडक	दहपाटा	तोल्यान	६	कच्ची	५००
५	मुना सडक	खानडाँडा	मुना	३	कच्ची	२००
६	भाग्यश्वर सडक	चिदया पिपल	मदनआश्रित प्रा.वि.	४	कच्ची	५००
६	साउकोट सडक	काट्या नाउला	साउकोट	२	कच्ची	२००
६	बस्तोला सडक	क्याम्पस चौक	बस्तोला	१	कच्ची	३००
६	बडाकोट सडक	बडाकोट	बस्तोला	०.५	कच्ची	१५०
७	जिमराडी धाम पर्यटकीय सडक	पर्यटन भवन	ककडसात	५	कच्ची	२९००
७	रिडीकोट सडक	रिडीकोट	सरस्वती स्कुल	२	कच्ची	३५०
८	मध्य पहाडी राजमार्ग	बयालपाटा	हुलाकी पिपल	६	ग्राभेल	१०००
८	काटै सडक	रिडिकोट	काटै	१	कच्ची	३००
८	लोटीखेल्या	बयालपाटा	लोटीखेल्या	२	कच्ची	३५०
८	जिमराडी सडक	मोटेना	जिमराडी	४	कच्ची	५००
९	बुढाकोट सडक	साँफे	बुढाकोट	१०	कच्ची	२०००
९	ऐराडा सडक	बुढाकोट	ऐराडा	१	कच्ची	२००
९	बसकाटिया सडक	बाबैचुलीकोट	बसकाटिया	१.८	कच्ची	३००
९	अखाडा सडक	भुवाठाना	अखाडा	३	कच्ची	५००
१०	खप्तड बाबा पर्यटकीय सडक	ठाँटी	घोडापेटी	८	कच्ची	८००
१०	विजयपुर सडक	बेतालमाण्डौ	जिम्ल्याखोला	२.५	कच्ची	३००
१०	सेती लोकमार्ग	अम्मरखेत	तुरसाना	९	कच्ची	१०००
१०	मार्तड सडक	ठाँटी	ताँसी	५	कच्ची	५००
१०	बेतालमाण्डौ सडक	वडा कार्यालय	बेतालमाण्डौ	२	कच्ची	७००
११	खप्तड बाबा पर्यटकीय सडक	घोडापेटी	धामीगाउँ	३.५	कच्ची	२०००
११	सेती लोक मार्ग	चुन्नाडाँडा	दोगाडे	७.५	कच्ची	१०००
११	किम्तोली सडक	किम्तोली	देउलीखाँद	१	कच्ची	३००
११	विजयपुर सडक	जिम्ल्याखोला	विजयपुर	०.५	कच्ची	४००
१२	-			-		-
१३	बुढाबगर खप्तड जडीबुटी प्रशोधन मार्ग	बुढाबगर	बाब्ला	७	कच्ची	३०००
१३	सिउँ सडक	सिउँ	नलथापना	१	कच्ची	५००
१३	भेडामारे सडक	बड्याखेत	वडा कार्यालय	४	कच्ची	१०००
१३	बाब्ला सडक	बुढाबगर	बाब्ला	-	कच्ची	-
१३	सिउँ सडक	सिउँ		-	कच्ची	-
१३	भेडामारे सडक	सिउँ	वडा कार्यालय	-		-
१४	चौखुट्टे-पातलकोट सडक	चौखुट्टे	सम्भना बजार	९.५	कच्ची	३०००
१४	भासुवन सडक	पाटा	भासुवन	२.५	कच्ची	३००
जम्मा				१८५.३		४३५२१

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.१.२ पैदल मार्ग

यस नगरपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न वडा र वस्तीहरू पैदलमार्गले जोडिएको देखिन्छ। यहाँ रहेका सबै पैदल मार्गहरूको कुल योग १०७ किलोमिटर रहेको छ भने करिब ३८३७१ जनसंख्या लाभान्वित हुने गरेको पाइन्छ। पैदलमार्गहरूको वडागत विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

तालिका ९३: पैदल मार्ग

वडा नम्बर	पैदलमार्गको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाइ (कि.मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म		
१	पिपलतोला-डाँडासुगारा पैदल मार्ग	पिपलतोला	डाँडासुगारा	३	१२२१
२	जल्पादेवी पैदल मार्ग	साँफे	लोली	५	३०००
३	सिद्धेश्वर पैदल मार्ग	साँफे	रसकाँडा	-	५०००
४	मष्टामाण्डौ पैदल मार्ग	साँफे	पायडी	४	४०००
५	नवाठाना पैदल मार्ग	साँफे	मुना	६	२०००
६	भाशगेश्वर पैदल मार्ग	बयालपाटा	डोट्या	४	५००
६	बडाकोट पैदल मार्ग	साँफे	बडाकोट	५	४००
६	नदुकाना	साँफे	नदुकाना	५	६००
७	रिडीकोट पैदल मार्ग	बणनगडा	डोडर	३	३२५०
८	चण्डिका पैदल मार्ग	बयालपाटा	जमलगाउँ	४	७००
८	जिमराडी पैदल मार्ग	जिमराडी	मोटेना	४	८००
९	बुढाकोट पैदल मार्ग	साँफे	ऐराडा	५	२०००
१०	घुघुरकोट पैदल मार्ग	ठाँटी	चुले	६	१५००
१०	ताँसी पैदल मार्ग	ताँसी	चुले	३	१२००
११	देवीस्थान पैदल मार्ग	ठाँटी	धामीगाउँ	७	६००
११	गुता पैदल मार्ग	ठाँटी	गुता	९	५००
११	भर्कु पैदल मार्ग	देउलीखाँद	भर्कु	३	६००
११	विजयपुर पैदल मार्ग	सिद्धेश्वर	देउलीखाँद	५	५००
११	किम्तोली पैदल मार्ग	सिउँरवा	देउलीखाँद	४	१०००
१२	खप्तड पैदल मार्ग	ताँसी	भेरासैन	१०	२०००
१३	बाब्ला पैदल मार्ग	ताँसी/बुढाबगर	ओला	५	४०००
१४	पातलकोट पैदल मार्ग	साँफे	सम्भना बजार	७	३०००
जम्मा				१०७	३८३७१

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.१.३ पुल तथा पुलेसा

नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका विभिन्न खोलानालाहरूमा रहेका पक्की, भोलुङ्गे तथा काठेपुलहरूले नगर क्षेत्रका विभिन्न स्थानहरूलाई जोडेका छन्। यस नगरपालिकामा अधिकतम भोलुङ्गे पुलहरू रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

तालिका ९४: पुल तथा पुलेसा

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तीहरू		पुलको किसिम	लम्बाइ (मि.)	अवस्था	निर्मित साल
			देखि	सम्म				
१	भंखाना पुल	बुढीगंगा नदी	भंखाना	ककडसात	भोलुङ्गे		राम्रो	

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तीहरू		पुलको किसिम	लम्बाइ (मि.)	अवस्था	निर्मित साल
			देखि	सम्म				
२	प्रभालीगाड पुल	सैनीगाड	जल्यादेवी	सिद्धेश्वर	पक्की		राम्रो	
२	सैनी पुल	सैनीगाड	जल्यादेवी	सिद्धेश्वर	भोलुङ्गे		राम्रो	
३	बुढीगंगा पक्क पुल	बुढीगंगा नदी	सिद्धेश्वर	मष्टामाण्डौ	पक्की		राम्रो	
३	जिज्याडी गाड पुल	जिज्याडी गाड	सिद्धेश्वर	घुघुरकोट	पक्की		राम्रो	
४	छिपेखोला पुल	छिपेखोला	मष्टामाण्डौ	रिडीकोट	पक्की		राम्रो	
४	साँफेपुल	बुढीगंगा नदी	सिद्धेश्वर	मष्टामाण्डौ	भोलुङ्गे		जीर्ण	
४	सामातडा पुल	विम्कोटी खोला	मष्टामाण्डौ	हात्तिकोट	भोलुङ्गे		ठीकै	
४	विम्कोटी पुल	विम्कोटी खोला	मष्टामाण्डौ	हात्तिकोट	भोलुङ्गे		ठीकै	
५	छिपेखोला पुल	छिपेखोला	जारिमखोला	बुद्धापा	भोलुङ्गे		राम्रो	
७	बैद्यनाथ पुल	बुढीगंगा नदी	बैद्यनाथ	कमलगाउँ	भोलुङ्गे		राम्रो	
८	कैलाश पुल	कैलाश खोला	चण्डिका	मंगलसैन	भोलुङ्गे		ठीकै	
८	जिमराडी पुल	कैलाश खोला	चण्डिका	मंगलसैन	भोलुङ्गे		ठीकै	
९	पराकोट पुल	काल्याखोला	अमाली	पराकोट	भोलुङ्गे		राम्रो	
९	अल्मीसाँरो पुल	जिज्याडी गाड	अल्मीसाँरो	लामातोला	भोलुङ्गे		ठीकै	
१०	ठाँटीपुल	बुढीगंगा नदी	असुर्या	हात्तिकोट	भोलुङ्गे		राम्रो	
१०	ताँसी पुल	बुढीगंगा नदी	आम ढाक्रा	अगालीमोरो	भोलुङ्गे		राम्रो	
१०	जिज्याडी पुल	जिज्याडी गाड		ठाँटी	भोलुङ्गे		ठीकै	
१०	घट्या बगर पुल	जिज्याडी गाड	भम्क	कमैस्थान	भोलुङ्गे		ठीकै	
१०	आडदवाला पुल	आडदवाला गाड	घुघुरकोट	बाब्ला	पक्की		राम्रो	
११	वित्त रवा पुल	जिज्याडी गाड	बासकाटिया	विजयपुर	भोलुङ्गे		ठीकै	
११	बड्याखेत पुल	जिज्याडी गाड	ऐराडा	भर्कु	भोलुङ्गे		ठीकै	
११	गुता पुल	गुता खोला	गुता	पाल्त	भोलुङ्गे		राम्रो	
१२	बाढी रवा पुल	तालरवा गाड	गुता	बल्यालत	भोलुङ्गे		ठीकै	
१२	तालरवा पुल	तालरवा गाड	पाल्त	तुका	भोलुङ्गे		ठीकै	
१२	समौजी पुल	समौजी गाड	भेरासैन	सिङ्गा	भोलुङ्गे		ठीकै	
१२	पुत्र पुल	समौजी गाड	पुत्र	काँडा	भोलुङ्गे		ठीकै	
१३	इकडी पुल	इकडी गाड	बाब्ला	बाजुरा	पक्की		राम्रो	
१३	सिउँरवा पुल	तालरवा गाड	घुघुरकोट	सिउँ	भोलुङ्गे		ठीकै	
१३	ओला पुल	इकडी गाड	बाब्ला	ज्यावागेश्वरी	भोलुङ्गे		ठीकै	
१३	राक्स्या पुल	इकडी गाड	बाब्ला	बाजुरा	भोलुङ्गे		ठीकै	
१४	दुनी रवा पुल	सैनी गाड	पातलकोट	दुनी	भोलुङ्गे		ठीकै	
१४	तिपगडा पुल	सैनीगाड	पातलकोट	मार्कु	भोलुङ्गे		ठीकै	
१४	दार्या खेत पुल	सैनीगाड	पातलकोट	मार्कु	भोलुङ्गे		ठीकै	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.१.४ सवारी रुटको विवरण

नगरपालिका अन्तरगत रहेका विभिन्न सडक खण्डहरूमा सार्वजनिक बस, जीप तथा निजी मोटरसाइकलहरू सञ्चालन भइरहेको पाइन्छ। यहाँ करिब ९ वटा सवारी रुटहरू रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९५: सवारी रुटको विवरण

सवारी रुट			
देखि	सम्म	समय	गाडीको प्रकार
साँफेबगर	धनगढी, काठमाण्डौ, कञ्चनपुर, टीकापुर, नेपालगञ्ज	विहान: ८:०० बजे दिउँसो: ३,४,५ र ६ बजे	बस, जीप
साँफेबगर	दिपायल, डडेल्धुरा	विहान: ११ बजे	बस
साँफेबगर	जयगढ/मंगलसैन	विहान: ५ र ६ बजे दिउँसो: ४ र ५ बजे	बस
साँफेबगर	जयगढ/मंगलसैन	आँधी घण्टाको फरकमा	जीप
साँफेबगर	बुढाकोट	५ बजे	जीप
साँफेबगर	देवीस्थान, घुँघुरकोट, पाल्त, गुता, दोगाडे	४ बजे	जीप
साँफेबगर	बुढाबगर, बाब्ला, सिँउ	४ बजे	जीप
साँफेबगर	बयालपाटा	बेलाबेलामा	जीप
साँफेबगर	१२ र १४ वडा वाहेक नगरका विभिन्न वडामा जीप सेवा सञ्चालन		जीप

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.१.५ नगर क्षेत्रभित्र चल्ने सवारी साधन

नगर क्षेत्रभित्र चल्ने सवारी साधनहरूमा मुख्य साधनका रूपमा बस र जीप रहेको देखिन्छ। उक्त क्षेत्रमा चल्ने सवारी साधनहरूको संख्या, बस पार्क र बस बिसौनी सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ९६: नगर क्षेत्रभित्र चल्ने सवारी साधन

वडा नम्बर	सार्वजनिक सवारी साधनको विवरण		बस पार्क स्थल	बस बिसौनी स्थल
	सवारीको प्रकार	संख्या		
१	जीप			
२	बस, जीप			
३	बस, जीप			
४	बस, जीप			
५	जीप			
६	बस, जीप			
७	बस, जीप			
८	बस, जीप			
९	जीप			
१०	बस, जीप			
११	जीप			
१२	-			
१३	बस, जीप			
१४	-			

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकारी व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.२ विद्युत् तथा वैकल्पिक ऊर्जा

यस शीर्षक अन्तर्गत इन्धनको उपयोगका आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ।

७.२.१ इन्धन उपयोग विवरण (खाना पकाउने इन्धनको आधारमा घरपरिवार)

नगरपालिकामा प्रायःजसो सबै घरपरिवारमा दाउरालाई खाना पकाउने मुख्य इन्धनको रूपमा दाउराको उपयोग गर्ने गरेको देखिन्छ। कुल ६६४७ घरपरिवारमध्ये ९२.६० प्रतिशत अर्थात ६१५५ घरपरिवारमा दाउराको उपयोग हुने गरेका छन् भने एलपी ग्याँसबाट ४५० घरपरिवारले खाना पकाउने गरेका छन्। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ९७: इन्धन उपयोग विवरण

वडा नं.	खाना पकाउन प्रयोग हुने इन्धनको प्रमुख स्रोत					
	दाउरा	एल पी ग्याँस	गोवर ग्याँस	गुइँठा	अन्य	जम्मा
१	२७७	३४	०	०	१	३१२
२	५४७	३२	०	०	०	५७९
३	६९२	१२४	०	८	२	८२६
४	५९६	९३	०	२१	०	६३०
५	३३८	३	०	०	०	३४१
६	१९३	१९	०	०	०	२१२
७	३७३	९८	०	०	०	४७१
८	४३३	४	०	०	१	४३८
९	४७२	४	०	०	६	४८२
१०	६२२	१२	०	०	०	६३४
११	३६९	२	०	२	०	३७३
१२	२८२	१	०	०	१	२८४
१३	५७६	२२	०	०	०	५९८
१४	४६५	२	०	०	०	४६७
जम्मा	६१५५	४५०	०	३१	११	६६४७
प्रतिशत	९२.६०	६.७७	०.००	०.४७	०.१७	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.२.२ बत्ति बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

यस क्षेत्रमा बत्तीको लागि उपयोग गरिने इन्धनको रूपमा विद्युत्, मट्टितेल, बायोग्याँस, सोलार लगायतका रहेका छन्। जसमध्ये सबैभन्दा बढी ३८४७ घरपरिवारले विद्युत्को उपयोग गर्ने गरेका छन्। यससम्बन्धी अन्य वडागत विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९८: बत्ति बाल्ने इन्धनको प्रयोगको आधारमा घरपरिवार

वडा नं.	बत्तीको प्रमुख स्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या					
	विद्युत्	मट्टितेल	बायो ग्याँस	सोलार	अन्य	जम्मा
१	२९८	५	०	४	५	३१२
२	३६३	०	३२	१७८	६	५७९
३	६८९	१६	८७	३२	२	८२६
४	५४६	१	१९	५७	७	६३०
५	१९४	०	१६	१२८	३	३४१
६	१८७	१	२१	३	०	२१२
७	४४५	१२	०	८	६	४७१
८	४२२	०	०	३	१३	४३८

वडा नं.	बत्तीको प्रमुख स्रोत अनुसार घरपरिवार संख्या					
	विद्युत्	मट्टितेल	बायो ग्याँस	सोलार	अन्य	जम्मा
९	१२४	०	१६	३३४	८	४८२
१०	४७५	१	३	१४९	६	६३४
११	३७	५	३३	२७५	२३	३७३
१२	४४	०	०	१९६	४४	२८४
१३	१९	०	०	५२१	५८	५९८
१४	४	०	७५	३६८	२०	४६७
जम्मा	३८४७	४१	३०२	२२५६	२०१	६६४७
प्रतिशत	५७.८८	०.६२	४.५४	३३.९४	३.०२	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.२.३ जलविद्युत्, सौर्य ऊर्जा, वायु ऊर्जाबाट विद्युत् उत्पादन विवरण

नगरपालिकाको विभिन्न स्थानहरूमा वैकल्पिक ऊर्जाका रूपमा ३ वटा लघु जलविद्युत् आयोजना रहेको पाइन्छ। यी विद्युत् आयोजनाहरूबाट करिब ४६.३ किलोवाट बराबर क्षमताको विद्युत् उत्पादन हुने गरेको देखिन्छ। आयोजनागत विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका ९९: जलविद्युत्, सौर्य ऊर्जा, वायु ऊर्जाबाट विद्युत् उत्पादन विवरण

विद्युत् उत्पादन आयोजनाको नाम	ठेगाना	क्षमता (वाट, किलोवाट वा मेघावाट)
घट्टेखोला जलविद्युत् आयोजना	साँ.न.पा. ९ चौरपिपल बुढाकोट	३.८ किलोवाट
धौलछडा पानीघट्ट सुधार तथा विद्युतीकरण	साँ.न.पा. ९ ऐराडा	२.५ किलोवाट
तालरवा लघु जलविद्युत् आयोजना	साँ.न.पा. १३ सिउँ	४० किलोवाट

स्रोत:संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

७.३ सञ्चार तथा प्रविधि

यस शीर्षक अन्तरगत आधुनिक सुविधामा पहुँचका आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ।

७.३.१ आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा उपलब्ध आधुनिक सेवा सुविधा हेर्दा २२.३८ प्रतिशत घरपरिवारले रेडियो र ४७.९७ प्रतिशत घरपरिवारमा मोबाइल जस्ता सुविधाको उपयोग गरिँदै गरेको अवस्था छ। यस सम्बन्धी आधुनिक सामग्री अनुसार वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १००: आधुनिक सुविधामा पहुँच सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	रेडियो	टेलिभिजन	मोबाइल टेलिफोन	कम्प्युटर	इन्टरनेट	मोटरसाइकल	मोटर/कार	रेफ्रिजरेटर	बस/टक	कुनै नभएको
१	७५	१२४	२९५	७	०	३४	२	८	१	१९
२	१९३	११७	४१५	१	०	२२	२	०	१	७०
३	१८५	२२०	७०४	२६	१०	४८	३	९	६	१३०
४	१६५	१८८	४७४	३४	६	४१	५	३६	३	१२५
५	३३२	२७	३०९	९	०	९	३	०	१	१८
६	४६	११२	१९१	१५	०	६	१	३	०	१६
७	३२९	२१७	२१६	१३	१	१६	२	१	०	१४

वडा नम्बर	रेडियो	टेलिभिजन	मोबाइल टेलिफोन	कम्प्युटर	इन्टरनेट	मोटरसाइकल	मोटर/कार	रेफ्रिजरेटर	बस/टक	कुनै नभएको
८	१६	७८	१७४	१	०	०	१	२	०	२२९
९	२२७	६	२७८	१	०	१	०	०	०	५३
१०	१४९	५२	५३७	१७	०	२०	३	१	१	८९
११	१२१	३	२२८	०	८	०	२	०	०	११९
१२	११७	६	२१२	१	०	०	०	०	०	३६
१३	२०६	२८	४६५	१०	२	१५	०	०	१	११५
१४	४५	८	२३१	१	१	०	०	०	०	२३०
जम्मा	२२०६	११८६	४७२९	१३६	२८	२१२	२४	६०	१४	१२६३
प्रतिशत	२२.३८	१२.०३	४७.९७	१.३८	०.२८	२.१५	०.२४	०.६१	०.१४	१२.८१

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.४ आवास तथा भवन

यस शीर्षक अन्तरगत बसोवास गरेको घरको बनावट आधारमा घरपरिवार सम्बन्धी विवरणलाई समावेश गरिएको छ ।

७.४.१ घरको जगको आधारमा घरपरिवार

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरूको जगको प्रकारको आधारमा हेर्दा प्रायः घरपरिवारहरू ढुङ्गा, ईटा र माटोको जग भएको घरमा बस्ने गरेको देखिन्छ । जस अनुसार ९२.६० प्रतिशत रहेको छ भने लोड बेयरिङ्ग जग भएको घरमा बस्ने घरपरिवार संख्या २२ रहेको छ । घरको जगको किसिम अनुसार यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १०१: घरको जगको आधारमा घरपरिवार

वडा नं.	घरको जगको आधारमा घरपरिवार						
	माटो वा ढुङ्गा	सिमेण्ट वा ढुङ्गा	फ्रेम स्ट्रक्चर	लोड बेयरिङ्ग	काठको खम्बा	अन्य	जम्मा
१	२६९	३४	८	०	०	१	३१२
२	५०३	७३	०	०	०	३	५७९
३	७१७	८९	०	०	१६	४	८२६
४	५३९	८८	०	०	२	१	६३०
५	३३७	४	०	०	०	०	३४१
६	२०१	११	०	०	०	०	२१२
७	३८३	४१	१४	२१	१०	२	४७१
८	४२६	६	०	१	१	४	४३८
९	४७२	३	०	०	०	७	४८२
१०	६१२	२१	०	०	०	१	६३४
११	३६९	३	०	०	०	१	३७३
१२	२८१	२	०	०	०	१	२८४
१३	५८०	१३	४	०	१	०	५९८
१४	४६६	०	०	०	०	१	४६७
जम्मा	६१५५	३८८	२६	२२	३०	२६	६६४७
प्रतिशत	९२.६०	५.८४	०.३९	०.३३	०.४५	०.३९	१००

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.४.२ छानोको प्रकारका आधारमा घरधुरी

नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका घरहरूलाई छानाको प्रकारका आधारमा हेर्दा सबैभन्दा उच्च संख्यामा टायल र ढुङ्गाको छानो भएको घरमा बस्ने ६२.१२ प्रतिशत रहेका छन् । सबैभन्दा न्यून संख्यामा काठको खम्बा भएको घरमा बस्ने १९ घरपरिवार तथा च्यादर/जस्तापाताको छानो भएको घरमा बस्ने ६७३ घरपरिवार रहेका छन् । यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १०२: छानोको प्रकारका आधारमा घरपरिवार

वडा नं.	फुस वा खरको छाना भएको	जस्ता/च्यादरको छाना भएको	टायल/ढुङ्गाको छाना भएको	आरसिसि ढलान भएको	काठको छाना भएको	माटोको छानो भएको	अन्य
१	५	१६	२५५	२९	६	०	१
२	०	६२	३९६	७१	९	३८	३
३	२७	११७	४०३	९५	३	१५५	२६
४	१६	९८	३८८	१२०	१	७	०
५	१९	३८	२७९	५	०	०	०
६	३	३६	१६३	९	०	१	०
७	३	४८	३२५	८९	०	०	६
८	१३	४८	३५८	१८	०	०	१
९	३२८	३५	११०	३	०	०	६
१०	५२	५१	५०९	१९	०	०	३
११	१३३	०	२३६	३	०	०	१
१२	१०४	१	१७९	०	०	०	०
१३	४९	६	५२८	१४	०	०	१
१४	३४९	११७	०	०	०	०	१
जम्मा	११०१	६७३	४१२९	४७५	१९	२०१	४९
प्रतिशत	१६.५६	१०.१२	६२.१२	७.१५	०.२९	३.०२	०.७४

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

७.४.३ भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण

नगर क्षेत्रभित्र रहेका कुल ६६४७ घरपरिवारमध्ये भवन मापदण्ड अनुसार बनेका ११८ वटा घर तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरमा बसोवार गर्ने घरपरिवार संख्या १४८ रहेका छन् । यस सम्बन्धी थप विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका १०३: भवन मापदण्ड तथा भूकम्प प्रतिरोधी घरको विवरण

वडा नम्बर	भूकम्प प्रतिरोधी वा भवन मापदण्ड अनुसार बनेका घरमा बस्ने घरपरिवार संख्या					
	मापदण्ड अनुसार बनेको	मापदण्ड अनुसार नबनेको	जम्मा	भूकम्प प्रतिरोधी भएको	भूकम्प प्रतिरोधी नभएको	जम्मा
१	१६	२९६	३१२	५	३०७	३१२
२	०	५७९	५७९	०	५७९	५७९
३	७	८१९	८२६	७	८१९	८२६
४	१२	६१८	६३०	२९	६०१	६३०
५	१	३४०	३४१	०	३४१	३४१
६	०	२१२	२१२	०	२१२	२१२

वडा नम्बर	भूकम्प प्रतिरोधी वा भवन मापदण्ड अनुसार बनेका घरमा बस्ने घरपरिवार संख्या					
	मापदण्ड अनुसार बनेको	मापदण्ड अनुसार नबनेको	जम्मा	भूकम्प प्रतिरोधी भएको	भूकम्प प्रतिरोधी नभएको	जम्मा
७	६४	४०७	४७१	६५	४०६	४७१
८	३	४३५	४३८	७	४३१	४३८
९	३	४७९	४८२	३	४७९	४८२
१०	४	६३०	६३४	२५	६०९	६३४
११	१	३७२	३७३	१	३७२	३७३
१२	०	२८४	२८४	०	२८४	२८४
१३	७	५९१	५९८	६	५९२	५९८
१४	०	४६७	४६७	०	४६७	४६७
जम्मा	११८	६५२९	६६४७	१४८	६४९९	६६४७

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

७.४.४ घर संख्याका आधारमा घरपरिवार विवरण

नगरपालिका अन्तरगत रहेका कुल घरपरिवारमध्ये एउटा मात्र घर हुने घरपरिवार संख्या ६०९९ रहेको छ भने तीनभन्दा बढी घर भएका घरपरिवार ११ रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १०४: घर संख्याका आधारमा घरपरिवार विवरण

वडा नं.	घर संख्याका आधारमा घरपरिवार				
	एउटा मात्र घर हुने	२ वटा घर हुने	३ वटा घर हुने	३ वटा भन्दा माथि घर हुने	जम्मा
१	२८६	२५	०	१	३१२
२	५५९	१९	०	१	५७९
३	७३२	८८	५	१	८२६
४	५५६	६८	४	२	६३०
५	३०२	३१	६	२	३४१
६	१८२	२९	१	०	२१२
७	४४३	२४	४	०	४७१
८	४१०	२७	१	०	४३८
९	४५२	३०	०	०	४८२
१०	६१२	२१	१	०	६३४
११	३३४	३७	०	२	३७३
१२	२७६	८	०	०	२८४
१३	५४३	४९	४	२	५९८
१४	४१२	५३	२	०	४६७
जम्मा	६०९९	५०९	२८	११	६६४७

स्रोत: घरपरिवार सर्भेक्षण, २०७४

७.४.५ घरपरिवारले उपयोग गरिएको कोठासम्बन्धी विवरण

नगरपालिकामा रहेका कुल घरपरिवारमध्ये एउटा मात्र कोठा भएको घरपरिवार संख्या ४९९ रहेको छ भने छ भन्दा बढी कोठा भएका घरपरिवार ९५४ रहेको छ। यस सम्बन्धी वडागत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १०५: घरपरिवारले उपयोग गरिएको कोठासम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	१ कोठा हुने परिवार	२ कोठा हुने परिवार	३ कोठा हुने परिवार	४ कोठा हुने परिवार	५ कोठा हुने परिवार	६ कोठा भन्दा बढी हुने परिवार
१	११	५५	५३	५४	५८	८१
२	७४	२३७	११०	९०	१५	५३
३	६२	२५३	१३४	१७७	५३	१४७
४	६९	१८१	१०७	११०	४३	१२०
५	१	३८	६०	४९	८८	१०५
६	४	२४	४२	५४	१८	७०
७	३२	१५६	१३५	१००	१२	३६
८	२३	१०९	६५	१०८	२३	११०
९	१८	३०१	१०६	४२	२	१३
१०	१५	१२०	१७५	१८८	५९	७७
११	५२	१७३	८३	३५	१०	२०
१२	५	८८	१२७	३९	१६	९
१३	५	६१	२१२	१८०	२९	१११
१४	१२८	२७४	२८	३५	०	२
जम्मा	४९९	२०७०	१४३७	१२६१	४२६	९५४

स्रोत: घरपरिवार सर्वेक्षण, २०७४

७.५ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

यस नगरपालिका अन्तरगत रहेका सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवनहरू अध्ययन, महिला छलफल, खोप क्लिनिक र धार्मिक प्रवचनका लागि प्रयोग हुने गरेको पाइन्छ। यी भवनहरू रहेको स्थान, प्रयोग, क्षेत्रफल, अवस्था र लाभान्वित घरपरिवार जस्ता विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १०६: सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेको छ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था	लाभान्वित घरपरिवार
				जग्गा	भवन		
१	दलित भवन	कालिमाटी				ठीकै	
४	सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	गौरा खाल्सेन	अध्ययन			ठीकै	७६
५	नागरिक सचेतना केन्द्र	साजगडा	महिला छलफल			राम्रो	२८४
५	गाउँघर क्लिनिक	लेसाड	खोप क्लिनिक			राम्रो	९०
६	सचेतना केन्द्र	बस्तोला					-
८	दलित सामुदायिक भवन	नवागाउँ					
१०	निरंकारी भवन	पुवा गाउँ	धार्मिक प्रवचन				
१२	खप्तड सामुदायिक अध्ययन केन्द्र	बर्माली	अध्ययन गर्ने कार्यमा			ठीकै	२००
जम्मा				०	०		६५०

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.६ सरकारी भवन

यस नगरपालिका क्षेत्र अन्तरगत स्वास्थ्य चौकी, ईलाका प्रहरी कार्यालय, पशु सेवा केन्द्र, कृषि विकास बैंक, हुलाक, सैनिक कार्यालय, राष्ट्रिय निकुञ्ज मातहतका कार्यालयहरू र नगरपालिका तथा वडा कार्यालय भवनहरू रहेका छन्। सरकारी भवन रहेका स्थान, क्षेत्रफल र अवस्था सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार रहेको छ।

तालिका १०७: सरकारी भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था
				जग्गा	भवन	
१	स्वास्थ्य चौकी	कालिमाटी	स्वास्थ्य चौकी			राम्रो
१	प्रहरी चौकी	बैद्यनाथ धाम	प्रहरी कार्यालय			राम्रो
२	स्वास्थ्य चौकी	श्रीकोट	स्वास्थ्य चौकी			राम्रो
३	स्वास्थ्य चौकी	दयगडा	स्वास्थ्य चौकी			राम्रो
३	गाविस भवन	दयगडा	वडा कार्यालय			जीर्ण
४	पशु सेवा केन्द्र	जनकल्याण टोल	पशु सेवा केन्द्र			ठीकै
४	इलाका प्रहरी कार्यालय	एयरपोर्ट बजार	इलाका प्रहरी कार्यालय			ठीकै
४	साँफेबगर नगरपालिकाको कार्यालय	एयरपोर्ट बजार	नगरपालिकाको कार्यालय			राम्रो
४	कृषि विकास बैंक शाखा कार्यालय	एयरपोर्ट बजार				राम्रो
४	वडा कार्यालय	एयरपोर्ट बजार				राम्रो
४	हुलाक कार्यालय	एयरपोर्ट बजार				ठीकै
४	स्वास्थ्य चौकी	भण्डारीगाउँ				ठीकै
५	स्वास्थ्य चौकी	दहपाटा				ठीकै
६	वडा कार्यालय	माडु				राम्रो
६	स्वास्थ्य चौकी	माडु				ठीकै
७	पर्यटक एकीकृत सेवा केन्द्र भवन	कुमालगाउँ				राम्रो
७	खप्तड गुल्म भवन	गोल्डाँडा				राम्रो
७	बयालपाटा हस्पिटल	बणन गडा				राम्रो
८	स्वास्थ्य चौकी	लोटीखेल्ले				ठीकै
८	वडा कार्यालय	बयालपाटा				ठीकै
८	इलाका वन कार्यालय	बयालपाटा				जीर्ण
८	पशु सेवा केन्द्र	बयालपाटा				ठीकै
८	आयुर्वेद कार्यालय	बयालपाटा				ठीकै
८	इलाका प्रहरी कार्यालय	बयालपाटा				ठीकै
९	स्वास्थ्य चौकी	भुवाठाना	वडा कार्यालय			ठीकै
९	वडा कार्यालय	भुवाठाना	वडा कार्यालय			ठीकै
१०	स्वास्थ्य चौकी	पुरानोकोट				ठीकै
१०	वडा कार्यालय भवन	पुरानोकोट				राम्रो
१०	इलाका वन कार्यालय	ठाँटी				ठीकै
१०	इलाका प्रहरी कार्यालय	ठाँटी				ठीकै
११	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज पोष्ट भवन	भृकु				राम्रो
११	स्वास्थ्य चौकी	देउलीखाँद				ठीकै
११	वडा कार्यालय	देउलीखाँद				राम्रो
११	हुलाक	देउलीखाँद				जीर्ण

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था
				जग्गा	भवन	
१२	स्वास्थ्य चौकी भवन	बर्माली				राम्रो
१३	स्वास्थ्य चौकी भवन	तुफान डाँडा				राम्रो
१३	वडा कार्यालय भवन	तुफान डाँडा				राम्रो
१४	स्वास्थ्य चौकी भवन	सम्भना बजार				राम्रो
१४	दलित भवन	सम्भना बजार				जीर्ण
१४	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज पोष्ट भवन	भास्कुर				राम्रो

स्रोत: संस्थागत सर्वेक्षण, २०७४

७.८ हुलाक पत्रपत्रिका दूरसञ्चार र रेडियो स्टेशनसम्बन्धी विवरण

यस नगर क्षेत्रमा ९ वटा फरक स्थानहरूबाट हुलाक सेवा प्रदान गरिदै आएको पाइन्छ। त्यसैगरी यहाँ नेपाल टेलिकमको कार्यालय, नेपाल टेलिकम, एनसेल तथा स्मार्ट फोनबाट दूरसञ्चार सेवा प्रवाह गरिएको देखिन्छ भने ३ वटा एफएम रेडियो सञ्चालनमा रहेका छन्। यस सम्बन्धी थप विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १०८: हुलाक, पत्रपत्रिका, दूरसञ्चार र रेडियो स्टेशन सम्बन्धी विवरण

विवरण	नम	ठेगाना
हुलाक	हुलाक कार्यालय कालिमाटी	वडा नं. १, कालिमाटी
	इलाका हुलाक कार्यालय	वडा नं. २
	हुलाक सेवा काउन्टर र टेलिसेन्टर	वडा नं. ४
	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय नवाठाना	वडा नं. ५, नवाठाना
	इलाका हुलाक कार्यालय	वडा नं. ८, बयालपाटा
	इलाका हुलाक कार्यालय	वडा नं. ९, ठाँटी
	अतिरिक्त हुलाक कार्यालय देउलीखाँद	वडा नं. ११, देउलीखाँद
	खप्तड अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	वडा नं. १२, बर्माली
	हुलाक कार्यालय पातलकोट	वडा नं. १४, सम्भना बजार
	प्रकाशित हुने पत्रपत्रिका	-
दूरसंचार सेवा कार्यालय	नेपाल टेलिकम	सा.न.पा. ४, जयाकोट
दूरसंचार टावर	एनसेल	सा.न.पा. ९, बुढाकोट
	स्मार्ट	सा.न.पा. ११ बाल्खाँद
	नेपाल टेलिकम	सा.न.पा. ४, जयाकोट
रेडियो स्टेशन	रेडियो जनप्रिय एफ.एम.	साँफेबगर-३, हाटबजार
	रेडियो सोसाइटी एफ.एम शाखा कार्यालय	साँफेबगर-४, एयरपोर्ट बजार
	रेडियो रामारोशन एफ.एम शाखा कार्यालय	साँफेबगर-४, एयरपोर्ट बजार

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

७.९ शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिका क्षेत्रमा शवदाहस्थलका लागि २ वटा स्थानहरू प्रयोग हुँदै आएको छ। यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका १०९: शवदाहस्थल तथा समाधिस्थल सम्बन्धी विवरण

स्थल	ठेगाना
ठाँटी	सा.न.पा. १० घुघुरकोट ठाँटी
बुढीगंगा नदी	

स्रोत: समूह छलफल तथा जानकार व्यक्ति अन्तरवार्ता, २०७४

परिच्छेद ८: संस्थागत तथा सुशासनको स्थिति

यस परिच्छेदमा संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको विद्यमान अवस्था, सेवा सुविधा संचालन र नागरिक संगठन सम्बन्धी विश्लेषण तथा प्रस्तुती गरिएको छ ।

८.१ नगरपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संशाधनको अवस्था

नगरपालिकाको संगठनात्मक अवस्था हेर्दा नगरसभा, नगरकार्यपालिका, विषयगत शाखा, वडा कार्यालय र विषयगत समितिहरू रहेका छन् । नगरपालिकामा १ जना निमित्त प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत तथा लेखा अधिकृत, १ जना कम्प्युटर अपरेटर, २ जना कार्यालय सहयोगीहरू रहेका छन् । वडा कार्यालयहरूमा सचिव, लेखापाल र सामाजिक परिचालकहरू रहेका छन् । यस सम्बन्धी अन्य विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

८.१.१ नगरपालिकामा कार्यरत मानव संशाधनको विवरण

यस नगरपालिकामा ३३ जना कर्मचारीहरू कार्यरत रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका ११०: नगरपालिकामा कार्यरत मानव संशाधनको विवरण

क्र.स.	कर्मचारीको नाम	पद	श्रेणी/तह	कार्यरत कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	सेवाको प्रकार
१	श्री लक्ष्मी प्रसाद शर्मा	प्र.प्र.अ.	रा.प. तृतीय	न.पा.	९८६५०६१२३६	स्थायी
३	श्री नेत्र प्रसाद अधिकारी	ना.सु.	रा.प.अनं प्रथम	साँफेबगर न.पा.	९८४८४३५६५२	स्थायी
४	श्री उमाकान्त जोशी	खरिदार	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८५८४२५८६३	स्थायी
५	श्री नृप बहादुर कुँवर	खरिदार	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८४८८८८९९३	स्थायी
६	श्री नागेन्द्र बहादुर	खरिदार	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८४९७७४०१८	स्थायी
७	श्री लक्ष्मी कुमारी हुंगाना	ना.सु.	रा.प.अनं प्रथम	साँफेबगर न.पा.	९८४८५५६०१५	स्थायी
८	श्री शोभिता शाह	ना.सु.	रा.प.अनं प्रथम	साँफेबगर न.पा.	९८४८५८५६२३	स्थायी
९	श्री गोविन्द गिरी	खरिदार	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.		
१०	श्री पूर्ण राज उपाध्याय	खरिदार	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८४८४४२६३१	स्थायी
११	श्री बालाराम भाट	खरिदार	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८४८६७८४९६	स्थायी
१२	श्री मुक्तिनाथ जोशी	स. कम्प्युटर अपरेटर	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८४८४३४७३५	स्थायी
१३	श्री सिद्धराज जोशी	खरिदार	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८४८४७३३४५	स्थायी
१४	श्री राकेश शाह	खरिदार	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८४५६६०४२६	स्थायी
१५	श्री नृप विश्वकर्मा	कार्यालय सहायक	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८४८६०४१२०	अस्थायी
१६	श्री महेन्द्र प्रसाद खनाल	सब ईन्जिनियर	रा.प.अनं प्रथम	साँफेबगर न.पा.	९८४८४३५३७७	स्थायी
१७	श्री भुपेन्द्र बहादुर कुँवर	अ. सब ईन्जिनियर	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८१२६५८४२१	स्थायी
१८	श्री नरेन्द्र बहादुर तिरुवा	अ. सब ईन्जिनियर	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८४८५५२१९०	सेवा करार
१९	श्री प्रकाश बहादुर ताम्राकार	अ. सब ईन्जिनियर	रा.प.अनं द्वितीय	साँफेबगर न.पा.	९८४८५२४६८३	सेवा करार
२०	श्री राजेन्द्र बहादुर कुँवर	सहजकर्ता	स.चौथो वा सो	साँफेबगर न.पा.	९८४८५६५१०५	सेवा करार

क्र.स.	कर्मचारीको नाम	पद	श्रेणी/तह	कार्यरत कार्यालय	सम्पर्क नम्बर	सेवाको प्रकार
			सरह			
२१	श्री शर्मिला शाह	सहजकर्ता	स.चौथो वा सो सरह	साँफेबगर न.पा.	९८४८५८७६६९	सेवा करार
२२	श्री शिलदेवी रावल	सहजकर्ता	स.चौथो वा सो सरह	साँफेबगर न.पा.	९८४८६९९८४०	सेवा करार
२३	श्री सिन्धु शाह	सहजकर्ता	स.चौथो वा सो सरह	साँफेबगर न.पा.	९८६८५४३८३४	सेवा करार
२४	श्री खिना देवी बुढा	सहजकर्ता	स.चौथो वा सो सरह	साँफेबगर न.पा.	९७४९०२४३४३	सेवा करार
२५	श्री राधा कुमारी धामी	सहजकर्ता	स.चौथो वा सो सरह	साँफेबगर न.पा.	९८६८९७७२५३	सेवा करार
२६	श्री कलम बहादुर शाही	हेभी सवारी चालक	सहायक प्रथम	साँफेबगर न.पा.	९८४४८६२५८३	सेवा करार
२७	श्री महेन्द्र बहादुर शाह	हलुका सवारी चालक	सहायक प्रथम	साँफेबगर न.पा.	९८६८८९२७७९	सेवा करार
२८	श्री शुक्र बहादुर रावत	कार्यालय सहयोगी	सहायक प्रथम	साँफेबगर न.पा.	९८६८८०९९४२	सेवा करार
२९	श्री धना कुमारी बुढा	कार्यालय सहयोगी	सहायक प्रथम	साँफेबगर न.पा.	९८४८५५२०६६	सेवा करार
३०	श्री कर्ण सिं बुढा	कार्यालय सहयोगी	सहायक प्रथम	साँफेबगर न.पा.	९८६८४४८८५६	सेवा करार
३१	श्री ऐकेन्द्र बहादुर खत्री	कार्यालय सहयोगी	सहायक प्रथम	साँफेबगर न.पा.	९८६८५४५४७९	सेवा करार
३२	श्री डबल बहादुर के.सी.	कार्यालय सहयोगी	सहायक प्रथम	साँफेबगर न.पा.	९८६८५४३७७७	सेवा करार
३३	श्री लोक बहादुर कडायत	कार्यालय सहयोगी	सहायक प्रथम	साँफेबगर न.पा.		सेवा करार

स्रोत: नगरकार्यपालिका, २०७४

द.१.२ नगरपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधन

यस नगरपालिकामा रहेका विषयगत शाखा र यसमा कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका १११: नगरपालिकाको विषयगत शाखा तथा मानव संसाधन

विषयगत शाखा	पद	नाम	सम्पर्क नं.
कृषि शाखा	कृषि प्रसार अधिकृत	सुनिल जोशी	९८४९६९५३२९
	ना.प्रा.स.	सुरेन्द्र कुँवर	९८४८५५२३०८
	ना.प्रा.स.	डम्मरा कुमारी बोगटी कुँवर	९८९९६९९२२५
	ना.प्रा.स.	सुनिल कुँवर	९८४८६५४९८९
महिला विकास शाखा	स.म.वि.नि.	कल्पना कुमारी ठकुल्ला	९८६८४२६०७३
स्वास्थ्य शाखा	ज.स्वा.नि.	सुरत बहादुर खड्का	९८४८८४२५९४
	सि.अ.हे.ब.	पुष्प बहादुर बुढा	९८४८५८६०५७

स्रोत: नगर कार्यपालिका, २०७४

८.१.३ नगरपालिकाको अचल सम्पत्ति

यस नगरपालिकामा ७८ किसिमका अचल सम्पत्ति रहेका छन् । नगरपालिकाको अचल सम्पत्ति सम्बन्धी विवरण देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ११२: नगरपालिकाको अचल सम्पत्ति

अचल सम्पत्तिको नाम	अनुमानित मूल्य (रु.)	कैफियत
नगरपालिका भवन	४०००००००	
कम्प्युटर	६८३७७४.३२	१० थान
प्रिन्टर	१८४८८९.३९	८ थान
फ्याक्स मेसिन	१३०००	१ थान
यू.पि.एस.	७०००	१ थान
स्टेपलाईजर	२७९९९.९९	२ थान
क्यामेरा	२००६४.५८	४ थान
राउटर	४३००	१ थान
दराज (स्टील)	२९८८९१	१९ थान
कम्प्युटर टेबल	३९२०५.९६	७ थान
कम्प्युटर चियर (ठूलो)	११९७८०	७ थान
टेबुल	५०२८५	५ थान
टी टेबुल	१२९५५	३ थान
सोफा सेट	४९२८०३.२१	११ थान
प्लाष्टिक कुर्ची	७२०१०	६८ थान
लो बेड	१६३८५	१ थान
कार्पेट	७९४८४.२०	
प्रिन्टर (क्यानन)	४१०००.०१	२ थान
व्याट्री	५६०००	२ थान
इन्भर्टर	२१०००	१ थान
कुर्ची (फमवाला)	३१०७५	५ थान
हिल टैंक	१४७५०	२ थान
LED TV	१२६८७६.११	४ थान
प्रोजेक्टर	६८००१.०१	१ थान
JCB 3DX Super Backhoe loader	३९१७७७७	१ थान
GPs	६२३८९.५६	१ थान
Mahindra Scorpio	३३९५०००	१ थान
काठको खाट	१००००	२ थान
CD Player	२२००	१ थान
Dish Home	४५००	१ थान
सब मिटर	५५०	१ थान
सिलिड पंखा	५२००	२ थान
पंखा स्ट्याण्ड	८८४०	३ थान
MCB Box Set	३४००	१ थान

अचल सम्पत्तिको नाम	अनुमानित मूल्य (रु.)	कैफियत
पलड डबल बेड	५३३२३.०१	२ थान
पलड सिंगल बेड	९५००	१ थान
किचेन च्याक	७५००	१ थान
टेबुल घर्ना पल्ला भएको	१६०००	१ थान
खुला काठ च्याक	१४५००	१ थान
च्याक सिसावाला	९५००	१ थान
आराम बेञ्च	११०००	३ थान
गोलगला अफिस टेबुल	१५६००	१ थान
हेङ्गर	१५००	१ थान
Printer LQ 310	६४.९७७.८९	३ थान
Laptop	२७५१५९.२४	५ थान
Total Station Machine	३८४२००	१सेट
काठको दराज	५०००	१ थान
काठको कुर्ची	८०००	८ थान
स्टील कुर्ची फमवाला	६०००	६ थान
रिभलविड कुर्ची (ठूलो)	१३४८९३.८४	५ थान
रिभलविड कुर्ची (सानो)	४०००	१ थान
सनमार्ईका टेबुल	१५०००	३ थान
सादा बेञ्च	३०००	२ थान
हवाईट बोर्ड	१०००	१ थान
वाकस	२०००	२ थान
स्टील कुर्ची		९थान
वाल फ्यान	३६००	१ थान
ग्याँस	६८००	१ सेट
डसना	१२००	१ थान
सिरानी	३५०	१ थान
सिरक/तन्ना	१३५०	१ थान
प्रेसर कुकर	२७००	२ थान
फ्राइविन	२४५	१ थान
थाली	१६०	४ थान
डाडु	१००	१ थान
पन्यु	१००	१ थान
कचौरा	३००	६ थान
फ्राइड प्यान	७००	२ थान
ग्रेस गन	१२५०	१ थान
विरुवा घेर्ने फलामको स्ट्याण्ड भएको जाली	७९९१३.६	३४ थान
TATA LPK 909 BB Tipper BS iii	२६४४५३९	१ थान
मोटरसाईकल	५१८४००	२ थान
काउन्टर टेबुल	२२१२३.९	१ थान

अचल सम्पत्तिको नाम	अनुमानित मूल्य (रु.)	कैफियत
अफिस टेबुल	११९४६९.०३	३ थान
स्टील बेन्च (three sitter)	६६३७१.७	३ थान
साउन्ड सिस्टम	२८३१८.५९	१ थान
मोवाइल (samsung)	२१२३८.९४	१ थान
स्टील च्याक	११८१२५	९ थान

स्रोत: नगरपालिकाको कार्यालय, २०७४

८.१.४ नगर कार्यपालिकासम्बन्धी विवरण

यस नगरपालिकामा गठन भएको कार्यपालिकाका पदाधिकारी सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

तालिका ११३: नगर कार्यपालिका सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	नाम	पद
१.	कुल बहादुर कुँवर	नगर प्रमुख
२.	विर्मला बुढथापा	नगर उप-प्रमुख
३.	अमर बहादुर शाह	सदस्य
४.	बालगिरी कुँवर	सदस्य
५.	कृष्ण बहादुर बुढा	सदस्य
६.	प्रकाश बहादुर राना	सदस्य
७.	गणेश बहादुर खड्का	सदस्य
८.	प्रेमराज शर्मा	सदस्य
९.	ध्रुव बहादुर थापा	सदस्य
१०.	कर्ण बहादुर साउँद	सदस्य
११.	कालु सिंह कुँवर	सदस्य
१२.	टंक बहादुर कुँवर	सदस्य
१३.	उजिर साउँद	सदस्य
१४.	मिठु सिंह भाट	सदस्य
१५.	शान्ती जोशी	सदस्य
१६.	सावि मिजार	सदस्य
१७.	दुरी कुँवर	सदस्य
१८.	शंकर भुल	सदस्य
१९.	जित बहादुर निशानी	सदस्य
२०.	सावित्री देवी कुँवर	सदस्य
२१.	जयन्ती बोगटी	सदस्य

स्रोत: नगरकार्यपालिका, २०७४

८.१.५ नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू

यस नगरपालिकामा स्वास्थ्य चौकी, प्रहरी चौकी, अतिरिक्त हुलाक, ईलाका वन, कृषि, पशु सेवा केन्द्र तथा नगरपालिका र मातहतका वडा कार्यालयहरू जस्ता सरकारी कार्यालयहरूले सेवा प्रवाह गरिरहेका छन्। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिमको छ।

तालिका ११४: नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय तह					
	नगरपालिका	नगरपालिका कार्यालय	एयरपोर्ट बजार	४		
	वडा कार्यालय	वडा कार्यालय		१		
		वडा कार्यालय		२		
		वडा कार्यालय		३		
		वडा कार्यालय		४		
		वडा कार्यालय		५		
		वडा कार्यालय		६		
		वडा कार्यालय		७		
		वडा कार्यालय		८		
		वडा कार्यालय		९		
		वडा कार्यालय		१०		
		वडा कार्यालय		११		
		वडा कार्यालय		१२		
		वडा कार्यालय		१३		
		वडा कार्यालय		१४		
		नयाँ शहर आयोजना कार्यालय	एयरपोर्ट बजार	४		
		सडक डिभिजन कार्यालय	हाटबजार	३		
		भू-संरक्षण कार्यालय	हाटबजार	३		
		महिला तथा बालबालिका कार्यालय	एयरपोर्ट बजार	४		
		सेती राजमार्ग कार्यालय	हाटबजार	३		
२	स्वास्थ्य संस्थाहरू					
	अस्पताल	बयालपाटा अस्पताल	बणनगडा	७		
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र					
	स्वास्थ्य चौकी	१३ वटा वडा स्वास्थ्य चौकी				
		खोप सप्लाई केन्द्र	एयरपोर्ट बजार	४		
		आँखा उपचार केन्द्र	एयरपोर्ट बजार	४		
		रामारोशन डेण्टल हस्पिटल	एयरपोर्ट बजार	४		
	गाउँघर क्लिनिक	ठिंगालगाउँ गाउँघर क्लिनिक	ठिंगालगाउँ	१		
		बैद्यनाथ गाउँघर क्लिनिक	बजिनाथ	१		
		बागभिडी गाउँघर क्लिनिक	बागभिडी	२		
		लोली गाउँघर क्लिनिक	लोली	२		
		डिक्रेनी गाउँघर क्लिनिक		३		
		रसकाँडा गाउँघर क्लिनिक		३		
		पायडी गाउँघर क्लिनिक		४		
		गौरा खाल्सेन गाउँघर क्लिनिक		४		
		ढोड्यान गाउँघर क्लिनिक		४		
		कठेना गाउँघर क्लिनिक		५		
		लेसाड गाउँघर क्लिनिक		५		
		साजगडा गाउँघर क्लिनिक		५		
		रानीसेरा गाउँघर क्लिनिक	रानीसेरा	६		

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
		नदुकाना गाउँघर क्लिनिक	नदुकाना	६		
		बयालपाटा गाउँघर क्लिनिक		७		
		भन्थान गाउँघर क्लिनिक		७		
		काकडसात गाउँघर क्लिनिक		७		
		गौरागाउँ गाउँघर क्लिनिक		८		
		काटै गाउँघर क्लिनिक		८		
		ऐराडा गाउँघर क्लिनिक		९		
		रिठागाउँ गाउँघर क्लिनिक		९		
		बासकाटिया गाउँघर क्लिनिक		९		
		ताँसी गाउँघर क्लिनिक		१०		
		मष्टामाण्डौ गाउँघर क्लिनिक		१०		
		ठाँटी गाउँघर क्लिनिक		१०		
		तुफान डाँडा गाउँघर क्लिनिक		१०		
		भिकु गाउँघर क्लिनिक		११		
		भेरासैन गाउँघर क्लिनिक		१२		
		पुत्रु गाउँघर क्लिनिक		१२		
		बल्याल गाउँघर क्लिनिक		१२		
		बटाली गाउँघर क्लिनिक		१३		
		भासुवन गाउँघर क्लिनिक		१४		
३	कृषि					
		कृषि सेवा केन्द्र	एयरपोर्ट बजार	४		
४	पशु सेवा					
		पशु सेवा केन्द्र	जनकल्याण	४		
५	हुलाक	हुलाक कार्यालय कालिमाटी	कालिमाटी	१		
		इलाका हुलाक कार्यालय		२		
		हुलाक सेवा काउन्टर		४		
		अतिरिक्त हुलाक कार्यालय नवाठाना	नवाठाना	५		
		इलाका हुलाक कार्यालय	बयालपाटा	८		
		इलाका हुलाक कार्यालय	ठाँटी	९		
		अतिरिक्त हुलाक कार्यालय देउलीखाँद	देउलीखाँद	११		
		खप्तड अतिरिक्त हुलाक कार्यालय	बर्माली	१२		
		हुलाक कार्यालय पातलकोट	सम्भना बजार	१४		
		हुलाक कार्यालय कालिमाटी	कालिमाटी	१		
६	वन	इलाका वन कार्यालय	ठाँटी	१०		
		इलाका वन कार्यालय	बयालपाटा	८		
७	प्रहरी कार्यालय					
	इलाका	इलाका प्रहरी कार्यालय	एयरपोर्ट बजार	४		
		इलाका प्रहरी कार्यालय	बयालपाटा	८		
	चौकी	प्रहरी चौकी	ठाँटी	१०		
		प्रहरी चौकी	बैद्यनाथ	१		
		अस्थायी प्रहरी चौकी	हाटबजार	३		
	गुल्म	खप्तड शसस्त्र प्रहरी गुल्म	गोलडाँडा	७		
		जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	हाटबजार	३		

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
८.	अन्य कार्यालयहरू					
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदि					

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

८.१.६ नगरपालिकाको आय विवरण

नगरपालिकाको गत आर्थिक वर्षको अनुमानित र वास्तविक विवरण तथा चालु आर्थिक वर्षको अनुमानित आय विवरण देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ११५: नगरपालिकाको आय विवरण

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित
सुरु मौज्दात	-	१७८२९२४	१४०३४६७१
घरजग्गा कर	-	५३३७३०	६६७९६०
मालपोत वा भूमिकर	-	१४२९६०	१७८७००
हाटवजार पसल कर	-		
सवारी साधन कर	-		
मनोरञ्जन कर	-		
वहाल विटौरी	-	२४६४१७०	३०८०२२०
विज्ञापन कर	-		
व्यवसाय कर	-	४९०००	६९७५०
व्यवसायिक भिडियो कर	-		
प्राकृतिक स्रोत उपयोग कर	-		
सेवा शुल्क	-	१११५०	१३९४०
दस्तुर	-	५५४२३०	६९२७८०
विक्री आय	-		
दण्ड जरिवाना, पञ्जीकरण दस्तुर	-		
अन्य आय	-	११२९२०	१३८७५०
स्रोत उपयोग बाँडफाँड	-	१२६७०	१५८४०
प्रदेश अनुदान	-		
वित्तीय समानीकरण अनुदान	-		
सशर्त अनुदान	-		
विशेष अनुदान	-		
समपुरक अनुदान	-		
संघीय अनुदान	-		
वित्तीय समानीकरण अनुदान	-		२४३७६८
सशर्त अनुदान	-		२०७२७५
विशेष अनुदान	-		
समपुरक अनुदान	-		
जम्मा आय		५६६३७५४	१९३३४८५४

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

८.२ संघसंस्था सम्बन्धी विवरण

८.२.१ आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

यस नगरपालिकामा कृषि, व्यापार व्यवसाय लगायतका आयआर्जनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्ने बचत समूहहरू रहेका छन् । यस सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ११६: आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण		
		सदस्य संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
आमा तथा महिला				
गोरखनाथ आमा समूह	१	२५		२५
शिवपार्वती आमा समूह	१	२५		२५
बैजनाथ आमा समूह	१	२५		२५
कालिकादेवी आमा समूह	१	२५		२५
दलित आमा समूह	१	२५		२५
सचेतना आमा समूह	१	२५		२५
पिपलरुख आमा समूह	१	२५		२५
गौरादेवी आमा समूह	१	२५		२५
महिला सञ्जाल	१	२५		२५
दलित सञ्जाल	१			
स्वारटोल आमा समूह	२			
साहसी आमा समूह	२			
शान्ति आमा समूह	२			
एकता आमा समूह	२			
फुलवारी आमा समूह	२			
महिला सञ्जाल	२	२५		२५
दलित सञ्जाल	२			
लगनशील आमा समूह	३	२५		२५
देउभ्वाल आमा समूह	३	२५		२५
पिपलगडा आमा समूह	३	२५		२५
खप्तड बाबा आमा समूह	३	२५		२५
चेतनशील आमा समूह	३	२५		२५
प्रकृति आमा समूह	३	२५		२५
मालिका आमा समूह	३	२५		२५
सुनारबाडा आमा समूह	३	२५		२५
रामारोशन आमा समूह	३	२५		२५
हाडासैन आमा समूह	३	२५		२५
सिर्जनशील आमा समूह	३	२५		२५
कोलगडा आमा समूह	३	२५		२५
त्रिमुक्ति आमा समूह	३	२५		२५
त्रिपुरा आमा समूह	३	२५		२५
महिला सञ्जाल	३	१६		१६
दलित सञ्जाल	३			

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण		
		सदस्य संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
चाँफातोला जनचेतना महिला समूह	३	३०		३०
कामना आमा समूह	४	२५		२५
सिर्जना आमा समूह	४	२५		२५
सुर्जफूल आमा समूह	४	२५		२५
कोपिला आमा समूह	४	२५		२५
प्रगतिशिल आमा समूह	४	२५		२५
दियालो आमा समूह	४	२५		२५
लालीगुराँस आमा समूह	४	२५		२५
नवज्योती आमा समूह	४	२५		२५
उन्नतीशील आमा समूह	४	२५		२५
सुनौलो आमा समूह	४	२५		२५
सहारा आमा समूह	४	२५		२५
मिलीजुली आमा समूह	४	२५		२५
एकता आमा समूह	४	२५		२५
पूर्णमा आमा समूह	४	२५		२५
सन्तोषी आमा समूह	४	२५		२५
सुर्योदय आमा समूह	४	२५		२५
कालिका आमा समूह	४	२५		२५
जयाकोट आमा समूह	४	२५		२५
गुलाव आमा समूह	४	२५		२५
मातृ आमा समूह	४	२५		२५
किरण आमा समूह	४	२५		२५
तारेकुना आमा समूह	४	२५		२५
न्यू सिमलशेरा	४	२५		२५
महिला सञ्जाल	४	२५		२५
दलित सञ्जाल	४	२५		२५
शान्ति आमा समूह	५	२५		२५
जनप्रगतिशील आमा समूह	५	२५		२५
लालीगुराँस आमा समूह	५	२५		२५
जुनेली आमा समूह	५	२५		२५
दलित जनजागरण आमा समूह	५	२५		२५
कालिका आमा समूह	५	२५		२५
नव दुर्गा आमा समूह	५	२५		२५
नव निर्माण आमा समूह	५	२५		२५
जनजागरण आमा समूह	५	२५		२५
सिमली आमा समूह	५	२५		२५
जारिमखोला आमा समूह	५	२५		२५
ब्रह्मदेव आमा समूह (क)	५	२५		२५
ब्रह्मदेव आमा समूह (ख)	५	२५		२५
आकाशदेवी आमा समूह	५	२५		२५
एकता आमा समूह	५	२५		२५
समाज सुधार आमा समूह	५	२५		२५

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण		
		सदस्य संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
महिला सञ्जाल	५			
दलित सञ्जाल	५			
शिवशंकर समूह रानीसेरा	६	२५		२५
लङ्गमाता समूह कालाआम	६	२५		२५
कालिकास्थान समूह कालाआम	६	२५		२५
त्रिपुरासुन्दरी समूह नदुकाना	६	२५		२५
लाँलीगुरास समूह कोलगडा	६	२५		२५
नवदुर्गा समूह रिठागाउँ	६	२५		२५
बर्तादेवी समूह बस्तोला	६	२५		२५
प्रगति समूह बडाकोट	६	२५		२५
देवल समूह सालमाडु	६	२५		२५
कालिका समूह डोट्या	६	२५		२५
महिला सञ्जाल	६			
दलित सञ्जाल	६			
९ वटा आमा समूह	७	२२५		२२५
महिला सञ्जाल	७			
दलित सञ्जाल	७			
प्रगतिशिल आमा समूह (क)	८	२५		२५
हरियाली आमा समूह	८	२५		२५
जाल्पादेवी आमा समूह	८	२५		२५
लाली गुराँस आमा समूह	८	२५		२५
सरस्वती आमा समूह	८	२५		२५
पार्वती आमा समूह	८	२५		२५
शैलेश्वरी आमा समूह	८	२५		२५
जनजागृति आमा समूह	८	२५		२५
उन्नती आमा समूह	८	२५		२५
जनजागरण आमा समूह	८	२५		२५
प्रगतिशील आमा समूह (ख)	८	२५		२५
प्रगति आमा समूह	८	२५		२५
मनकामना आमा समूह	८	२५		२५
सगरमाथा आमा समूह	८	२५		२५
जागृति आमा समूह	८	२५		२५
कालिका आमा समूह	८	२५		२५
महिला सञ्जाल	८			
दलित सञ्जाल	८			
सगरमाथा आमा समूह	८	२५		२५
जागृति आमा समूह	८	२५		२५
कालिका आमा समूह	८	२५		२५
महिला सञ्जाल	८			
दलित सञ्जाल	८			
सुनौलो विहानी आमा समूह	९	२६		२६
लालीगुराँस आमा समूह	९	२५		२५

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण		
		सदस्य संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
जनचेतना आमा समूह	९	२५		२५
पिपलछाया आमा समूह	९	२५		२५
कोपिला आमा समूह	९	२५		२५
फुलबारी आमा समूह	९	२५		२५
शान्ति आमा समूह	९	२६		२६
लालीगुरास आमा समूह	९	२५		२५
महिला सञ्जाल	९			
दलित सञ्जाल	९			
कर्मस्थान आमा समूह	१०	२५		२५
ठाँटी आमा समूह	१०	२५		२५
पुवागाउँ आमा समूह	१०	२५		२५
महतागाउँ आमा समूह	१०	२५		२५
रावतवाडा आमा समूह	१०	२५		२५
भुलवाडा दासवाडा आमा समूह	१०	२५		२५
भाटवाडा आमा समूह	१०	२५		२५
कोटचाइगाउँ आमा समूह	१०	२५		२५
ताँसी आमा समूह	१०	२५		२५
संग्रामतोली आमा समूह	१०	२५		२५
चुले आमा समूह	१०	२५		२५
पदारा आमा समूह	१०	२५		२५
महिला अधिकार मञ्च	१०			
दलित नेटवर्क	१०			
९ वटा आमा समूह	११	२२५		२२५
महिला सञ्जाल	११			
दलित सञ्जाल	११			
शैलेश्वरी आमा समूह	१२	२५		२५
सिल्का आमा समूह	१२	२५		२५
चौतारा आमा समूह	१२	२५		२५
बुढाढुंगा आमा समूह	१२	२५		२५
हरियाली आमा समूह	१२	२५		२५
खप्तड आमा समूह	१२	२५		२५
सितापाइला आमा समूह	१२	२५		२५
लाली गुराँस आमा समूह	१२	२५		२५
सिर्जनशिल आमा समूह	१२	२५		२५
महिला सञ्जाल	१२			
दलित सञ्जाल	१२			
सुकदह आमा समूह	१३	२५		२५
पिपल छहारी आमा समूह	१३	२५		२५
जाल्पादेवी आमा समूह	१३	२५		२५
मौडाली आमा समूह	१३	२५		२५
कालिका आमा समूह	१३	२५		२५
मष्टामाण्डौ आमा समूह	१३	२५		२५

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण		
		सदस्य संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
तल्लो सिउँ आमा समूह	१३	२५		२५
बाब्ली एकता समाज आमा समूह	१३	२५		२५
धमालीकोट आमा समूह	१३	२५		२५
ओला आमा समूह	१३	२५		२५
महिला सञ्जाल	१३			
दलित सञ्जाल	१३			
हजारी आमा समूह	१४	१८		१८
सिर्जना आमा समूह	१४	२०		२०
दुर्गा महिला आमा समूह	१४	२०		२०
लालीगुराँस आमा समूह	१४	२२		२२
जानकी आमा समूह	१४	१८		१८
चुली फुल आमा समूह	१४	२०		२०
गुलावी आमा समूह	१४	१६		१६
महिला सञ्जाल				
दलित सञ्जाल				
परम्परागत समूह				
किर्तिकाम सोसाइटी	२			
बागभिडी सोसाइटी	२			
हाडासैन सोसाइटी	२			
स्वारटोल सोसाइटी	२			
सोना कुँवर सोसाइटी चतुरशाल	३			
सालु कुँवर सोसाइटी माभरम्टा	३			
सुरु कुँवर सोसाइटी बस्तिगाउँ	३			
गैराखाल्सैन सोसाइटी	४			
लाख्यातोला सोसाइटी	४			
डाँडाखाल्सैन सोसाइटी	४			
जारिमखोला सोसाइटी	५			
सिमली सोसाइटी	५			
कठेना सोसाइटी	५			
ठकुलाबाडा सोसाइटी	५			
नवाठाना सोसाइटी	५			
मुना सोसाइटी	५			
सारंग्या सोसाइटी	९			
नवदुर्गा सोसाइटी दुन्नाउला	९			
नवदुर्गा सोसाइटी लुयाटा	९			
सार्वजनिक सोसाइटी	१०	-	६०	६०
पानीमुल सोसाइटी	१०	-	२५	२५
बड्डाबाडा सोसाइटी	१०	-	२०	२०
रावतवाडा सोसाइटी	१०	-	३५	३५
आग्री सोसाइटी	१०	-	७०	७०
भुल समाज	१०	-	२२	२२

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण		
		सदस्य संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
संग्रामतोली सोसाइटी	१०	-	३०	३०
त्रिपुरासुन्दरी सोसाइटी	१०	-	२५	२५
खापर सोसाइटी	१०	-	७५	७५
बाब्ली एकता समाज	१३			
भास्कृन सोसाइटी	१४			
जयगडी सोसाइटी	१४			
कृषक तथा उद्यमी समूह				
गोरखनाथ कृषि समूह	१			
शिवपार्वती कृषि समूह	१			
बैजनाथ कृषि समूह	१			
कालिकादेवी कृषि समूह	१			
दलित कृषि समूह	१			
सचेतना कृषि समूह	१			
पिपलरुख कृषि समूह	१			
गौरादेवी कृषि समूह	१			
त्रिपुरासुन्दरी (क) कृषक समूह	२			
हाडासैन कृषक समूह	२			
कोपिला कृषक समूह	२			
बुढीगंगा कृषक समूह	२			
नवदुर्गा (क) कृषक समूह	२			
नवदुर्गा (ख) कृषक समूह	२			
त्रिपुरासुन्दरी (ख) कृषक समूह	२			
बगभिडी कृषक समूह	२			
प्रगतिशिल (क) कृषक समूह	२			
सृजनशील कृषक समूह	२			
पिपलतोला कृषक समूह	२			
जय कालिका कृषक समूह	२			
प्रगतिशिल (ख) कृषक समूह लोली	२			
लाँलीगुरास कृषक समूह गोयलापानी	२			
ओखलढुंगा कृषक समूह	२			
देवीरुख कृषक समूह	२			
शैलेश्वरी कृषक समूह	२			
सरस्वती कृषक समूह	२			
लालीगुराँस लोली कृषक समूह	२			
सामुदायिक कृषक समूह	२			
विहानी कृषक समूह	२			
एकता कृषक समूह	२			
त्रिपुरा कृषक समूह	२			
शान्ति कृषक समूह	५			
जुनेली कृषक समूह	५			
सिमली कृषक समूह	५			
जनप्रगतिशिल कृषक समूह	५			

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण		
		सदस्य संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
नवदुर्गा कृषक समूह दुननाउला	९	२	३	
कालिका कृषि समूह	९	२२		
शैलेश्वरी कृषि समूह	९			
सारंग्या कृषि समूह	९			
त्रिपुरा बाखा पालन उत्पादक समूह	१०			
जिवनयापन कृषक समूह	१०			
लगनशिल कृषक समूह	१०			
मिलीजुली जिविकापार्जन बाखा पालन समूह	१०			
सासु बूहारी उत्पादकत्व बाखा पालन समूह	१०			
नवदुर्गा कृषक समूह	१०			
हरियाली कृषक समूह	१०			
दुर्गा कृषक समूह	१०			
समाज सुधार कृषक समूह	१०			
बचत समूह				
हाडासैन	२			
नवदुर्गा	२			
कालिका	२			
श्रीकोट	२			
किर्तिकाम	२			
महिला बहुउद्देश्यीय बचत समूह	५			
कृषक जनमुखी सहकारी संस्था	१०			
सहारा बचत सहकारी संस्था	१०			
समाज सुधार बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	११			
खप्तड विकास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	११			
बाब्ला बचत सहकारी संस्था	१३			
कालिका बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	१४			
अन्य				
नेकपा एमाले क्षेत्रिय पार्टी कार्यालय	४			
नेपाली कांग्रेस क्षेत्रिय पार्टी कार्यालय	४			
नेकपा माओवादी केन्द्र क्षेत्रिय पार्टी कार्यालय	४			
जम्मा		३९८१	७२७	४६८१

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

८.२.३ नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

यस नगरपालिका अन्तरगत ६५ वटा टोल विकास संस्था र २७ वटा नागरिक सचेतना केन्द्रहरू गठन भई सञ्चालनमा रहेको देखिन्छ भने नागरिक मञ्च गठन भइसकेको अवस्था देखिदैन । टोल विकास संस्थामा आवद्ध सदस्य एवं बचत तथा लगानी सम्बन्धी विवरण देहाय अनुसार रहेको छ ।

तालिका ११७: नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण		
		सदस्य संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
टोल विकास संस्था				
कालिमाटी टोल विकास संस्था	१			
बैद्यनाथ टोल विकास संस्था	१			
प्रगतिशील टोल विकास संस्था	२			
जल्पादेवी टोल विकास संस्था	२			
हाडासैन टोल विकास संस्था	२			
कालिकादेवी टोल विकास संस्था	२			
खापरमाण्डौ टोल विकास संस्था	२			
त्रिपुरासुन्दरी टोल विकास संस्था	२			
ओखलढुंगा टोल विकास संस्था	२			
किर्तीकाम टोल विकास संस्था	२			
मंगलाशैनी टोल विकास संस्था	२			
शैलेश्वरी टोल विकास संस्था	२			
त्रिपुरासुन्दरी टोल विकास समिति गंगापुर	३			
दयगडा टोल विकास समिति	३			
कालिका टोल विकास समिति	३			
वरपिपल टोल विकास समिति	३			
हाडासैन टोल विकास समिति	३			
त्रिमुक्ति टोल विकास समिति	३			
मष्टामाण्डौ टोल विकास समिति	३			
कालभैरव टोल विकास समिति	३			
पायडी टोल विकास समिति	४			
भण्डारी गाउँ टोल विकास समिति	४			
मुवासैन टोल विकास समिति	४			
गैराखाल्सैन टोल विकास समिति	४			
डाँडाखाल्सैन टोल विकास समिति	४			
जनकल्याण टोल विकास समिति	४			
मातृ जयाकोट टोल विकास समिति	४			
अमर नगर टोल विकास संस्था	५			
जाल्पादेवी टोल विकास संस्था	५			
कालिका टोल विकास संस्था	५			
त्रिपुरासुन्दरी टोल विकास संस्था	५			
ब्रह्मदेव टोल विकास संस्था	५			
शिलदेवी टोल विकास संस्था	५			
कालाआम टोल विकास संस्था कालाआम	६			
कालिका टोल विकास संस्था नदुकाना	६			
भागेश्वर टोल विकास संस्था रिठागाउँ बस्तोला	६			
कृपा टोल विकास संस्था बडाकोट	६			
डोट्या टोल विकास संस्था डोट्या	६			
ककडसात टोल विकास संस्था	७			८८

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण		
		सदस्य संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
कालिका टोल विकास संस्था	७			५१
नवागाउँ टोल विकास संस्था	७			४७
जाल्पादेवी टोल विकास संस्था	७			९०
प्रगतिशिल टोल विकास संस्था	७			६१
जमालगाउँ टोल विकास समिति	८			
उज्जला, पडेपानी, चुकेआम टोल विकास समिति	८			
काँटे टोल विकास समिति	८			
उत्पादनशील व्यावसायिक टोल विकास समिति	८			
जाल्पादेवी टोल विकास समिति	८			
चुडेलीगाउँ टोल विकास समिति	८			
नमागाउँ टोल विकास समिति	८			
व्यवसायिक क्षेत्र टोल विकास समिति	८			
बलभद्र टोल विकास समिति	८			
पटकानी टोल विकास समिति	८			
बासकाटिया टोल विकास संस्था	९			
दुन्नाउला टोल विकास संस्था	९			
बास टोल विकास संस्था	९			
तल्लो लुयाटा टोल विकास संस्था	९			
मल्लो लुयाटा टोल विकास संस्था	९			
गेरुखाना टोल विकास संस्था	९			
रिठागाउँ टोल विकास संस्था	९			
चौरपिपल टोल विकास संस्था	९			
ऐराडा टोल विकास समिति	९			
बल्याल्ट टोल विकास संस्था	१२			
माथितुका टोल विकास संस्था	१२			
नागरिक सचेतना केन्द्र				
बासुधारा नासके	१२	-	२२	२२
लाली गुराँस नासके	१२	-	२१	२१
रानीवन नासके	१२	-	२७	२७
खप्तड नासके	१२	-	२०	२०
पटकानी नासके	१२	-	१८	१८
बुढाढुंगा नासके	१२	-	२५	२५
त्रिवेणी नासके	१२	-	२०	२०
बनस्पति नासके	१२	-	२२	२२
खप्तड महिला नासके	१२	-	१८	१८
शैलेश्वरी नासके	१२	-	२५	२५
सुकदहदेवी नासके	१३	-	१८	१८
हरियाली नासके	१३	-	२०	२०
फुलबारी नासके	१३	-	२०	२०
जुनेली नासके	१३	-	२३	२३
खापरमाण्डौ नासके	१३	-	१७	१७

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण		
		सदस्य संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
लाली गुराँस नासके	१३	-	१७	१७
मालिका नासके	१३	-	२६	२६
सरस्वती नासके	१३	-	३०	३०
मेलमिलाप नासके	१३	-	३०	३०
बुढीगंगा नासके	१३	-	२६	२६
कोपिला नासके	१३	-	३०	३०
जाल्पादेवी नासके	१३	-	३०	३०
शान्ति नासके	१३	-	२४	२४
भगवती नासके	१३	-	२८	२८
पिपलतोला नासके	१३	-	२६	२६
नवदुर्गा नासके	१३	-	२७	२७
सगरमाथा नासके	१३	-	२८	२८
नागरिक मंच				
जम्मा			६३८	९७५

स्रोत: संस्थागत सर्भेक्षण, २०७४

८.२.४ ऐन, नीति, नियम र कार्यप्रणाली

यस नगरपालिकाले सेवा प्रवाह र कार्यपद्धतिलाई प्रभावकारी र मर्यादित बनाउनका लागि देहाय बमोजिमका नीति, नियम र कार्यविधि नगरसभाबाट पारित गरेको छ ।

- १ नगर सभा सञ्चालन कार्यविधि, २०७४
- २ नगरपालिका पदाधिकारीहरूको आचारसंहिता
- ३ बैठक संचालन कार्यविधि, २०७४
- ४ स्थानीय तहको आर्थिक ऐन, २०७४
- ५ नरपालिका कार्य सम्पादन नियमावली, २०७४
- ६ नगरकार्यपालिका कार्य विभाजन नियमावली, २०७४

८.२.५ नगर क्षेत्रमा क्रियाशील गैसस तथा अगैसस

साँफेबगर नगरपालिका क्षेत्रमा रहेका राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

तालिका ११८: नगर क्षेत्रमा क्रियाशील गैसस तथा अगैसस

क्र.सं.	संस्थाको नाम	कार्यक्रमको विषय क्षेत्र तथा उपक्षेत्र	वार्षिक सरदर बजेट रु.
१.	सामुदायिक विकास कार्यक्रम	पूर्वाधार, क्षमता विकास, सुशासन, जीविकोपार्जन	२५०००००
२.	पिस मिल नेपाल	क्षमता विकास, पूर्वाधार, शिक्षा, बालबालिका	२००००००
३.	वाक नेपाल	शिक्षा, जनचेतना	१४०००००
४.	मालिका विकास संघ	सूचना प्रविधि, जीविकोपार्जन	१७००००००
५.	यूनिसेफ	शिक्षा तथा पोषण, बालविकास	.....
६.	साभ्नेदारी विकास	शिक्षा तथा पोषण, बालविकास	.....

क्र.सं.	संस्थाको नाम	कार्यक्रमको विषय क्षेत्र तथा उपक्षेत्र	वार्षिक सरदर बजेट रु.
७.	पहुँच र सृजनाका लागि सहकार्य, नेपाल (वाक)		७८५३६६६
८.	सशक्तिकरणका क्षेत्रमा युवाहरू (एस) नेपाल		३७४२४९
९.	उत्पीडित जनजाति तथा महिला सचेतना केन्द्र		
१०.	सेवक नेपाल		
११.	रामारोशन विकास समाज		
१२.	गंगोत्री ग्रामीण मञ्च		
१३.	दलित विकास सेवा समाज		
१४.	वातावरण संरक्षण मञ्च		
१५.	नेपाल ऊर्जा विकास कम्पनी प्रा.लि.		
१६.	नेपाल उत्पीडित समाज		
१७.	सम विकास		
१८.	सामाजिक तथा मानव विकास मञ्च		
१९.	दिव्यज्योति समाज		
२०.	सामुदायिक अध्ययन केन्द्र		
२१.	महिला जागरण विकास समाज		
२२.	मुडभरी सेवा समाज, नेपाल		
२३.	निर्माण व्यवसायी संघ		
२४.	बैजनाथ क्षेत्र विकास संस्था		
२५.	जनकल्याण संस्था पातलकोट		
२६.	महिला जागरण विकास समाज रिडिकोट		
२७.	सुकदह देवी समाज सेवा बाब्ला		
२८.	खप्तड विकास समाज		
२९.	पशुसेवा समिति अछाम		
३०.	जाल्पादेवी समाज विकास संस्था		
३१.	साँफेबगर हाटबजार व्यवस्थापन समिति		
३२.	नेपाल जनजागरण मञ्च घुघुरकोट		
३३.	समाज तथा मानव विकास मञ्च		
३४.	तरकारी बीउ उत्पादन तथा बजारिकरण		
३५.	साँफे एयरपोर्ट बजार व्यवस्थापन समिति		
३६.	कैलाशखोला बुढीगंगा दोभान नियन्त्रण		
३७.	साँफेबगर मेलोडी व्याण्ड		
३८.	सृजना कला केन्द्र		
३९.	सामाजिक सशक्तिकरण सामुदायिक विकास केन्द्र		
४०.	जनजागरण विकास समाज		
४१.	नेपाल महिला तथा बालविकास मञ्च		
४२.	ग्रामीण समस्या निराकरण अभियान		
४३.	सामुदायिक सचेतना केन्द्र		

स्रोत: संस्थागत सभेक्षण, २०७४

अनुसूची १: वस्तुगत विवरण तथ्यांक संकलन फारमहरू
अनुसूची १ (क): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्भेक्षण फाराम
(दफा ८.१ (छ), ८.२ (ग), ८.३ (ख) सँग सम्बन्धित)

गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण (Profile)

संस्थागत तथ्याङ्क संकलन फाराम

.....गाउँ/नगरपालिका

२०७४ भाद्र

..... गाउँ/नगरपालिका
संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्भेक्षण फाराम

खण्ड १: जनसंख्या विवरण

१.१ परिचय

१.१.१ प्रदेश नं :

१.१.२ जिल्लाको नाम :

कोड :

१.१.३ स्थानीय तहको नाम :

कोड :

१.१.४ गाउँ/नगर केन्द्रको जियोकोड :

१.२ व्यक्तिगत घटना विवरण (प्रत्येक वर्षको चैत्रमसान्त सम्म दर्ता भएका विवरण अनुसार संख्या)

वडा नम्बर	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद (जोडी)	बसाइँसराई	
					आएको	गएको
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
९						
जम्मा						

१.३ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विवरण (गत आ.व.को १ वर्षको विवरण लिने)

रकम रु.हजारमा

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आसिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग			
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	
१																		
२																		
३																		
४																		
५																		
६																		
७																		
८																		
९																		

वडा नम्बर	ज्येष्ठ नागरिक			एकल महिला		पूर्ण अपाङ्ग			आंशिक अपाङ्ग			बाल सुरक्षा अनुदान			दलित वर्ग			
	म	पु	रकम	म	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	म	पु	रकम	
जम्मा																		

खण्ड ख: आर्थिक विकास स्थिति विवरण

२.१ प्राविधिक, सीपयुक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संसाधनको विवरण (संक्षिप्त विवरण)

वडा नम्बर	विषय क्षेत्र अनुसार प्राविधिक मानव संसाधन																	जम्मा
	कृषि र पशु		इञ्जिनियरिङ्ग		वन		मेडिसिन		खाद्यप्रसोधन		वकिल		पत्रकार		अन्य			
	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु	म	पु		
१																		
२																		
३																		
४																		
५																		
६																		
७																		
८																		
९																		
जम्मा																		

२.२ सार्वजनिक पोखरी तथा माछापालन

पोखरी रहेको स्थान	वडा नम्बर	पोखरी क्षेत्रफल (विघा वा रोपनी)	बार्षिक माछा उत्पादन (के.जी.)	स्वामित्व (कोसँग)	बार्षिक आम्दानी (रु.)	गाउँ/नगर पालिकामा बार्षिक शुल्क (रु.)
जम्मा						

२.३ सिंचाई सुविधाको उपलब्धता

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम (सतह (कुलो/नहर), लिफ्टिङ्ग, बाँध, टयुवेल/बोरिङ्ग, पोखरी वा अन्य)	सिंचाईको माध्यम (कुलो नहर, पाइप आदी)	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता (बर्षेभरी वा मौसमी)	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई (कि.मि, क्षेत्रफल)	परिमाण			

	समूह संख्या	सदस्य		समूह संख्या	सदस्य		फर्म संख्या	सदस्य		सहकारी संख्या	सदस्य		संख्या	संख्या	संख्या
		म	पु		म	पु		म	पु		म	पु			
१															
२															
३															
४															
५															
६															
७															
८															
९															
जम्मा															

२.७ घट्ट, मिल तथा संकलन तथा प्रसोधन सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पानी घट्ट संख्या		चिस्यान केन्द्र	कुटानी, पिसानी र पेलानी (मिल) संख्या			संकलन तथा प्रसोधन केन्द्र			विक्री केन्द्र वा कोसेली घर
	परम्परागत	सुधारिएको		पानी मिल	डिजेल मिल	विद्युत मिल	कृषि	जडीबुटी	उद्योग	
१										
२										
३										
४										
५										
६										
७										
८										
९										
जम्मा										

२.८ उत्पादन तथा सेवामूलक उद्योग सम्बन्धी विवरण (उद्योग तथा पर्यटन)

उद्योगको नाम तथा ठेगाना	वडा नम्बर	उद्योगको स्वामित्व (सरकारी, पब्लिक निजी, सहकारी)	उद्योगको प्रकार (लघु, घरेलु, साना, मफौला तथा ठूला आदी)	प्रत्यक्ष रोजगारी जना			उत्पादन हुने वस्तु र सेवाको नाम	उत्पादित वस्तु र सेवा बाट भएको बार्षिक आम्दानी (रु हजारमा)
				महिला	पुरुष	जम्मा		
ठूला								
मध्यम								
साना								

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व (निजी, पब्लिक लि., सामुदायिक)	विशेषता (धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक, पर्यटकीयर अन्य)	बार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच पुगेको/नपुगेको	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (कि.मी.)			

२.११ होटेल, रिसोर्ट, रेष्टुरेण्ट र होमस्टे सम्बन्धी विवरण

नाम	वडा नम्बर	स्थान	क्षमता		होटेलको प्रकार (आवासीय, रिसोर्ट, होमस्टे, रेष्टुरेण्ट, अन्य)	होटेलको स्तर (स्टार, ननस्टार)	बार्षिक पर्यटक (संख्या)	
			कोठा संख्या	बेड संख्या			आन्तरिक	वाह्य (विदेशी)

२.१२ कृषि बजार तथा हाट बजार सम्बन्धी विवरण

कृषि बजार			हाट बजार (कृषि बजार बाहेक)			
कृषि बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधारहरू	हाट बजारस्थलको नाम	वडा नम्बर	हाट बजार लाग्ने दिन वा वार	उपलब्ध प्रमुख पूर्वाधार
थोक बजार						
खुद्रा बजार						

स्वास्थ्य संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	प्रकार	कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको संख्या									
			विशेषज्ञ चिकित्सक	सामान्य चिकित्सक	हे.अ.	नर्स	अहेव	अनमी	ल्याव टेक्निसियन	अन्य	अन्य	

३.२.४ खोप तथा पोषण सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	बालबालिका संख्या			खोप लिने बालबालिका संख्या					५ बर्ष मुनीका बालबालिका	
	१ बर्ष मुनीका	२ बर्ष मुनीका	५ बर्ष मुनीका	विसिजि	पेण्टाभ्यालेण्ट*	पोलियो तेश्रो	दादुरा /रुबेला	जापानिज इन्सफलाइटिस (जे.ई.)	वृद्धि अनुगमन गरिएका	वृद्धि अनुगमन गरिएका मध्ये कुपोषित

*डिपिटी, हेपबि, हिपबि३

३.२.५ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गत बर्षको गर्भवती/प्रसुती भएका महिला संख्या	टि.टि. खोप लिने गर्भवती		गर्भावस्थाको ४ पटक जाँच गराउने गर्भवती संख्या	प्रसुती भएको आधारमा गर्भवतीको संख्या		
		टी.टी. १ (पहिलो जाँचमा)	टी.टी. २ (पहिलो खोप लिएको एक महिना पछि)		स्वास्थ्य संस्थामा	दक्ष स्वास्थ्य कर्मीको सहयोगमा घरमा	स्वास्थ्यकर्मीको अनुपस्थितिमा घरमा
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
९							
	जम्मा						

३.२.७ सुरक्षित मातृत्व सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	गर्भावस्था/प्रसुती अवस्था/सुत्केरी पछिको ६ हप्ता भित्र	जीवित नवजात शिशु संख्या	मृत जन्म नवजात शिशु	जन्मेको २८ दिनभित्र मृत्यु भएका नवजात	१५-५९ बर्षका महिलाको	परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गर्ने		महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या
						महिला	पुरुष	

	मृत्यु भएका महिला			शिशु	संख्या	स्थायी	अस्थायी	स्थायी	अस्थायी	
१										
२										
३										
४										
५										
६										
७										
८										
९										
	जम्मा									

३.२.९ नगरपालिका भित्रमा देखा परेका प्रमुख रोग र तिनको उपचारसम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	रोगको नाम	रोगी/विरामी संख्या	उपचार भएको संख्या	फलोअप गरिएको संख्या	रेफर गरिएको संख्या	मृत्यु भएको संख्या
१	निमोनिया					
२	भाडा पखाला					
३	मलेरिया					
४	कालाजार					
५	क्षय रोग (टिबी)					
६	कृष्ठ रोग					
७	रक्तचाप					
८	मुटु रोग					
९	ग्यास्ट्रिक/अल्सर					
१०	पक्षघात					
११	एचआइभि एड्स					
१२	क्यान्सर					
१४	मधुमेह (चिनी रोग)					
१५	दम (स्वासप्रश्वास)					
१६	प्रसूतीजन्य रोग					
१७	अन्य					
	जम्मा					

नोट :- स्वास्थ्य संस्थामा सवैभन्दा बढी आएका १० वटा रोगहरूको नाम क्रमशः लेख्ने (रोगको नाम सूची राख्ने)

३.३ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

३.३.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जनस्थल सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	स्थलको नाम	उपयोग(१.खेलकुद, २. प्रदर्शनी, ३. मनोरञ्जन, ४. पिकनिक)	क्षेत्रफल/आकार (वर्ग मि.)	स्वामित्व (सरकारी, सामुदायिक, निजी, पब्लिक लि. वा अन्य)	आम्दानी (वार्षिक रु)	सेवाग्राही/आगन्तुक संख्या (वार्षिक)
१						
२						
३						
४						
५						
६						
७						
८						
९						

वडा नम्बर	सडकको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाई (कि.मि.)	प्रकार (कच्ची, ग्राभेल, कालो पत्रे)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म			

४.१ पैदल मार्ग

वडा नम्बर	पैदलमार्गको नाम	जोडिने वस्तीहरू		लम्बाई (कि.मि.)	लाभान्वित जनसंख्या
		देखि	सम्म		

४.२ पुल तथा पुलेसा

वडा नम्बर	पुलको नाम	पुल भएको खोला वा खोल्सीको नाम	जोडिने वस्तीहरू		भोलुङ्गे/काठे / ट्रष्ट/ पक्की	लम्बाई (मि.)	अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)	निर्मित साल
			देखि	सम्म				

४.३ सरकारी भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)
				जग्गा	भवन	

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	कार्यालयको नाम	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)
				जग्गा	भवन	

४.४ सार्वजनिक तथा सामुदायिक भवन

वडा नम्बर	भवनको नाम	भवन भएको टोलको नाम	के काममा प्रयोग भइरहेकोछ?	क्षेत्रफल (वर्ग मी.)		अवस्था (राम्रो, ठीकै, जीर्ण)	लाभान्वित घरधुरी
				जग्गा	भवन		

खण्ड ५: वन, जैविक विविधता तथा वातावरण

५.१ वनको विवरण

वडा नम्बर	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे.)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडीबुटी (केजी)
१	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
२	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							

वडा नम्बर	वनको किसिम	समेटेको घरधुरी	वनको नाम	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडीबुटी (केजी)
	धार्मिक							
३	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
४	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
५	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
६	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
७	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
८	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							
९	राष्ट्रिय							
	सामुदायिक							
	साभेदारी							
	निजी							
	कवुलियती							
	धार्मिक							

नोट: जडीबुटी भन्नाले काठ, दाउरा र स्याउला बाहेक अन्य वन पैदावर जस्तै: जरा, पात, फल, फूल, खोटो, रस, चोप, कोया, विया, भुवा आदी बुझ्नु पर्दछ ।

५.२ जडीबुटीको विवरण

जडीबुटीको नाम	वनको नाम	वडा नम्बर	उत्पादन (के.जि.)	बार्षिक आम्दानी (रु. हजारमा)	बार्षिक राजस्व संकलन (रु. हजारमा)घ
---------------	----------	-----------	------------------	------------------------------	------------------------------------

वडा नम्बर	जोखिमयुक्त स्थान	घरघुरी संख्या					
		पहिरो	नदी कटान	बाढी	अति भिरोलो	अन्य	जम्मा

५.५.२ विपदबाट मानवीय क्षती

वडा नम्बर	आगलागी		बाढी		पहिरो		शितलहर		रोग माहामारी		सर्पदंस		जंगली जनावरबाट क्षती		भूकम्प		अन्य (चट्याड)	
	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते	मृत्यु	घाइते
१.																		
२.																		
३.																		
४.																		
५.																		
६.																		
७.																		
८.																		
९.																		
जम्मा																		

५.५.३ विपदको किसिम अनुसार जोखिमको समय (महिना उल्लेख गर्नुहोस्)

वडा नम्बर	विपद अनुसार जोखिमको समय (महिना)						
	आगलागी	बाढी डुवान	पहिरो	शितलहर	रोग माहामारी	सर्पको टोकाइ	जंगली जनावरबाट क्षती
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
९							
जम्मा							

५.५.४ विपदको असर विवरण

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनुसार क्षति विवरण
-------------	-----------------------------------

	वडा नम्बर	घरगोठ		पशुपंक्षी		बाली र जग्गाजमिन		अन्य क्षती	
		परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)	परिवार	क्षति रकम (रु.)
आगलागी									
बाढी डुवान									
पहिरो									
शितलहर									
रोग माहामारी									
सर्पको टोकाइ									
भूकम्प									
जंगली जनावरबाट क्षती									
अन्य									
जम्मा									

५.५.५ विपदबाट क्षति सार्वजनिक संरचना तथा पूर्वाधार (गत १ वर्षको असरको आधारमा)

क्षति विवरण	विपदको क्षेत्र अनसार क्षति विवरण										
	वडा नम्बर	विद्यालय		पुल पुलेसा		बाटोघाटो		कुलो नहर, खानेपानी		अन्य	
		संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	कि.मी.	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)	संख्या	क्षति रकम (रु.)
बाढी डुवान											
पहिरो											
भूकम्प											
जंगली जनावरको क्षती											
अन्य											
जम्मा											

५.५.६ संरक्षित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचना (नाम, स्थान, क्षेत्रफल)

संरक्षित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमिन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई हेक्टर	परिमाण
संरक्षित पानी मुहान				
नदी नियन्त्रण तथा उकासबाट संरक्षित क्षेत्रको नाम				
संरक्षित खेतवारीको क्षेत्रफल				

संरक्षित पानीमुहान, जमिन र भौतिक संरचनाको नाम	वडा नम्बर	रहेको स्थान	संरक्षित पानी मुहान, जमिन, खेतवारी र संरचना	
			इकाई	परिमाण
भिरालो रोकथाम तथा संरक्षित संरचना				
संरक्षित गल्ली र पहिरो			संख्या	

खण्ड ६ : संस्थागत विकास विवरण

६.१ नगरपालिका, सरकारी कार्यालय तथा निकायहरू

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
१.	स्थानीय सरकार					
	गाउँपालिका/नगरपालिका					
	वडा कार्यालय					
२	स्वास्थ्य संस्थाहरू					
	अस्पताल					
	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र					
	स्वास्थ्य चौकी					
	उप स्वास्थ्य चौकी					
३	कृषि					
४	पशु सेवा					
५	हुलाक					
६	वन					
७	प्रहरी कार्यालय					

क्र.स.	सरकारी कार्यालय	नाम	स्थान	वार्ड नं.	जनशक्ति (जना)	कार्यक्षेत्र
	जिल्ला/प्रदेश					
	इलाका					
	चौकी					
८.	अन्य कार्यालयहरू					
९.	सरकारी स्वामित्वका संस्थान, समिति आदी					

६.२ समुदायमा आधारित संस्था विवरण

६.२.१ सामुदायिक संस्था विवरण

वडा नम्बर	सामुदायिक संस्थाको संख्या										
	सामुदायिक संस्था	कृषक समूह	वन समूह	सहकारी संस्था	गैसस वा क्लब	परम्परागत समूह (वडघर, गुठी, भेजा)	आमा समूह	नागरिक सचेतना केन्द्र	टोल सुधार समिति/टोल विकास संस्था	उद्यमी समूह	अन्य...
१											
२											
३											
४											
५											
६											
७											
८											
९											
जम्मा											

६.२.२ आमा महिला समूह तथा परम्परागत समूहको विवरण

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
आमा तथा महिला											
परम्परागत समूह											
कृषक तथा उद्यमी समूह											
बचत समूह											
अन्य											

समूह, संस्था संजालको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			

६.२.३ नागरिक सचेतना केन्द्र र टोल विकास संस्थाको विवरण

नागरिक सचेतना केन्द्रको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			
टोल विकास संस्था											
नागरिक सचेतना केन्द्र											
नागरिक मंच											

६.२.४ कृषक तथा उद्यमी तथा बचत समूहको विवरण

कृषक, उद्यमी तथा बचत समूह र संस्था नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	समूहमा आवद्ध परिवार तथा सदस्य विवरण							वचत रकम (रु.)	लगानी रकम (रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
		सदस्य संख्या			समेटेको परिवार						
		महिला	पुरुष	जम्मा	दलित	जनजाति	अन्य	जम्मा			

६.२.५ बाणिज्य बैंक, विकास बैंक, वित्तीय संस्था, लघु वित्त तथा सहकारी संस्था सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	बैंक तथा सहकारी संस्थाको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	बार्षिक कारोबार रकम (रु.हजारमा)	लगानीरकम(रु.)	लगानीको मुख्य क्षेत्र
क.	बाणिज्य बैंक				
ख.	विकास बैंक				
ग.	वित्तीय संस्था				

आय शीर्षक	गत वर्ष (रु. हजारमा)		चालु वर्ष (रु हजारमा)
	अनुमानित	वास्तविक	अनुमानित
अन्य आय			
स्रोत उपयोग बाँडफाँड			
प्रदेश अनुदान :			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
संघीय अनुदान :			
वित्तीय समानीकरण अनुदान			
सशर्त अनुदान			
विशेष अनुदान			
समपुरक अनुदान			
जम्मा आय			

अनुसूची १ (ख): संस्थागत तथ्याङ्क संकलन/सर्भेक्षण फाराम
(दफा ८.१ (छ), ८.२ (ग), ८.३ (छ) सँग सम्बन्धित)

गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण

पारिवारिक विवरण संकलन फाराम

.....गाउँपालिका / .....नगरपालिका

२०७४ .....

..... गाउँ/नगर वस्तुगत विवरण
पारिवारिक विवरण संकलन फाराम

१. परिचय

- १.१ प्रदेश नं :
 १.२ जिल्लाको नाम : कोड :
 १.३ स्थानीय तहको नाम : कोड :
 १.४ वडा नं :
 १.५ वस्तीको नाम: कोड :
 १.६ मार्गको नाम:
 १.७ घर क्रम संख्या (घर नम्बर) : घरको जियोकोड :
 १.८ परिवार क्रम संख्या :
 १.९ परिवारमुलीको नाम : लिंग (महिला/पुरुष/तेश्रो लिङ्गी):

२. परिवार सम्बन्धी विवरण

२.१ परिवार सदस्यको विवरण (परिवारमुलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्य अनुसार क्रम मिलाएर उल्लेख गर्ने)

क्र.सं	नाम	थर	लिङ्ग	जन्म मिति	जात जाती	धर्म	मातृ भाषा	शैक्षिकस्तर (५ वर्षमाथिका लागि मात्र)	बसोबासको अवस्था (स्वदेशमा अन्यत्र वा विदेशमा बसेको सदस्यको हकमा यसपछिको विवरण नलिने)	पेशा (१० वर्ष भन्दा माथी)	वैवाहिक स्थिति (१० वर्ष भन्दा माथी)	अपाङ्गताको स्थिति

२.२ तपाईंको परिवारमा १ वर्ष भित्र मृत्यु भएका सदस्यको विवरण दिनुहोस ।

मृत्यु हुनेको नाम	लिङ्ग (महिला/पुरुष/तेश्रो लिङ्गी)	उमेर (वर्ष/महिना)	मृत्युको कारण

२.३ खानेपानीको मुख्य स्रोत के हो ?

१. पाइपधारा घर कम्पाउण्डमा २. पाइपधारा सार्वजनिक ३. डिप वोरिङ्ग ४. ट्युववेल/हेन्डपम्प ५. ढाकिएको इनार/कुवा
 ६. नढाकिएको इनार/कुवा ७. मूलको पानी ८. नदी खोला ९. अन्य

२.४ खाना पकाउन प्रयोग गर्ने मुख्य इन्धन कुन हो?

१. दाउरा २. मट्टीतेल ३. एल पि ग्यास ४. गुईठा ५. वायोग्यास ६. विद्युत ७. अन्य

२.५ परिवारले प्रयोग गर्ने बत्तीको मुख्य स्रोत के हो ?

१. विद्युत २. मट्टीतेल ३. वायोग्यास ४. सोलार ५. अन्य

२.६ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय कस्तो प्रकारको छ ?

१. शौचालय नभएको २. फ्लस भएको (सार्वजनिक ढल) ३. फ्लस भएको (सेप्टिक ट्याङ्क) ४. साधारण

२.७ निम्न कुन कुन सुविधाहरू परिवारले उपभोग गरेको छ ?

सुविधाहरू	उपलब्ध (१. छ, २. छैन)
रेडियो	
टेलिभिजन	

टेलिफोन/मोबाइल फोन	
कम्प्यूटर	
इन्टरनेट	
मोटरसाइकल	
मोटर/कार	
रेफ्रिजरेटर	

- २.८ परिवारले कृषि कार्यका लागि जग्गा प्रयोग गरेको छ? १. छ २. छैन २.१० ⇨
- २.९ यदी परिवारबाट कृषि कार्यका लागि जग्गा प्रयोग गरेको छ भने सो जग्गाको विवरण (क्षेत्रफल उल्लेख गर्ने)
- २.९.१ आफ्नो परिवारको नाममा रहेको जग्गा:.....(रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)
- २.९.२ परिवार बाहेक अरुको नाममा रहेको जग्गा:.....(रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)
- २.९.३ अन्य स्वामित्व खुलाउने:.....(रोपनी/कठ्ठा/हेक्टर/व.मि.)
- २.१० परिवारका कुनै सदस्यको बैंक तथा वित्तीय संस्थामा खाता छ ? १. छ २. छैन
- २.११ परिवारको सरदर वार्षिक आमदानी कति छ ?..... (रु हजारमा उल्लेख गर्ने)
- २.१२ परिवारको सरदर वार्षिक खर्च कति छ?..... (रु हजारमा उल्लेख गर्ने)
- २.१३ तपाईंको वार्षिक बाली उत्पादन तथा बिक्रि कति छ?

बाली	उत्पादन (क्विन्टल)	खेती गरिएको		विक्री परिमाण (क्विन्टल)
		क्षेत्रफल	इकाई (कठ्ठा/रोपनी)	
अन्नबाली				
धान				
मकै				
गहुँ				
कोदो				
अन्य				
दलहन				
दाल				
रहर				
मुसरो				
चना				
सिमी				
भट्टमास				
अन्य				
तेलहन				
तोरी/सस्युँ				
आलस/तिल				
सूर्यमुखी				
अन्य				
तरकारी				
आलु				
बन्दा/काउली/रायो				
बोडी				
गोलभेंडा				
काँक्रो, लौका, फर्सी				
परबल, कुन्दुक, काँक्रो				
करेला, धिरौला, चिचिण्डो				
अन्य				
नगदे बाली				
अदुवा/वेसार				
प्याज/लसुन				
च्याउ				

३.३ बसोबास गर्ने घरको छानाको प्रकार (एकभन्दा बढी घर भएमा मूल घरको विवरणका आधारमा एकमा मात्र चिन्ह लगाउने)

१. फुस वा खरको छाना भएको
२. जस्ता वा च्यादर छाना भएको
३. टायल वा ढुङ्गाको छाना भएको
४. आरसिसि ढलान भएको
५. काठको छाना भएको
६. माटोको छाना भएको
७. अन्य (उल्लेख गर्ने) .....

३.४ तपाईं बसेको घरको जग कस्तो प्रकारको छ?

१. माटो र ढुङ्गा २. सिमेन्ट र ढुङ्गा ३. फ्रेम स्ट्रक्चर ४. लोड बेयरिङ ५. काठको खम्बा ६. अन्य (खुलाउने)

३.५ तपाईं बसेको घर भवन मापदण्ड अनुसार बनेको छ? १. छ २. छैन

३.६ तपाईं बसेको घर भूकम्प प्रतिरोधी छ? १. छ २. छैन

कोड प्रयोगका लागि विवरण

क. पारिवारिक विवरण

१.	क्र.सं.	परिवारमूलीबाट शुरु गर्ने र जेष्ठ सदस्यअनुसार क्रम संख्या उल्लेख गर्ने
२.	लिंग	१. पुरुष २. महिला ३. तेस्रो लिङ्गी
३.	जन्ममिति	जन्मेको मिति (साल, महिना र गते उल्लेख गर्ने यदि महिना र गते थाहा नभएमा साल मात्र उल्लेख गर्ने तथा २ वर्ष मुनीको बच्चाको हकमा महिना उल्लेख गर्ने)
४.	जातजाती	१. पहाडी बाह्रमण/क्षेत्री/ठकुरी/सन्ध्यासी २. मधेशी बाह्रमण क्षेत्री/राजपुत ३. पहाडी जनजाति आदीवासी ४. तराई जनजाति आदीवासी ५. पहाडी दलित ६. मधेशी दलित ७. मुस्लिम ८. पहाडी अन्य ९. मधेशी अन्य
५.	धर्म	१. हिन्दू २. बौद्ध ३. मुस्लिम ४. क्रिश्चियन ५. अन्य .....
६.	मातृभाषा	१. नेपाली २. मैथिली ३. भोजपुरी ४. थारु ५. तामाङ्ग ६. नेवार ७. बज्जीका ८. मगर ९. डोटली १०. उर्दु ११. अवधी १२. लिम्बू १३. गुरुङ्ग १४. बैतडेली १५. राई १६. अछामी १७. वान्तवा १८. राजवंशी १९. शेर्पा
७.	शैक्षिकस्तर	१. पूर्व प्राथमिक २. आधारभूत तह ३. माध्यामिक तह ४. स्नातक तह ५. स्नातकोत्तर ६. एमफिल र विद्या वारिधी (पिएचडि) ७. प्राविधिक एलएलसी ८. साधारण लेखपढ (साक्षर) ९. लेखपढ गर्न नसक्ने (निरक्षर)
८.	बसोबासको अवस्था	१. गणना गरेको ठाउँमा बसेको, २. स्वदेशमा अन्यत्र बसेको, ३. विदेशमा बसेको
९.	पेशा	१. कृषि तथा पशुपालन २. नोकरी/जागीर ३. उद्योग तथा व्यापार ४. ज्याला/मजदुरी ५. वैदेशिक रोजगारी ६. व्यवसायिक कार्य (पत्रकार, वकिल, परामर्श, ठेक्का पट्टा, पुजारी आदी ७. विद्यार्थी (अध्ययनरत) ८. गृहणी ९. बेरोजगार १०. अन्य
१०.	वैवाहिक स्थिति	१. अविवाहित २. एकल विवाह ३. बहुविवाह ४. पुनःविवाह, ५. विधुर/विधवा ६. सम्बन्ध विच्छेद ७. विवाहित तर अलग बसेको
११.	अपाङ्गताको स्थिति	१. अपाङ्गता नभएको २. शारीरिक अपाङ्गता ३. बौद्धिक अपाङ्गता ४. दृष्टिविहिन (आँखा नदेख्ने) ५. वोल्न तथा सुन्न नसक्ने (बहिरा) ६. स्वर बोलाईसम्बन्धी अपाङ्गता (भकभके) ७. श्रवण दृष्टिविहिन ८. मनोसामाजिक अपाङ्गता

ख. पारिवारिक विवरण संकलनकालागि सामाजिक तथा जातिगत समूह

क्र.सं.	जातिगत समूह	प्रमुख जातजातीहरू
१.	पहाडी दलित	१. गन्धर्व (गाईने) २. परियार (दमाई, दर्जी, सुचीकार, नगर्ची, ढोली, हुड्के) ३. वादी ४. विश्वकर्मा (कामी, लोहार, सुनार, ओड, चुनँरा, पार्की, टमाटा) ५. सार्की (मिजार, चर्मकार, भूल)
२.	मधेशी दलित	१. कलर २. दुसाध (पासवान, हजरा) ३. ककैहिया ४. धोवी (रजक) हिन्दू ५. कोरी ६. पत्थरकट्टा ७. खटिक ८. पासी ९. खत्वे (मण्डल, खङ्ग) १०. बाँतर ११. मुसहर १२. चमार (राम, मोची, हरिजन, रविदास) १३. चिडिमर १४. मेस्तर (हलखोर) १५. डोम (मरिक) १६. सरभङ्ग (सरवरिया) १७. तत्मा (ताँती, दास)
३.	पहाडी जनजाति आदिवासी	१. कुशवाडिया, बनकरिया, कुसुण्डा, राउटे, सुरेल, हायु, राजी, लेप्चा, २. चेपाङ, थामी, बोटे, दनुवार, बरामु, ल्होमी, माभी, दराई, सियार, थुदाम

क्र.सं.	जातिगत समूह	प्रमुख जातजातीहरू
		३. सुनुवार, तामाङ, भुजेल, कुमाल, भोटे, पहरी, ताप्केगोला, डोल्पो, फ्रि, मुगाल, लार्के, ल्होपा, दुरा, बालुङ ४. गुरूङ, मगर, राई, लिम्बु, छैरोतन, ताडवे, तिनगाउले थकाली, बाह्र गाउले, माफाली थकाली, शेर्पा, याक्खा, छन्त्याल, जिरेल, व्यासी, ट्योल्मो ५. नेवार, थकाली
४.	मधेशी जनजाति तथा आदिवासी	१. किसान, मेचे (बोडो) २. धानुक, भाँगड, सतार (सन्थाल)ण ३. थारू, राजवंशी, गन्नाई, धिमाल, ताजपुरिया
५.	पहाडी बाह्रमण तथा क्षेत्री	सबै पहाडी मूलका बाह्रमण, क्षेत्री र ठकुरी
६.	मधेशी बाह्रमण तथा राजपुत	भा, राजपुत, त्रिपाठी, मिश्रा, शुक्ला, कायस्थ
७.	मुस्लिम	मुस्लिम, चुरौटे
८.	पहाडी अन्यजाती	गिरी, पुरी, भारती, सन्यासी, योगी, कुँवर
९.	मधेशी अन्यजाती	यादव, तेली, कलवार, सुढी, कुमिर, कानु/हलवाई, हजाम/ठाकुर, बढही, राजभर, केवट, मल्लाह, नुनिया, कुम्हार, कहर, लोध, विड/विण्डा, गडेरी /भेडीहयार, माली, कामर, धुनिया, वराय, मुण्डा, बडाई, पञ्जावी, बंगाली, मारवाडी, नुराड, कायस्थ, जैन, बानिया, अमात, कशवानिया, राजबोध, कुशवाहा

उत्तरदाताको नाम:
दस्तखत:
फोन नम्बर:

सर्वेक्षक नाम:
दस्तखत:
फोन नम्बर:

अनुसूची २: नगरपालिकाबाट वस्तुगत विवरणका लागि छानिएका कार्यदलका सदस्यहरूको विवरण

क्र.सं.	नाम	पद
१.		
२.		
३.		
४.		
५.		
६.		
७.		
८.		
९.		
१०.		
११.		
१२.		
१३.		
१४.		

अनुसूची ३: सिंचाई सुविधा सम्बन्धी विवरण

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम	सिंचाईको माध्यम	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई	परिमाण			
गडीखोला रातीमाटा सिंचाई पोखरी	१	पोखरी						
तप्सीखोलासिंचाई पोखरी	१	पोखरी						
कुडसैन प्लाष्टिक सिंचाई पोखरी	१	पोखरी						
दहखेत रिठाघार सिंचाई पोखरी	१	पोखरी						
ठिगालगाउँ सिंचाई पोखरी	१	पोखरी						
तुरतुरेधारा सिंचाई पोखरी	१	पोखरी						
गगन पानी सिंचाई पोखरी	१	पोखरी						
सिलाने पानी सिंचाई कुलो	१	कुलो						
पिपलरुख सालकोट सिंचाई कुलो	१	कुलो						
सालतडी तल्लो सिंचाई कुलो	१	कुलो						
सालतडी मल्लो सिंचाई कुलो	१	कुलो						
दह तल्लो सिंचाई कुलो	१	कुलो						
बीचको पनाला सिंचाई कुलो	१	कुलो						
दह मल्लो सिंचाई कुलो	१	कुलो						
गैरीगडा बोहराबाडा सिंचाई कुलो	१	कुलो						
मालभुल सिंचाई योजना	२	पोखरी					१.७५	
बेल्याखेत सिंचाई कुलो	२	कुलो						
गौराला सिंचाई कुलो	२	कुलो						
हुडकेटागा	२	कुलो						
बाजाखेत सिंचाई कुलो	२	कुलो						
टुप्पे कुलो	२	कुलो						
माभी कुलो	२	कुलो						
ठेकी कुलो	२	कुलो						
डुडेखोला सिंचाई कुलो	२	कुलो						
बर्मदेव सिंचाई कुलो	२	कुलो						
लोली सिंचाई पोखरी	२	पोखरी						
गोयलापानी सिंचाई पोखरी	२	पोखरी						
किर्तिकाम सिंचाई पोखरी	२	पोखरी						
भकाले सिंचाई पोखरी	२	पोखरी						
श्रीकोट सिंचाई पोखरी	२	पोखरी						
टोटासाल सिंचाई कुलो	३	कुलो						
माभी सिंचाई कुलो	३	कुलो						
आमखेत सिंचाई कुलो	३	कुलो						
बगारा सिंचाई कुलो	३	कुलो						
वडा-विनायक सिंचाई कुलो	३	कुलो						
अमाला सिंचाई कुलो	३	कुलो						
काट्याखेत सिंचाई कुलो	३	कुलो						

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	बडा नम्बर	सिंचाईको किसिम	सिंचाईको माध्यम	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई	परिमाण			
थापादेउ सिंचाइ कुलो	३	कुलो						
सामतडा सिंचाइ कुलो	४	कुलो						
अस्थान सिंचाइ कुलो	४	कुलो						
तारेकुना नहर	४	नहर						
बड्डी कुलो	४	कुलो						
गैरीखेत कुलो	४	कुलो						
कोप्या खेत सिंचाइ कुलो	४	कुलो						
सिसमघारी सिंचाइ कुलो	४	कुलो						
ढाडखेत सिंचाइ पोखरी	४	पोखरी						
खत्रीवाडा सिंचाइ पोखरी	४	पोखरी						
मुवासैन सिंचाइ पोखरी	४	पोखरी						
मेलगड्यान सिंचाइ पोखरी	४	पोखरी						
टौकापिपल सिंचाइ पोखरी	४	पोखरी						
लाख्यातोला सिंचाइ पोखरी	४	पोखरी						
भण्डारीगाउँ सिंचाइ पोखरी	४	पोखरी						
छेरवस्ता सिंचाइ पोखरी (क)	५	पोखरी						
छेरवस्ता सिंचाइ पोखरी (ख)	५	पोखरी						
छेरवस्ता सिंचाइ पोखरी (ग)	५	पोखरी						
भुवा सिंचाइ पोखरी	५	पोखरी						
कोलभुवा सिंचाइ पोखरी (क)	५	पोखरी						
कोलभुवा सिंचाइ पोखरी (ख)	५	पोखरी						
कोलभुवा सिंचाइ पोखरी (ग)	५	पोखरी						
दुल्हानी सिंचाइ पोखरी	५	पोखरी						
छान्ना सिंचाइ पोखरी	५	पोखरी						
स्याउले सिंचाइ पोखरी	५	पोखरी						
भुवाटौका सिंचाइ पोखरी	५	पोखरी						
खातीगाउँ सिंचाइ पोखरी	५	पोखरी						
पाडेखेत सिंचाइ पोखरी	५	पोखरी						
साजगडा सिंचाइ पोखरी	५	पोखरी						
छडा सिंचाइ पोखरी	५	पोखरी						
अम्रेखोला सिमली सिंचाइ कुलो	५	कुलो						
खारेखेत सिंचाइ कुलो	५	कुलो						
विउराटा सिंचाइ कुलो	५	कुलो						
पानीमूल सिंचाइ कुलो	५	कुलो						
डाँडेखेत सिंचाइ कुलो	५	कुलो						
हदेलु सिंचाइ कुलो	५	कुलो						
बडी सिंचाइ कुलो	५	कुलो						
माटे टाउका सिंचाइ योजना	६	कुलो					४.९	

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	बडा नम्बर	सिंचाईको किसिम	सिंचाईको माध्यम	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई	परिमाण			
भार खेती सिंचाई पोखरी	६	पोखरी						
डोट्या सिंचाइ पोखरी	६	पोखरी						
रिठागाउँ सिंचाइ पोखरी	६	पोखरी						
रानीसेरा नहर	६	नहर						
डोट्या सिंचाइ कुलो	६	कुलो						
राजीगाउँ सिंचाइ योजना	७	पोखरी					३	
खोलामाडु सिंचाइ योजना	७	कुलो					०.२	
बकतोला सिंचाइ कुलो	७	कुलो						
सोता बगर सिंचाइ कुलो	७	कुलो						
ककडसात सिंचाइ पोखरी	७	कुलो						
डोडर सिंचाइ पोखरी	७	कुलो						
रिडीकोट सिंचाइ पोखरी	७	कुलो						
दुलेपानी सिंचाइ योजना	८	कुलो					१.२५	
कालाखोला सिंचाइ योजना	८	कुलो					१.५	
कालाखोला वस्कोला सिंचाइ योजना	८	कुलो					४	
मोरा दोभान सिंचाइ योजना	८	कुलो					२	
खोचेपानी सिंचाइ योजना	८	कुलो					१	
चण्डका नहर	८	नहर						
बर्यापानी सिंचाइ पोखरी	८	पोखरी						
खोच्यापानी सिंचाइ पोखरी	८	पोखरी						
पड्यापानी सिंचाइ पोखरी	८	पोखरी						
देउकी माडी सिंचाइ पोखरी	८	पोखरी						
आमखेत सिंचाइ योजना	९	कुलो					०.७	११
जुकाने सिंचाइ योजना	९	कुलो					०.८	२५
सारंग्या सिंचाइ कुलो	९	कुलो						
पिप्लेखेत सिंचाइ कुलो	९	कुलो						
घोडी खोला सिंचाइ कुलो	९	कुलो						
काल्याखोला सिंचाइ कुलो	९	कुलो						
बसकाटिया सिंचाइ कुलो	९	कुलो						
तोडीसाडी सिंचाइ कुलो	९	कुलो						
खालापाल्ट सिंचाइ कुलो	९	कुलो						
सारंग्या सिंचाइ पोखरी	९	पोखरी						
मुंग्रा सिंचाइ पोखरी	१०	पोखरी						
सेलधारा सिंचाइ पोखरी	१०	पोखरी						
चामाधारा सिंचाइ पोखरी	१०	पोखरी						
ताँसी कुलो	१०	कुलो						
खर्याखोला कुलो	१०	कुलो						

सिंचाई सुविधा वा आयोजनाको नाम	वडा नम्बर	सिंचाईको किसिम	सिंचाईको माध्यम	स्रोतको विवरण		सिंचाईको उपलब्धता	सिंचित क्षेत्र (हेक्टर)	लाभान्वित घरधुरी
				इकाई	परिमाण			
घुघुरखोला ताँसी कुलो	१०	कुलो						
घुघुरकोट सिंचाइ कुलो	१०	कुलो						
आमकुना सिंचाइ कुलो	१०	कुलो						
सुन्यावर	१०	कुलो						
जिम्ल्या खोला कुवागाउँ	१०	कुलो						
सिलसेरा सिंचाइ योजना	१०	कुलो					६.२५	
अमैथल सिंचाइ पोखरी	१०	पोखरी						
जुम्याना सिंचाइ पोखरी	१०	पोखरी						
गोयलपाटी सिंचाइ पोखरी	१०	पोखरी						
घट्टेकुला कुलो	१०	कुलो						
घट्टेखोला सिंचाइ योजना	११	कुलो					०.७५	
दोगाडे सिंचाइ योजना	११	कुलो					३.२५	
विष्टबाडा सिंचाइ पोखरी योजना	११	पोखरी					२.७	
ताउले सिंचाइ कुलो	११	कुलो						
गुता सिंचाइ कुलो	११	कुलो						
मौवाडी सिंचाइ कुलो	११	कुलो						
कात्रेआमा सिंचाइ कुलो	११	कुलो						
कालिखा सिंचाइ कुलो	११	कुलो						
कुलपानी सिंचाइ कुलो	११	कुलो						
मष्टामाण्डौ सिंचाइ कुलो	११	कुलो						
विजयपुर सिंचाइ कुलो	११	कुलो						
धामिगाउँ सिंचाइ पोखरी	११	पोखरी						
चुची सिंचाय पोखरी	११	पोखरी						
कालाखोला सिंचाइ योजना	१२	कुलो					०.७५	
ठूलोखोला सिंचाइ कुलो	१२	कुलो						
मेच्याखाया सिंचाइ कुलो	१२	कुलो						
ठूलो खोला सिंचाइ कुलो	१३	कुलो						
खुलालवाडा सिंचाइ पोखरी	१३	पोखरी						
तलसिउँ सिंचाइ पोखरी	१३	पोखरी						
भेरी बैचारा सिंचाइ कुलो	१४	कुलो						
बुढी पिन्द्रा सिंचाइ कुलो	१४	कुलो						
खेतिखोला सिंचाइ कुलो	१४	कुलो						
भागीरान दुवाडी सिंचाइ कुलो	१४	कुलो						
घट्टेखोला सिंचाइ कुलो	१४	कुलो						
बेथीबुया सिंचाइ कुलो	१४	कुलो						
पानीमुल सिंचाइ पोखरी	१४	पोखरी						
बेथीबुया सिंचाइ पोखरी	१४	पोखरी						
जम्मा					०		४४.८	३६

अनुसूची ४: व्यापार तथा व्यवसाय सम्बन्धी विवरण

वडा नम्बर	पसलको प्रकार	पसलको संख्या	लगभग वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
१	किराना	५	३६५४
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र		
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक	१	७२
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	२०	१८०
	रेष्टुरेण्ट		
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर	१	७२
	पुस्तक पसल		
कटाई सिलाई	१	२०१६	
अन्य.....			
२	किराना	१६	
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र		
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक		
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिक तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	१४	२०१६
	रेष्टुरेण्ट		
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
कटाई सिलाई	२	२००	
अन्य.....			
३	किराना	२७	९६६९६
	कपडा तथा फेन्सी	३४	२२३२०
	मासु पसल	५	५२२०
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र	१३	३६००

वडा नम्बर	पसलको प्रकार	पसलको संख्या	लगभग वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री	३	१३६८०
	औषधी पसल वा क्लिनिक	४	५४००
	मर्मत सेवा केन्द्र	३	९३६०
	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल	१०	१०९८०
	सुनचाँदी पसल	९	१११६०
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	४२	७२००
	रेष्टुरेण्ट	५	४३२०
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर	१३	५४००
	पुस्तक पसल	४	३६००
	कटाई सिलाई	२४	१०९४४
	अन्य.....	१७	४३२००
	४	किराना	३७
कपडा तथा फेन्सी		१९	५३२८
मासु पसल		९	५७६०
तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र,		८	४३२०
दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		१	७२०
निर्माण सामाग्री		४	१८१८०
औषधी पसल वा क्लिनिक		५	७२००
मर्मत सेवा केन्द्र		४	४६८०
इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		६	३७८०
सुनचाँदी पसल		११	१०८००
चिया, खाजा वा नास्ता पसल		४२	९०००
रेष्टुरेण्ट		५	३९६०
कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर		८	३६००
पुस्तक पसल		३	२१६०
कटाई सिलाई		१८	३६००
अन्य.....		१७	३६००
५	किराना	९	१११६
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र,		
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक		
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		

वडा नम्बर	पसलको प्रकार	पसलको संख्या	लगभग वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	१५	१५१२
	रेष्टुरेण्ट		
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
	कटाई सिलाई		
	अन्य.....		
६	किराना	४	३६०
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल	२	३६०
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र,		
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक		
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	६	५७६
	रेष्टुरेण्ट		
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
	कटाई सिलाई		
	अन्य.....		
७	किराना	८	३४२०
	कपडा तथा फेन्सी	१	३६०
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र	१	५४०
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक		
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	१५	७४५२
	रेष्टुरेण्ट		
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
	कटाई सिलाई		
	अन्य.....		

वडा नम्बर	पसलको प्रकार	पसलको संख्या	लगभग वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
८	किराना	१५	१७६४
	कपडा तथा फेन्सी	२	१०८०
	मासु पसल	७	३६००
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र,	२	९००
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामग्री	१	१८००
	औषधी पसल वा क्लिनिक	२	१०८०
	मर्मत सेवा केन्द्र	१	३६०
	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल	१	३६०
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	१०	१५१२
	रेष्टुरेण्ट		
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर	२	२८८
	पुस्तक पसल	३	७२०
	कटाई सिलाई	६	७३०
	अन्य.....		
९	किराना	३	८२८
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र,		
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक	१	१५०
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	८	९००
	रेष्टुरेण्ट		
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
	कटाई सिलाई		
	अन्य.....		
१०	किराना	८	९३६
	कपडा तथा फेन्सी	४	१८००
	मासु पसल	१	३६०
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र,		
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामग्री		

वडा नम्बर	पसलको प्रकार	पसलको संख्या	लगभग वार्षिक कारोबार (रु. हजारमा)
	औषधी पसल वा क्लिनिक	२	१८००
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	१३	२०५२
	रेष्टुरेण्ट	२	१०८०
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
	कटाई सिलाई	३	२८८
	अन्य.....		
११	किराना	२	७२०
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र,		
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक	२	३२४
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	१०	११५२
	रेष्टुरेण्ट		
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
कटाई सिलाई			
अन्य.....			
१२	किराना	२	७२०
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र,		
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक	१	१८०
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	८	७०२
	रेष्टुरेण्ट		

वडा नम्बर	पसलको प्रकार	पसलको संख्या	लगभग वार्षिक कारोवार (रु. हजारमा)
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
	कटाई सिलाई	१	१८०
	अन्य.....		
१३	किराना	५	७२००
	कपडा तथा फेन्सी	५	३२४०
	मासु पसल	३	५४०
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र,	१	१८०
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक	१	३६०
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल	२	५४०
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	९	१२९६
	रेष्टुरेण्ट	२	७२०
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर	३	३९६
	पुस्तक पसल	१	१८०
	कटाई सिलाई	४	१००८
अन्य.....	२	३६०	
१४	किराना	६	७५६
	कपडा तथा फेन्सी		
	मासु पसल		
	तरकारी तथा फलफूल विक्री केन्द्र,		
	दूध चिस्यान तथा विक्री केन्द्र		
	निर्माण सामाग्री		
	औषधी पसल वा क्लिनिक		
	मर्मत सेवा केन्द्र		
	इलेक्ट्रिकल तथा इलेक्ट्रोनिक्स पसल		
	सुनचाँदी पसल		
	चिया, खाजा वा नास्ता पसल	९	७७४
	रेष्टुरेण्ट		
	कस्मेटिक तथा ब्युटी पार्लर		
	पुस्तक पसल		
	कटाई सिलाई	२	१८०
अन्य.....			
जम्मा		७०९	४५४२६६

अनुसूची ५: विद्यालयमा अध्ययन गरी रहेका तहगत छात्रछात्राको विवरण

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)													
१.१	शिवशक्ति आ.वि.	१	५	३	८	२७	१३	४०	-	-	०	३२	१६	४८
१.२	कालभैरव आ.वि.	१	१	६	७	१६	९	२५	-	-	०	१७	१५	३२
१.३	सरस्वती आ.वि.	२	११	१५	२६	११८	७७	१९५	-	-	०	१२९	९२	२२१
१.४	खापरमाण्डौ आ.वि.	२	-	-	०	५६	५१	१०७	-	-	०	५६	५१	१०७
१.५	बुढीगंगा आ.वि.	२	१३	६	१९	४६	२६	७२	-	-	०	५९	३२	९१
१.६	ज्ञानज्योती आ.वि.	२	८	१२	२०	४९	२६	७५	-	-	०	५७	३८	९५
१.७	सरस्वती आ.वि.	३	९	४	१३	३९	३६	७५	-	-	०	४८	४०	८८
१.८	मष्टामाण्डौ आ.वि.	३	६	४	१०	१८	२०	३८	-	-	०	२४	२४	४८
१.९	जनता आ.वि.	३	-	-	०	२८	२३	५१	-	-	०	२८	२३	५१
१.१०	कालिका आ.वि.	३	-	-	०	२३	१५	३८	-	-	०	२३	१५	३८
१.११	जनजागृति आ.वि.	३	७	५	१२	३५	३०	६५	-	-	०	४२	३५	७७
१.१२	भगवती आ.वि.	४	१४	७	२१	१६९	११६	२८५	-	-	०	१८३	१२३	३०६
१.१३	प्रगतिशिल आ.वि.	४	-	-	०	२२	२०	४२	-	-	०	२२	२०	४२
१.१४	जल्पादेवी आ.वि.	५	-	-	०	२५	३०	५५	-	-	०	२५	३०	५५
१.१५	शीलदेवी आ.वि.	५	७	१	८	४	३	७	-	-	०	११	४	१५
१.१६	ब्रह्मदेव शिसुसदन आ.वि.	५	९	४	१३	८	८	१६	-	-	०	१७	१२	२९
१.१७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	५	-	-	०	१०	१०	२०	-	-	०	१०	१०	२०
१.१८	कालिका आ.वि.	५	-	-	०	-	-	०	-	-	०	०	०	०
१.१९	चन्द्रोदय आ.वि.	६	८	५	१३	३१	१६	४७	-	-	०	३९	२१	६०
१.२०	मदनआश्रित आ.वि.	६	७	३	१०	७	१४	२१	-	-	०	१४	१७	३१
१.२१	सरस्वती आ.वि.	७	८	४	१२	२४	१३	३७	-	-	०	३२	१७	४९
१.२२	सरस्वती आ.वि.	७	७	३	१०	४८	२९	७७	-	-	०	५५	३२	८७
१.२३	त्रिपिस्मृति आ.वि.	७	२	३	५	१४	१८	३२	-	-	०	१६	२१	३७

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१.२४	नवदुर्गा आ.वि.	८	४	१०	१४	२७	१८	४५	-	-	०	३१	२८	५९
१.२५	जगदम्बा आ.वि.	८	५	५	१०	१७	११	२८	-	-	०	२२	१६	३८
१.२६	पृथ्वी आ.वि.	८	७	३	१०	२६	११	३७	-	-	०	३३	१४	४७
१.२७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	९	९	७	१६	४९	४३	९२	-	-	०	५८	५०	१०८
१.२८	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	९	-	-	०	४७	४३	९०	-	-	०	४७	४३	९०
१.२९	सरस्वती आ.वि.	९	८	१०	१८	४८	५७	१०५	-	-	०	५६	६७	१२३
१.३०	कर्ण आ.वि.	९	१०	११	२१	२५	२७	५२	-	-	०	३५	३८	७३
१.३१	कुलदेवी आ.वि.	९	-	-	०	२३	२०	४३	-	-	०	२३	२०	४३
१.३२	गंगा आ.वि.	१०	११	६	१७	१७	११	२८	-	-	०	२८	१७	४५
१.३३	ठाँटी आ.वि.	१०	८	७	१५	४६	२०	६६	-	-	०	५४	२७	८१
१.३४	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	१०	८	५	१३	६६	४५	१११	-	-	०	७४	५०	१२४
१.३५	नवदुर्गा आ.वि.	१०	७	१५	२२	४०	२४	६४	-	-	०	४७	३९	८६
१.३६	महाकाली आ.वि.	११	८	१३	२१	३३	४४	७७	-	-	०	४१	५७	९८
१.३७	सरस्वती आ.वि.	११	११	१०	२१	३४	२८	६२	-	-	०	४५	३८	८३
१.३८	कालिका आ.वि.	११	८	१३	२१	२९	२८	५७	-	-	०	३७	४१	७८
१.३९	कैलाश आ.वि.	११	६	७	१३	४०	३७	७७	-	-	०	४६	४४	९०
१.४०	दुर्गा आ.वि.	११	-	-	०	१२	७	१९	-	-	०	१२	७	१९
१.४१	शान्ति आ.वि.	११	१२	७	१९	२७	११	३८	-	-	०	३९	१८	५७
१.४२	खप्तड आ.वि.	१२	७	९	१६	३१	२५	५६	-	-	०	३८	३४	७२
१.४३	शैलेश्वरी आ.वि.	१२	१२	११	२३	५१	५१	१०२	-	-	०	६३	६२	१२५
१.४४	भानुदय आ.वि.	१२	-	-	०	४८	४८	९६	-	-	०	४८	४८	९६
१.४५	जाल्पादेवि आ.वि.	१३	७	१२	१९	३९	३३	७२	-	-	०	४६	४५	९१
१.४६	जनता आ.वि.	१३	१३	१२	२५	४५	३२	७७	-	-	०	५८	४४	१०२
१.४७	भगवती आ.वि.	१३	-	-	०	२५	१०	३५	-	-	०	२५	१०	३५
१.४८	सूर्योदय आ.वि.	१३	१०	९	१९	३९	२६	६५	-	-	०	४९	३५	८४
१.४९	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	१३	१६	१३	२९	२९	१६	४५	-	-	०	४५	२९	७४
१.५०	दुर्गादेवी आ.वि.	१४	१०	११	२१	५२	४८	१००	-	-	०	६२	५९	१२१

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
१.५१	सरस्वती आ.वि.	१४	-	-	०	७१	५६	१२७	-	-	०	७१	५६	१२७
१.५२	चण्डीका आ.वि.	१४	१२	११	२३	५३	३०	८३	-	-	०	६५	४१	१०६
१.५३	मष्टामाण्डौ आ.वि.	१४	२२	९	३१	४१	४६	८७	-	-	०	६३	५५	११८
१.५४	पिपल पार्क आ.वि.	१४	-	-	०	३३	५६	८९	-	-	०	३३	५६	८९
जम्मा			३५३	३११	६६४	१९८०	१५६५	३५४५	०	०	०	२३३३	१८७६	४२०९
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)													
२.१	सूर्यचन्द्र सा.ब्या.मा.वि.	१	१५	२७	४२	१७२	१५४	३२६	१२१	११७	२३८	३०८	२९८	६०६
२.२	त्रिपुरासुन्दरी मा.वि.	२	-	-	०	८४	५४	१३८	२३६	१८१	४१७	३२०	२३५	५५५
२.३	प्रभा धम्कोट सा.ब्या.मा.वि.	३	२१	३४	५५	२०९	२२३	४३२	९१	११९	२१०	३२१	३७६	६९७
२.४	जनकल्याण मा.वि.	४	१३	१५	२८	२१७	१३६	३५३	५८	३९	९७	२८८	१९०	४७८
२.५	हिमालय मा.वि.	४	९	६	१५	७२	९७	१६९	१२०	१२४	२४४	२०१	२२७	४२८
२.६	कृष्ण मा.वि.	५	७	७	१४	७२	६५	१३७	४०	२५	६५	११९	९७	२१६
२.७	महेन्द्र मा.वि.	८	४	३	७	२८८	१९२	४८०	२४१	२३६	४७७	५३३	४३१	९६४
२.८	बुढाकोट मा.वि.	९	८	१३	२१	१३५	१८४	३१९	३९	५०	८९	१८२	२४७	४२९
२.९	बेतालमाण्डौ मा.वि.	१०	५	५	१०	१३४	८९	२२३	८०	१२०	२००	२१९	२१४	४३३
२.१०	घुघुरकोट मा.वि.	१०	३३	२१	५४	१०१	९५	१९६	३८	३८	७६	१७२	१५४	३२६
२.११	हंसवाहिनी मा.वि.	११	१३	७	२०	१४७	१११	२५८	१९	२७	४६	१७९	१४५	३२४
२.१२	तुका मा.वि.	१२	१६	२०	३६	७६	९३	१६९	१४	२३	३७	१०६	१३६	२४२
२.१३	राष्ट्रिय मा.वि.	१३	५	११	१६	२३३	१८७	४२०	९९	९७	१९६	३३७	२९५	६३२
२.१४	कालिका मा.वि.	१४	-	-	०	१४६	१६४	३१०	२४	३०	५४	१७०	१९४	३६४
जम्मा			१४९	१६९	३१८	२०८६	१८४४	३९३०	१२२०	१२२६	२४४६	३४५५	३२३९	६६९४
३	मदरसा, गुरुकुल (सामुदायिक)													
३.१	मदरसा दारुल कुरान आ.वि.	८	४	७	११	११	५	१६	-	-	-	१५	१२	२७
३.२	वैद्यनाथवेद विद्याश्रम आ.वि.	१	-	-	०	-	३६	३६	-	-	०	०	३६	३६

क्र.स.	विद्यालयको नाम	वडा नम्बर	पूर्व प्राथमिक			आधारभूत (१-८)			माध्यमिक (९-१२)			जम्मा		
			छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
जम्मा			४	७	११	११	४१	५२	०	०	०	१५	४८	६३
४	संस्थागत विद्यालय													
४.१	फारवेस्ट इ.बो.	२	३२	४७	७९	५७	१२७	१८४	-	-	०	८९	१७४	२६३
४.२	किन्डर गार्डेन एकेडेमी	३	४१	७५	११६	९७	१५४	२५१	८	३३	४१	१४६	२६२	४०८
४.३	बर्चहिल एकेडेमी मा.वि.	४	४७	९६	१४३	६१	१६७	२२८	१३	३९	५२	१२१	३०२	४२३
४.४	एभरग्रेन पब्लिक स्कुल	४	४२	९९	१४१	५२	११५	१६७	-	-	०	९४	२१४	३०८
४.५	सेभनस्टार ई.मे. स्कुल	८	२१	४७	६८	५३	८३	१३६	-	-	०	७४	१३०	२०४
४.६	खगेन्द्र इ.बो. स्कुल	१०	३	१८	२१	६	४९	५५	-	-	०	९	६७	७६
जम्मा			१८६	३८२	५६८	३२६	६९५	१०२१	२१	७२	९३	५३३	११४९	१६८२
कुल जम्मा			६९२	८६९	१५६१	४४०३	४१४५	८५४८	१२४१	१२९८	२५३९	६३३६	६३१२	१२६४८

अनुसूची ६: विद्यालयको भौतिक अवस्था

क्र.स.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क/वेञ्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम	चर्पीको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी
			पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची							
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)												
१.१	शिवशक्ति आ.वि.	१	-	३	-	७	छैन	छैन	२७	-	कच्ची	छ	छैन
१.२	कालभैरव आ.वि.	१	-	२	-	५	छैन	छैन	१३	-		छ	छ
१.३	सरस्वती आ.वि.	२	१	३	-	-	छैन	छैन	४१	-		छ	छैन
१.४	खापरमाण्डौ आ.वि.	२	-	२	-	६	छैन	छैन	२५	१००	कच्ची	छ	छैन
१.५	बुढीगंगा आ.वि.	२	-	२	-	६	छैन	छैन	२०	-	कच्ची	छ	छैन
१.६	ज्ञानज्योती आ.वि.	२	-	२	-	६	छैन	छैन	१५	-		छ	छैन
१.७	सरस्वती आ.वि.	३	२	-	८	-	छैन	छैन	२५	-		छ	छैन
१.८	मष्टामाण्डौ आ.वि.	३	-	२	-	६	छैन	छैन	३०	१५२६		छ	छ
१.९	जनता आ.वि.	३	-	२	-	४	छैन	छैन	५०	२०	पक्की पर्खाल	छ	छैन
१.१०	कालिका आ.वि.	३	-	२	-	४	छैन	छैन	२०	-	कच्ची	छ	छ
१.११	जनजागृति आ.वि.	३	-	२	-	३	छैन	छैन	२५	५०		छ	छ
१.१२	भगवती आ.वि.	४	-	४	-	१२	छैन	छैन	५०	-	पक्की पर्खाल	छ	छ
१.१३	प्रगतिशिल आ.वि.	४	१	१	२	२	छैन	छैन	१८	-		छ	छ
१.१४	जल्पादेवी आ.वि.	५	१	३	१	५	छैन	छैन	१८	२७०४		छ	छ
१.१५	शीलदेवी आ.वि.	५	-	१	-	२	छैन	छैन	३	-		छ	छैन
१.१६	ब्रह्मदेव शिसुसदन आ.वि.	५	-	१	-	४	छैन	छैन	१०	-		छ	छैन
१.१७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	५	१	१	३	३	छैन	छैन	३०	-		छ	छ
१.१८	कालिका आ.वि.	५	-	२	-	३	छैन	छैन	२५	५०		छ	छ
१.१९	चन्द्रोदय आ.वि.	६	१	१	४	२	छैन	छैन	८०	-	कच्ची	छ	छैन
१.२०	मदनआश्रित आ.वि.	६	१	-	३	-	छैन	छैन	-	४०	कच्ची	छ	छैन
१.२१	सरस्वती आ.वि.	७	-	२	-	८	छैन	छैन	२४	-		छ	छैन

क्र.स.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क/वेञ्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम	चर्पीको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी
			पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची							
१.२२	सरस्वती आ.वि.	७	-	२	-	७	छैन	छैन	३०	-		छैन	छैन
१.२३	विपिस्मृति आ.वि.	७	-	२	-	६	छैन	छैन	२०	-	कच्ची	छ	छैन
१.२४	नवदुर्गा आ.वि.	८	-	२	-	६	छैन	छैन	-	७१२२	कच्ची	छ	छैन
१.२५	जगदम्बा आ.वि.	८	-	१	-	३	छैन	छैन	१४	-		छ	छ
१.२६	पृथ्वी आ.वि.	८	-	३	-	५	छैन	छैन	५	५०		छ	छैन
१.२७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	९	-	२	-	८	छैन	छैन	१४	१५२६	कच्ची	छैन	छैन
१.२८	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	९	-	१	-	५	छैन	छैन	२५	२०३५	कच्ची	छ	छैन
१.२९	सरस्वती आ.वि.	९	-	२	-	७	छैन	छैन	३२	-		छ	छ
१.३०	कर्ण आ.वि.	९	-	१	-	४	छैन	छैन	२०	४०	कच्ची	छ	छ
१.३१	कुलदेवी आ.वि.	९	१	१	३	२	छैन	छैन	-	-		छ	छ
१.३२	गंगा आ.वि.	१०	-	२	-	७	छैन	छैन	-	-	कच्ची	छ	छैन
१.३३	ठाँटी आ.वि.	१०	१	३	१	८	छैन	छैन	२०	२५००		छ	छ
१.३४	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	१०	-	४	-	८	छैन	छैन	२०	५०९		छैन	छैन
१.३५	नवदुर्गा आ.वि.	१०	-	१	-	४	छैन	छैन	१५	६०		छैन	छैन
१.३६	महाकाली आ.वि.	११	-	३	-	६	छैन	छैन	२४	११०	कच्ची	छ	छैन
१.३७	सरस्वती आ.वि.	११	-	२	-	७	छैन	छैन	२५	३३००		छ	छैन
१.३८	कालिका आ.वि.	११	-	२	-	४	छैन	छैन	१५	१६००	कच्ची	छ	छैन
१.३९	कैलाश आ.वि.	११	-	३	-	६	छैन	छैन	१४	-		छ	छ
१.४०	दुर्गा आ.वि.	११	-	१	-	३	छैन	छैन	१२	-	कच्ची	छ	छैन
१.४१	शान्ति आ.वि.	११	-	२	-	४	छैन	छैन	१०	-	कच्ची	छ	छैन
१.४२	खप्तड आ.वि.	१२	-	३	-	७	छैन	छैन	२४	-	कच्ची	छ	छैन
१.४३	शैलेश्वरी आ.वि.	१२	-	२	-	५	छैन	छैन	५०	२५	कच्ची	छ	छैन
१.४४	भानुदय आ.वि.	१२	-	२	-	४	छैन	छैन	५०	२५००	कच्ची	छैन	छैन
१.४५	जाल्पादेवि आ.वि.	१३	१	२	३	४	छैन	छैन	१८	-	पक्की	छ	छ
१.४६	जनता आ.वि.	१३	-	४	-	८	छैन	छैन	२८	-		छ	छैन

क्र.स.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क/वेञ्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम	चर्पीको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी
			पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची							
१.४७	भगवती आ.वि.	१३	-	२	-	४	छैन	छैन	-	-		छ	छैन
१.४८	सूर्योदय आ.वि.	१३	१	१	४	२	छैन	छैन	२०	-	कच्ची	छ	छ
१.४९	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	१३	-	३	-	७	छैन	छैन	१२	-		छ	छ
१.५०	दुर्गादेवी आ.वि.	१४	-	३	-	७	छैन	छैन	१०	२६०		छ	छैन
१.५१	सरस्वती आ.वि.	१४	-	३	-	५	छैन	छैन	१५	-	कच्ची	छ	छ
१.५२	चण्डीका आ.वि.	१४	-	३	-	४	छैन	छैन	-	१०७७	कच्चि	छ	छ
१.५३	मष्टामाण्डौ आ.वि.	१४	-	२	-	६	छैन	छैन	-	५०९		छ	छ
१.५४	पिपल पार्क आ.वि.	१४	-	१	-	५	छैन	छैन	-	-		छ	छैन
जम्मा			११	१२	१०९	३२	२६६			२०	२७७१३		
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)												
२.१	सूर्यचन्द्र सा.ब्या.मा.वि.	१	३	१०	८	२०	छ	छ	२०७	६१०४	पक्की पर्खाल	छ	छ
२.२	त्रिपुरासुन्दरी मा.वि.	२	३	७	१२	२१	छ	छ	१७५	१५२६	पक्की	छ	छ
२.३	प्रभा धम्कोट सा.ब्या.मा.वि.	३	२	७	१२	१४	छ	छ	५	२५	कच्ची	छ	छ
२.४	जनकल्याण मा.वि.	४	२	६	१०	१५	छ	छैन	१६०	१८६		छ	छ
२.५	हिमालय मा.वि.	४	१	४	४	१४	छ	छैन	८०	-		छ	छैन
२.६	कृष्ण मा.वि.	५	-	६	-	११	छैन	छैन	६५	२५४३		छ	छैन
२.७	महेन्द्र मा.वि.	८	२	६	२२	३९	छ	छ	२८०	३६००	पक्की पर्खाल	छ	छ
२.८	बुढाकोट मा.वि.	९	१	२	१	११	छैन	छैन	१००	९००	कच्ची	छ	छ
२.९	बेतालमाण्डौ मा.वि.	१०	२	५	६	२०	छ	छ	१७१	५०८७		छ	छ
२.१०	घुघुरकोट आ.वि.	१०	-	४	-	२०	छैन	छैन	८०	२०००	कच्ची	छ	छ
२.११	हंसवाहिनी मा.वि.	११	-	६	-	१५	छैन	छैन	६०	-		छ	छैन
२.१२	तुका मा.वि.	१२	-	५	-	१०	छ	छैन	८०	७६३		छ	छ
२.१३	राष्ट्रिय मा.वि.	१३	२	५	११	१५	छ	छ	८८	-	कच्ची	छ	छ
२.१४	कालिका मा.वि.	१४	१	४	४	८	छैन	छैन	६८	५७४८		छ	छ

क्र.स.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	भवन संख्या		कोठा संख्या		पुस्तकालय र अध्ययन केन्द्र	प्रयोगशाला कम्प्युटर समेत	डेस्क/वेञ्चको क्षमता (जना)	खेलमैदान क्षेत्रफल (वर्ग मी.)	कम्पाउण्ड वालको किसिम	चर्पीको सुविधा	स्वच्छ खानेपानी
			पक्की	कच्ची	पक्की	कच्ची							
जम्मा			१९	१९	७७	९०	२३३			११६	२८४८२		
३	मदरसा, गुरुकुल (सामुदायिक)												
३.१	मदरसा दारुल कुरान आ.वि.	८	-	१	-	४	छैन	छैन	-	-	कच्ची	छ	छैन
३.२	बैद्यनाथवेद विद्याश्रम आ.वि.	१	१	-	३	-	छ	छैन	३६	-	पक्की पर्खाल	छ	छ
जम्मा			१	१	१	३	४			३६	०		
४	संस्थागत विद्यालय												
४.१	फारवेस्ट इ.बो.	२	१	२	२	५	छ	छैन	६०	५८०	पक्की	छ	छैन
४.२	किन्डर गार्डेन ऐकेडेमी	३	-	५	-	२०	छ	छैन	१२०	३५६१		छ	छ
४.३	बर्चहिल ऐकेडेमी मा.वि.	४	-	४	-	१८	छैन	छैन	७७	१५२६		छ	छ
४.४	एभरग्रेन पब्लिक स्कुल	४	१	२	५	१०	छैन	छैन	४०	-		छ	छ
४.५	सेभनस्टार ई.मे. स्कुल	८	-	१	-	१०	छ	छैन	५०	१०७७	तारबार	छ	छ
४.६	खगेन्द्र इ.बो. स्कुल	१०	-	२	-	५	छैन	छैन	३५	१०७७		छ	छ
जम्मा			२	२	१६	७	६८			६४	७८२१		
कुल जम्मा			३३	३४	२०३	१३२	५७१			५९	६४०१६		

अनुसूची ७: शिक्षक विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)									
१.१	शिवशक्ति आ.वि.	१	३	२	२	१	-	-	-	-
१.२	कालभैरव आ.वि.	१	१	१	२	१	-	-	-	-
१.३	सरस्वती आ.वि.	२	४	३	३	३	-	१	-	१
१.४	खापरमाण्डौ आ.वि.	२	३	३	३	३	-	-	-	-
१.५	बुढीगंगा आ.वि.	२	३	२	३	१	-	-	-	-
१.६	ज्ञानज्योती आ.वि.	२	३	३	२	-	-	-	-	-
१.७	सरस्वती आ.वि.	३	३	१	४	३	-	-	-	-
१.८	मष्टामाण्डौ आ.वि.	३	२	-	-	-	-	-	-	-
१.९	जनता आ.वि.	३	२	२	२	२	-	-	-	-
१.१०	कालिका आ.वि.	३	-	-	३	३	-	-	-	-
१.११	जनजागृति आ.वि.	३	-	१	३	२	-	-	-	-
१.१२	भगवती आ.वि.	४	४	७	३	२	-	१	१	१
१.१३	प्रगतिशिल आ.वि.	४	-	२	१	१	-	-	-	-
१.१४	जल्पादेवी आ.वि.	५	२	२	१	१	-	-	-	-
१.१५	शीलदेवी आ.वि.	५	-	१	१	-	-	-	-	-
१.१६	ब्रह्मदेव शिसुसदन आ.वि.	५	-	१	२	१	-	-	-	-
१.१७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	५	३	३	-	-	-	-	-	-
१.१८	कालिका आ.वि.	५	१	-	-	-	-	-	-	-
१.१९	चन्द्रोदय आ.वि.	६	४	३	२	१	-	-	-	-
१.२०	मदनआश्रित आ.वि.	६	२	२	१	-	-	-	-	-
१.२१	सरस्वती आ.वि.	७	३	२	३	२	-	-	-	-
१.२२	सरस्वती आ.वि.	७	३	२	३	२	-	-	-	-
१.२३	विपिस्मृति आ.वि.	७	२	१	३	२	-	-	-	-
१.२४	नवदुर्गा आ.वि.	८	२	२	२	१	-	-	-	-

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
१.२५	जगदम्बा आ.वि.	८	-	१	३	१	-	-	-	-
१.२६	पृथ्वी आ.वि.	८	१	१	४	२	-	-	-	-
१.२७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	९	३	३	२	१	-	-	-	-
१.२८	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	९	२	३	१	१	-	-	-	-
१.२९	सरस्वती आ.वि.	९	२	२	२	१	-	-	-	-
१.३०	कर्ण आ.वि.	९	-	२	१	-	-	-	-	-
१.३१	कुलदेवी आ.वि.	९	-	१	१	१	-	-	-	-
१.३२	गंगा आ.वि.	१०	२	२	३	२	-	-	-	-
१.३३	ठाँटी आ.वि.	१०	२	२	५	४	-	-	-	-
१.३४	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	१०	-	२	४	३	-	-	-	-
१.३५	नवदुर्गा आ.वि.	१०	-	२	२	१	-	-	-	-
१.३६	महाकाली आ.वि.	११	३	२	३	२	-	-	-	-
१.३७	सरस्वती आ.वि.	११	१	२	१	-	-	-	-	-
१.३८	कालिका आ.वि.	११	१	२	२	१	-	-	-	-
१.३९	कैलाश आ.वि.	११	-	४	१	-	-	-	-	-
१.४०	दुर्गा आ.वि.	११	-	१	१	१	-	-	-	-
१.४१	शान्ति आ.वि.	११	-	२	२	१	-	-	-	-
१.४२	खप्तड आ.वि.	१२	-	१	३	२	-	-	-	-
१.४३	शैलेश्वरी आ.वि.	१२	२	४	१	-	-	-	-	-
१.४४	भानुदय आ.वि.	१२	२	३	१	१	-	-	-	-
१.४५	जाल्पादेवि आ.वि.	१३	-	२	२	१	-	-	-	-
१.४६	जनता आ.वि.	१३	२	३	२	१	-	-	-	-
१.४७	भगवती आ.वि.	१३	१	१	२	२	-	-	-	-
१.४८	सूर्योदय आ.वि.	१३	-	२	२	१	-	-	-	-
१.४९	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि.	१३	२	१	१	-	-	-	-	-
१.५०	दुर्गादेवी आ.वि.	१४	३	३	३	२	-	-	-	-
१.५१	सरस्वती आ.वि.	१४	२	२	१	१	-	-	-	-

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
१.५२	चण्डीका आ.वि.	१४	-	३	१	-	-	-	-	-
१.५३	मष्टामाण्डौ आ.वि.	१४	१	३	२	१	-	-	-	-
१.५४	पिपल पार्क आ.वि.	१४	-	२	१	१	-	-	-	-
जम्मा			८२	११०	१०९	६७	०	२	१	२
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)									
२.१	सूर्यचन्द्र सा.ब्या.मा.वि.	१	१४	२०	४	२	-	१	१	२
२.२	त्रिपुरासुन्दरी मा.वि.	२	१६	१५	२	१	१	१	१	१
२.३	प्रभा धम्कोट सा.ब्या.मा.वि.	३	१०	२५	३	१	-	१	२	३
२.४	जनकल्याण मा.वि.	४	४	१२	४	३	-	१	१	१
२.५	हिमालय मा.वि.	४	१३	१६	४	२	१	२	१	४
२.६	कृष्ण मा.वि.	५	३	१०	२	१	-	१	१	१
२.७	महेन्द्र मा.वि.	८	१९	२३	४	३	१	१	१	१
२.८	बुढाकोट मा.वि.	९	५	८	४	४	-	-	२	१
२.९	बेतालमाण्डौ मा.वि.	१०	१९	१९	४	२	१	१	१	१
२.१०	घुघुरकोट मा.वि.	१०	३	१२	२	१	-	१	१	१
२.११	हंसवाहिनी मा.वि.	११	३	१३	२	१	-	१	१	१
२.१२	तुका मा.वि.	१२	३	१०	२	१	-	१	१	१
२.१३	राष्ट्रिय मा.वि.	१३	७	१९	३	२	-	१	१	१
२.१४	कालिका मा.वि.	१४	५	११	१	१	-	१	१	१
जम्मा			१२४	२१३	४१	२५	४	१४	१६	२०
३	मदरसा, गुरुकुल (सामुदायिक)									
३.१	मदरसा दारुल कुरान आ.वि.	८	१	२	१	-	-	-	-	-
३.२	बैद्यनाथवेद विद्याश्रम आ.वि.	१	३	५	-	-	-	१	-	१
जम्मा			४	७	१	०	०	१	०	१
४	संस्थागत विद्यालय									
४.१	फारवेस्ट इ.बो.	२	-	१०	२	२	-	१	१	१
४.२	किन्डर गार्डेन ऐकेडेमी	३	२२	-	-	-	-	-	-	-

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	स्वीकृत दरबन्दी संख्या	कार्यरत शिक्षक संख्या		महिला शिक्षक संख्या		विषयगत शिक्षक संख्या		
				शिक्षक	शिक्षिका	आधारभूत	माध्यामिक	गणित	विज्ञान	अंग्रेजी
४.३	बर्चहिल एकेडेमी मा.वि.	४	-	१२	६	३	१	१	१	१
४.४	एभरग्रेन पब्लिक स्कुल	४	-	८	५	४	-	१	१	१
४.५	सेभनस्टार ई.मे. स्कुल	८	-	५	६	४	-	-	-	-
४.६	खगेन्द्र इ.वो. स्कुल	१०	-	२	३	३	-	-	-	-
जम्मा			२२	३७	२२	१६	१	३	३	३
कुल जम्मा			२३२	३६७	१७३	१०८	५	२०	२०	२६

अनुसूची ८: भर्ना दर, निरन्तरता दर, सिकाइ उपलब्धी दर

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाइ उपलब्धी दर			उतिर्ण दर		
			पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)													
१.१	शिवशक्ति आ.वि. ठिगालगाउँ	१	९८	-	-	९५	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२	कालभैरव आ.वि. सिसमघारी	१	-	९०	-	-	६५	-	-	-	-	-	-	-
१.३	सरस्वती आ.वि. लोली	२	-	८७	-	-	८६	-	४८.८९	-	-	१००	-	-
१.४	खापरमाण्डौ आ.वि. गोयलपानी	२	-	९८	-	-	८४	-	-	-	-	-	-	-
१.५	बुढीगंगा आ.वि. पिपलतोला	२	-	९८	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.६	ज्ञानज्योती आ.वि. भकाले	२	-	९९	-	-	८०	-	-	-	-	-	-	-
१.७	सरस्वती आ.वि. प्रभासैन	३	-	९८	-	-	७५	-	-	-	-	-	-	-
१.८	मष्टामाण्डौ आ.वि. डिक्रेनी	३	-	९९	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.९	जनता आ.वि. गोठीपाटा	३	-	९८	-	-	८०	-	-	-	-	-	-	-
१.१०	कालिका आ.वि. सुगरखाल	३	-	८३	-	-	९५	-	-	-	-	-	-	-
१.११	जनजागृति आ.वि. पिपलगडा	३	-	९८	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.१२	भगवती आ.वि. भण्डारीगाउँ	४	-	९०	-	-	८८	-	-	-	-	-	-	-
१.१३	प्रगतिशिल आ.वि. मुवासैन	४	-	८४	-	-	७५	-	-	-	-	-	-	-
१.१४	जल्पादेवी आ.वि. नवाठाना	५	-	८०	-	-	७५	-	-	-	-	-	-	-
१.१५	शीलदेवी आ.वि. मुना	५	-	१००	-	-	९५	-	-	-	-	-	-	-

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाइ उपलब्धी दर			उतिर्ण दर		
			पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
१.१६	ब्रह्मदेव शिसुसदन आ.वि. छान्ना	५	-	९४.२८	-	-	८७	-	-	-	-	-	-	-
१.१७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कठेना	५	-	९८	-	-	८८	-	-	-	-	-	-	-
१.१८	कालिका आ.वि. अमरनगर	५	-	९६	-	-	८६	-	-	-	-	-	-	-
१.१९	चन्द्रोदय आ.वि. भागेश्वर	६	-	९९	-	-	८०	-	-	-	-	-	-	-
१.२०	मदनआश्रित आ.वि. डोट्या	६	-	९०	-	-	८०	-	-	-	-	-	-	-
१.२१	सरस्वती आ.वि. रिडीकोट	७	-	९७	-	-	८०	-	-	-	-	-	-	-
१.२२	सरस्वती आ.वि. ककडसात	७	-	९८	-	-	८७	-	-	-	-	-	-	-
१.२३	विपिस्मृति आ.वि. कुमालगाउँ	७	-	९०	-	-	७५	-	-	-	-	-	-	-
१.२४	नवदुर्गा आ.वि. जमालगाउँ	८	-	९८	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.२५	जगदम्बा आ.वि. मोटेना	८	-	९८	-	-	८०	-	-	-	-	-	-	-
१.२६	पृथ्वी आ.वि बयालपाटा मञ्च	८	-	९५	-	-	९३	-	-	-	-	-	-	-
१.२७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. बासकाटिया	९	-	९८	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.२८	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. ऐराडा	९	-	९९	-	-	९५	-	-	-	-	-	-	-
१.२९	सरस्वती आ.वि. रिठागाउँ	९	-	१००	-	-	९८	-	-	-	-	-	-	-
१.३०	कर्ण आ.वि. चौरपिपल	९	-	९९	-	-	९९	-	-	-	-	-	-	-
१.३१	कुलदेवी आ.वि. गेरुखाना	९	-	१००	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.३२	गंगा आ.वि. ताँसी	१०	-	१००	-	-	९२	-	-	-	-	-	-	-

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाइ उपलब्धी दर			उतिर्ण दर		
			पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
१.३३	ठाँटी आ.वि. ठाँटी	१०	-	८८.७३	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.३४	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कोटवाडा	१०	-	९०	-	-	७५	-	-	-	-	-	-	-
१.३५	नवदुर्गा आ.वि. चुल्हे	१०	-	९९	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.३६	शान्ति आ.वि. विजयपुर	११	-	९८	-	-	८४	-	-	-	-	-	-	-
१.३७	महाकाली आ.वि. चुची	११	-	९८	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.३८	सरस्वती आ.वि. देउलीखाँद	११	-	५०	-	-	५०	-	-	-	-	-	-	-
१.३९	कालिका आ.वि. भिकू	११	-	९९	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.४०	कैलाश आ.वि. पाल्त	११	-	९८	-	-	९१	-	-	-	-	-	-	-
१.४१	दुर्गा आ.वि. गुता	११	-	९९	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.४२	खप्तड आ.वि. भेरासैन	१२	-	९९	-	-	८५	-	-	-	-	-	-	-
१.४३	भानुदय आ.वि. पुत्रु	१२	-	९६	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.४४	शैलेश्वरी आ.वि. बल्याल	१२	-	९८	-	-	९८	-	-	-	-	-	-	-
१.४५	जाल्पादेवि आ.वि. बटालीगाउँ	१३	-	९५	-	-	८०	-	-	-	-	-	-	-
१.४६	जनता आ.वि. सिउँ	१३	-	९७	-	-	७५	-	-	-	-	-	-	-
१.४७	भगवती आ.वि. ओला	१३	-	९९	-	-	८८	-	-	-	-	-	-	-
१.४८	सूर्योदय आ.वि. सिल्का	१३	-	९३	-	-	८३	-	-	-	-	-	-	-
१.४९	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. मौडाली	१३	-	९५	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.५०	दुर्गादेवी आ.वि. खड्कावाडा	१४	-	१००	-	-	८०	-	-	-	-	-	-	-
१.५१	सरस्वती आ.वि. भासुवन	१४	-	१००	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-
१.५२	चण्डीका आ.वि. बैचाडा	१४	-	९८	-	-	८४	-	-	-	-	-	-	-
१.५३	मष्टामाण्डौ आ.वि. बाहुनगाउँ	१४	-	८५	-	-	९०	-	-	-	-	-	-	-

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाइ उपलब्धी दर			उतिर्ण दर		
			पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
१.५४	पिपल पार्क आ.वि. माझगाउँ	१४	-	९०	-	-	९५	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा			९८	९४.६४	०	९५	८५.५८	०	४८.८९	०	०	१००	०	०
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)													
२.१	सूर्यचन्द्र सा.ब्या.मा.वि. कालीमाटी	१	-	९५	९४	-	९०	८५	५७	२.२	३८१	१००	१००	३४.२
२.२	त्रिपुरासुन्दरी मा.वि. श्रीकोट	२	-	१००	१००	-	७०	७०	५४	५४	-	-	-	-
२.३	प्रभा धम्कोट सा.ब्या.मा.वि. दयगडा	३	-	८५	९०	-	८०	८५	५४.८	४९.६	३८	१००	८५	४०
२.४	जनकल्याण मा.वि. साँफेबगर	४	-	९५	९५	-	७०	७५	५६	-	-	१००	१००	-
२.५	हिमालय मा.वि. खाल्सैन	४	-	६३	७५	-	८२	८८	४५.८५	५०	६०	१००	७५	३५
२.६	कृष्ण मा.वि. दहपाटा	५	-	९५	९०	-	९५	९०	-	५५	५४	१००	१००	-
२.७	महेन्द्र मा.वि. बयालपाटा	८	-	१००	९०	-	९५	९१.७	५१.५	-	-	८४	५५.३	४७.८
२.८	बुढाकोट मा.वि. बुढाकोट	९	-	९५	९०	-	७०	७०	५५	४५	-	-	-	-
२.९	बेतालमाण्डौ मा.वि. रावतवाडा	१०	-	९७	९७	-	९०	८५	५१	४८.२	-	१००	१००	६
२.१०	घुघुरकोट मा.वि. घुघुरकोट	१०	-	९५	९०	-	८५	८५	५६	३३	-	१००	१००	-
२.११	हंसवाहिनी मा.वि. डाडागाउँ	११	-	९८	९०	-	९५	९०	५५	५३	-	९५	१००	-
२.१२	तुका मा.वि. बर्माली	१२	-	९८	९०	-	६५	८३.७	५४.५	१.६	-	१००	३७.५	-
२.१३	राष्ट्रिय मा.वि. भेडामारे	१३	-	९४	९०	-	७५	७५	५६	-	-	९५.५	१००	-
२.१४	कालिका मा.वि. पातलकोट	१४	-	९५	९४	-	६२.९	७५	५४.७३	-	२	१००	१००	-
जम्मा			०	९३.२१	९१.०७	०.००	८०.३५	८२.०३	५३.९५	३९.१६	१०७.००	९७.८८	८७.७३	३२.६०
३	मदरसा, गुरुकुल (सामुदायिक)													

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, स्थान	वडा नम्बर	खुद भर्ना दर			निरन्तरता दर			सिकाइ उपलब्धी दर			उतिर्ण दर		
			पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	पूर्वप्राथमिक	आधारभूत	माध्यामिक	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२	कक्षा ८	कक्षा १०	कक्षा १२
३.१	मदरसा दारुल कुरान आ.वि. चुडेलीगाउँ	८	-	-	१००	-	-	९०	-	-	-	-	-	-
३.२	वैद्यनाथवेद विद्याश्रम आ.वि. बैजनाथ	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा			०	०	१००	०	०	९०	०	०	०	०	०	०
४	संस्थागत विद्यालय													
४.१	फारवेस्ट इ.बो. पिपलतोला	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.२	किन्डर गार्डेन एकेडेमी साँफेबगर	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.३	बर्चहिल एकेडेमी मा.वि. साँफेबगर	४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.४	एभरग्रेन पब्लिक स्कुल साँफेबगर	४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.५	सेभनस्टार ई.मे. स्कुल बयालपाटा	८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.६	खगेन्द्र इ.बो. स्कुल कमैस्थान	१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा			०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कुल जम्मा			२४.५	९३.९३	९५.५४	९५.००	८२.९७	८६.०१	५१.४२	३९.१६	१०७.००	९८.९४	८७.७३	३२.६०

अनुसूची ९: आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र स्थान	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)					
१.१	शिवशक्ति आ.वि. ठिगालगाउँ	१	३	-	३	-
१.२	कालभैरव आ.वि. सिसमघारी	१	२	६	१	५
१.३	सरस्वती आ.वि. लोली	२	१२	१४	११	१३
१.४	खापरमाण्डौ आ.वि. गोयलपानी	२	७	११	७	११
१.५	बुढीगंगा आ.वि. पिपलतोला	२	७	१६	५	१३
१.६	ज्ञानज्योती आ.वि. भकाले	२	१०	९	९	७
१.७	सरस्वती आ.वि. प्रभासैन	३	४	७	४	७
१.८	मष्टामाण्डौ आ.वि. डिक्रेनी	३	२	२	२	२
१.९	जनता आ.वि. गोठीपाटा	३	४	५	४	५
१.१०	कालिका आ.वि. सुगरखाल	३	७	६	७	६
१.११	जनजागृति आ.वि. पिपलगाडा	३	६	९	४	५
१.१२	भगवती आ.वि. भण्डारीगाउँ	४	१५	१९	१३	१८
१.१३	प्रगतिशिल आ.वि. मुवासैन	४	४	३	४	३
१.१४	जल्पादेवी आ.वि. नवाठाना	५	६	८	६	६
१.१५	शीलदेवी आ.वि. मुना	५	-	२	-	२
१.१६	ब्रह्मदेव शिसुसदन आ.वि. छान्ना	५	२	२	२	२
१.१७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कठेना	५	२	-	२	-
१.१८	कालिका आ.वि. अमरनगर	५	५	८	५	८
१.१९	चन्द्रोदय आ.वि. भागेश्वर	६	४	५	४	५
१.२०	मदनआश्रित आ.वि. डोट्या	६	५	२	५	२
१.२१	सरस्वती आ.वि. रिडीकोट	७	१	४	१	४
१.२२	सरस्वती आ.वि. ककडसात	७	१०	५	१०	५
१.२३	विपिस्मृति आ.वि. कुमालगाउँ	७	१	३	१	३
१.२४	नवदुर्गा आ.वि. जमालगाउँ	८	४	६	४	१
१.२५	जगदम्बा आ.वि. मोटेना	८	६	४	५	४
१.२६	पृथ्वी आ.वि. बयालपाटा मञ्च	८	३	५	३	५
१.२७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. बासकाटिया	९	५	२	५	२
१.२८	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. ऐराडा	९	५	६	५	६
१.२९	सरस्वती आ.वि. रिठागाउँ	९	१४	१५	१०	१५
१.३०	कर्ण आ.वि. चौरपिपल	९	५	६	५	६
१.३१	कुलदेवी आ.वि. गेरुखाना	९	२	५	२	५
१.३२	गंगा आ.वि. ताँसी	१०	५	६	५	६
१.३३	ठाँटी आ.वि. ठाँटी	१०	२	२	२	२
१.३४	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कोटवाडा	१०	७	८	७	८

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र स्थान	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१.३५	नवदुर्गा आ.वि. चुल्ठे	१०	१०	९	१०	९
१.३६	महाकाली आ.वि. चुन्नी	११	५	५	५	५
१.३७	सरस्वती आ.वि. देउलीखाँद	११	३	९	३	९
१.३८	कालिका आ.वि. भिक्रू	११	४	२	४	१
१.३९	कैलाश आ.वि. पाल्त	११	१०	१२	७	९
१.४०	दुर्गा आ.वि. गुता	११	७	१२	३	-
१.४१	शान्ति आ.वि. विजयपुर	११	१८	३९	३	६
१.४२	खप्तड आ.वि. भेरासैन	१२	३	४	३	४
१.४३	शैलेश्वरी आ.वि. बल्याल	१२	५	३	५	३
१.४४	भानुदय आ.वि. पुत्रु	१२	४	४	४	४
१.४५	जाल्यादेवि आ.वि. बटालीगाउँ	१३	४	११	४	११
१.४६	जनता आ.वि. सिउँ	१३	८	७	८	७
१.४७	भगवती आ.वि. ओला	१३	२	६	१	५
१.४८	सूर्योदय आ.वि. सिल्का	१३	७	३	७	३
१.४९	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. मौडाली	१३	५	३	५	३
१.५०	दुर्गादेवी आ.वि. खड्कावाडा	१४	९	९	८	९
१.५१	सरस्वती आ.वि. भासुवन	१४	२	११	२	११
१.५२	चण्डीका आ.वि. बैचाडा	१४	१२	८	१२	८
१.५३	मष्टामाण्डौ आ.वि. बाहुनगाउँ	१४	११	११	११	११
१.५४	पिपल पार्क आ.वि. माभगाउँ	१४	८	५	८	५
जम्मा			३१४	३८४	२७६	३१५
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)					
२.१	सूर्यचन्द्र सा.ब्या.मा.वि. कालीमाटी	१	२९	३०	२७	२८
२.२	त्रिपुरासुन्दरी मा.वि. श्रीकोट	२	२५	४६	२१	४२
२.३	प्रभा धम्कोट सा.ब्या.मा.वि. दयगडा	३	२५	३३	२५	३३
२.४	जनकल्याण मा.वि. साँफेबगर	४	३१	३४	३१	३४
२.५	हिमालय मा.वि. खाल्सैन	४	१५	१६	१५	१६
२.६	कृष्ण मा.वि. दहपाटा	५	२५	२४	२१	२२
२.७	महेन्द्र मा.वि. बयालपाटा	८	४१	५८	३८	५३
२.८	बुढाकोट मा.वि. बुढाकोट	९	२५	२१	२५	२१
२.९	बेतालमाण्डौ मा.वि. रावतवाडा	१०	३३	१४	३१	१३
२.१०	घुघुरकोट मा.वि. घुघुरकोट	१०	१०	७	१०	७
२.११	हंसवाहिनी मा.वि. डाडागाउँ	११	२१	२१	१८	१५
२.१२	तुका मा.वि. बर्माली	१२	१६	११	१६	११
२.१३	राष्ट्रिय मा.वि. भेडामारे	१३	३९	२५	३९	२५
२.१४	कालिका मा.वि. पातलकोट	१४	१७	१७	१७	१७
जम्मा			३५२	३५७	३३४	३३७
३	मदरसा, गुरुकुल (सामुदायिक)					

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र स्थान	वडा नम्बर	जम्मा विद्यार्थी		आधारभूत शिक्षा पुरा गर्ने विद्यार्थी	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
३.१	वैद्यनाथबेद विद्याश्रम आ.वि. वैजनाथ	१	-	-	-	-
३.२	मदरसा दारुल कुरान आ.वि. चुडेलीगाउँ	८	-	४	-	४
जम्मा			०	४	०	४
४	संस्थागत विद्यालय					
४.१	फारवेस्ट इ.बो. पिपलतोला	२	१२	६	१२	६
४.२	किन्डर गार्डेन एकेडेमी साँफेबगर	३	१९	५	१९	५
४.३	बर्चहिल एकेडेमी मा.वि. साँफेबगर	४	२०	५	२०	५
४.४	एभरग्रेन पब्लिक स्कुल साँफेबगर	४	६	१	६	१
४.५	सेभनस्टार ई.मे. स्कुल बयालपाटा	८	७	४	७	४
४.६	खगेन्द्र इ.बो. स्कुल कमैस्थान	१०	५	१	५	१
जम्मा			६९	२२	६९	२२
कुल जम्मा			७३५	७६७	६७९	६७८

अनुसूची १०: छात्रवृत्ति पाउने विद्यार्थी विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र स्थान	वडा नम्बर	छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)									
१.१	शिवशक्ति आ.वि. ठिगालगाउँ	१	१३	२७	-	-	-	-	-	-
१.२	कालभैरव आ.वि. सिसमघारी	१	१६	९	-	-	-	-	-	-
१.३	सरस्वती आ.वि. लोली	२	६४	११८	-	-	-	-	-	-
१.४	खापरमाण्डौ आ.वि. गोयलपानी	२	३९	५६	-	-	-	-	-	-
१.५	बुढीगंगा आ.वि. पिपलतोला	२	१२	४५	-	-	-	-	-	-
१.६	ज्ञानज्योती आ.वि. भकाले	२	९	४९	-	-	-	-	-	-
१.७	सरस्वती आ.वि. प्रभासैन	३	८	३९	-	-	-	-	-	-
१.८	मष्टामाण्डौ आ.वि. डिक्रेनी	३	-	२६	-	-	-	-	-	-
१.९	जनता आ.वि. गोठीपाटा	३	४	२७	-	-	-	-	-	-
१.१०	कालिका आ.वि. सुगरखाल	३	१६	२३	-	-	-	-	-	-
१.११	जनजागृति आ.वि. पिपलगडा	३	२१	३२	-	-	-	-	-	-
१.१२	भगवती आ.वि. भण्डारीगाउँ	४	७३	१८१	-	-	-	-	-	-
१.१३	प्रगतिशिल आ.वि. मुवासैन	४	२२	२०	-	-	-	-	-	-
१.१४	जल्पादेवी आ.वि. नवाठाना	५	५	३४	२५	२०	-	-	-	-
१.१५	शीलदेवी आ.वि. मुना	५	३	४	११	८	-	-	-	-
१.१६	ब्रह्मदेव शिसुसदन आ.वि. छान्ना	५	९	१४	१७	१२	-	-	-	-
१.१७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कठेना	५	२	१०	१०	१०	-	-	-	-
१.१८	कालिका आ.वि. अमरनगर	५	८	११	११	८	-	-	-	-
१.१९	चन्द्रोदय आ.वि. भागेश्वर	६	९	२५	-	-	-	-	-	-
१.२०	मदनआश्रित आ.वि. डोट्या	६	१४	७	-	-	-	-	-	-
१.२१	सरस्वती आ.वि. रिडीकोट	७	९	१६	-	-	-	-	-	-
१.२२	सरस्वती आ.वि. ककडसात	७	५	४८	-	-	-	-	-	-
१.२३	विपिस्मृति आ.वि. कुमालगाउँ	७	१८	१४	-	-	-	-	-	-
१.२४	नवदुर्गा आ.वि. जमालगाउँ	८	-	६	-	-	-	-	-	-
१.२५	जगदम्बा आ.वि. मोटेना	८	११	१७	-	-	-	-	-	-
१.२६	पृथ्वी आ.वि. बयालपाटा मञ्च	८	११	२६	-	-	-	-	-	-
१.२७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. बासकाटिया	९	२२	४०	-	-	-	-	-	-
१.२८	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. ऐराडा	९	१०	४७	-	-	-	-	-	-
१.२९	सरस्वती आ.वि. रिठागाउँ	९	१८	७१	-	-	-	-	-	-
१.३०	कर्ण आ.वि. चौरपिपल	९	१४	३१	-	-	-	-	-	-
१.३१	कुलदेवी आ.वि. गेरुखाना	९	९	२३	-	-	-	-	-	-
१.३२	गंगा आ.वि. ताँसी	१०	१०	३४	२२	४१	-	-	-	-
१.३३	ठाँटी आ.वि. ठाँटी	१०	४	४६	-	-	-	-	-	-

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र स्थान	वडा नम्बर	छात्रवृत्ती वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१.३४	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कोटवाडा	१०	४५	४६	७४	५८	-	-	-	-
१.३५	नवदुर्गा आ.वि. चुल्हे	१०	२४	४०	-	-	-	-	-	-
१.३६	महाकाली आ.वि. चुची	११	१९	२८	-	-	-	-	-	-
१.३७	सरस्वती आ.वि. देउलीखाँद	११	१७	३५	-	-	-	-	-	-
१.३८	कालिका आ.वि. भिकू	११	२३	३२	४१	३७	-	-	-	-
१.३९	कैलाश आ.वि. पाल्त	११	-	४०	४६	४४	-	-	-	-
१.४०	दुर्गा आ.वि. गुता	११	-	१२	७	१२	-	-	-	-
१.४१	शान्ति आ.वि. विजयपुर	११	-	२७	१८	३९	-	-	-	-
१.४२	खप्तड आ.वि. भेरासैन	१२	-	३१	३४	३८	-	-	-	-
१.४३	शैलेश्वरी आ.वि. बल्याल	१२	-	५१	६३	६२	-	-	-	-
१.४४	भानुदय आ.वि. पुत्रु	१२	१	३४	४८	४८	-	-	-	-
१.४५	जाल्पादेवि आ.वि. बटालीगाउँ	१३	४	३९	-	-	-	-	-	-
१.४६	जनता आ.वि. सिउँ	१३	२	४५	-	-	-	-	-	-
१.४७	भगवती आ.वि. ओला	१३	४	२५	-	-	-	-	-	-
१.४८	सूर्योदय आ.वि. सिल्का	१३	-	२६	-	-	-	-	-	-
१.४९	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. मौडाली	१३	१	२९	-	-	-	-	-	-
१.५०	दुर्गादेवी आ.वि. खड्कावाडा	१४	३४	५४	-	-	-	-	-	-
१.५१	सरस्वती आ.वि. भासुवन	१४	२०	७१	-	-	-	-	-	-
१.५२	चण्डीका आ.वि. बैचाडा	१४	१३	५३	-	-	-	-	-	-
१.५३	मष्टामाण्डौ आ.वि. बाहुनगाउँ	१४	८	४८	-	-	-	-	-	-
१.५४	पिपल पार्क आ.वि. माझगाउँ	१४	१५	३३	-	-	-	-	-	-
जम्मा			७१८	१९७५	४२७	४३७	०	०	०	०
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)									
२.१	सूर्यचन्द्र सा.ब्या.मा.वि. कालीमाटी	१	८३	१८९	-	-	१९	१५	-	-
२.२	त्रिपुरासुन्दरी मा.वि. श्रीकोट	२	९०	१३०	-	-	-	-	-	-
२.३	प्रभा धम्कोट सा.ब्या.मा.वि. दयगडा	३	८०	२४२	-	-	१२	१०	-	-
२.४	जनकल्याण मा.वि. साँफेबगर	४	७१	२४९	-	-	-	-	-	-
२.५	हिमालय मा.वि. खाल्सेन	४	९०	१९४	-	-	-	-	-	-
२.६	कृष्ण मा.वि. दहपाटा	५	२४	१०८	-	-	-	-	-	-
२.७	महेन्द्र मा.वि. बयालपाटा	८	११८	२९४	-	-	-	-	-	-
२.८	बुढाकोट मा.वि. बुढाकोट	९	१२०	१८०	-	-	-	-	-	-
२.९	बेतालमाण्डौ मा.वि. रावतवाडा	१०	४३	१३१	-	-	-	-	-	-
२.१०	घुघुरकोट मा.वि. घुघुरकोट	१०	५४	१३९	-	-	-	-	-	-
२.११	हंसवाहिनी मा.वि. डाडागाउँ	११	५३	१५१	-	-	-	-	-	-
२.१२	तुका मा.वि. बर्माली	१२	३७	८९	-	-	-	-	-	-

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र स्थान	वडा नम्बर	छात्रवृत्ति वा अन्य सुविधा पाउने विद्यार्थी		दिवा खाजा खान पाउने विद्यार्थी		कक्षा ९ मा प्राविधिक विषयमा भर्ना हुने विद्यार्थी		विज्ञान विषयमा कक्षा ११ मा भर्ना हुने विद्यार्थी	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
२.१३	राष्ट्रिय मा.वि. भेडामारे	१३	७५	३६०	-	-	-	-	-	-
२.१४	कालिका मा.वि. पातलकोट	१४	६१	१२६	-	-	-	-	-	-
जम्मा			१९९	२५८२	०	०	३१	२५	०	०
३	मदरसा, गुरुकुल (सामुदायिक)									
३.१	वैद्यनाथवेद विद्याश्रम आ.वि. वैजनाथ	१	-	-	-	-	-	-	-	-
३.२	मदरसा दारुल कुरान आ.वि. चुडेलीगाउँ	८	५	११	-	-	-	-	-	-
जम्मा			५	११	०	०	०	०	०	०
४	संस्थागत विद्यालय									
४.१	फारवेस्ट इ.बो. पिपलतोला	२	१२	१८	-	-	-	-	-	-
४.२	किन्डर गार्डेन एकेडेमी साँफेबगर	३	६	२२	-	-	-	-	-	-
४.३	बर्चहिल एकेडेमी मा.वि. साँफेबगर	४	-	-	-	-	-	-	-	-
४.४	एभरग्रेन पब्लिक स्कुल साँफेबगर	४	१५	७	-	-	-	-	-	-
४.५	सेभनस्टार ई.मे. स्कुल बयालपाटा	८	४	३	-	-	-	-	-	-
४.६	खगेन्द्र इ.बो. स्कुल कमैस्थान	१०	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा			३७	५०	०	०	०	०	०	०
कुल जम्मा			१७५९	४६१८	४२७	४३७	३१	२५	०	०

अनुसूची ११: शैक्षिक गुणस्तरसँग सम्बन्धीत विशेष व्यवस्था

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी स्रोत कक्षा	CBEGRA कार्यान्वयन	एकीकृत पाठ्यक्रम	इन्टरनेट सुविधा	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)						
१.१	शिवशक्ति आ.वि. ठिगालगाउँ	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२	कालभैरव आ.वि. सिसमघारी	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३	सरस्वती आ.वि. लोली	२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४	खापरमाण्डौ आ.वि. गोयलपानी	२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.५	बुढीगंगा आ.वि. पिपलतोला	२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.६	ज्ञानज्योती आ.वि. भकाले	२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.७	सरस्वती आ.वि. प्रभासैन	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.८	मष्टामाण्डौ आ.वि. डिक्नेनी	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.९	जनता आ.वि. गोठीपाटा	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१०	कालिका आ.वि. सुगरखाल	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.११	जनजागृति आ.वि. पिपलगडा	३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१२	भगवती आ.वि. भण्डारीगाउँ	४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१३	प्रगतिशिल आ.वि. मुवासैन	४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१४	जल्यादेवी आ.वि. नवाठाना	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१५	शीलदेवी आ.वि. मुना	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१६	ब्रह्मदेव शिसुसदन आ.वि. छान्ना	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कठेना	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१८	कालिका आ.वि. अमरनगर	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.१९	चन्द्रोदय आ.वि. भागेश्वर	६	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२०	मदनआश्रित आ.वि. डोट्या	६	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२१	सरस्वती आ.वि. रिडीकोट	७	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२२	सरस्वती आ.वि. ककडसात	७	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२३	विपिस्मृति आ.वि. कुमालगाउँ	७	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२४	नवदुर्गा आ.वि. जमालगाउँ	८	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२५	जगदम्बा आ.वि. मोटेना	८	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२६	पृथ्वी आ.वि. बयालपाटा मञ्च	८	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. बासकाटिया	९	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२८	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. ऐराडा	९	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.२९	सरस्वती आ.वि. रिठागाउँ	९	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३०	कर्ण आ.वि. चौरपिपल	९	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३१	कुलदेवी आ.वि. गेरुखाना	९	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३२	गंगा आ.वि. ताँसी	१०	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३३	ठाँटी आ.वि. ठाँटी	१०	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी स्रोत कक्षा	CBEGRA कार्यान्वयन	एकीकृत पाठ्यक्रम	इन्टरनेट सुविधा	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी
१.३४	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कोटवाडा	१०	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३५	नवदुर्गा आ.वि. चुले	१०	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३६	महाकाली आ.वि. चुची	११	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३७	सरस्वती आ.वि. देउलीखाँद	११	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३८	कालिका आ.वि. भिकू	११	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.३९	कैलाश आ.वि. पाल्त	११	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४०	दुर्गा आ.वि. गुता	११	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४१	शान्ति आ.वि. विजयपुर	११	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४२	खप्तड आ.वि. भेरासैन	१२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४३	शैलेश्वरी आ.वि. बल्याल	१२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४४	भानुदय आ.वि. पुत्रु	१२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४५	जाल्पादेवि आ.वि. बटालीगाउँ	१३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४६	जनता आ.वि. सिउँ	१३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४७	भगवती आ.वि. ओला	१३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४८	सूर्योदय आ.वि. सिल्का	१३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४९	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. मौडाली	१३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.५०	दुर्गादेवी आ.वि. खड्काबाडा	१४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.५१	सरस्वती आ.वि. भासुवन	१४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.५२	चण्डीका आ.वि. बैचाडा	१४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.५३	मष्टामाण्डौ आ.वि. बाहुनगाउँ	१४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.५४	पिपल पार्क आ.वि. माझगाउँ	१४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)						
२.१	सूर्यचन्द्र सा.ब्या.मा.वि. कालीमाटी	१	नभएको	नभएको	नभएको	भएको	नभएको
२.२	त्रिपुरासुन्दरी मा.वि. श्रीकोट	२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.३	प्रभा धम्कोट सा.ब्या.मा.वि. दयगडा	३	नभएको	भएको	भएको	नभएको	नभएको
२.४	जनकल्याण मा.वि. साँफेबगर	४	नभएको	नभएको	नभएको	भएको	नभएको
२.५	हिमालय मा.वि. खाल्सैन	४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.६	कृष्ण मा.वि. दहपाटा	५	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.७	महेन्द्र मा.वि. बयालपाटा	८	भएको	नभएको	नभएको	भएको	नभएको
२.८	बुढाकोट मा.वि. बुढाकोट	९	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.९	बेतालमाण्डौ मा.वि. रावतवाडा	१०	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.१०	घुघुरकोट मा.वि. घुघुरकोट	१०	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.११	हंसवाहिनी मा.वि. डाडागाउँ	११	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.१२	तुका मा.वि. बर्माली	१२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.१३	राष्ट्रिय मा.वि. भेडामारे	१३	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
२.१४	कालिका मा.वि. पातलकोट	१४	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

क्र.सं.	विद्यालयको नाम, ठेगाना र किसिम	वडा नम्बर	अपाङ्ग विद्यार्थी स्रोत कक्षा	CBEGRA कार्यान्वयन	एकीकृत पाठ्यक्रम	इन्टरनेट सुविधा	छुट्टै प्रधानाध्यापक दरबन्दी
३	मदरसा, गुरुकुल (सामुदायिक)						
३.१	वैद्यनाथवेद विद्याश्रम आ.वि. वैजनाथ	१	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
३.२	मदरसा दारुल कुरान आ.वि. चुडेलीगाउँ	८	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
४	संस्थागत विद्यालय						
४.१	फारवेस्ट इ.बो. पिपलतोला	२	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
४.२	फिन्डर गार्डेन एकेडेमी साँफेबगर	३	नभएको	नभएको	नभएको	भएको	नभएको
४.३	वर्चहिल एकेडेमी मा.वि. साँफेबगर	४	नभएको	नभएको	नभएको	भएको	नभएको
४.४	एभरग्रेन पब्लिक स्कुल साँफेबगर	४	नभएको	नभएको	नभएको	भएको	नभएको
४.५	सेभनस्टार ई.मे. स्कुल बयालपाटा	८	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
४.६	खगेन्द्र इ.बो. स्कुल कमैस्थान	१०	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको

अनुसूची १२: बालमैत्री शिक्षा सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक	बाल क्लब गठन	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)					
१.१	शिवशक्ति आ.वि. ठिगालगाउँ	१	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.२	कालभैरव आ.वि. सिसमघारी	१	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.३	सरस्वती आ.वि. लोली	२	भएको	भएको	भएको	भएको
१.४	खापरमाण्डौ आ.वि. गोयलपानी	२	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.५	बुढीगंगा आ.वि. पिपलतोला	२	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.६	ज्ञानज्योती आ.वि. भकाले	२	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.७	सरस्वती आ.वि. प्रभासैन	३	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.८	मष्टामाण्डौ आ.वि. डिक्रेनी	३	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.९	जनता आ.वि. गोठीपाटा	३	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१०	कालिका आ.वि. सुगरखाल	३	भएको	नभएको	नभएको	भएको
१.११	जनजागृति आ.वि. पिपलगडा	३	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.१२	भगवती आ.वि. भण्डारीगाउँ	४	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१३	प्रगतिशिल आ.वि. मुवासैन	४	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१४	जल्पादेवी आ.वि. नवाठाना	५	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१५	शीलदेवी आ.वि. मुना	५	नभएको	भएको	भएको	भएको
१.१६	ब्रह्मदेव शिसुसदन आ.वि. छान्ना	५	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.१७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कठेना	५	नभएको	भएको	भएको	नभएको
१.१८	कालिका आ.वि. अमरनगर	५	भएको	भएको	भएको	भएको
१.१९	चन्द्रोदय आ.वि. भागेश्वर	६	नभएको	भएको	भएको	भएको
१.२०	मदनआश्रित आ.वि. डोट्या	६	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२१	सरस्वती आ.वि. रिडीकोट	७	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२२	सरस्वती आ.वि. ककडसात	७	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२३	विपिस्मृति आ.वि. कुमालगाउँ	७	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२४	नवदुर्गा आ.वि. जमालगाउँ	८	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.२५	जगदम्बा आ.वि. मोटेना	८	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२६	पृथ्वी आ.वि. बयालपाटा मञ्च.	८	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. बासकाटिया	९	भएको	भएको	भएको	भएको
१.२८	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. ऐराडा	९	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.२९	सरस्वती आ.वि. रिठागाउँ	९	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.३०	कर्ण आ.वि. चौरपिपल	९	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.३१	कुलदेवी आ.वि. गेरुखाना	९	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.३२	गंगा आ.वि. ताँसी	१०	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३३	ठाँटी आ.वि. ठाँटी	१०	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३४	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कोटवाडा	१०	भएको	भएको	भएको	भएको

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक	बाल क्लब गठन	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग
१.३५	नवदुर्गा आ.वि. चुल्हे	१०	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३६	महाकाली आ.वि. चुची	११	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३७	सरस्वती आ.वि. देउलीखाँद	११	भएको	भएको	भएको	भएको
१.३८	कालिका आ.वि. भिक्रू	११	भएको	भएको	भएको	नभएको
१.३९	कैलाश आ.वि. पाल्त	११	भएको	भएको	भएको	भएको
१.४०	दुर्गा आ.वि. गुता	११	भएको	नभएको	नभएको	भएको
१.४१	शान्ति आ.वि. विजयपुर	११	नभएको	नभएको	नभएको	नभएको
१.४२	खप्तड आ.वि. भेरासैन	१२	भएको	भएको	भएको	नभएको
१.४३	शैलेश्वरी आ.वि. बल्याल्ल	१२	नभएको	भएको	भएको	भएको
१.४४	भानुदय आ.वि. पुत्रु	१२	भएको	भएको	भएको	भएको
१.४५	जाल्पादेवि आ.वि. बटालीगाउँ	१३	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.४६	जनता आ.वि. सिउँ	१३	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.४७	भगवती आ.वि. ओला	१३	भएको	भएको	भएको	भएको
१.४८	सूर्योदय आ.वि. सिल्का	१३	भएको	नभएको	नभएको	भएको
१.४९	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. मौडाली	१३	भएको	भएको	नभएको	भएको
१.५०	दुर्गादेवी आ.वि. खड्काबाडा	१४	भएको	भएको	भएको	भएको
१.५१	सरस्वती आ.वि. भासुवन	१४	भएको	नभएको	भएको	भएको
१.५२	चण्डीका आ.वि. बैचाडा	१४	भएको	भएको	भएको	भएको
१.५३	मष्टामाण्डौ आ.वि. बाहुनगाउँ	१४	भएको	भएको	भएको	भएको
१.५४	पिपल पार्क आ.वि. माभुगाउँ	१४	भएको	नभएको	नभएको	भएको
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)					
२.१	सूर्यचन्द्र सा.ब्या.मा.वि. कालीमाटी	१	भएको	भएको	भएको	भएको
२.२	त्रिपुरासुन्दरी मा.वि. श्रीकोट	२	भएको	भएको	भएको	भएको
२.३	प्रभा धम्कोट सा.ब्या.मा.वि. दयगडा	३	भएको	भएको	भएको	भएको
२.४	जनकल्याण मा.वि. साँफेबगर	४	भएको	भएको	भएको	भएको
२.५	हिमालय मा.वि. खाल्सैन	४	भएको	भएको	भएको	भएको
२.६	कृष्ण मा.वि. दहपाटा	५	भएको	भएको	भएको	भएको
२.७	महेन्द्र मा.वि. बयालपाटा	८	भएको	भएको	भएको	भएको
२.८	बुढाकोट मा.वि. बुढाकोट	९	भएको	नभएको	भएको	भएको
२.९	बेतालमाण्डौ मा.वि. रावतवाडा	१०	भएको	भएको	भएको	भएको
२.१०	घुघुरकोट मा.वि. घुघुरकोट	१०	भएको	भएको	भएको	नभएको
२.११	हंसवाहिनी मा.वि. डाडागाउँ	११	भएको	भएको	भएको	भएको
२.१२	तुका मा.वि. बर्माती	१२	भएको	भएको	भएको	नभएको
२.१३	राष्ट्रिय मा.वि. भेडामारे	१३	भएको	नभएको	भएको	भएको
२.१४	कालिका मा.वि. पातलकोट	१४	भएको	भएको	भएको	भएको
३	मदरसा, गुरुकुल (सामुदायिक)					
३.१	वैद्यनाथवेद विद्याश्रम आ.वि.	१	भएको	भएको	नभएको	नभएको

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	विद्यालय शान्ति क्षेत्र कार्यान्वयन	विद्यालय सुधार योजना अद्यावधिक	बाल क्लब गठन	बालमैत्री शिक्षण विधिको प्रयोग
	वैजनाथ					
३.२	मदरसा दारुल कुरान आ.वि. चुडेलीगाउँ	८	भएको	भएको	भएको	भएको
४	संस्थागत विद्यालय					
४.१	फारवेस्ट इ.बो. पिपलतोला	२	भएको	नभएको	नभएको	भएको
४.२	किन्डर गार्डेन एकेडेमी साँफेबगर	३	भएको	भएको	भएको	भएको
४.३	बर्चहिल एकेडेमी मा.वि. साँफेबगर	४	भएको	भएको	नभएको	भएको
४.४	एभरग्रेन पब्लिक स्कुल साँफेबगर	४	भएको	भएको	नभएको	भएको
४.५	सेभनस्टार ई.मे. स्कुल बयालपाटा	८	भएको	भएको	भएको	भएको
४.६	खगेन्द्र इ.बो. स्कुल कमैस्थान	१०	भएको	नभएको	नभएको	नभएको

अनुसूची १३: छात्रृत्ति तथा लक्षित सुविधाको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार											
			चलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा		
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	
१	आधारभूत विद्यालय (सामुदायिक)													
१.१	शिवशक्ति आ.वि. ठिगालगाउँ	१	४	१६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२	कालभैरव आ.वि. सिसमघारी	१	१६	९	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३	सरस्वती आ.वि. लोली	२	६४	८८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४	खापरमाण्डौ आ.वि. गोयलपानी	२	३८	४०	१	-	-	१	-	-	-	-	-	-
१.५	बुढीगंगा आ.वि. पिपलतोला	२	१२	२८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.६	ज्ञानज्योती आ.वि. भकाले	२	९	४६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.७	सरस्वती आ.वि. प्रभासैन	३	८	४	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.८	मष्टामाण्डौ आ.वि. डिक्नेनी	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.९	जनता आ.वि. गोठीपाटा	३	४	५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१०	कालिका आ.वि. सुगरखाल	३	१४	१९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.११	जनजागृति आ.वि. पिपलगाडा	३	२१	२५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१२	भगवती आ.वि. भण्डारीगाउँ	४	७३	११०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१३	प्रगतिशिल आ.वि. मुवासैन	४	१७	१८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१४	जल्पादेवी आ.वि. नवाठाना	५	५	६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१५	शीलदेवी आ.वि. मुना	५	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१६	ब्रह्मदेव शिसुसदन आ.वि. छान्ना	५	५	६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कठेना	५	२	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१८	कालिका आ.वि. अमरनगर	५	३	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.१९	चन्द्रोदय आ.वि. भागेश्वर	६	९	१५	-	-	-	-	-	-	१०	-	-	-
१.२०	मदनआश्रित आ.वि. डोट्या	६	५	४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२१	सरस्वती आ.वि. रिडीकोट	७	८	१३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२२	सरस्वती आ.वि. ककडसात	७	५	१५	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२३	विपिस्मृति आ.वि. कुमालगाउँ	७	१२	७	-	१	-	-	-	-	-	-	-	-

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार										
			चलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१.२४	नवदुर्गा आ.वि. जमालगाउँ	८	६	६	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२५	जगदम्बा आ.वि. मोटेना	८	१०	७	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२६	पृथ्वी आ.वि. बयालपाटा मञ्च	८	११	८	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२७	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. बासकाटिया	९	२२	२३	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२८	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. ऐराडा	९	१०	११	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.२९	सरस्वती आ.वि. रिठागाउँ	९	१८	२४	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३०	कर्ण आ.वि. चौरपिपल	९	१४	१४	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३१	कुलदेवी आ.वि. गेरुखाना	९	९	१४	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३२	गंगा आ.वि. ताँसी	१०	१०	६	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३३	ठाँटी आ.वि. ठाँटी	१०	४	५	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३४	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. कोटवाडा	१०	४५	६६	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३५	नवदुर्गा आ.वि. चुले	१०	२०	३२	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३६	महाकाली आ.वि. चुची	११	१९	१९	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३७	सरस्वती आ.वि. देउलीखाँद	११	१७	२५	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३८	कालिका आ.वि. भिकू	११	११	१५	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.३९	कैलाश आ.वि. पाल्त	११	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४०	दुर्गा आ.वि. गुता	११	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४१	शान्ति आ.वि. विजयपुर	११	८	१३	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४२	खप्तड आ.वि. भेरासैन	१२	३	६	-	१	-	-	-	-	-	-	-
१.४३	शैलेश्वरी आ.वि. बल्याल्ल	१२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४४	भानुदय आ.वि. पुत्रु	१२	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४५	जाल्पादेवि आ.वि. बढालीगाउँ	१३	४	९	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४६	जनता आ.वि. सिउँ	१३	-	-	२	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४७	भगवती आ.वि. ओला	१३	४	९	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४८	सूर्योदय आ.वि. सिल्का	१३	-	१८	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.४९	त्रिपुरासुन्दरी आ.वि. मौडाली	१३	१	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार										
			चलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
१.५०	दुर्गादेवी आ.वि. खड्कावाडा	१४	३४	३९	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.५१	सरस्वती आ.वि. भासुवन	१४	२०	२१	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.५२	चण्डीका आ.वि. बैचाडा	१४	१३	२१	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.५३	मष्टामाण्डौ आ.वि. बाहुनगाउँ	१४	८	५	-	-	-	-	-	-	-	-	-
१.५४	पिपल पार्क आ.वि. माझगाउँ	१४	१५	९	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा			६७१	९०८	४	४	०	१	०	०	१०	०	०
२	माध्यमिक विद्यालय (सामुदायिक)												
२.१	सूर्यचन्द्र सा.ब्या.मा.वि. कालीमाटी	१	७३	६८	२	२	-	-	-	२	९	-	-
२.२	त्रिपुरासुन्दरी मा.वि. श्रीकोट	२	३५	६९	-	१	-	-	-	-	-	-	-
२.३	प्रभा धम्कोट सा.ब्या.मा.वि. दयगडा	३	७९	८७	१	२	-	-	१	-	४७	-	१०६
२.४	जनकल्याण मा.वि. साँफेबगर	४	६९	९४	-	-	-	-	-	२	७	-	-
२.५	हिमालय मा.वि. खाल्सैन	४	९६	११०	-	१	-	-	-	-	-	-	-
२.६	कृष्ण मा.वि. दहपाटा	५	२४	४०	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.७	महेन्द्र मा.वि. बयालपाटा	८	११८	१२२	१	२	-	५	९	१४	१०	१२	१८
२.८	बुढाकोट मा.वि. बुढाकोट	९	५२	४१	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.९	बेतालमाण्डौ मा.वि. रावतवाडा	१०	४३	३८	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.१०	घुघुरकोट मा.वि. घुघुरकोट	१०	५४	४६	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.११	हंसवाहिनी मा.वि. डाडागाउँ	११	५३	५८	-	-	-	-	-	३	२	-	-
२.१२	तुका मा.वि. बर्माली	१२	१९	३७	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.१३	राष्ट्रिय मा.वि. भेडामारे	१३	५६	१८१	-	-	-	-	-	९	४	-	-
२.१४	कालिका मा.वि. पातलकोट	१४	३०	४८	१	-	-	-	-	२	३	-	-
जम्मा			८०१	१०३९	५	८	०	५	१०	३२	८२	१२	१२४
३	मदरसा, गुरुकुल (सामुदायिक)												

क्र.सं.	विद्यालयको नाम र ठेगाना	वडा नम्बर	छात्रवृत्तीको किसिम अनुसार										
			चलित		अपाङ्ग		छात्रा	विपन्न		जेहेन्दार		अन्य सुविधा	
			छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा		छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा	छात्र	छात्रा
३.१	वैद्यनाथवेद विद्याश्रम आ.वि. वैजनाथ	१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३.२	मदरसा दारुल कुरान आ.वि. चुडेलीगाउँ	८	१	४	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा			१	४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	संस्थागत विद्यालय												
४.१	फारवेस्ट इ.बो. पिपलतोला	२	८	७	-	-	-	-	-	२	१	-	-
४.२	किन्डर गार्डेन एकेडेमी साँफेबगर	३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.३	बर्चहिल एकेडेमी मा.वि. साँफेबगर	४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.४	एभरग्रेन पब्लिक स्कुल साँफेबगर	४	८	४	-	-	-	-	-	७	३	-	-
४.५	सेभनस्टार ई.मे. स्कुल बयालपाटा	८	३	२	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४.६	खगेन्द्र इ.बो. स्कुल कमैस्थान	१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
जम्मा			१९	१३	०	०	०	०	०	९	४	०	०
कुल जम्मा			१४९२	१९६४	९	१२	०	६	१०	४१	९६	१२	१२४

अनुसूची १४: धार्मिक, ऐतिहासिक र पर्यटकीय स्थल सम्बन्धी विवरण

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व	विशेषता	बार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			
बैद्यनाथ धाम	१	पुगेको	०	३	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
कालिका मन्दिर	१	पुगेको	०	५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
वटुक भैरव	१	पुगेको	०	५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
गुप्त भवानी	१	नपुगेको	०	५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
मसानी मष्टो	१	पुगेको	०	५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
जल्पादेवी मन्दिर	२	पुगेको	०	६	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
सिद्धधुनी (हाडासैन माडी)	३	पुगेको	०	५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
दयगडा, त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर, नाउला मष्टा थान, देवल, गैरागाउँ ऐतिहासिक धारा	३	पुगेको	०	५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
कालभैरव मन्दिर	३	पुगेको	०	-	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
पराकोट छहरा	३	नपुगेको	०	७	सामुदायिक	ऐतिहासिक, मनोरञ्जन	-
भगवती मन्दिर	४	पुगेको	०	५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
त्रिपुरासुन्दरी	४	पुगेको	०	२	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
तप्पी माउलाखरी मन्दिर	५	पुगेको	०	७	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
विमकोट दरबार	५	पुगेको	०	६	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
त्रिपुरा सुन्दरी मन्दिर	५	पुगेको	०	११	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
ब्रह्मभाड मन्दिर	५	पुगेको	०	७	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
जाल्पादेवी मन्दिर	५	पुगेको	०	७	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
सालमाडु देवल	६	पुगेको	०	२	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
भागेश्वर माडु	६	पुगेको	०	१.५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
लङ्गमाता मन्दिर	६	नपुगेको	०	३	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
जाल्पादेवी थान	७	पुगेको	०	३	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
जिमराडी धाम	८	नपुगेको	०	४	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
मालिका मन्दिर, कालिका, स्यालतडा थान	९	पुगेको	०	११	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
खुलाल खप्तडी साँघ	९	नपुगेको	०	१६	निकुञ्ज क्षेत्र	ऐतिहासिक	-
पुरानो कोट	१०	पुगेको	०	५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
नवदुर्गा मन्दिर	१०	पुगेको	०	६	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
खापरमाण्डौ मन्दिर	१०	पुगेको	०	६	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-

स्थलको नाम	वडा नम्बर	भौतिक पूर्वाधार			स्वामित्व	विशेषता	बार्षिक पर्यटक आगमन संख्या
		सडकको पहुँच	होटल, लज, रेष्टुराँ संख्या	नजिकको बजार केन्द्र सम्मको दुरी (किमी)			
त्रिपुरासुन्दरी मन्दिर	१०	पुगेको	०	३	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
बेतालमाण्डौ मन्दिर	१०	पुगेको	०	३	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
त्रिपुरासुन्दरी कमैस्थान	१०	पुगेको	०	४	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
देवीथुम	१०	नपुगेको	०	१४	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
दुदिरमाण्डौ	१०	पुगेको	०	१०	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
कालिका मन्दिर	११	नपुगेको	०	४.५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
भृगु गुफा, भृगु भरना	११	नपुगेको	०	८	निकुञ्ज क्षेत्र	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
सप्पिउ विप्पिउ गौडी	११	नपुगेको	०	१०	निकुञ्ज क्षेत्र	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
खापरमाण्डौ मन्दिर	११	पुगेको	०	३.२	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
बण्डाली माडु	११	पुगेको	०	०.५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
कैलाशमाण्डौ	११	पुगेको	०	४.५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
मष्टाथान	११	पुगेको	०	२	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
खप्तड सहश्रलिङ्ग	१२	नपुगेको	०	३०	निकुञ्ज क्षेत्र	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
धवलछडा भेरासैन	१२	नपुगेको	०	२५	निकुञ्ज क्षेत्र	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
खप्तड	१२	नपुगेको	०	३०	निकुञ्ज क्षेत्र	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
नाइनी पर्यटकीय स्थल	१२	नपुगेको	०	२०	सामुदायिक	धार्मिक, मनोरञ्जन	-
ताल भरना	१२	नपुगेको	०	१५	सामुदायिक	मनोरञ्जन	-
बल्याल्ट गुफा	१२	नपुगेको	०	१८	सामुदायिक	धार्मिक, मनोरञ्जन	-
सुकदह	१३	नपुगेको	०	१४	सामुदायिक	धार्मिक, मनोरञ्जन	-
तल्लो सुकदह	१३	नपुगेको	०	८.५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
धवलपुरी माडु	१३	नपुगेको	०	९	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
सान्नीकोट	१३	नपुगेको	०	१४	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
सिल्का जन्माष्टमी थली	१३	नपुगेको	०	९.५	सामुदायिक	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
ओखिकोट	१४	नपुगेको	०	१५	निकुञ्ज क्षेत्र	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
छिरन्या ओढार	१४	नपुगेको	०	१६	निकुञ्ज क्षेत्र	धार्मिक, ऐतिहासिक	-
कालापोखरा भगवती मन्दिर	१४	नपुगेको	०	१७	निकुञ्ज क्षेत्र	धार्मिक, ऐतिहासिक	-

अनुसूची १५: वन क्षेत्रको अवस्था

क्र.सं.	वनको नाम	वडा नं.	समेटेको घरधुरी	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडीबुटी (केजी)
१	सामुदायिक वन							
१.१	वैद्यनाथ सामुदायिक वन	१	६२	२०	-	-	-	-
१.२	शारद	२	४९	३४.९७	-	-	-	-
१.३	वलासैन कालढुंगा	२	३४.९७	४९	-	-	-	-
१.४	हाडासैन	२	-	-	-	-	-	-
१.५	भल्लेगडा	२	-	-	-	-	-	-
१.६	कालढुंगा	२	-	-	-	-	-	-
१.७	गुरुडखोला	३	२७.०४	७९	-	-	-	-
१.८	वनासे खोला	३	७५.९७	३१०	-	-	-	-
१.९	परीडाँडा	३	११९	१५	-	-	-	-
१.१०	भागेश्वर	३	१६८	९६.०९	-	-	-	-
१.११	खातीकोट	४	-	-	-	-	-	-
१.१२	डाँडा खाल्सैन	४	१८२	४०.४५	-	-	-	-
१.१३	सालडाँडा	४	३४	५.५	-	-	-	-
१.१४	तारेकुना	४	७६	११.१४	-	-	-	-
१.१५	अयाडीमेला	४	२०	२.१	-	-	-	-
१.१६	डोबल्ला	४	-	-	-	-	-	-
१.१७	मुवासैन	४	-	-	-	-	-	-
१.१८	नर्सरी	४	-	-	-	-	-	-
१.१९	बाजथला	५	८३	२६.७४	-	-	-	-
१.२०	ब्रह्मदेव	५	१३६	६	-	-	-	-
१.२१	कालिकादेवी	५	३६	६.३	-	-	-	-
१.२२	बस्तोला	६	८	७.४९	-	-	-	-
१.२३	कालापान्त	६	१४	४२.७५	-	-	-	-
१.२४	नयाँभीड	६	४४	८.३७	-	-	-	-
१.२५	रिठागाँउ	६	४२	९.३	-	-	-	-
१.२६	ठकुरीबाडा	७	१५	९.६	-	-	-	-
१.२७	रातीमाटा सालडाँडा	७	९३	५०.५१	-	-	-	-
१.२८	खरीगडा	७	४६	१५.६८	-	-	-	-
१.२९	वडासैन	७	१४	१.८७	-	-	-	-
१.३०	जाल्पादेवी महिला	७	१०६	११.४	-	-	-	-
१.३१	कुमालगाउँ	७	१२६	८२.२	-	-	-	-
१.३२	सरानी	८	१०१	१९९	-	-	-	-
१.३३	दोबाटो पिपल	८	८९	५६.४६	-	-	-	-
१.३४	विउरापानी	८	१८३	१४६	-	-	-	-
१.३५	लोटीखेल्ल्या महिला	८	३५	९.६	-	-	-	-

क्र.सं.	वनको नाम	वडा नं.	समेटेको घरधुरी	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावरको वार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडीबुटी (केजी)
१.३६	जुकेपानी	८	१३१	८०.५	-	-	-	-
१.३७	त्रिपुरासुन्दरी	९	७२.०२	८०	-	-	-	-
१.३८	सालकोट	९	१६	१२.३	-	-	-	-
१.३९	पालेसाल	९	११४	४८.७३	-	-	-	-
१.४०	सालडाँडा	९	८८	१३.२७	-	-	-	-
१.४१	औल	९	३७२	९४.०४	-	-	-	-
१.४२	कालिका	९	७१	२५.५	-	-	-	-
१.४३	श्रीराम लुइयाभिड	९	१३८	४४.३	-	-	-	-
१.४४	सुनौलो	९	५८	१०८.२	-	-	-	-
१.४५	टोटक्या पानी	९	७३	१३.३६	-	-	-	-
१.४६	लोडेआम	१०	१५४	५१.५	-	-	-	-
१.४७	पालेआम	१०	१७५	२८.२४	-	-	-	-
१.४८	पुरानोकोट लोडेभिड	१०	१४५	१८.९	-	-	-	-
१.४९	भार	१०	१३३	३४.६५	-	-	-	-
१.५०	पिपलडाली	१०	४१	९.५	-	-	-	-
१.५१	सालपाले	१०	५९	१०.९	-	-	-	-
१.५२	पानीखाल	११	७५	२.६८	-	-	-	-
१.५३	लुयाभिड	११	१९३	६८.७५	-	-	-	-
१.५४	चोरपानी पालेसाल	१२	५८	९७.५७	-	-	-	-
१.५५	सुकदह	१३	१३२५	७४.४४	-	-	-	-
१.५६	सुकदह पालेवन	१३	१९०	७५.४४	-	-	-	-
१.५७	विहानी	१३	७६	४६	-	-	-	-
१.५८	नेटा	१३	४०२	८०.५	-	-	-	-
१.५९	राधा	१३	२०१	१०४.७	-	-	-	-
१.६०	आमरुख	१३	३४	४३.३३	-	-	-	-
१.६१	पाल्यासाल सा.व.	१४	२८५	२०.७५	-	-	-	-
१.६२	खोदाइ पूज्या सा. व.	१४	६६	१२.३२	-	-	-	-
१.६३	भासुवन सा. व.	१४	८४	-	-	-	-	-
१.६४	खप्तड	१४	७८	६०	-	-	-	-
जम्मा			६९२६	२७१३	०	०	०	०
२	कबुलियती वन							
२.१	बाबाजी कुटी	१	११	५.५	-	-	-	-
२.२	चुकेआम	२	८	१.५	-	-	-	-
२.३	जमहुंगा	२	८	२	-	-	-	-
२.४	दूधेपानी	२	५	-	-	-	-	-
२.५	जय कालिका	२	-	०.२५	-	-	-	-
२.६	महाकाली	२	-	९.०५	-	-	-	-
२.७	सुकातोला	२	-	७.८१	-	-	-	-

क्र.सं.	वनको नाम	वडा नं.	समेटेको घरधुरी	क्षेत्रफल (हे.)	संचित दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावरको बार्हिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडीबुटी (केजी)
२.८	त्रिपुरासुन्दरी	२	३०२	४८.२६	-	-	-	-
२.९	आमभाडी	२	१५	८.२४	-	-	-	-
२.१०	कालिकादेवी	२	-	२.०४	-	-	-	-
२.११	शैलेश्वरी	२	१०	-	-	-	-	-
२.१२	सिगडामष्टो	२	५	-	-	-	-	-
२.१३	लोलीकोट	२	१०	०.६७	-	-	-	-
२.१४	लालीगुराँस	२	-	-	-	-	-	-
२.१५	मष्टामाण्डौ	२	७	२.४१	-	-	-	-
२.१६	कालिकादेवी	२	१५	-	-	-	-	-
२.१७	बुढीगंगा	३	३३.३८	३२	-	-	-	-
२.१८	बावैचुलीकोट	३	३३.४	१०६	-	-	-	-
२.१९	दुवाडी	३	४६	३.१७	-	-	-	-
२.३०	टोटासाल	३	-	१.१२	-	-	-	-
२.३१	रातीमाटा	४	११	७	-	-	-	-
२.३२	चिन्ने सल्ला	५	-	३.९५	-	-	-	-
२.३३	मालिका	५	-	४.५६	-	-	-	-
२.३४	अमरनगर	५	९	४.३६	-	-	-	-
२.३५	राताकाटिया	६	५	२.३	-	-	-	-
२.३६	रातीमाटा	६	७	०.६	-	-	-	-
२.३७	माडु	७	१३	१.४७	-	-	-	-
२.३८	कोतबाडा क	७	-	१.२५	-	-	-	-
२.३९	कोतबाडा ख	७	-	१.७६	-	-	-	-
२.४०	खोल्टा	७	-	१	-	-	-	-
२.४१	फर्कापडा	८	७	५.१	-	-	-	-
२.४२	चण्डिका	८	-	६.७	-	-	-	-
२.४३	पिपलघाडी	९	-	२.२४	-	-	-	-
२.४४	जमलधारा	१०	-	२.३१	-	-	-	-
२.४५	सिमखाल	१०	७	३.२५	-	-	-	-
२.४६	बबेरी पानीधारा	१०	९	३.२५	-	-	-	-
२.४७	धुधाने ओडार	११	-	२.१८	-	-	-	-
२.४८	सिसाना	११	१०	१.५३	-	-	-	-
२.४९	रानको डाँडा	११	१०	२.३१	-	-	-	-
२.५०	सैनखोला	१३	१०	५.१	-	-	-	-
२.५१	निलकण्ठ	१३	१०	५.१	-	-	-	-
२.५२	अमगाई	१३	१३	३.४	-	-	-	-
२.५३	नमुना	१३	१०	८.०५	-	-	-	-
२.५४	भगवती	१३	१३	१०.१७	-	-	-	-
२.५५	पुरानोकोट	१३	-	५	-	-	-	-

क्र.सं.	वनको नाम	वडा नं.	समेटेको घरधुरी	क्षेत्रफल (हे.)	संचिति दर (क्यू.मि./हे)	वन पैदावरको बार्षिक उत्पादन		
						काठ (क्यू.फि.)	दाउरा (भारी)	जडीबुटी (केजी)
२.५६	त्रिपुरासुन्दरी	१३	-	१	-	-	-	-
२.५७	फुलवारी	१३	-	७.५६	-	-	-	-
२.५८	घट्टेभुवा	१३	१२	१.८७	-	-	-	-
२.५९	निलकण्ठ	१३	१०	५.१	-	-	-	-
२.६०	कालाढुंगा	१३	११	३.७	-	-	-	-
जम्मा			६८५.८	३४३.२	०	०	०	०
कुल जम्मा			७६१२	३०५६	०	०	०	०

अनुसूची १६: आपतकालिन सेवा प्रदायक संस्थाको सम्पर्क विवरण

संस्था	ठेगाना	सम्पर्क नं.
शसस्त्र प्रहरी गुल्म	साँ.न.पा. ७, गोलडाँडा	०९७-६२५००२
इलाका प्रहरी कार्यालय	साँ.न.पा. ४, साँफेबगर	०९७-६२५१००
इलाका प्रहरी कार्यालय	साँ.न.पा. ८, बयालपाटा	
अस्थाइ प्रहरी चौकी	साँ.न.पा. ३, हाटबजार	
प्रहरी चौकी	साँ.न.पा. १०, ठाँटी	
प्रहरी चौकी	साँ.न.पा. १, बैद्यनाथ	
जिल्ला ट्राफिक कार्यालय	साँ.न.पा. ३, हाटबजार	०९७-६२०१९९ (जिल्ला प्रशासन कार्यालय)

अनुसूची १७: चालु आ.व. को बजेट विवरण

अनुसूची १८: सहयोगी संस्थाको संक्षिप्त विवरण

सन्दर्भ सामाग्री

- संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, (२०७४ वि.सं.)। गाउँ नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि २०७४ । काठमाण्डौं: संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय, सिंहदरवार ।
- केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग, (२०७० वि.सं.)। नेपालमा गरिवीको लघु क्षेत्र अनुमान २०६८, काठमाण्डौं: केन्द्रीय तथ्याङ्क विभाग थापाथली ।
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Village Development Committee/Municipality)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population Census 2011 (Household and Population by Sex Ward Level)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usual Activity Performed in the 12 Month and Economic Activity)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2014). *National Population and Housing Census 2011 (Usually Active and Not Active Population and Living Arrangement of Children)*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- Central Bureau of Statistics, (2016). *Statistical Year Book 2015*, Kathmandu: Central Bureau of Statistics, Thapathali.
- National Planning Commission, (2014). *Nepal Human Development Report, 2014*. Kathmandu: GoN, National Planning Commission.
- Survey Department, (1996). *Land Reform and Mapping Project Report*. Kathmandu: GoN, Ministry of Land Reform and Management.